

Utgiftsområde 16

Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområde 16 – Utbildning och universitetsforskning

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Utbildning och universitetsforskning.....	13
2.1	Utgiftsområdets omfattning.....	13
2.1.1	Totala kostnader för utbildningsväsendet	14
2.2	Utgiftsutveckling.....	15
2.3	Mål för utgiftsområdet.....	18
2.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder övergripande för hela utgiftsområdet.....	18
2.5	Övergripande resultatredovisning för hela utgiftsområdet.....	19
2.6	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för lärar- och förskollärarsituationen i skolväsendet	27
2.7	Resultatredovisning för lärar- och förskollärarsituationen i skolväsendet	28
2.8	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	38
2.9	Politikens inriktning	39
2.9.1	Stärkt kompetensförsörjning	40
2.9.2	En strategi för fler STEM-utbildningar (Science, Technology, Engineering and Mathematics).....	40
2.9.3	Stärk lärarna och förskollärarna	41
2.9.4	Fortsatt internationellt engagemang	41
3	Barn- och ungdomsutbildning.....	43
3.1	Mål för området.....	43
3.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	43
3.3	Resultatredovisning.....	44
3.3.1	Förskolan	44
3.3.2	Annan pedagogisk verksamhet.....	46
3.3.3	Förskoleklassen.....	46
3.3.4	Grundskolan.....	46
3.3.5	Anpassade grundskolan.....	54
3.3.6	Specialskolan	54
3.3.7	Sameskolan	55
3.3.8	Fritidshemmet.....	55
3.3.9	Gymnasieskolan.....	56
3.3.10	Anpassade gymnasieskolan	62
3.3.11	Kostnader för området Barn- och ungdomsutbildning	63
3.3.12	Andra bedömningsgrunder	64
3.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	64
3.5	Politikens inriktning	65
3.5.1	En förskola och skola som går tillbaka till grunderna	65
3.5.2	Kunskapsresultaten i skolan ska höjas	65
3.5.3	Skolan ska ha likvärdiga förutsättningar i hela landet.....	67
3.5.4	Stärkt kunskap och kompetensförsörjning inom naturvetenskap och teknik	68
3.6	Budgetförslag.....	69
3.6.1	1:1 Statens skolverk.....	69
3.6.2	1:2 Statens skolinspektion	71
3.6.3	1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	72
3.6.4	1:4 Sameskolstyrelsen.....	74
3.6.5	1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet.....	75

3.6.6	1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	77
3.6.7	1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola.....	79
3.6.8	1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.....	80
3.6.9	1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet.....	81
3.6.10	1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal.....	81
3.6.11	1:11 Skolforskningsinstitutet	83
3.6.12	1:12 Praktisknära skolforskning.....	84
3.6.13	1:13 Bidrag till lärarlöner	85
3.6.14	1:14 Särskilda insatser inom skolområdet.....	86
3.6.15	1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling.....	86
4	Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola.....	89
4.1	Mål för området.....	89
4.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	89
4.3	Resultatredovisning.....	90
4.3.1	Resultat för kommunal vuxenutbildning.....	90
4.3.2	Resultat för yrkeshögskolan.....	93
4.3.3	Övriga insatser	99
4.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	100
4.5	Politikens inriktning	101
4.5.1	Det behövs fortsatta satsningar på yrkesutbildning för vuxna	101
4.5.2	Förstärkning av yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå.....	102
4.5.3	En pilotverksamhet med en ny form av yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå.....	102
4.5.4	Sfi för personer på flykt från Ukraina	102
4.5.5	Förstärkning av sfi.....	103
4.5.6	Fortsatt utbyggnad av antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan.....	103
4.6	Budgetförslag.....	104
4.6.1	1:16 Bidrag till vissa studier	104
4.6.2	1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning.....	104
4.6.3	1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	106
4.6.4	1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning.....	107
5	Universitet och högskolor.....	109
5.1	Mål för området.....	109
5.2	Kort beskrivning av verksamhetsområdet.....	109
5.3	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	109
5.4	Resultatredovisning.....	110
5.5	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	123
5.6	Politikens inriktning	124
5.6.1	Ett starkare Sverige genom utbildning och forskning.....	124
5.6.2	Stärkt akademisk frihet	125
5.6.3	Ökad kunskap för att möta framtidens utmaningar	126
5.6.4	Framstående forskningsmiljöer ger konkurrenskraftiga universitet och högskolor.....	129
5.7	Budgetförslag.....	129
5.7.1	2:1 Universitetskanslersämbetet.....	132
5.7.2	2:2 Universitets- och högskolerådet	133
5.7.3	2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	134
5.7.4	2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	135
5.7.5	2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	136

5.7.6	2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	138
5.7.7	2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	139
5.7.8	2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	140
5.7.9	2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	140
5.7.10	2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	142
5.7.11	2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	142
5.7.12	2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	143
5.7.13	2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	144
5.7.14	2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	145
5.7.15	2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	147
5.7.16	2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	148
5.7.17	2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	148
5.7.18	2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	150
5.7.19	2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	151
5.7.20	2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	152
5.7.21	2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	153
5.7.22	2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	154
5.7.23	2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	155
5.7.24	2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	156
5.7.25	2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	157
5.7.26	2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	158
5.7.27	2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	159
5.7.28	2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	160
5.7.29	2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	161
5.7.30	2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	162
5.7.31	2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	163
5.7.32	2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	164
5.7.33	2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	165

5.7.34	2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	166
5.7.35	2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	167
5.7.36	2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	168
5.7.37	2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	169
5.7.38	2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	170
5.7.39	2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	171
5.7.40	2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	172
5.7.41	2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	172
5.7.42	2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	173
5.7.43	2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	174
5.7.44	2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	175
5.7.45	2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	176
5.7.46	2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	177
5.7.47	2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	178
5.7.48	2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	179
5.7.49	2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	180
5.7.50	2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	181
5.7.51	2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	182
5.7.52	2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	183
5.7.53	2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	184
5.7.54	2:54 Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå	185
5.7.55	2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	186
5.7.56	2:56 Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå ¹	187
5.7.57	2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	188
5.7.58	2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå	188
5.7.59	2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	189
5.7.60	2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	190
5.7.61	2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	191
5.7.62	2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	192
5.7.63	2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	193

5.7.64	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor.....	196
5.7.65	2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor.....	197
5.7.66	2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	201
5.7.67	2:67	Särskilda bidrag inom högskoleområdet	203
6		Forskning.....	205
6.1		Mål för området.....	205
6.2		Resultatredovisning.....	205
6.2.1		Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	205
6.2.2		Resultat.....	206
6.3		Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	214
6.4		Politikens inriktning	216
6.4.1		Sverige ska vara en ledande forskningsnation.....	216
6.4.2		Hög kvalitet ska prägla satsningar på forskning och innovation ..	217
6.4.3		Forskningsinfrastruktur är avgörande för framgångsrik forskning.....	218
6.4.4		Sverige ska stärka sin position som ledande rymdnation.....	218
6.5		Budgetförslag.....	220
6.5.1	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	220
6.5.2	3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer ..	223
6.5.3	3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning.....	224
6.5.4	3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	225
6.5.5	3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning.....	226
6.5.6	3:6	Institutet för rymdfysik	227
6.5.7	3:7	Kungl. biblioteket.....	228
6.5.8	3:8	Polarforskningssekretariatet	229
6.5.9	3:9	Sunet.....	230
6.5.10	3:10	Överklagandenämnden för etikprövning.....	231
6.5.11	3:11	Etikprövningsmyndigheten	232
6.5.12	3:12	Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	233
6.5.13	3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål.....	234
6.5.14	3:14	Gentekniknämnden	235
7		Anslag för gemensamma ändamål	237
7.1		Anslag för gemensamma ändamål	237
7.1.1	4:1	Internationella program	237
7.1.2	4:2	Avgifter till Unesco och ICCROM	238
7.1.3	4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet.....	239
7.1.4	4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning.....	240

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen godkänner att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i kunskaps- och innovationsplattformen inom kultur och kreativa näringar under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Culture and Creativity) och bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 300 000 kronor (avsnitt 5.7.4).
2. Riksdagen godkänner att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i konsortiet The Academic Model Providing Access to Healthcare (AMP ATH) och bemyndigar regeringen att under 2024–2027 för anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 200 000 kronor (avsnitt 5.7.14).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till European Research Infrastructure for Imaging Technologies in Biological and Biomedical Sciences (Euro-Bioimaging-ERIC) på högst 1 000 000 kronor (avsnitt 5.7.18).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till den ideella föreningen Ebrains på högst 1 600 000 kronor (avsnitt 5.7.18).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom urban mobilitet under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Urban Mobility) på högst 540 000 kronor (avsnitt 5.7.18).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel (avsnitt 5.7.65).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att bilda eller förvärva ett aktiebolag och tillse att den verksamhet som bedrivs i den ideella föreningen EISCAT Scientific Association (EISCAT) överförs till bolaget (avsnitt 6.4.4).
8. Riksdagen bemyndigar regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att för svenska statens räkning teckna aktier i det bolag som avses i punkt 7 och att delvis överlåta aktier i bolaget till norska och finska staten (avsnitt 6.4.4).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att under 2024 tillse att tillgångar och skulder i EISCAT överförs till det bolag som avses i punkt 7 (avsnitt 6.4.4).
10. Riksdagen godkänner att verksamheten i det bolag som avses i punkt 7 ska bedrivas utan vinstsyfte, med beaktande av Sveriges säkerhet och andra utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiska intressen och innefatta finansiering, drift, förvaltning och utveckling av infrastruktur för undersökningar av georymdmiljön samt tillhandahållande av data för forskning (avsnitt 6.4.4).
11. Riksdagen bemyndigar regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att vidta de övriga åtgärder som är nödvändiga för att genomföra punkterna 7–10 ovan (avsnitt 6.4.4).

12. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 1 217 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS) (avsnitt 6.5.1)
13. Riksdagen godkänner att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i European Solar Telescope (EST-ERIC) och bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 6 000 000 kronor (avsnitt 6.5.1).
14. Riksdagen godkänner att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities (DARIAH ERIC) och bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 600 000 kronor (avsnitt 6.5.1).
15. Riksdagen godkänner att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i Low Frequency Array (LOFAR ERIC) och bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor (avsnitt 6.5.1).
16. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om årliga medlemsavgifter i följande ERIC-konsortier: Aerosols, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure (ACTRIS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, European Marine Biological Resource Center (EMBRC-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, European Plate Observing System (EPOS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, European Open Screen Infrastructure (EU-OPENSREEN-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 000 000 kronor, Council of European Social Science Data Archives (CESSDA-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, Common Language Resources and Technology Infrastructure (CLARIN-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Biobanking and Biomolecular Resources Infrastructure (BBMRI-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, European Social Survey (ESS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Joint Institute for VLBI in Europe (JIV-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor, European Advanced Translational Research Infrastructure in Medicine (EATRIS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor, European Research Infrastructure for Biomedical Imaging (Euro-Bioimaging-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Integrated Carbon Observation System (ICOS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 10 000 000 kronor (avsnitt 6.5.1).
17. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor (avsnitt 6.5.1).
18. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2024 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt tabell 1.1.
19. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1 Statens skolverk	1 348 018
1:2 Statens skolinspektion	582 489
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	839 768
1:4 Sameskolstyrelsen	61 499
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 417 385
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	269 837
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	4 960 000
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	205 720
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	112 082
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	1 078 526
1:11 Skolforskningsinstitutet	35 699
1:12 Praktisknära skolforskning	36 043
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 875 000
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	203 418
1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	7 478 000
1:16 Bidrag till vissa studier	17 525
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	4 568 622
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	152 245
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	4 010 383
2:1 Universitetskanslersämbetet	176 022
2:2 Universitets- och högskolerådet	220 435
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 117 826
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 451 337
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 457 847
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 554 257
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 455 086
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 819 634
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 032 470
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 856 651
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 647 203
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 285 682
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 812 289
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 113 565
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	826 842
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 825 779
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 384 540
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 944 253
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	791 425
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	452 185
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	800 766
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	297 629
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 246 264
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	406 967
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	932 155
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	336 081

Anslag	
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	661 282
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	299 667
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 114 403
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	312 903
2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	722 581
2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	294 743
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	300 720
2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	114 436
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	225 049
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	58 092
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	127 982
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	36 434
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	590 289
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 758
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	505 826
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	114 256
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	548 352
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	121 318
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	481 161
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	107 704
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	472 278
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	103 776
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	371 028
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	69 521
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	444 839
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	97 827
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	189 433
2:54 Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå	23 201
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	73 485
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	13 610
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	150 661
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå	23 342
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	495 123
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	130 998
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	40 921
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	44 646
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	4 041 143
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	928 935
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	636 143
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 884 576
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	67 780
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 893 846
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	203 252
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 297 356
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	52 555

Anslag	
3:6 Institutet för rymdfysik	63 553
3:7 Kungl. biblioteket	447 963
3:8 Polarforskningssekreteriatet	69 056
3:9 Sunet	49 183
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	5 554
3:11 Etikprövningsmyndigheten	52 686
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	9 918
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	93 995
3:14 Gentekniknämnden	4 911
4:1 Internationella program	81 589
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	32 186
4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	11 339
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	23 373
Summa anslag inom utgiftsområdet	99 461 047

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 023 000	2025–2029
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	36 000	2025
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	1 986 000	2025
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	343 000	2025
1:12 Praktisknära skolforskning	72 100	2025–2027
1:13 Bidrag till lärarlöner	2 426 000	2025
1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	7 543 000	2025
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	3 522 422	2025
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 700 000	2025–2031
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	25 000 000	2025–2034
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 537 000	2025–2028
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	2 900 000	2025–2035
4:1 Internationella program	90 412	2025–2026
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	58 178 934	

2 Utbildning och universitetsforskning

2.1 Utgiftsområdets omfattning

I det här avsnittet presenteras utgiftsområdets omfattning, det övergripande målet för utgifts-området och indikatorer för att följa upp målet. Den därpå följande resultatredovisningen är uppdelad på resultat för hela utgiftsområdet inklusive internationella frågor och resultat för lärar- och förskollärarsituationen i skolväsendet. Avsnittet avslutas med politikens inriktning för utgiftsområdets övergripande frågor. Utgifts-området omfattar 104 anslag. Den resultatredovisning som lämnas i budgetpropositionen bygger huvudsakligen på resultat från 2022.

Utgiftsområdet omfattar följande områden:

Barn- och ungdomsutbildning

- förskola
- annan pedagogisk verksamhet
- förskoleklass
- grundskola
- anpassad grundskola
- specialskola
- sameskola
- fritidshem
- gymnasieskola
- anpassad gymnasieskola.

Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola

- kommunal vuxenutbildning
- utbildning inom yrkeshögskolan
- vissa andra utbildningar med enskilda huvudmän.

Universitet och högskolor

- högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå vid universitet och högskolor med staten som huvudman
- forskning vid universitet och högskolor med staten som huvudman
- bidrag till högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå vid enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet
- bidrag till forskning vid enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet.

Utgiftsområdet omfattar inte Sveriges lantbruksuniversitet som ingår i utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och delar av utbildning och forskning vid Försvärshögskolan som ingår i utgiftsområde 6 Försvär och samhällets krisberedskap.

Forskning

- statlig finansiering av forskning och forskningsmyndigheter samt forskningsetik.

I utgiftsområdet ingår även myndigheter inom ovan nämnda områden. Vidare ingår medlemsavgifter till Unesco, verksamheten vid Kommittén Svenska Unescorådet och finansieringen av internationella kunskapsmätningar och utbildningsstatistik. Den verksamhet som bedrivs inom utgiftsområdet har flera huvudmän. Både kommuner och enskilda kan vara huvudmän för förskolan, fritidshemmet, annan pedagogisk verksamhet, förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och yrkeshögskolan. Kommuner kan vara huvudmän för kommunal vuxenutbildning (komvux). Regioner får vara huvudmän för gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och komvux. Staten är huvudman för specialskolan och sameskolan. Staten är också huvudman för universitet och högskolor, men det finns även ett antal enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet.

2.1.1 Totala kostnader för utbildningsväsendet

De totala kostnaderna för utbildningsväsendet uppgick 2022 till 452 miljarder kronor vilket utgör 7,6 procent av bruttonationalprodukten (BNP). Det är en minskning sedan föregående år då kostnaderna för utbildningsväsendet uppgick till 8 procent av BNP. Den enskilt största verksamheten inom utbildningsväsendet är grundskolan, inklusive sameskolan, som stod för 32 procent av de totala kostnaderna 2022. Därefter följer förskola samt universitet och högskolor som svarade för 19 procent vardera av kostnaderna samma år. Se tabell 2.1.

Tabell 2.1 Totala kostnader för utbildningsväsendet

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Förskola ¹	78,6	81,2	80,6	83,9	86,5
Pedagogisk omsorg ¹	1,4	1,3	1,2	1,1	1
Förskoleklass	7,5	7,9	8,1	8,3	8,8
Grundskola ²	121,8	127,4	128,8	135,8	143
Anpassad grundskola	5,4	5,8	6,1	6,7	7,2
Specialskola	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Svenska utlandsskolor ⁴	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Fritidshem ¹	18,9	19,6	19,5	20,3	21,1
Öppen verksamhet	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Gymnasieskola ³	43,8	44,5	44,6	46,5	48,9
Anpassad gymnasieskola	2,9	3	3,1	3,2	3,4
Kommunal vuxenutbildning ⁵	9,6	10,1	10,2	10,7	10,5
Studieförbund	4	3,9	3,5	3,4	3,5
Folkhögskolor ⁶	3,7	3,9	3,7	4	4,4
Yrkeshögskolan	2	2,3	2,7	3,3	3,4
Universitet och högskolor ⁷	73,6	77	78	80,3	84,2
Studiestöd ⁸	20,1	22,2	24,5	25,5	24,0
Summa	394,9	411,7	416,1	434,7	452
Andel av BNP (%)	8,2	8,2	8,4	8,0	7,6

Anm.: Redovisningen omfattar inte polisutbildningen, Försvarsmaktens utbildningar, arbetsmarknads- och personalutbildning eller övrig utbildning hos privata utbildningsanordnare. Uppgifterna redovisas i löpande priser.

1 Nettokostnad exklusive avgifter.

2 Inklusiva sameskola.

3 Inklusiva skolskjuts, reseersättning och inackordering.

4 Omräknade kostnader baserat på antalet elever i reguljär utbildning.

5 Inkluderar kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

6 Resultatredovisning för folkhögskolorna återfinns inom utg.omr. 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, avsnitt 17 Folkbildning.

7 Inkluderar forskning och utbildning på forskarnivå.

8 Inkluderar studiebidrag och studiemedlens bidragsdel samt kostnaderna för räntesubventioner, avskrivningar och statlig ålderspensionsavgift. Resultatredovisning för studiestöd återfinns under utg.omr. 15 Studiestöd.

Källa: Statistiska centralbyrån.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	Utfall 2022	Budget 2023 ¹	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026
Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	32 353	33 672	31 766	35 252	33 437	32 773
1:1 Statens skolverk	1 220	1 352	1 349	1 348	1 379	1 533
1:2 Statens skolinspektion	517	547	559	582	626	661
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	791	806	811	840	889	911
1:4 Sameskolstyrelsen	58	60	59	61	65	67
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 513	3 879	3 399	4 417	4 795	3 868
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	230	260	227	270	270	270
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	4 268	4 999	4 936	4 960	3 660	3 660
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	207	211	209	206	191	191
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	100	112	109	112	112	112
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	600	1 152	697	1 079	1 067	796
1:11 Skolforskningsinstitutet	25	26	26	36	47	48
1:12 Praktisknära skolforskning	32	36	36	36	36	36
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 196	4 875	4 200	4 875	4 875	4 875
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	203	223	222	203	163	163
1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	6 502	6 658	6 558	7 478	7 543	7 563
1:16 Bidrag till vissa studier	10	18	12	18	18	18
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	4 952	4 494	4 390	4 569	3 522	3 522
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	143	141	143	152	167	176
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 787	3 824	3 824	4 010	4 010	4 303
Universitet och högskolor	50 476	51 659	51 270	53 396	55 136	56 160
2:1 Universitetskanslersämbetet	167	174	177	176	178	176
2:2 Universitets- och högskolerådet	261	244	248	220	228	233
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 039	2 028	2 028	2 118	2 194	2 235
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 368	2 367	2 367	2 451	2 542	2 599
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 356	2 350	2 350	2 458	2 545	2 599
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 433	2 466	2 466	2 554	2 649	2 708
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 387	2 380	2 380	2 455	2 523	2 573
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 744	1 768	1 768	1 820	1 887	1 929
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 907	1 965	1 922	2 032	2 086	2 127
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 779	1 804	1 804	1 857	1 925	1 969

	Utfall 2022	Budget 2023 ¹	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 520	1 593	1 516	1 647	1 695	1 724
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 232	1 249	1 249	1 286	1 333	1 363
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 672	1 745	1 711	1 812	1 870	1 918
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 067	1 082	1 082	1 114	1 153	1 179
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	781	802	798	827	852	866
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 750	1 774	1 774	1 826	1 893	1 936
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 160	1 327	1 304	1 385	1 434	1 476
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 844	1 879	1 869	1 944	2 016	2 062
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	732	761	717	791	817	837
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	434	440	440	452	469	479
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	769	775	775	801	823	833
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	285	289	289	298	309	316
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 203	1 205	1 195	1 246	1 282	1 304
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	390	396	396	407	422	432
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	861	900	894	932	960	974
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	322	327	327	336	349	356
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	636	638	638	661	681	692
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	287	291	291	300	311	318
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 012	1 079	1 056	1 114	1 146	1 163
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	300	304	304	313	324	332
2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	694	696	690	723	743	755
2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	283	287	287	295	306	313
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	270	286	285	301	311	319
2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	110	111	111	114	119	121
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	217	219	217	225	233	237
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	56	56	56	58	60	62
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	124	125	125	128	132	132
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	35	35	35	36	38	39
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	572	570	570	590	609	618
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	106	108	108	111	115	117
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	487	488	488	506	519	526
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	109	111	111	114	118	121
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	526	528	528	548	564	573
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	116	118	118	121	126	129
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	455	462	462	481	496	503
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	103	105	105	108	112	114

	Utfall 2022	Budget 2023 ¹	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	457	456	456	472	486	492
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	99	101	101	104	108	110
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	357	354	354	371	383	390
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	67	68	68	70	72	74
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	425	426	426	445	458	463
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	94	95	95	98	101	104
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	182	183	183	189	196	198
2:54 Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå	22	23	23	23	24	25
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	70	71	71	73	76	77
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	13	13	13	14	14	14
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	138	147	146	151	155	158
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå	22	23	23	23	24	25
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	479	481	481	495	507	515
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	125	127	127	131	136	139
2:61 Förvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	40	40	40	41	42	41
2:62 Förvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	24	40	39	45	46	47
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 778	3 849	3 779	4 041	4 202	4 298
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	767	1 000	954	929	847	833
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	521	578	579	636	705	664
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 770	2 815	2 815	2 885	2 991	3 059
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	67	68	68	68	68	48
Forskning	9 980	10 213	10 243	10 664	10 642	9 932
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 393	7 371	7 366	7 894	7 865	7 122
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	414	448	446	420	420	420
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	190	198	199	203	211	215
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 210	1 375	1 410	1 297	1 297	1 297
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	45	47	49	53	55	56
3:6 Institutet för rymdfysik	63	63	63	64	65	67
3:7 Kungl. biblioteket	425	436	434	448	468	480
3:8 Polarforskningssekreteriatet	40	67	69	69	53	55
3:9 Sunet	49	49	49	49	49	49
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	5	5	5	6	6	6
3:11 Etikprövningsmyndigheten	48	52	53	53	55	56
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	9	9	9	10	11	11
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	87	88	87	94	82	92
3:14 Gentekniknämnden	3	5	4	5	5	5
Vissa gemensamma ändamål	156	158	156	148	147	143
4:1 Internationella program	70	82	81	82	82	82
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	32	32	32	32	32	32
4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	11	11	11	11	12	12
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	44	33	32	23	21	17
Totalt för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	92 965	95 702	93 435	99 461	99 362	99 008

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.3 Förändringar av utgiftsramen 2024–2026 för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	94 992	94 992	94 992
Pris- och löneomräkning ²	1 911	4 010	5 338
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	2 470	232	-1 409
<i>varav BP24³</i>	<i>2 348</i>	<i>1 322</i>	<i>1 629</i>
Överföring till/från andra utgiftsområden		-1	-1
Övrigt	88	128	88
Ny utgiftsram	99 461	99 362	99 008

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Tabell 2.4 Utgiftsram 2024 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	2024
Transfereringar ¹	36 623
Verksamhetsutgifter ²	62 478
Investeringar ³	359
Summa utgiftsram	99 461

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2022 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet är att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 2.3, bet. 2011/12:UbU1, rskr. 2011/12:98).

2.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder övergripande för hela utgiftsområdet

För att följa upp målet för utgiftsområdet används följande indikatorer där jämförelser görs med andra länder:

- andel barn i förskola jämfört med OECD-länder
- resultat i de internationella undersökningarna PIRLS, TIMSS och PISA
- likvärdighet i svensk skola utifrån de internationella undersökningarna
- befolkningens uppnådda utbildningsnivå
- vuxnas deltagande i utbildning
- andel unga som varken arbetar eller studerar
- utbildningsinriktning bland kvinnor och män med eftergymnasial utbildning
- sysselsättning efter avslutad utbildning
- antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare.

En förutsättning för att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation är en väl fungerande och hållbar kompetensförsörjning. Utvecklingen av kompetensförsörjningen följs upp med följande indikatorer:

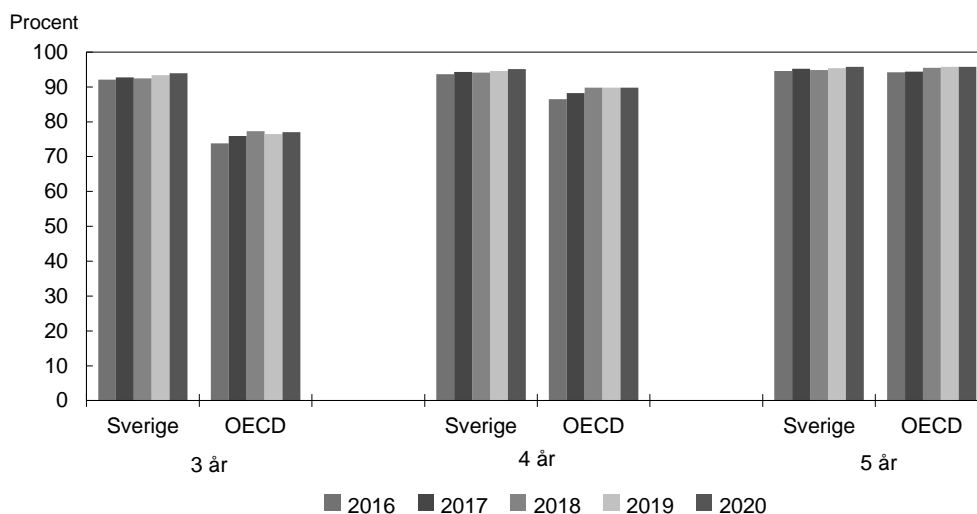
- sambandet mellan andelen arbetslösa och andelen lediga jobb
- förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad efter utbildningsnivå
- arbetsgivarens bedömning av kompetensförsörjningen och framtida kompetensförsörjning.

2.5 Övergripande resultatredovisning för hela utgiftsområdet

Indikator: Andel barn i förskola

I Sverige är andelen barn i förskola stor redan från tre års ålder. År 2020 var 94 procent av alla treåringar och 95 procent av alla fyraåringar i Sverige inskrivna i förskolan, se diagram 2.1. Detta är högre än för OECD, där i genomsnitt 77 procent av alla treåringar och 90 procent av alla fyraåringar var inskrivna i förskolan 2020. Det finns däremot ingen större skillnad i andelen femåringar i förskola mellan Sverige och OECD-snittet. De senaste fem åren har andelen barn i förskolan ökat något i alla åldrar. Det gäller både i Sverige och i OECD som helhet. Andelen i förskola bland pojkarna respektive flickorna är och har generellt varit jämn under hela mätperioden i samtliga åldersgrupper. Barn med svensk bakgrund är i högre utsträckning inskrivna i förskolan än barn med utländsk bakgrund.

Diagram 2.1 Andel barn i förskola jämfört med OECD-länder

Källa: OECD.

Indikator: Resultat i de internationella undersökningarna

Sverige deltar i flera olika internationella kunskapsmätningar såsom PISA, PIRLS och TIMSS vilka ger en god indikation på hur svenska elevers kunskaper i läsning, matematik och naturvetenskap står sig internationellt. I maj 2023 presenterades resultat från studien PIRLS 2021 vilka redovisas närmare i avsnitt 4 Barn- och ungdomsutbildning. Den övergripande bilden är att svenska elevers läsförståelse har försämrats jämfört med den förra mätningen 2016, men Sverige presterar fortsatt över genomsnittet i OECD. Resultat från den senaste PISA-studien, PISA 2022, väntas i december 2023.

Indikator: Likvärdighet i svensk skola utifrån de internationella undersökningarna

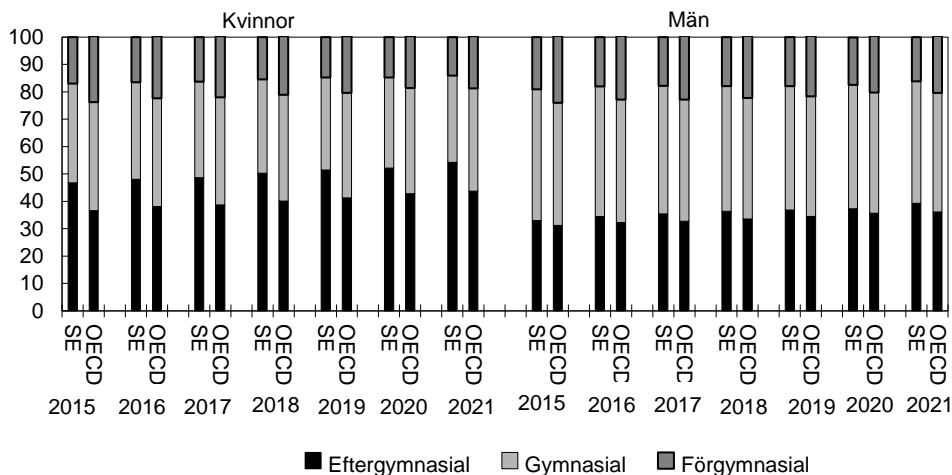
En likvärdig skola karaktäriseras av att alla elever, oavsett bakgrund eller vilken skola de går i, ges möjlighet och stöd att nå så långt som möjligt i sin egen kunskapsutveckling. Resultat från studien PIRLS visar att skillnaderna i läsförståelse i årskurs 4 har ökat mellan elevgrupper och mellan skolor. Elever från resursstarka hem presterar på samma nivå som i föregående mätning 2016, medan läsförståelsen bland resurssvaga elever har sjunkit. Resultatskillnaden har ökat från 73 till 91 poäng mellan 2016 och 2021. Flickor fortsätter att prestera bättre i läsförståelse jämfört med pojkar i Sverige, ett mönster som återfinns i nästan alla EU/OECD-länder.

Indikator: Befolkningens uppnådda utbildningsnivå

I såväl Sverige som i OECD-länderna har andelen högutbildade personer i befolkningen ökat över tid, se diagram 2.2. I Sverige hade 54 procent av kvinnorna och 39 procent av männen i åldrarna 25–64 år en eftergymnasial utbildning 2021. Motsvarande andelar i OECD-länderna var 44 procent respektive 36 procent. Kvinnor i Sverige har en högre utbildningsnivå än kvinnor i OECD i stort. Detsamma gäller för män, men i betydligt mindre utsträckning.

Diagram 2.2 Uppnådd utbildningsnivå bland kvinnor och män 25–64 år i Sverige och genomsnittet för OECD

Procentuell fördelning

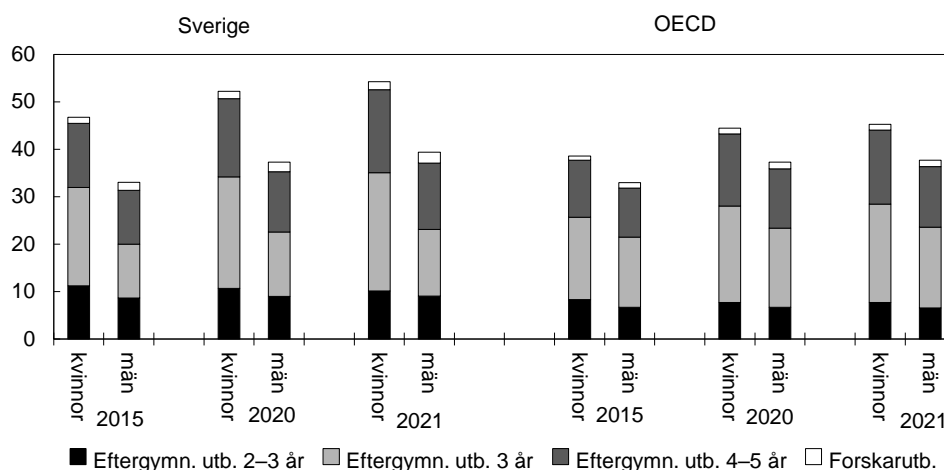
Anm.: Eftergymnasial utbildning avser minst 2 års eftergymnasial utbildning, gymnasial utbildning avser minst 2 års gymnasiala studier eller 1 års eftergymnasial utbildning, förgymnasial utbildning avser grundskoleutbildning eller 1-årig gymnasial utbildning.

Källa: OECD.

I diagram 2.3 visas andelen kvinnor respektive män med en eftergymnasial utbildning i Sverige och OECD i genomsnitt för perioden 2015–2021. Genomgående har en större andel av kvinnorna en eftergymnasial utbildning jämfört med männen. Skillnaderna i andel mellan kvinnor och män är större i Sverige än genomsnittligt i OECD. Ett av skälen till att fler kvinnor än män går vidare till högre utbildning i Sverige är att de yrken som domineras av kvinnor ofta kräver högskoleutbildning. Dock har en något större andel män än kvinnor en forskarutbildning. Det gäller både i Sverige och i OECD i stort.

Diagram 2.3 Kvinnor och män 25–64 år med en eftergymnasial utbildning efter nivå på eftergymnasial utbildning

Procentuell fördelning

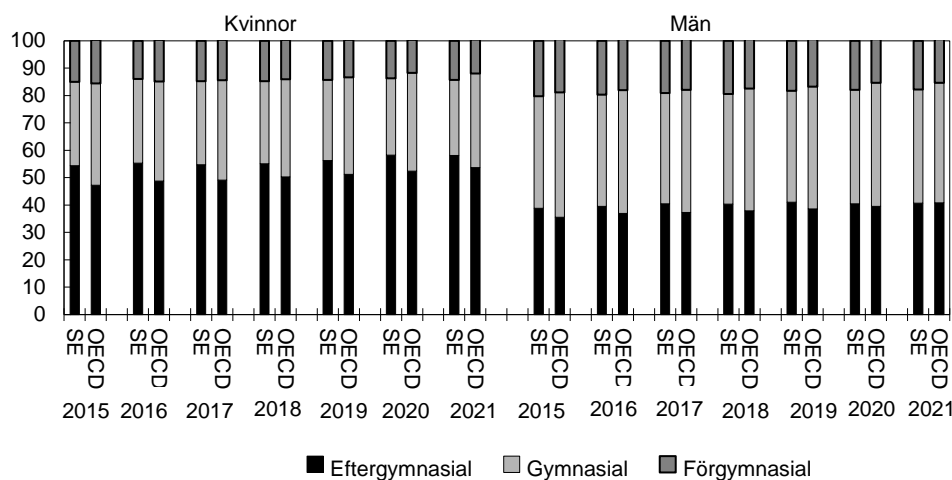

Källa: OECD.

Utbildningsnivån bland unga i åldrarna 25–34 år är högre än utbildningsnivån i befolkningen i stort, se diagram 2.4. Det gäller framför allt bland kvinnor och både i Sverige och i OECD som helhet. Det är något fler unga i Sverige som har eftergymnasial utbildning än i OECD i stort, men skillnaderna är relativt små. I Sverige hade 58 procent av kvinnorna och 41 procent av männen i dessa åldrar en eftergymnasial utbildning 2021. Motsvarande andel i OECD i stort var 54 procent respektive 41 procent.

Diagram 2.4 Uppnådd utbildningsnivå bland unga kvinnor och män 25–34 år i Sverige och genomsnittet för OECD

Procentuell fördelning

Anm.: Eftergymnasial utbildning avser minst 2 års eftergymnasial utbildning, gymnasial utbildning avser minst 2 års gymnasiala studier eller 1 års eftergymnasial utbildning, förgymnasial utbildning avser grundskoleutbildning eller 1-årig gymnasial utbildning.

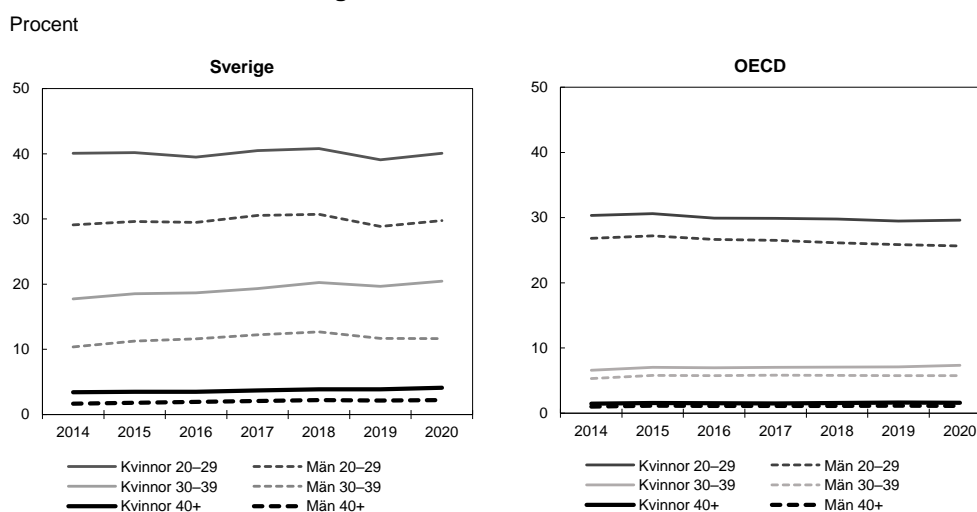
Källa: OECD.

Indikator: Vuxnas deltagande i utbildning

En framstående utbildningsnation bör erbjuda god tillgång till utbildning för att stärka kompetensförsörjningen, underlätta livslångt lärande och ge möjlighet för individer att bredda sin kompetens för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. I Sverige är det fler som deltar i utbildning jämfört med genomsnittet i OECD, se diagram 2.5. Det gäller för både kvinnor och män. Kvinnor i alla åldersgrupper deltar i utbildning i

högre utsträckning än män. Det gäller för både Sverige och OECD, men skillnaderna mellan kvinnor och män är större i Sverige än i OECD.

Diagram 2.5 Andel kvinnor och män i Sverige och OECD som deltar i någon form av utbildning

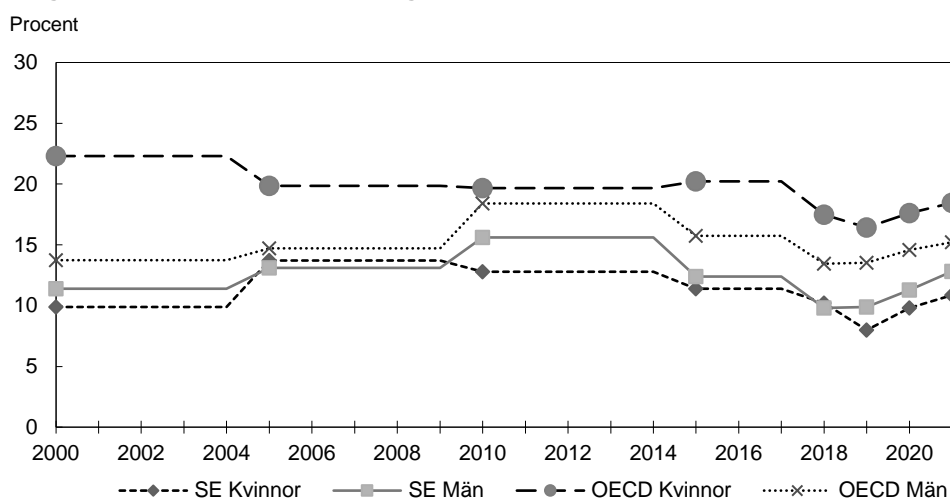
Anm.: Avser formell utbildning heltid och deltid på alla nivåer.

Källa: OECD.

Indikator: Andel unga som varken arbetar eller studerar

I Sverige är andelen 20–24-åringar som varken arbetar eller studerar lägre än genomsnittet i OECD och så har det varit under hela den undersökta perioden, se diagram 2.6. Det finns ingen stor skillnad mellan könen i Sverige. Inom OECD är skillnaderna mellan könen i genomsnitt större där kvinnor i högre utsträckning än män varken arbetar eller studerar. (Se även utg.omr. 17 avsnitt 15)

Diagram 2.6 Andel 20 – 24-åringar som varken arbetar eller studerar

Källa: OECD.

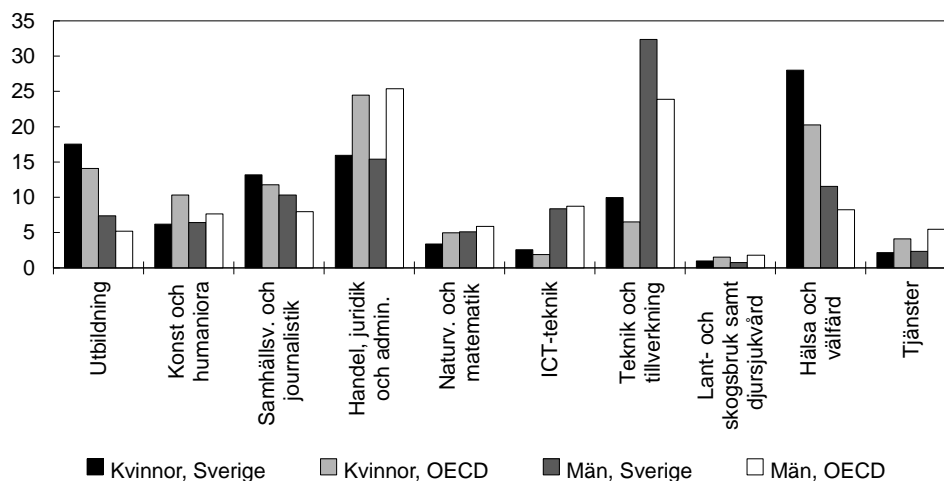
Indikator: Utbildningsinriktning bland examinerade, kvinnor och män med eftergymnasial utbildning

I Sverige såväl som i OECD som helhet finns det stora skillnader mellan mäns och kvinnors val av utbildningsinriktning, se diagram 2.7. Av de examinerade männen i Sverige 2020 med minst en tvåårig eftergymnasial examen var den vanligaste

inriktningen teknik och tillverkning (32 procent) följt av handel, juridik och administration (15 procent). Av de examinerade kvinnorna var det i stället vanligast med utbildning inom hälsa och välfärd (28 procent) och inom inriktningen utbildning (18 procent). I OECD i genomsnitt är det vanligare än i Sverige med en inriktning mot handel, juridik och administration.

Diagram 2.7 Andel med olika utbildningsinriktningar bland eftergymnasialt examinerade 2020

Procent

Anm.: Avser personer med minst 2 års eftergymnasial utbildning. En person kan ha flera examina, men räknas bara en gång. Inriktningen avser då den högsta examen.

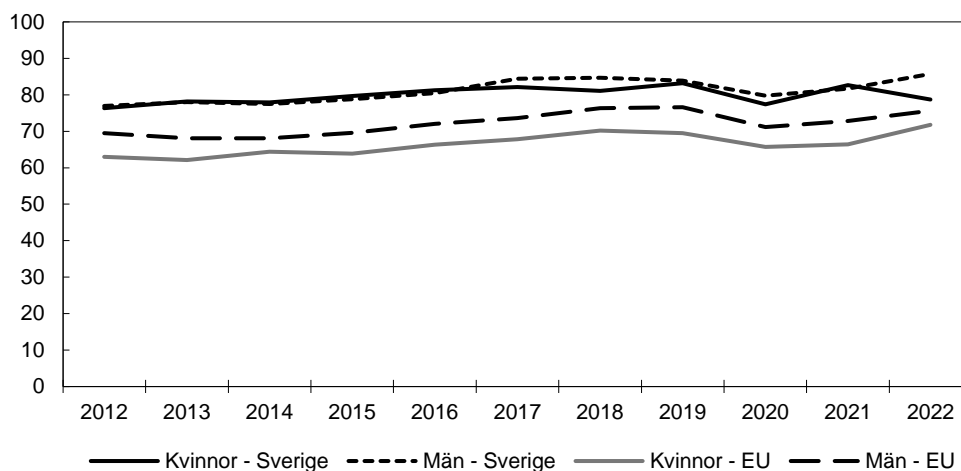
Källa: OECD.

Indikator: Sysselsättning efter avslutad utbildning

I Sverige är andelen sysselsatta efter avslutad utbildning större än i Europeiska unionen (EU) i snitt. Det gäller både efter avslutad gymnasial utbildning, se diagram 2.8, och efter avslutad eftergymnasial utbildning, se diagram 2.9. Sysselsättningsgraden efter avslutad gymnasial utbildning bland kvinnor i Sverige minskade 2022, men är fortsatt högre än för motsvarande grupp i EU.

Diagram 2.8 Andel kvinnor och män 15–34 år som är sysselsatta 1–3 år efter avslutad gymnasial utbildning

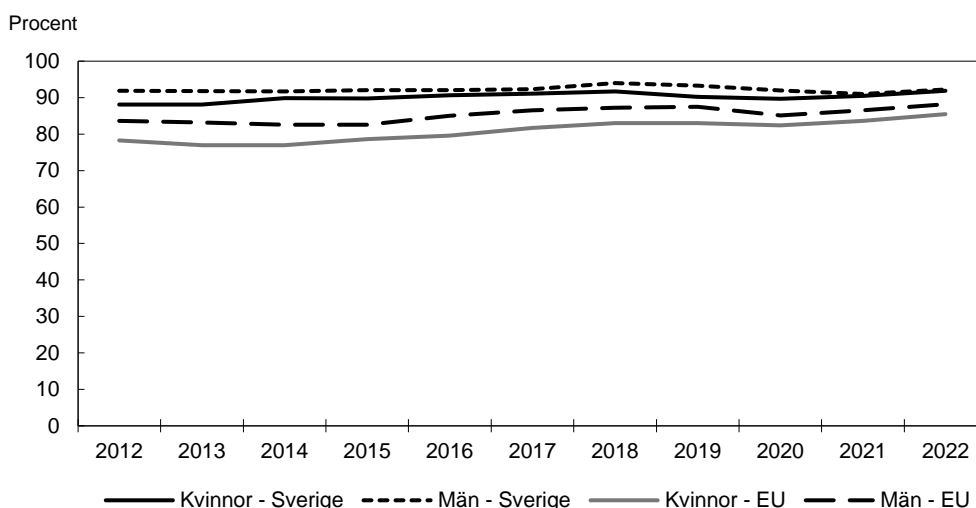
Procent

Anm.: Med gymnasial utbildning avses minst 2 års gymnasiala studier eller 1 års eftergymnasial utbildning. Från och med 2020 ingår enbart 27 länder i EU-genomsnittet.

Källa: Eurostat.

Diagram 2.9 Andel kvinnor och män 15–34 år som är sysselsatta 1–3 år efter avslutad eftergymnasial utbildning

Anm.: Med eftergymnasial utbildning avses minst 2 års eftergymnasial utbildning.

Från och med 2020 ingår enbart 27 länder i EU-genomsnittet.

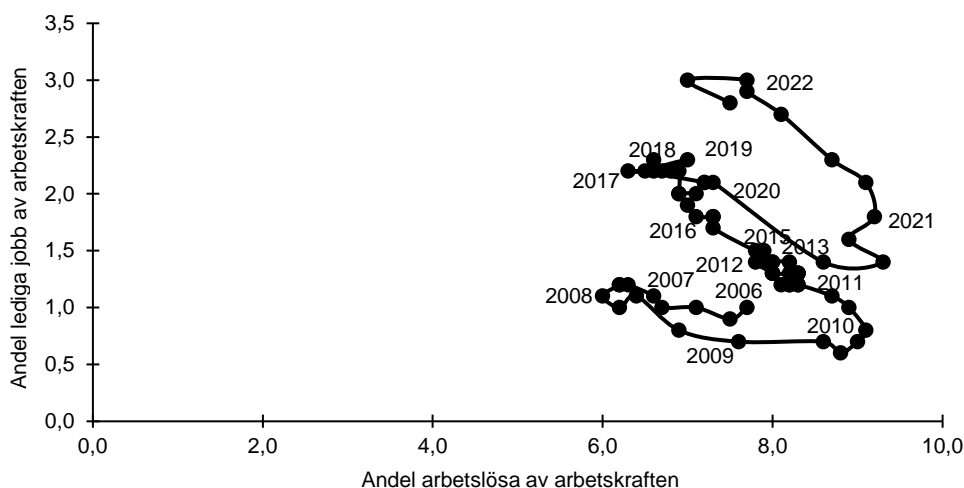
Källa: Eurostat.

Indikator: Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare

Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare visar på vetenskaplig produktivitet i Sverige och i jämförbara länder, se diagram 6.2. Svenska forskare publicerade 1 695 artiklar 2022. Över tid har det skett en ökning av den vetenskapliga produktionen. Ökningen i Sverige är dock lägre än i jämförbara länder som Danmark, Norge och Schweiz, se vidare avsnitt 6.

Indikator: Sambandet mellan andelen arbetslösa och andelen lediga jobb

Den s.k. Beveridgekurvan visar relationen mellan lediga jobb som andel av arbetskraften (vakansgraden) och arbetslöshet. Den ger en indikation på utvecklingen av matchningen på arbetsmarknaden, se diagram 2.10 för utvecklingen kvartal 1 2006–kvartal 4 2022. En kombination av hög vakansgrad och hög arbetslöshet tyder på att de arbetslösa inte helt matchar de krav som ställs på arbetsmarknaden. Detta kan ha flera förklaringar, men en förklaring kan vara att de arbetslösa inte har den utbildning som krävs. Under 2022 minskade arbetslösheten till nivåer som före covid-19-pandemin samtidigt som andelen lediga jobb som procent av arbetskraften fortfarande är hög och dessutom har ökat något.

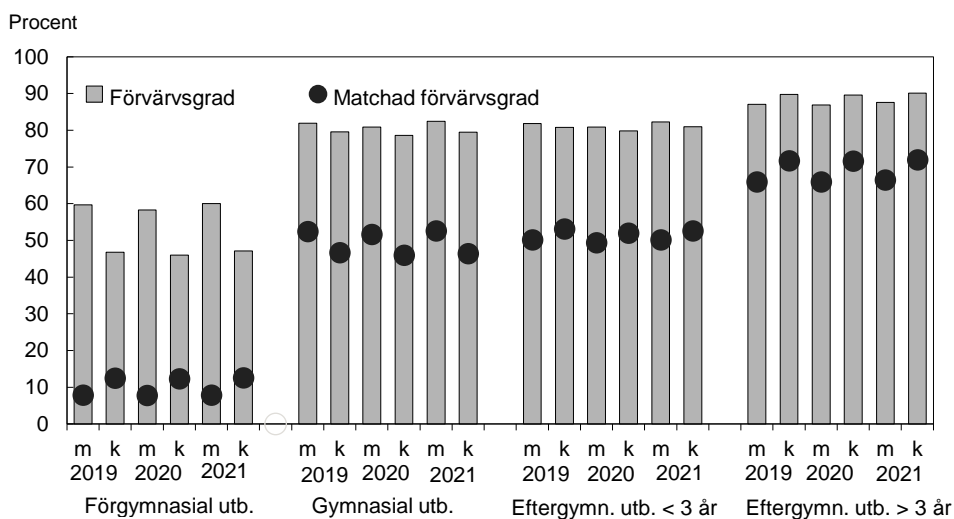
Diagram 2.10 Sambandet mellan andelen arbetslösa och andelen lediga jobb, kvartalsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

Indikator: Förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad efter utbildningsnivå

Den matchade förvärvsgraden belyser hur pass väl arbetskraftens utbildningar stämmer överens med arbetsmarknadens utbildningskrav eller efterfrågan. En hög matchad förvärvsgrad innebär att en stor andel av alla med en viss utbildning också jobbar inom ett yrke eller en profession som matchar utbildningen. Av diagram 2.11 framgår att både kvinnor och män med minst tre års eftergymnasial utbildning i högre utsträckning jobbar inom ett yrke eller en profession som matchar deras utbildning än kvinnor och män med en kortare utbildning. Detta förhållande har varit stabilt de senaste åren, dvs. matchningen mellan arbetskraftens utbildningar och arbetsmarknadens utbildningskrav eller efterfrågan har varken förbättrats eller försämrats. Kvinnor med minst tre års eftergymnasial utbildning har en högre matchad förvärvsgrad än män med en sådan utbildning, men kvinnor med en gymnasial utbildning har en lägre matchad förvärvsgrad än män med en sådan utbildning. Att den matchade förvärvsgraden är högre bland kvinnor med minst tre års eftergymnasial utbildning än bland män med motsvarande utbildning kan bero på att det är fler kvinnor än män som arbetar i legitimationsyrken. Inrikes födda har generellt en högre matchad förvärvsgrad än utrikes födda, 55,6 procent respektive 34,7 procent 2021. Skillnaderna är större mellan inrikes födda och utrikes födda som har en eftergymnasial utbildning än bland dem som har en gymnasial utbildning.

Diagram 2.11 Andelen utbildade som förvärvsarbetar och andel som förvärvsarbetar inom yrke/profession som matchar utbildningsnivå

Källa: Statistiska centralbyrån.

Indikator: Arbetsgivarens bedömning av kompetensförsörjningen och framtida kompetensförsörjning

Målet för utgiftsområdet förutsätter en välfungerande och hållbar kompetensförsörjning. Detta innebär bl.a. att den arbetsföra befolkningens utbildning och kompetens svarar mot arbetsgivarnas behov på arbetsmarknaden. Den tidigare redovisade Beveridgekurvan indikerar att kompetensen bland de arbetslösa inte helt matchar de lediga jobben. Denna indikator ger en bild av vilka kompetenser det råder brist på.

Statistiska centralbyråns (SCB) undersökning Arbetskraftsbarometern 2022 visar att det fortfarande råder brist på utbildningsgrupper inom vården. Bristen är stor på bl.a. nyutexaminerade specialistsjuksköterskor inom anesthesi-, intensiv- och operations-sjukvård samt psykiatri. Det råder också fortsatt brist på vissa nyutexaminerade med gymnasial yrkesutbildning. Det gäller exempelvis inom områdena teknik och tillverkning liksom transport. Inom dessa områden signalerar arbetsgivarna bl.a. brist på nyutexaminerade med utbildning inom kyl-, värmepumps- och ventilationsteknik samt med fordonsutbildning. Inom området pedagogik råder fortsatt brist på nyutexaminerade med ämneslärarutbildning för årskurserna 7–9 i matematik och naturorienterande ämnen (NO), yrkeslärarutbildning och grundlärarutbildning med inriktning fritidshem.

Vart tredje år publicerar SCB rapporten *Trender och Prognoser om utbildning och arbetsmarknad* som visar tillgång och efterfrågan på arbetskraft för olika utbildningsgrupper på längre sikt. Resultaten från den senaste rapporten 2021 redovisas i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5).

Internationell verksamhet

Inom utgiftsområdet bedrivs en omfattande internationell verksamhet. Genom dialog och erfarenhetsutbyte skapas bättre förutsättningar för att möta gemensamma utmaningar. Det internationella samarbetet inom utgiftsområdet sker framför allt inom EU, Bologna-processen, OECD, Nordiska ministerrådet, Unesco och Europarådet.

EU-samarbetet inom utbildningsområdet utgår ifrån ett samarbetsramverk som antogs 2021, Ett strategiskt ramverk för europeiskt samarbete inom utbildning för ett

europiskt utbildningsområde 2021–2030. Programmet Erasmus+ bidrar till att uppfylla målen i ramverket. Inom utbildningsområdet har UUKI-rådet (ministerrådet för utbildning, ungdom, kultur och idrott) under det svenska ordförandeskapet godkänt två rådsslutsatser, färdigheter och kompetenser för den gröna omställningen respektive ytterligare åtgärder för att förverkliga automatiskt ömsesidigt erkännande av utbildning. Utöver det har en rådsresolution om det europeiska utbildningsområdet med sikte på 2025 och tiden därefter antagits. Inom det forskningspolitiska området har Konkurrenskraftsrådet, under det svenska ordförandeskapet, godkänt rådsslutsatser om högkvalitativ, transparent, öppen, tillförlitlig och rättvis akademisk publicering, i vilka det framhålls att omedelbar och obegränsad öppen tillgång bör vara normen vid publicering av forskning som inbegriper offentliga medel. Ministrarna godkände även rådets slutsatser om rättvis och hållbar användning av rymden, där de konstaterade att rymden är att betrakta som en global allmänning. Även rådsslutsatser om synergier mellan forskningsprogrammen och de europeiska struktur- och investeringsfonderna har godkänts efter behandling i rådsarbetsgruppen för forskning under det svenska ordförandeskapet.

Inom ramen för Nordiska ministerrådet för utbildning och forskning (MR-U) har arbetet fortsatt styrts av ländernas gemensamma vision Vår vision 2030, som slår fast att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030. Genom fortsatt svenskt stöd till utbildningsprogrammet Nordplus främjar regeringen bl.a. livslångt lärande och mobilitet inom Norden och Baltikum.

Genom svenskt deltagande i OECD:s internationella storskaliga studier, såsom PISA och PIAAC, kan regeringen följa kunskapsutvecklingen över tid bland svenska 15-åringar och den vuxna befolkningen. Analyser av datamaterialet från internationella storskaliga studier och OECD:s insamling av utbildningsstatistik från medlemsländerna bidrar till en större förståelse av vilken politik som leder till ett framgångsrikt utbildningssystem. Under 2022 antog medlemsländerna en ministerdeklaration med likvärdighet, hållbar utveckling och livslångt lärande som några av fokusområdena. Deklarationen kommer att bli vägledande för OECD:s fortsatta verksamhet inom utbildningsområdet.

Sveriges engagemang i Unesco tar sin utgångspunkt i strategin för Sveriges samarbete med Unesco 2022–2025 (U2022/01450). För strategiperioden gäller två fokusområden – allas rätt till utbildning och allas rätt till yttrandefrihet. Unesco är ansvarigt för den globala samordningen av mål 4 i Agenda 2030, God utbildning för alla.

Inom ramen för Europarådets verksamhet bidrar Sverige till att säkerställa rätten till utbildning av god kvalitet för alla.

2.6 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet

Utbildningsutskottet har framhållit att det är angeläget att få en samlad redovisning av skolans personalsituation (bet. 2014/15:UbU1). Följande indikatorer används för att mäta lärar- och förskollärsituationen.

Indikatorer för personalens utbildning och behörighet

- andel av personalen/lärare som har pedagogisk högskoleexamen inom skolväsendet
- andel lärare och förskollärare med legitimation och behörighet i skolväsendet.

Indikatorer för lärar- och förskolläraryt utbildning

- söktryck till yrkesexamensprogrammen
- antal nybörjarstudenter på yrkesexamensprogrammen
- antal examinerade från yrkesexamensprogrammen.

Indikatorer för lärar- och förskolläraryt försörjning

- framtida examinationsbehov samt beräknad examination av lärare och förskollärare
- andel arbetsgivare som uppger brist på personal inom pedagogik och med lärarutbildning.

2.7 Resultatredovisning för lärar- och förskolläraryt situationen i skolväsendet

Personalens utbildning och behörighet

Nedan redovisas personalens utbildning och behörighet i de olika skolformerna som ingår i skolväsendet inklusive fritidshemmet samt behörigheten för ett urval av ämnen i grundskolan och gymnasieskolan. När det gäller komvux så redovisas komvux som anpassad utbildning, komvux i svenska för invandrare och övriga komvux-utbildningar var för sig.

Indikator: Andel av personalen/lärare som har pedagogisk högskoleexamen inom skolväsendet

Tabell 2.5 visar andelen anställda som har en pedagogisk examen. Andelen varierar i skolväsendet. Den största andelen lärare med en pedagogisk examen återfinns inom komvux som anpassad utbildning, specialskola och anpassad grundskola. Minst andel anställda med en pedagogisk examen finns inom förskola och fritidshem. Andelen med en pedagogisk examen har ökat något i en del skolformer 2022 jämfört med 2021. Det gäller exempelvis grundskolan, gymnasieskolan och komvux i svenska för invandrare. Andelen lärare med en pedagogisk högskoleexamen är i allmänhet större bland kvinnor än bland män. Bland lärarna i grundskolan läsåret 2022/23 hade 86 procent av kvinnorna och 72 procent av männen en pedagogisk högskoleexamen.

Tabell 2.5 Andelen anställda (omräknat till heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen

Procent

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Förskola	53	53	45	44	42	42	42	42	43	42	42
Förskoleklass	83	83	83	82	79	77	76	75	77	77	77
Grundskola	86	86	86	85	82	81	81	81	82	82	83
Anpassad grundskola	81	88	88	88	85	84	83	83	83	84	84
Specialskola	85	81	82	83	83	76	78	81	82	86	84
Sameskola	73	58	51	64	62	73	73	68	76	72	79
Fritidshem	54	53	51	47	42	39	37	37	37	36	35
Gymnasieskola	78	79	79	80	79	78	79	80	80	81	82
Anpassad gymnasieskola	79	84	84	84	84	83	81	81	81	80	81
Komvux ¹	83	85	84	84	85	83	81	83	81	80	80
Komvux i svenska för invandrare	76	75	76	73	71	71	72	76	80	81	83
Komvux som anpassad utbildning ²	91	90	90	90	88	89	89	90	90	89	89

¹ Avser kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

² Avser kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

Källa: Statens skolverk.

Indikator: Andel lärare och förskollärare med legitimation och behörighet i skolväsendet

I tabell 2.6 visas andelen lärare och förskollärare med legitimation och behörighet. Tabellen visar att det finns stora skillnader inom skolväsendet. Andelen lärare och förskollärare med legitimation och behörighet är störst i förskoleklassen, där 86 procent av alla lärare och förskollärare hade legitimation och behörighet hösten 2022. Andelen lärare med legitimation och behörighet är minst i anpassade grundskolan, där endast 12 procent av alla lärare hade legitimation och behörighet. Det krävs som huvudregel dels en behörighetsgivande lärar- eller förskolläraexamen, dels en speciallärarexamen för att vara behörig att bedriva undervisning i anpassade grundskolan. Den låga behörigheten hänger troligen samman med att de anställda lärarna saknar en speciallärarutbildning, men kan även bero på att ämnesbehörighet saknas.

Tabell 2.6 Andelen lärare och förskollärare (omräknat till heltidstjänster) med legitimation och behörighet

Procent	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Förskola	41	40	40	40	41	41	41
Förskoleklass		84	85	84	86	86	86
Grundskola	71	71	71	70	71	71	71
Anpassad grundskola	21	20	18	17	16	14	12
Specialskola	36	30	33	34	37	39	43
Gymnasieskola	80	81	81	82	82	84	83
Anpassad gymnasieskola	20	21	19	18	19	19	17
Komvux grundläggande nivå ¹	78	76	74	76	78	78	79
Komvux gymnasial nivå ¹	80	77	75	75	75	75	75
Komvux i svenska för invandrare	37	37	41	45	51	53	55
Komvux som anpassad utbildning ²	32	38	39	37	37	35	34

Anm.: Könsuppdelad statistik publiceras inte.

¹ Uppgifterna för kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå är exklusive lärare hos extern utbildningsanordnare.

² Omfattar kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

Källa: Statens skolverk.

I tabell 2.7 sammanfattas andelen legitimerade och behöriga lärare för ett urval av ämnen. Det finns skillnader i andelen legitimerade och behöriga lärare mellan olika ämnen. Bland ämnena i urvalet är andelen lärare med legitimation och behörighet störst i svenska, medan den är minst i svenska som andraspråk. En jämförelse mellan 2021 och 2022 visar endast små skillnader mellan åren. Även inom komvux är andelen legitimerade och behöriga lärare mindre i svenska som andraspråk. Andra ämnen inom komvux med en liten andel legitimerade och behöriga lärare var filosofi och geografi. Störst andel legitimerade och behöriga lärare inom komvux fanns i ämnena biologi och engelska.

Tabell 2.7 Andel legitimerade och behöriga lärare (omräknat till heltidstjänster) i ett urval av ämnen

Procent	2019	2020	2021	2022
Grundskolan, årskurs 1–3				
Svenska	87	89	89	90
Svenska som andraspråk	68	66	63	63
Engelska	51	52	53	56
Matematik	85	87	87	88
Fysik	68	69	70	71

	2019	2020	2021	2022
Historia	62	64	65	65
Grundskolan, årskurs 4–6				
Svenska	77	79	79	79
Svenska som andraspråk	37	37	35	34
Engelska	64	66	66	66
Matematik	76	78	78	79
Fysik	66	66	66	67
Historia	66	66	65	65
Grundskolan, årskurs 7–9				
Svenska	75	77	77	76
Svenska som andraspråk	49	51	52	52
Engelska	72	74	76	76
Matematik	72	72	72	70
Fysik	60	58	55	53
Historia	80	80	79	79
Gymnasieskolan				
Svenska	90	90	91	91
Svenska som andraspråk	42	46	47	49
Engelska	86	88	90	90
Matematik	79	81	82	82
Fysik	83	84	85	86
Historia	91	91	92	92

Anm.: Könsuppdelad statistik publiceras inte.

Källa: Statens skolverk.

Personaltätet i skolväsendet

Tabell 2.8 visar personaltäteten inom skolväsendet. De verksamheter som har det högsta antalet anställda per elev är förskola, anpassad grundskola, specialskola och anpassad gymnasieskola. Mellan 2021 och 2022 var personaltäteten i de flesta skolformer bibehållen eller ökande. En viss ökad personaltätet gäller exempelvis för förskoleklassen och grundskolan.

Tabell 2.8 Personaltätet i skolväsendet

Antalet barn/elever per helårsarbetande

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Förskola	5,3	5,3	5,3	5,2	5,1	5,1	5,1	5,2	5,1	5,1	5,1
Förskoleklass	15,5	16,4	16,5	16,4	16,6	14,7	14,6	14,3	14,5	14,4	14,2
Grundskola	12,1	12,1	12,1	12,2	12,0	12,1	12,1	12,2	12,2	12,2	12,0
Anpassad grundskola	3,5	3,7	3,9	3,9	3,8	3,9	3,9	4,1	4,2	4,3	4,2
Specialskola	2,9	3,2	3,2	3,3	3,4	3,0	3,3	3,2	3,1	3,2	3,2
Sameskola	8,6	6,5	5,6	6,2	5,8	5,3	5,3	5,7	6,0	6,1	6,2
Fritidshem	20,1	21,3	21,8	21,9	21,7	20,9	20,5	20,7	20,4	20,6	20,6
Gymnasieskola	12,1	12,1	11,9	11,9	11,9	11,7	11,9	12,1	12,2	12,3	12,2
Anpassad gymnasieskola	4,2	4,1	3,9	3,7	3,6	3,7	3,7	3,8	4,0	3,9	3,9
Komvux ¹	17,3	17,5	17,5	16,5	15,5	14,0	13,5	14,7	13,6	11,1	9,9
Komvux i svenska för invandrare	25,4	24,8	26,1	24,1	22,2	22,5	22,2	24,6	23,9	22,6	22,4
Komvux som anpassad utbildning ²	17,6	17,6	16,2	15,5	15,0	13,5	14,3	13,7	13,7	14,6	14

¹ Avser kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

² Avser kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

Källa: Statens skolverk.

Annan pedagogisk personal

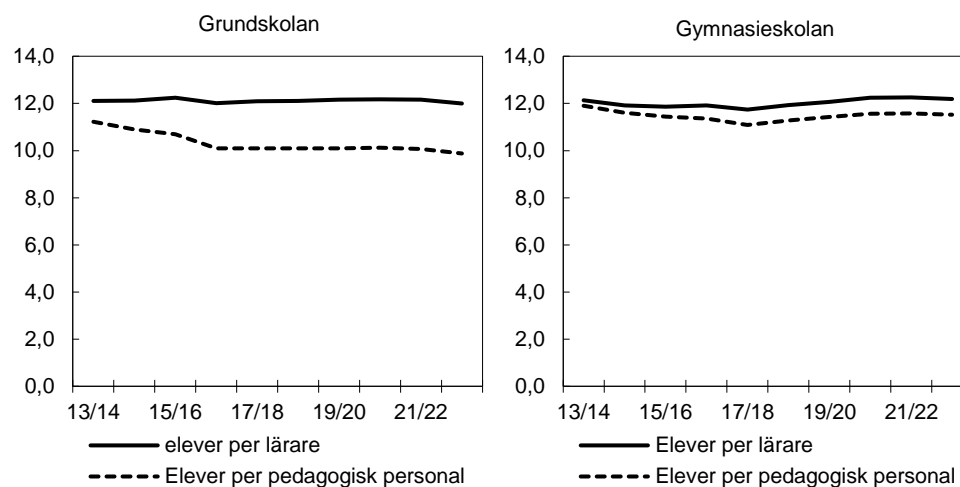
I SCB:s Lärarregister finns sedan 2013 uppgifter om annan pedagogisk personal. I Lärarregistret definieras annan pedagogisk personal som personal som har pedagogiska arbetsuppgifter, men som inte bedriver egen undervisning, såsom exempelvis lärarassistenter och studiehandledare på modersmål. Både i grundskolan och gymnasieskolan har antalet annan pedagogisk personal mer än tredubblats sedan 2013. Läsåret 2022/23 ökade antalet annan pedagogisk personal i grundskolan med drygt 900 heltidstjänster eller 4,8 procent. Samtidigt ökade antalet elever i grundskolan med 0,5 procent. I gymnasieskolan var antalet annan pedagogisk personal 2022/23 ungefär detsamma som föregående läsår.

I grundskolan har ökningen inneburit att den totala personaltätheten har ökat, dvs. om både lärare och annan pedagogisk personal räknas med. År 2013 gick det 11,2 elever per pedagogisk personal i grundskolan medan antalet 2022 uppgick till 9,9. Samtidigt har lärartätheten under den här perioden varit relativt oförändrad, se diagram 2.12. Den här utvecklingen tyder på att huvudmännen delvis har hanterat lärarbristen i grundskolan genom att anställa annan personal som kan avlasta lärarna.

Statistiken över annan pedagogisk personal finns sedan 2017/18 uppdelad på lärarassistenter, studiehandledare på modersmål och övriga. Det är lärarassistenter som har blivit fler de senaste åren. I både grundskolan och gymnasieskolan har antalet lärarassistenter mer än fördubblats sedan 2017/18. Samtidigt har antalet studiehandledare på modersmål minskat i takt med ett minskat antal nyanlända, även om det skett en liten ökning senaste läsåret.

Diagram 2.12 Personaltäthet och lärartäthet i grundskolan och gymnasieskolan

Antal elever per lärare respektive pedagogisk personal (heltidstjänster)

Anm.: Med pedagogisk personal avses lärare och annan pedagogisk personal.

Källa: Statens skolverk.

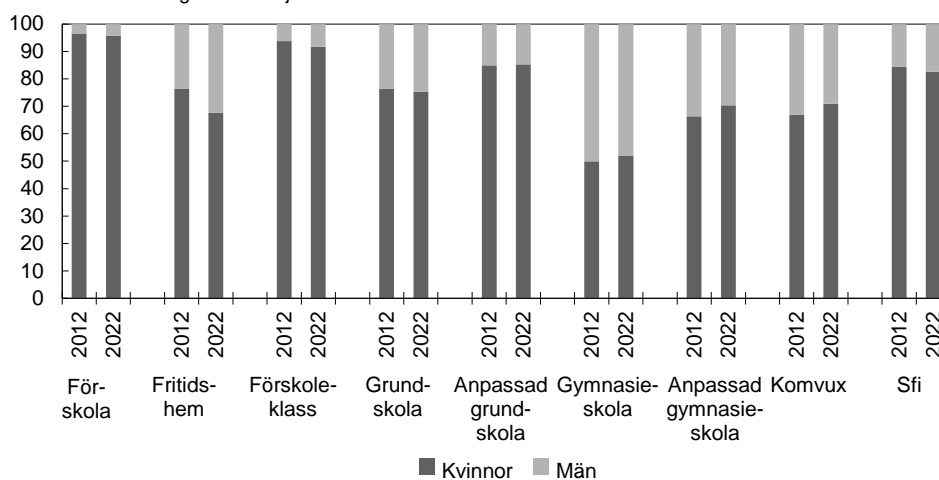
Könsfördelning hos den pedagogiska personalen i skolväsendet

Diagram 2.13 visar könsfördelningen hos den pedagogiska personalen i skolväsendet 2012 och 2022. Den enda skolformen med jämn könsfördelning är gymnasieskolan där 52 procent av lärarna var kvinnor och 48 procent var män 2022. I övriga skolformer är det fler kvinnor än män. Mest ojämn könsfördelning fanns bland anställda i förskolan med 96 procent kvinnor och 4 procent män. I fritidshemmet har könsfördelningen de senaste tio åren blivit mer jämn. Andelen män har ökat från 24 procent 2012 till 32 procent 2022. I förskoleklassen har andelen män ökat från 6 procent till 8 procent. I några skolformer har könsfördelningen de senaste tio åren

blivit mindre jämn. Det gäller t.ex. i komvux där andelen kvinnor bland lärarna de senaste tio åren ökat från 67 procent till 71 procent.

Diagram 2.13 Könsfördelning hos den pedagogiska personalen i skolväsendet

Procentuell fördelning av heltidstjänsterna

Anm.: Med pedagogisk personal avses lärare, anställda som arbetar med barn i förskolan och anställda som arbetar med elever i fritidshemmen och förskoleklassen.

Källa: Statens skolverk.

Läro- och förskolläroarutbildning

Indikator: Söktryck till yrkesexamensprogrammen

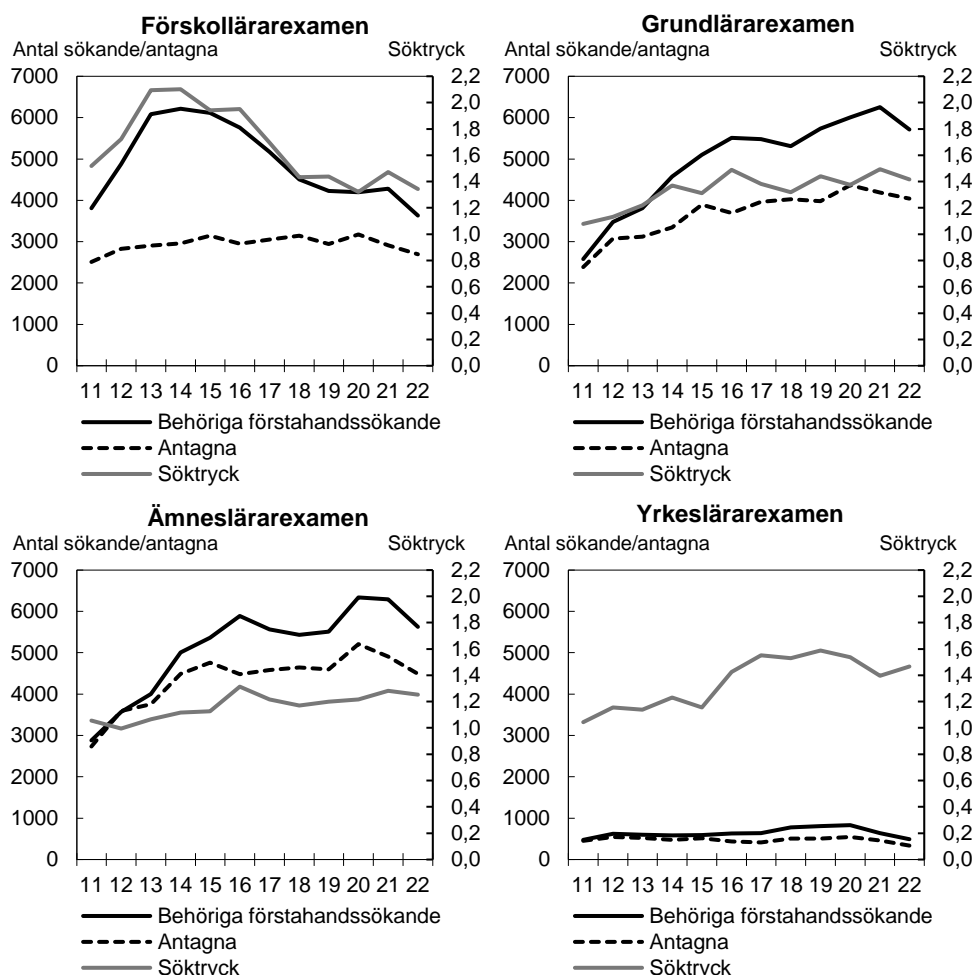
Antalet behöriga förstahandssökande har ökat kraftigt sedan läro- och förskolläroarutbildningarna gjordes om 2011. Antalet behöriga förstahandssökande höstterminen 2022 uppgick till närmare 19 000 personer, en ökning med 69 procent sedan 2011. Antalet har dock minskat sedan föregående hösttermin då antalet uppgick till 20 600, vilket var det högsta antalet under hela perioden. Andelen män bland de förstahandssökande har de senaste åren legat konstant runt 25 procent. Höstterminen 2022 antogs 13 900 personer, vilket är 4 600 fler än 2011, men en minskning sedan föregående hösttermin med drygt 300 antagna. Av de antagna hösten 2022 var 25 procent män och 75 procent kvinnor. Könsfördelningen har varit relativt konstant de senaste åren.

I diagram 2.14 redovisas utvecklingen av antalet behöriga förstahandssökande, antalet antagna och söktrycket till de fyra läroprogrammen som leder till förskolläroarexamen, grundläroarexamen, ämnesläroarexamen och yrkesläroarexamen. Grundläroarutbildningen har haft en särskilt positiv utveckling med allt fler behöriga förstahandssökande de senaste åren, även om antalet har minskat höstterminen 2022 jämfört med rekordnivån höstterminen 2021. Höstterminen 2022 gick det 1,4 behöriga förstahandssökande per antagen. Ämnesläroarutbildningen har haft en långsiktig positiv utveckling, även om antalet behöriga förstahandssökande minskade höstterminen 2022 till samma nivåer som innan pandemin, under vilken intresset var särskilt stort. Höstterminen 2022 gick det närmare 1,3 behöriga förstahandssökande per antagen. Söktrycket till den kompletterande pedagogiska utbildningen, som är en kort utbildning för dem som redan har läst ämnesstudierna och som leder till ämnesläroarexamen, uppgick höstterminen 2022 till 1,7 behöriga sökande per antagen vilket är en minskning från höstterminen 2021 då det gick 1,9 behöriga sökande per antagen.

Söktrycket till förskolläroarutbildningen har minskat de senaste åren. Höstterminen 2013 och 2014 var söktrycket rekordhög då det gick 2,1 behöriga förstahandssökande per antagen. Höstterminen 2022 var motsvarande tal 1,3. Söktrycket till yrkesläroar-

utbildningen uppgick höstterminen 2022 till 1,5 behöriga förstahandssökande per antagen. Både antalet sökande och antalet antagna har minskat de senaste åren. Söktrycket till speciallärar- och specialpedagogutbildningarna uppgick höstterminen 2022 till 1,4 respektive 2,1 behöriga sökande per antagen. Det är en minskning sedan föregående hösttermin då söktrycket uppgick till 1,5 respektive 2,4 behöriga sökande per antagen.

Diagram 2.14 Antal behöriga förstahandssökande, antagna och söktryck till de fyra lärarprogrammen, höstterminerna

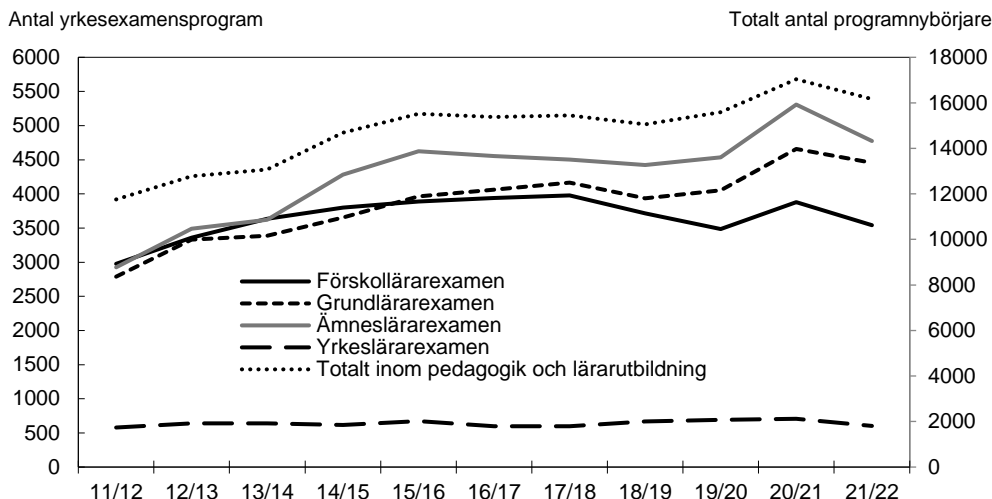

Anm.: Söktryck definieras som antal behöriga förstahandssökande per antagen.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Indikator: Antal nybörjarstudenter på yrkesexamensprogrammen

I diagram 2.15 redovisas antalet nybörjare på vissa program läsåren 2011/12–2021/22, dvs. de som har blivit antagna och också påbörjat utbildningen. Totalt sett var det ca 16 200 programnybörjare på lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna läsåret 2021/22, vilket var en minskning med närmare 900 personer jämfört med föregående läsår. Antalet programnybörjare är tillbaka på ungefär samma nivå som innan pandemin, 2019/20. Antalet programnybörjare 2021/22 minskade mest på ämnesläraryrkesutbildningen och förskolläraryrkesutbildningen. Det är fler kvinnor än män som påbörjar en läraryrkesutbildning. Totalt sett var 75 procent kvinnor och 25 procent män. Mest ojämn var könsfördelningen bland nybörjare på förskolläraryrkesutbildningen med 94 procent kvinnor och 6 procent män. Jämnast könsfördelning var det bland nybörjare på ämnesläraryrkesutbildningen där andelen kvinnor läsåret 2021/22 var 56 procent medan andelen män var 44 procent. Könsfördelningen har varit relativt konstant de senaste tio läsåren.

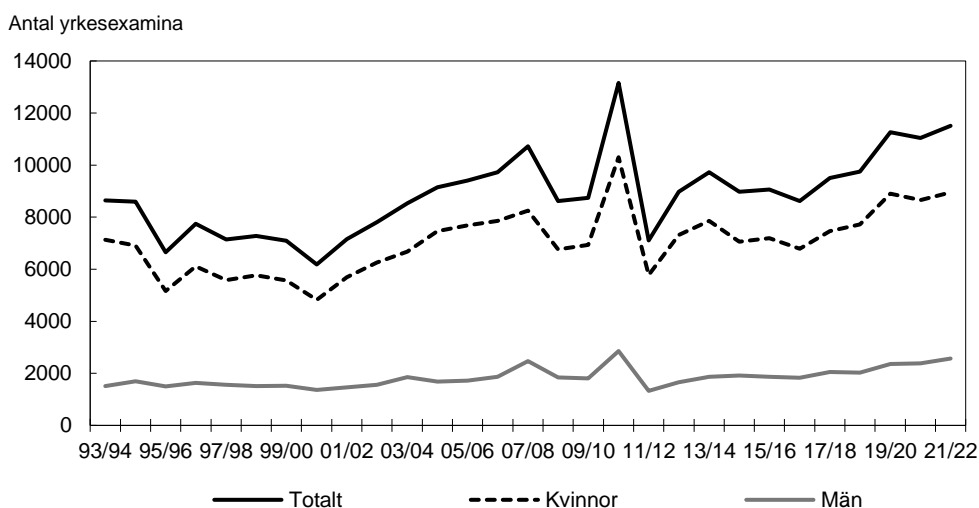
Diagram 2.15 Antal programnybörjare per yrkesexamensprogram

Anm.: På sekundäraxeln visas totalt antal programnybörjare på yrkesexamensprogram inom pedagogik och lärarutbildning (förskolläraexamen, grundläraresexamen, yrkesläraresexamen, ämnesläraresexamen, folkhögskolläraexamen, specialläraresexamen, specialpedagogexamen samt ospecificerad läraresexamen).

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Indikator: Antal examinerade från yrkesexamensprogrammen

Diagram 2.16 visar antalet lärar- och förskolläraexamina som utfärdats sedan läsåret 1993/94. Under perioden har i genomsnitt 8 900 personer per år fått en sådan examen. Antalet examinerade var som lägst 2000/01 med omkring 6 200 examina medan antalet var som högst 2010/11 med närmare 13 200 examina. Att så många examinerades då har sannolikt att göra med det krav på legitimation för lärare och förskollärare som infördes 2011. Lsåret 2021/22 examinerades drygt 11 500 lärare och förskollärare, en ökning med närmare 500 personer eller 4 procent sedan föregående läsår och det näst största antalet examinerade under hela perioden.

Diagram 2.16 Antal lärar- och förskolläraexamina

Anm.: Avser lärarutbildning för förskola och fritidsverksamhet, lärarutbildning för grundskolans lägre åldrar, ämnesläraresexamen, lärarutbildning i praktiskt/estetiskt ämne, pedagogik och lärarutbildning, övrig/ospecificerad utbildning (här ingår speciallärares- och specialpedagogutbildning).

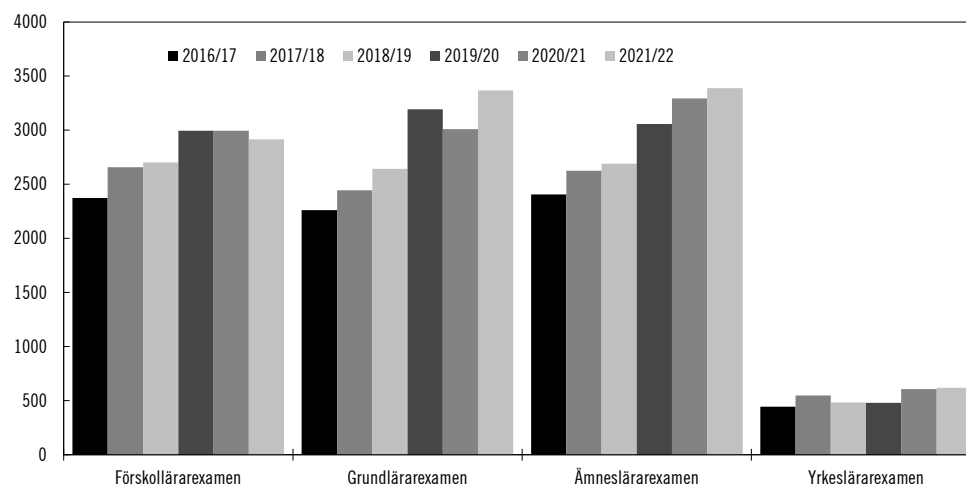
Källa: Statistiska centralbyrån.

Diagram 2.17 visar antalet examinerade efter typ av vissa examina. Lsåret 2021/22 ökade antalet examinerade grundlärare och ämneslärare jämfört med föregående läsår. Antalet examinerade förskollärare minskade något medan antalet examinerade yrkeslärare var ungefär detsamma som föregående läsår. Antalet examinerade

speciallärare och specialpedagoger uppgick 2021/22 till 520 respektive 570, vilket är en ökning jämfört med föregående läsår då ca 500 på respektive utbildning examinerades. Könsfördelningen bland de examinerade är mer ojämn än bland lärarutbildningarnas nybörjarstudenter eftersom genomströmningen är större bland kvinnor än bland män (se nästa avsnitt). Av de examinerade 2021/22 var 78 procent kvinnor och 22 procent män. Jämnast var könsfördelningen bland examinerade ämneslärare och yrkeslärare med 58 procent kvinnor och 38 procent män. Av dem med förskollärarexamen var 96 procent kvinnor och 4 procent män.

Diagram 2.17 Antal examina efter typ av yrkesexamen

Antal examina

Anm.: Ämneslärarexamen avser ämneslärarexamen mot gymnasieskolan och grundskolan 7–9. Den innehåller även lärarexamen mot ämneslärare (den tidigare lärarutbildningen). Grundlärarexamen avser både grundlärarexamen mot f–3, 4–6 och fritidshem. Den innehåller även lärarexamen för grundskolans lägre åldrar (den tidigare lärarutbildningen).

Källa: Statistiska centralbyrån.

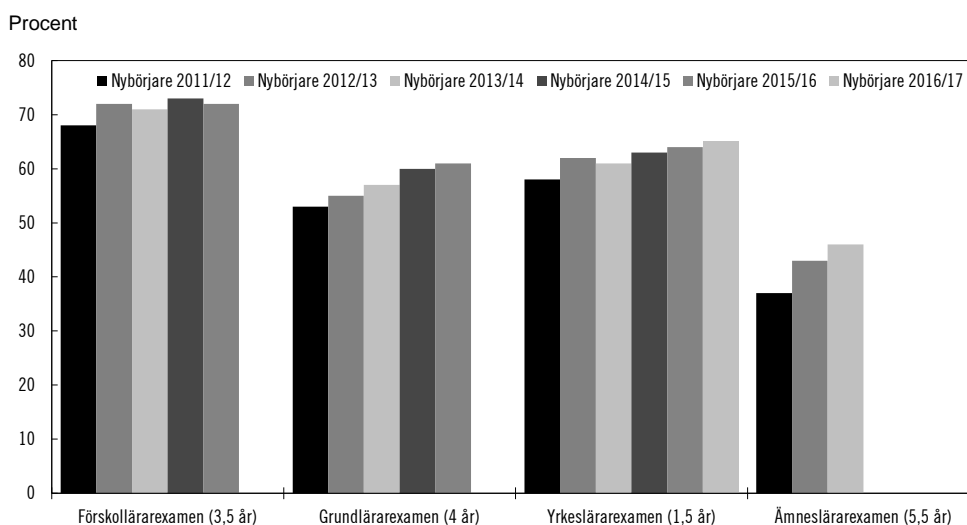
Genomströmning på yrkesexamensprogrammen

Diagram 2.18 visar genomströmningen för nybörjare på förskolläraryrkesexamen, grundlärarutbildningen, yrkeslärarutbildningen och ämneslärarutbildningen. Genomströmningen mäts genom examen senast tre år efter nominell studietid. Med nominell studietid menas normalstudietiden för den som studerar på heltid. Det finns uppgifter om genomströmning för fem årgångar nybörjare till förskollärarexamen och grundlärarexamen medan det ännu bara finns uppgifter om genomströmning för tre årgångar nybörjare till ämneslärarexamen. Genomströmningen har ökat för nybörjare på samtliga dessa yrkesprogram. Genomströmningen är högst för nybörjare till förskollärarexamen, medan nybörjare till ämneslärarexamen har lägst genomströmning. Genomströmningen för nybörjare till ämneslärarexamen kommer sannolikt att öka ytterligare i takt med att allt fler läser den kompletterande pedagogiska utbildningen (KPU), en kort utbildning för dem som redan läst ämnesstudierna och som leder till ämneslärarexamen. Genomströmningen för KPU är relativt hög. Universitetskanslers-ämbetet har uppskattat att omkring två av tre tar en ämneslärarexamen inom fem år. Bland nybörjare 2012/13 utgjorde KPU-studenter 12 procent. Den andelen har för de senaste årens nybörjare legat runt 25 procent.

Genomströmningen är relativt hög för nybörjare till speciallärarexamen och specialpedagogexamen. Bland nybörjare 2017/18 till speciallärarexamen var genomströmningen 74 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående läsårs nybörjare. Bland nybörjare 2016/17 till specialpedagogexamen var genomströmningen 75 procent, en ökning med 4 procentenheter jämfört med föregående läsårs nybörjare. Kvinnor har en högre genomströmning än män. Det gäller för alla lärarutbildningarna. Särskilt stor är skillnaden i genomströmning mellan

kvinnor och män som påbörjar förskollärarytbildningen, drygt 30 procentenheter, medan skillnaden är mindre mellan kvinnor och män som påbörjar ämneslärarytbildningen, drygt 10 procentenheter.

Diagram 2.18 Programnybörjare olika år som tagit examen inom nominell studietid + 3 år

Anm.: Nominell studietid för programmet anges inom parentes.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Lärary- och förskolläraryförsörjning

Skolverket har haft i uppdrag att i samarbete med Universitetskanslersämbetet ta fram återkommande prognoser över skolväsendets behov av lärare och förskollärary (U2016/02335). Uppdraget redovisades första gången i december 2017, därefter i december 2019 och slutligen i december 2021. Skolverket har enligt förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk ett fortsatt ansvar för att göra prognoser över skolans och förskolans behov av legitimerade och behöriga lärare och förskollärary. Skolverket aviserar i Läraryprognos 2021 att nästa prognos ska publiceras under 2024.

Indikator: Framtida examinationsbehov samt beräknad examination av lärare och förskollärary

Enligt Skolverkets senaste prognos 2021 kommer det att fortsätta att vara brist på behöriga lärare och förskollärary fram till 2035. Cirka 12 000 behöriga lärare och förskollärary väntas saknas 2035. För en mer detaljerad beskrivning se budgetproposition för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 16).

Indikator: Andel arbetsgivare som uppger brist på personal inom pedagogik och med läraryutbildning

Enligt Arbetskraftsbarometern 2022 från SCB råder det främst brist på yrkeslärary, ämneslärary i matematik och NO i årskurs 7–9 och grundlärary med inriktning mot fritidshem, se tabell 2.9. Det råder även brist på speciallärary och specialpedagoger. Jämfört med 2021 uppgav arbetsgivarna i högre utsträckning 2022 att det är brist på lärare. Det gäller för alla typer av lärare.

Tabell 2.9 Andel arbetsgivare som uppger brist på nyutexaminerad och yrkeserfaren personal inom pedagogik och lärarutbildning

Procent

	Nyutexaminerade			Yrkeserfarna		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Förskolläraryt utbildning	70	34	60	70	44	64
Grundläraryt utbildning: Fritidshem	82	70	84	91	72	84
Grundläraryt utbildning: f-3 och 4-6	30	26	49	47	52	57
Ämnesläraryt utbildning 7-9: Matematik/NO	77	83	74	76	72	85
Ämnesläraryt utbildning 7-9: Språk/SO	62	36	47	61	52	54
Ämnesläraryt utbildning gymn.: Matematik/naturv.	49	31	38	50	34	39
Ämnesläraryt utbildning gymn.: Hist/samh/religion	9	5	10	39	4	16
Ämnesläraryt utbildning gymn.: Språk	25	22	40	30	40	48
Specialläraryt- och specialpedagogutbildning	82	61	65	77	62	68
Yrkesläraryt utbildning	69	75	86	51	48	85

Källa: Statistiska centralbyrån.

Statliga insatser

Fortsatt utveckling av professionsprogrammet

Den 31 maj 2023 beslutade riksdagen om ändringar i skollagen (prop. 2022/23:51, bet. 2022/23:UbU13, rskr. 2022/23:206). Ändringarna innebär bl.a. att det inom skolväsendet ska finnas ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. Programmet ska innehålla dels en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare, dels ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare och legitimerade förskollärare. Syftet är att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna, öka yrkenas attraktionskraft och därigenom öka likvärdigheten i utbildningen för barnen och eleverna. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2025.

Den 9 februari 2023 utsåg regeringen ledamöterna i Rådet för professioner i skolväsendet. Det är ett rådgivande organ inom Skolverket som regleras i förordningen med instruktion för Statens skolverk. Rådet ska bistå myndigheten i arbetet med uppdraget om ett nationellt professionsprogram (U2022/02319), vilket bl.a. omfattar att ta fram innehållet i en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare, och utreda frågor om ett meriteringssystem för legitimerade lärare och legitimerade förskollärare. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 30 april 2024.

Fortbildningsbidraget – för bredare och djupare lärarkompetens

Den 16 mars 2023 beslutade regeringen förordningen (2023:144) om statsbidrag för fortbildning av lärare och förskollärare, det s.k. fortbildningsbidraget. Det nya bidraget ersatte fem tidigare statsbidrag för fortbildning och trädde i kraft den 1 juli 2023. Fortbildningsbidraget har två olika bidragsformat med en möjlighet att välja vilket av de två formaten som passar bäst utifrån de lokala behoven. Det ena formatet är lönebaserat och förutsätter nedsättning i tjänst för den lärare som studerar. Det andra formatet är studiebaserat och bygger på kursens omfattning i högskolepoäng. För det senare bidragsformatet har bidragsnivån höjts och en möjlighet har införts för huvudmän att använda hela eller delar av detta som lönetillägg, ett så kallat studie-stipendium. Lärare och förskollärare i skolor med särskilt svåra förutsättningar ska ha företräde till det nya fortbildningsbidraget. Se även avsnitt 3.6.3.

Utvärdering av ett samlat statsbidrag till huvudmän som inrättar karriärsteg för lärare

Skolverket gavs i regleringsbrevet för 2021 i uppdrag att utvärdera det samlade statsbidraget till skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare. Skolverket inkom den 13 mars 2023 med delredovisningen Det nya statsbidraget för karriärsteg för lärare - Vad har påverkat nyttjandet det första bidragsåret? (U2023/00976). Delredovisningen visar några preliminära resultat för bidragsåret 2020/21, utifrån en analys av statsbidragets nyttjandegrad och intervjuer med skolhuvudmän. Delstudiens preliminära resultat visar att det är små skillnader mellan offentliga och enskilda huvudmän i hur man nyttjar statsbidraget och att små huvudmän nyttjar statsbidraget i lägre grad. Av intervjuerna framgår att huvudmännen är positivt inställda till karriärtjänster. Det framgår vidare att flera huvudmän anser att det är svårare att rekrytera till skolenheter med särskilt svåra förutsättningar, trots ett högre lönepåslag. Därutöver uppfattas det högre lönepåslaget som för stort av flera huvudmän, vilket har inneburit att man har avstått från att söka statsbidrag. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2023.

Tidigare redovisade insatser

Följande satsningar är pågående (se tidigare budgetpropositioner för ytterligare information):

- En försöksverksamhet med ny kortare KPU som leder till en grund- eller ämneslärarexamen. Försöksverksamheten riktar sig till den som har en akademisk examen och pågår t.o.m. den 31 januari 2028.
- Utbyggnad av KPU. Läsåret 2022/23 uppgick antalet nybörjare på KPU till 1 110. Motsvarande antal föregående läsår var 1 330.
- En masterutbildning för yrkeslärare för att stärka kompetensen inom yrkeslärarutbildningen genom att fler yrkeslärare kan bli behöriga för forskarutbildning.
- Satsningen på KPU för forskarutbildade fortgår. Målet är fler lektorer i skolan. Cirka 70 studenter per år kan antas till utbildningen.
- Fortsatt satsning på forskarskolor för lärarutbildare för att stärka kvaliteten i utbyggnaden av lärar- och förskollärarutbildningarna.

2.8 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Sverige är i flera avseenden en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet

Sammantaget nås målet för utgiftsområdet då Sverige i flera avseenden är en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet. Det visar de indikatorer som används för att bedöma hur Sverige ligger till i jämförelse med andra länder. I bedömningen av måluppfyllelsen tas enbart hänsyn till utvecklingen enligt kapitlets resultatindikatorer och inte till övriga kapitelns indikatorer.

Andelen barn i förskolan är stor redan från tre års ålder, även om deltagandet är lägre bland barn med utländsk bakgrund, och det finns goda möjligheter att utbilda sig i Sverige. I Sverige är utbildningsnivån högre än snittet i OECD och det finns goda möjligheter till livslångt lärande. Det är betydligt vanligare att utbilda sig i vuxen ålder i Sverige än det är i OECD som helhet, något som bidrar positivt till Sveriges kompetensförsörjning. Positivt är också att det är en högre andel sysselsatta bland dem som nyligen avslutat sin utbildning i Sverige jämfört med EU och att det är en mindre andel unga i Sverige än i OECD som helhet som varken arbetar eller studerar. Resultat från olika internationella kunskapsmätningar visar att svenska elevers

kunskaper i läsförståelse, matematik och naturvetenskap står sig väl i förhållande till OECD-genomsnittet.

Det finns dock anledning att uppmärksamma de utmaningar som Sverige står inför. Nya resultat från studien PIRLS visar att även om Sverige 2021 ligger över OECD-genomsnittet i läsförståelse bland elever i årskurs 4, så har det skett en nedgång i läsförståelsen sedan 2016. PIRLS visar också på ökade skillnader mellan både elevgrupper och mellan skolor. Även i PISA 2018 framstår Sverige som ett genomsnittligt land när det gäller likvärdighet. Därutöver visar de indikatorer som används för att följa upp utvecklingen av kompetensförsörjningen att de arbetslösa kompetens inte helt matchar behoven på arbetsmarknaden. Detta trots att arbetslösheten minskat under 2022. SCB:s senaste Arbetskraftsbarometer visar samtidigt att det är brist på gymnasialt yrkesutbildade och brist på specialist-sjuksköterskor och vissa typer av lärare. Indikatorerna visar också att det är relativt vanligt att jobba inom ett yrke som inte matchar den utbildning man har.

Sverige är en framstående forskningsnation och när det gäller vetenskaplig produktivitet är Sverige ett av de länder som producerar flest vetenskapliga artiklar per miljon invånare. Den vetenskapliga produktionen i Sverige har dock minskat något sedan 2021, vilket också skett i andra jämförbara länder. Två länder där antalet vetenskapliga artiklar per miljon invånare fortsätter att öka är Finland och Kina. Kina var också det land i världen som publicerade flest vetenskapliga artiklar 2022.

Läraryrket är fortfarande tydlig men intresset för lärarutbildningarna har ökat

Den bild som framträder av de indikatorer som används för att bedöma läraryrket och forskollärsituationen i skolväsendet är positiv även om läraryrket fortfarande är tydlig. Den pedagogiska personalen har ökat mer än antalet elever, vilket betyder en bibehållen eller ökande personaltäthet i de flesta verksamhetsformer. Exempelvis ökade lärartätheten något i förskoleklassen och grundskolan. En annan positiv utveckling är att andelen lärare med en pedagogisk examen generellt sett har ökat. Trots detta saknas fortfarande behöriga lärare och vissa ämnen sticker ut på så sätt att andelen behöriga lärare är lägre. Det gäller exempelvis lärare i svenska som andraspråk och lärare i matematik och naturvetenskapliga ämnen i årskurs 7–9.

Skolverkets senaste lärarprognos från 2021 visar att bristen på lärare och forskollärare riskerar att uppgå till 12 000 år 2035. Det är en mindre brist än vad den tidigare lärarprognosen från 2019 visade, då bristen beräknades uppgå till ca 45 000. År 2024 publiceras nästa lärarprognos.

Intresset för lärarutbildningarna var historiskt stort under covid-19-pandemin. Intresset är fortfarande stort även om det är något färre som har sökt, antagits och påbörjat en lärarutbildning det senaste läsåret. Antalet examinerade lärare har ökat de senaste åren till följd av att fler påbörjat en lärarutbildning det senaste decenniet och en ökad genomströmning.

2.9 Politikens inriktning

Målet med regeringens politik för utgiftsområdet är att stärka och utveckla Sveriges position som en ledande kunskaps- och forskningsnation. Huvudprioriteringarna för politiken är höjda kunskapsresultat, ökad kvalitet och en mer likvärdig utbildning samt att ge goda förutsättningar för att studera på utbildningar av hög kvalitet inom den kommunala vuxenutbildningen, yrkeshögskolan och högskolan. Kompetensbrister ska mötas och det ska finnas goda möjligheter att utbilda sig, med likvärdig kvalitet,

oavsett var i landet man bor. Den akademiska friheten ska aktivt främjas och värnas för att bidra till ett öppet samhälle. Utbildnings- och forskningspolitiken ska svara mot de globala och nationella samhällsutmaningarna. En tydlig inriktning mot hög kvalitet ska prägla såväl forskning och innovation som utbildning. Vetenskaplig excellens är avgörande för att Sverige ska kunna stärka sin konkurrenskraft och ställning som ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer. Regeringen avser att återkomma om den framtida inriktningen inom forskningsområdet i en forsknings- och innovationspolitisk proposition under 2024.

Utbildning och bildning ger kunskaper och perspektiv som ger möjlighet till personlig utveckling och skapar förutsättningar för ett aktivt deltagande i ett demokratiskt samhälle. Alla barn, unga och vuxna ska oavsett bakgrund, uppväxtmiljö eller andra förhållanden ges förutsättningar att lyckas med sin utbildning och bli rustade med kunskap, bildning och färdigheter. Ett modernt utbildningssystem möjliggör ett livslångt lärande som ger varje människa möjlighet att kunna växa och fylla på med kunskap under hela livet oavsett var i landet man bor. Studiestödet spelar en betydande roll för möjligheterna till utbildning och det nya omställningsstudiestödet ger goda möjligheter till vidareutbildning (utg.omr. 15 avsnitt 2.10).

2.9.1 Stärkt kompetensförsörjning

För att Sverige ska stå starkt inför framtiden och fortsätta utvecklas som kunskapsnation är kompetensförsörjningen avgörande. Genom stärkt kompetensförsörjning kan Sverige möjliggöra en effektiv klimatomställning, stärka industrins konkurrenskraft, stärka kvaliteten i skola och vård samt skydda och värna vårt demokratiska och öppna samhälle. Regeringens utbildningspolitik ska skapa förutsättningar för utbildning och forskning av hög kvalitet. Utbildning av hög kvalitet stärker också individers möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och gör det möjligt att ta till vara allas kompetens. Samtidigt som det finns många som kan arbeta har välfärden och näringslivet svårt att hitta arbetskraft med rätt kompetens. Därför är det viktigt att arbetsmarknadens behov i större utsträckning får styra hur utbildningar inom gymnasieskolan och komvux dimensioneras. Det är viktigt att universitet och högskolor i än högre grad använder sina resurser för att erbjuda utbildningar där det finns brist på kompetens. Utbildning är också en förutsättning för att försörja Sveriges totalförsvar med nödvändig kompetens inom flera områden. Mer information om och andra satsningar på vuxnas lärande lämnas i respektive avsnitt samt i utgiftsområdena 15 Studiestöd och 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

2.9.2 En strategi för fler STEM-utbildningar (Science, Technology, Engineering and Mathematics)

Sverige är och har länge varit en framstående tekniknation, ett ingenjörsländ. Sverige behöver dock fler personer med gedigna kunskaper inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik för att klara konkurrensen med andra länder. Den snabba utvecklingen inom teknik och naturvetenskap gör att det är viktigt att lösa den kompetensbrist som finns inom flera områden och att fortsätta arbetet för att Sverige även framöver ska vara en innovativ tekniknation i framkant.

Förskolan och grundskolan lägger grunden för barns förmåga och intresse redan i tidig ålder och den gymnasiala utbildningen fortsätter att utveckla elevernas kunskaper. Därför är det viktigt att arbeta med att stärka matematikämnet i skolan och att barns och elevers intresse för naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik i stort främjas.

Sverige behöver sammantaget fler som studerar på högskolan inom olika STEM-inriktningar (Science, Technology, Engineering and Mathematics). Arbetet för att

stärka kompetensförsörjningen genom STEM-utbildningar bör intensifieras. Regeringen tillför därför medel för att skapa förutsättningar för fler ingenjörer inom högskolan (se avsnitt 5.1.3). Regeringen avser därtill att ta fram en STEM-strategi, som spänner över hela utbildningssystemet från förskola till forskarutbildning och forskning.

2.9.3 Stärk lärarna och förskollärarna

Förskollärare och lärare är den enskilt viktigaste faktorn för kvaliteten i utbildningen. Förskolläraryrket och läraryrket behöver därför vara attraktiva så att fler lämpliga och motiverade studenter väljer att bli lärare, fler väljer att stanna kvar i yrket och lärare som lämnat yrket väljer att återvända. Det är av det skälet viktigt att minska den administrativa bördan och skapa en god arbetsmiljö för förskollärare och lärare. I det syftet beslutade regeringen den 1 juni 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att minska förskollärares och lärares administrativa börda (dir. 2023:72). Det är också viktigt att förskollärare, lärare och rektorer fortsätter att lära och får möjligheter till relevant kompetensutveckling under hela sin karriär.

Alla barn och elever ska få möta utbildade och kompetenta förskollärare och lärare som har djupa ämneskunskaper och kunskaper om inlärning, praktisk metodik och undervisning i praktiken. En lärar- och förskolläraryrket som håller hög kvalitet och attraherar de bäst lämpade studenterna är ett prioriterat område för regeringen. I syfte att höja utbildningarnas kvalitet och yrkenas status och attraktivitet beslutade regeringen den 6 juli 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att utveckla lärar- och förskolläraryrket (dir. 2023:111). Regeringen prioriterar också arbetet med att fler med tidigare högskoleutbildning ska byta spår och vidareutbilda sig till lärare.

2.9.4 Fortsatt internationellt engagemang

Regeringen stärker kunskapsbasen för det nationella arbetet inom utbildnings- och forskningsområdet genom att aktivt delta i EU och andra internationella samarbeten såsom Nordiska ministerrådet, Bolognaprocessen, OECD och Unesco. På rymdområdet är det internationella samarbetet betydande och ca 70 procent av Rymdstyrelsens budget läggs på projekt som utförs i program inom Europeiska rymdorganisationen (ESA) där Sverige är en av 22 medlemsstater. Under 2023 och första halvan av 2024 kommer en halvtidsutvärdering av Erasmus+ programperiod 2021–2027 att göras. På forskningsområdet kommer en strategisk plan för Horisont Europa 2025–2027 att tas fram.

Sverige är ordförande i Nordiska ministerrådet 2024, vilket innebär att Sverige leder arbetet inom Nordiska ministerrådet för utbildning och forskning. Flera möten och konferenser kommer att anordnas under ordförandeskapet.

De prioriterade OECD-studierna PISA (Programme for International Student Assessment) och PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies) är viktiga för att följa politikens måluppfyllelse. Huvudstudien i PISA genomfördes 2022 och resultaten publiceras i december 2023. Datainsamlingen för PIAAC-undersökningen påbörjades under hösten 2022 och de första internationella resultaten kommer att presenteras tidigast i december 2024. Under 2024 kommer även resultat från IEA:s (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) studier TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) och ICILS (International Computer and Information Literacy Study) att publiceras. Även dessa blir viktiga underlag för att analysera svenska elevers kunskaper och färdigheter.

3 Barn- och ungdomsutbildning

3.1 Mål för området

Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

3.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De indikatorer som redovisas nedan bedöms vara centrala för att mäta måluppfyllelse och resultat. Redovisningen av resultat inom utgiftsområdet är uppdelad på verksamheter. Inom varje avsnitt redovisas i förekommande fall indikatorer och övriga resultat. All individbaserad statistik redovisas uppdelat på kön om dessa uppgifter är tillgängliga. I bedömningen vägs det även in resultat från rapporter och undersökningar från t.ex. Statens skolverk.

Förskolan och fritidshemmet:

- Deltagande i förskola. Andelen barn i åldern 3–5 år som är inskrivna i förskola.
- Deltagande i fritidshem. Andelen barn i åldern 6–12 år som är inskrivna i fritidshem.

Grundskolan:

- Resultat på nationella prov i grundskolan.
- Andelen elever som uppnått betygsriterierna i samtliga grundskolans ämnen i årskurs 9.
- Andelen elever i årskurs 9 som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.
- Resultat i internationella studier i grundskolan som PISA, TIMSS och PIRLS i de fall någon ny studie presenterats sedan föregående års budgetproposition.

Specialskolan och sameskolan:

- Genomsnittligt meritvärde i årskurs 10 i specialskolan och andelen elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.
- Resultat på nationella prov i årskurs 6 i sameskolan och andelen elever som uppnått minst betyget E i alla ämnen.

Gymnasieskolan:

- Resultat på nationella prov.
- Genomsnittlig betygspoäng.
- Andel elever som slutfört utbildningen inom tre år.
- Andel elever som uppnått kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning inom tre år.

Samtliga skolformer inom skolväsendet inklusive fritidshemmet:

- Lärarbehörighet och personalens utbildning. Denna indikator redovisas i avsnitt 2.7.

3.3 Resultatredovisning

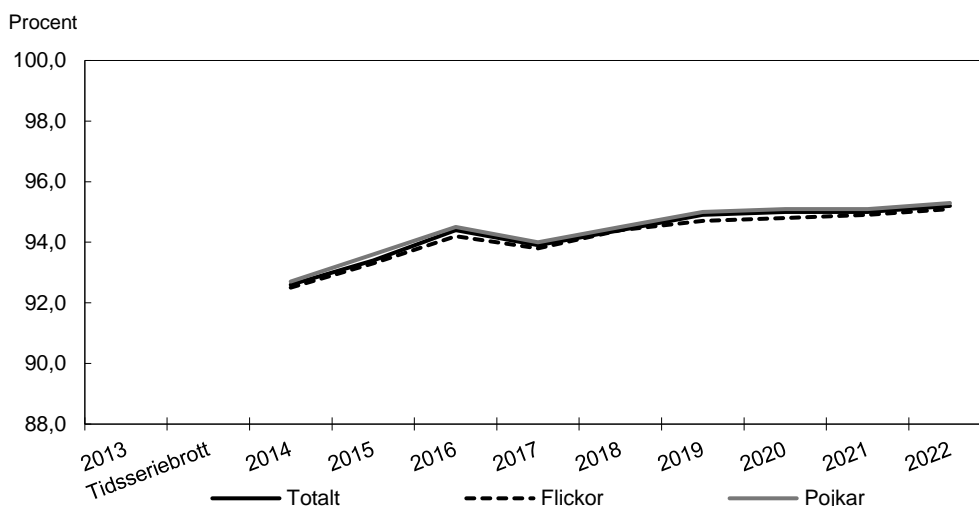
I avsnittet Barn- och ungdomsutbildning används följande definitioner när det gäller barns och elevers bakgrund.

- Med svensk bakgrund avses barn och elever födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige.
- Med utländsk bakgrund avses barn och elever födda utomlands eller barn och elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.
- Med nyinvandrad avses enbart folkbokförda barn och elever som är födda utomlands, som har högst en förälder född i Sverige, och som har invandrat till Sverige under de senaste fyra åren.
- Med okänd bakgrund avses barn och elever som saknar personnummer i de register som används vid insamlingen. En anledning till att personnummer saknas kan vara att barnet eller eleven inte är folkbokförd i Sverige. Bland barn och elever med okänd bakgrund finns bl.a. de som nyligen kommit till Sverige genom anhöriginvandring eller som söker asyl. Även barn och elever som vistas i landet utan stöd av myndighetsbeslut eller författning finns i gruppen liksom barn och elever med skyddade personuppgifter.

3.3.1 Förskolan

Indikator: Deltagande i förskola

År 2022 var andelen inskrivna barn i åldern 3–5 år 95,2 procent (se diagram 3.1). Över tid har andelen pojkar som varit inskrivna i förskolan varit något större än andelen flickor, vilket hänger ihop med könsfördelningen bland barn i åldern 1–5 år. Under 2022 var andelen inskrivna flickor och pojkar ungefär lika stor, 95,1 procent respektive 95,3 procent.

Diagram 3.1 Andelen barn i åldern 3–5 år inskrivna i förskolan

Anm.: Hösten 2014 samlades uppgifter in på individnivå för första gången i förskolan. Dessutom samlades uppgifter in från varje huvudman, såväl kommunal som enskild. Tidigare lämnade kommunerna uppgifter för både kommunal och fristående verksamhet. Vid den första insamlingen uppstod dock ett bortfall för vissa enskilda huvudmän. Detta innebär ett tidsseriebrott som försvårar möjligheterna att göra rättvisande jämförelser över tid. Andelen inskrivna barn i åldern 3–5 år i förskolan ökade mellan 2009 och 2013. År 2014 skedde en minskning, som dock bedöms hänga samman med det tidsseriebrott som uppstod i och med den förändrade insamlingen av uppgifter.

Källa: Statens skolverk.

Ser man till hela målgruppen för förskolan så var 85,8 procent av landets alla barn i åldersgruppen 1–5 år inskrivna i förskolan. Med undantag för en marginell minskning 2017 i åldersgruppen 3–5 år har andelen inskrivna barn i alla åldersgrupper ökat under den senaste tioårsperioden.

Överlag är barn med svensk bakgrund i högre utsträckning inskrivna i förskolan än barn med utländsk bakgrund. År 2022 var 86,3 procent av barnen med svensk bakgrund i åldersgruppen 1–5 år inskrivna i förskolan, vilket är en marginell ökning från föregående år. För barn med utländsk bakgrund i denna åldersgrupp var 81,0 procent inskrivna i förskolan 2022, vilket är en liten minskning jämfört med 2021. Det fanns ingen större skillnad mellan flickor och pojkar (se vidare utg.omr.13 avsnitt 3.3.1).

Kraven på kommunerna att öka deltagandet i förskolan har skärpts med bestämmelser som trädde i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas i fråga om utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023. Syftet är att öka deltagandet i förskolan bland grupper som i dag har ett lägre deltagande. Kommunerna ska bl.a. ta kontakt med vårdnadshavare till barn som inte går i förskola och upplysa om förskolans syfte och barnens rätt till förskola. Den första kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år. Detta kan påverka andelen barn som är inskrivna i förskolan kommande år (se vidare utg.omr. 13 avsnitt 3.3.1 och avsnitt 6.3.1).

Barn och barngrupper

Hösten 2022 var 509 000 barn inskrivna i förskolan, varav 48,5 procent var flickor och 51,5 procent var pojkar, vilket följer könsfördelningen i befolkningen för barn i förskoleålder. Av alla barn i förskolan 2022 gick drygt 21 procent i en fristående förskola, vilket är i nivå med 2021. Drygt hälften av alla inskrivna barn i förskolan var 1–3 år.

Hösten 2022 fanns det ungefär 14 400 nyinvandrade barn (ca 7 000 flickor och ca 7 400 pojkar) och ca 5 000 barn med okänd bakgrund inskrivna i förskolan, vilket motsvarar ungefär 3,9 procent av de inskrivna barnen i förskolan.

När det gäller barngruppernas storlek (antal inskrivna barn per barngrupp) gick det i genomsnitt 15,2 barn per grupp 2022 (15,5 i kommunala förskolor och 14,4 i fri-

stående förskolor), vilket är en ökning jämfört med föregående år. Det är främst bland kommunala huvudmän som storleken på barngrupperna ökat.

3.3.2 Annan pedagogisk verksamhet

Barn i pedagogisk omsorg

I takt med att en allt större andel barn går i förskolan har andelen barn i pedagogisk omsorg minskat. Andelen av alla barn i åldern 1–5 år som var inskrivna i pedagogisk omsorg var 1,0 procent under 2022. Andelen har stadigt minskat under flera år. Fem år tidigare uppgick andelen till 1,8 procent. Antalet barn i åldern 1–12 år som hösten 2022 var inskrivna i pedagogisk omsorg var 6 810, att jämföra med 11 585 barn hösten 2017. Det fanns ingen större skillnad mellan andelen flickor och pojkar som var inskrivna i pedagogisk omsorg 2022.

Öppen förskola och öppen fritidsverksamhet

Hösten 2022 fanns det totalt 507 öppna förskolor i landet. Antalet öppna förskolor har under den senaste tioårsperioden som lägst varit 439 enheter. Öppna förskolor erbjöds i 223 kommuner 2022, vilket är en ökning med 14 kommuner jämfört med föregående år.

Hösten 2022 fanns det 519 öppna fritidsverksamheter för 10–12-åringar i landet. Antalet har ökat med 17 verksamheter sedan 2021. Under den senaste tioårsperioden har antalet öppna fritidsverksamheter legat på i genomsnitt 583 stycken.

Kommuner som erbjuder omsorg under kvällar, nätter och helger

Hösten 2022 var drygt 5 300 barn i åldern 1–12 år inskrivna i omsorg under obekvämt arbetstid, dvs. vardagar klockan 19–06 och på helger. Det motsvarar ca 0,5 procent av alla barn i åldersgruppen som var inskrivna i fritidshem, förskola eller pedagogisk omsorg. Under den senaste tioårsperioden har antalet inskrivna i omsorg under obekvämt arbetstid varierat mellan ca 3 800 och 5 800 barn. Andelen inskrivna, av alla barn som var inskrivna i fritidshem, förskola eller pedagogisk omsorg, har i stort varit densamma under perioden, ca 0,4–0,6 procent.

Hösten 2022 erbjöd 170 kommuner omsorg under obekvämt arbetstid, vilket är 19 färre än 2021.

3.3.3 Förskoleklassen

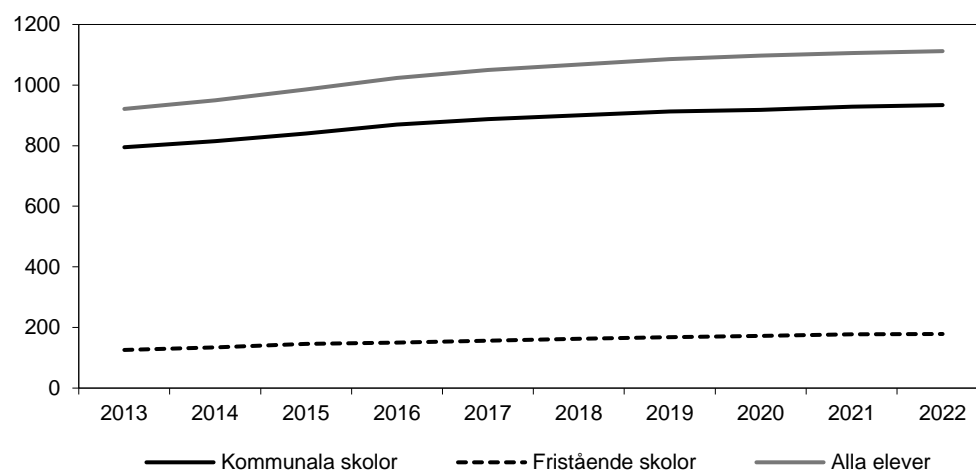
Läsåret 2022/23 gick det 124 327 elever i förskoleklass. Nästan samtliga, 99,0 procent, var elever som fyllde sex år under 2022. Av alla elever som var inskrivna i förskoleklassen var 49 procent flickor och 51 procent pojkar, vilket följer könsfördelningen i befolkningen för barn i förskoleklassålder. Av dessa gick 11,7 procent i en verksamhet med enskild huvudman, vilket är en marginell minskning jämfört med föregående år.

3.3.4 Grundskolan

Under de senaste tio åren har elevantalet i grundskolan kontinuerligt ökat och uppgick läsåret 2022/23 till 1 111 753 elever, vilket var en ökning med 0,5 procent jämfört med föregående läsår. Uppgiften är inklusive elever i sameskola och internationella skolenheter. I diagrammet nedan visas elevutveckling i grundskolan mellan läsåren 2009/10 och 2020/21.

Diagram 3.2 Elevutveckling i grundskolan

Antal elever, tusental

Källa: Statens skolverk.

Av alla elever i grundskolan läsåret 2022/23 var andelen flickor 48,7 procent och andelen pojkar 51,3 procent, vilket följer könsfördelningen för barn i grundskoleålder. I kommunala skolor var 48,3 procent flickor och 51,7 procent pojkar och i fristående skolor var 50,3 procent flickor och 49,7 procent pojkar. Det är alltså något fler flickor än pojkar som går i en fristående grundskola läsåret 2022/23 och så såg det även ut föregående läsår. Andelen elever som gick i fristående grundskolor var drygt 16 procent. Uppgifterna är exklusive elever i sameskola och internationella skolenheter.

Antalet nyinvandrade elever i grundskolan uppgick läsåret 2022/23 till 33 299 (51,9 procent pojkar och 48,1 procent flickor), vilket motsvarar 3,0 procent av det totala antalet grundskoleelever. Motsvarande antal och andel elever med okänd bakgrund uppgick till 14 075 och 1,3 procent. Både nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund var ojämnt fördelade över landet mellan olika huvudmän och skolenheter. Av de nyinvandrade eleverna gick 91 procent i kommunala skolenheter läsåret 2022/23. Samma andel elever med okänd bakgrund gick i kommunala skolenheter läsåret 2022/23.

Lsåret 2022/23 fanns det 3 868 kommunala skolenheter och 831 skolenheter med enskild huvudman inom grundskolan.

Indikator: Resultat på nationella prov i grundskolan

Nationella prov genomförs i vissa ämnen i grundskolans årskurs 3, 6 och 9, specialskolans årskurs 4, 7 och 10 samt i sameskolans årskurs 3 och 6. Syftet med proven är att stödja betygssättningen, förutom i årskurserna 3 och 4 där syftet är att stödja bedömningen av elevernas kunskaper.

Provresultaten ger inte en heltäckande bild av elevernas kunskaper i ett ämne eftersom alla delar av kursplanen inte provas, men bidrar med underlag för en analys av i vilken utsträckning målen för utbildningen nås. Att urvalet av kunskapsområden som provas kan variera mellan åren är en faktor som påverkar resultatens jämförbarhet över tid, varför de resultat som redovisas endast avser 2022.

De nationella proven i årskurs 3 består av flera kortare delprov där resultaten bedöms utifrån om eleverna uppnått eller inte uppnått kravnivån på respektive delprov. Proven är inte konstruerade för en sammanvägning till ett samlat provresultat, alltså att eleven ska ha klarat ett visst antal delprov eller poäng för att anses ha klarat provet.

Som indikator på måluppfyllelse i årskurs 6 respektive 9 används andelen elever, uppdelat på flickor och pojkar, som har uppnått godkända provbetyg (A–E) på de nationella proven i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik. För att få ett provbetyg i de olika ämnena måste eleven ha deltagit i alla delprov i ämnet.

I flertalet av de redovisade provresultaten har flickor bättre resultat än pojkar. Vidare har bakgrundsfaktorer som föräldrarnas utbildningsnivå och i vilken årskurs elever födda utomlands har påbörjat sin skolgång i Sverige betydelse för resultaten.

Årskurs 3

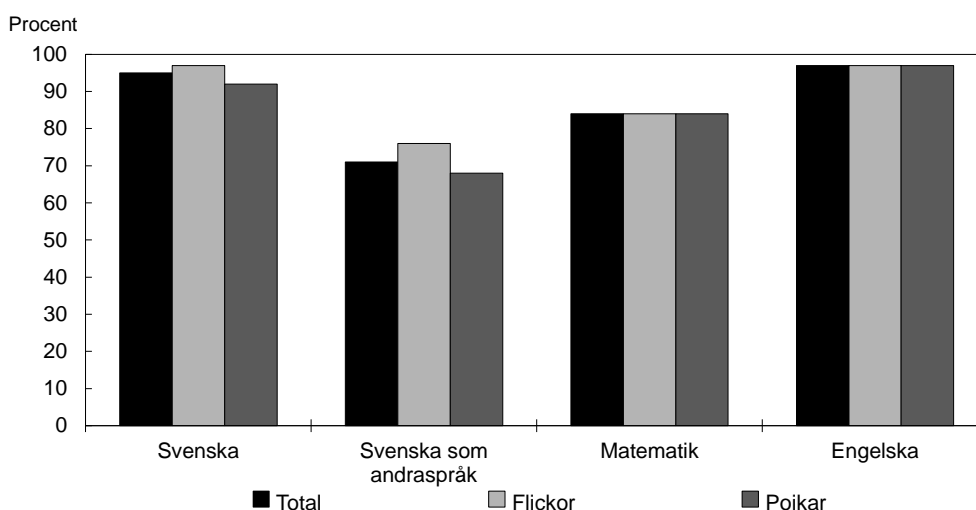
I svenska varierade andelen elever som uppnått kravnivån i de olika delproven läsåret 2021/22 mellan 88 och 97 procent. För de elever som följde kursplanen i svenska som andraspråk är andelen lägre och uppgår till mellan 63 och 91 procent. I båda ämnena är andelen elever som hade uppnått kravnivån störst i delprovet som prövar muntlig förmåga. I svenska hade minst andel elever uppnått kravnivån i delprovet om stavning och interpunktion medan det i svenska som andraspråk var minst andel elever som uppnått kravnivån i delprovet om läsning av berättande text. I båda ämnena hade flickor i högre grad än pojkar uppnått kravnivån i de olika delproven.

I matematik varierade andelen elever som uppnått kravnivån i de olika delproven mellan 79 och 92 procent. Andelen var störst i delprovet om tabeller, diagram och slumpmässiga händelser. Minst andel var det i delprovet om skriftliga räknemetoder – addition och subtraktion. Pojkar hade i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än flickor, med undantag för förståelse för räknesätt. Störst skillnad var det i delprovet som handlar om tid och volym där drygt 88 procent av pojkarna och närmare 84 procent av flickorna uppnått kravnivån.

Årskurs 6

Resultaten från de nationella proven i årskurs 6 i svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska redovisas i diagrammet nedan.

Diagram 3.3 Andel elever som fått minst provbetyget E i nationella prov i årskurs 6 våren 2022

Källa: Statens skolverk.

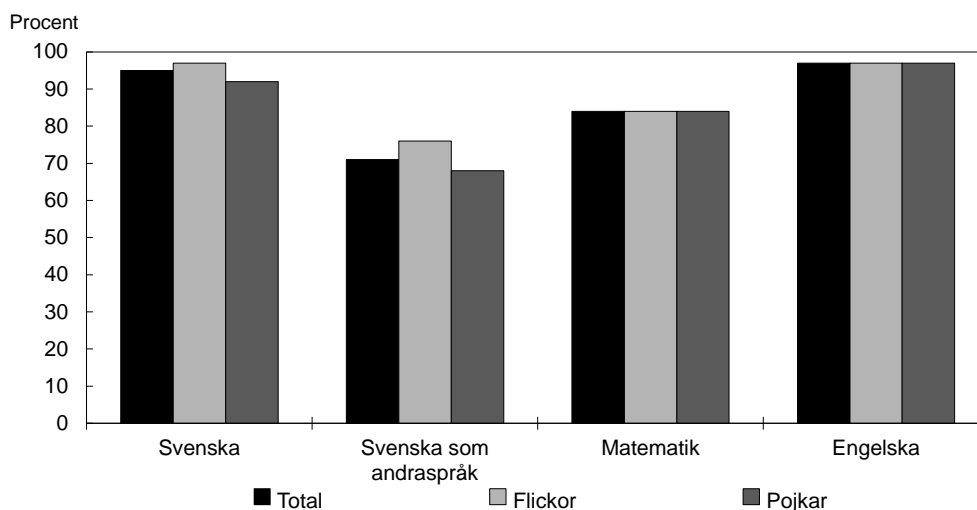
I svenska hade 93 procent av eleverna uppnått godkända provbetyg våren 2022. Motsvarande andel var 72 procent i svenska som andraspråk, 89 procent i matematik och 94 procent i engelska.

I ämnena svenska och svenska som andraspråk var det en större andel flickor än pojkar som hade uppnått godkända provbetyg. I ämnet matematik var det en något större andel pojkar än flickor som hade uppnått godkända provbetyg och i engelska fanns det endast en mindre skillnad.

Årskurs 9

Resultaten från de nationella proven i årskurs 9 i svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska redovisas i diagrammet nedan.

Diagram 3.4 Andel elever som fått minst provbetyget E i nationella prov i årskurs 9 våren 2022

Källa: Statens skolverk.

Andelen elever i årskurs 9 som våren 2022 hade uppnått godkända provbetyg i svenska var 95 procent. Motsvarande andel var 71 procent i svenska som andraspråk, 84 procent i matematik och 97 procent i engelska. I ämnena svenska och svenska som andraspråk var det en större andel flickor än pojkar som hade uppnått godkända provbetyg. I ämnet matematik var det en något större andel pojkar som hade uppnått godkänt provbetyg och i ämnet engelska hade flickor och pojkar lika resultat.

Elever vars föräldrar har kortare utbildning har generellt sämre resultat på nationella prov än elever vars föräldrar har en längre utbildning. Exempelvis varierar resultaten på proven i svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska för årskurs 9 beroende på föräldrarnas utbildningsnivå. Tidpunkten för start i svensk skola för elever som är födda utomlands påverkar också. Resultaten på provet i svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska för elever i årskurs 9 är exempelvis generellt lägre för de elever som har invandrat vid eller efter ordinarie skolstartsålder (sju års ålder) än för de elever som har invandrat före ordinarie skolstartsålder. (Se även utg.omr.13 avsnitt 3.3.)

Elevernas kunskapsutveckling i årskurs 6 och årskurs 9

I målet för verksamhetsområdet ingår att utbildningen ska främja elevernas utveckling och lärande. Den indikator som används för att följa denna del av målet när det gäller grundskolan är andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen i slutbetyget i årskurs 9. Måluppfyllelsen har följts under många år för elever som avslutat årskurs 9. Lsåret 2012/13 infördes betyg från årskurs 6, vilket har gjort det möjligt att även följa måluppfyllelsen för elever som avslutat denna årskurs.

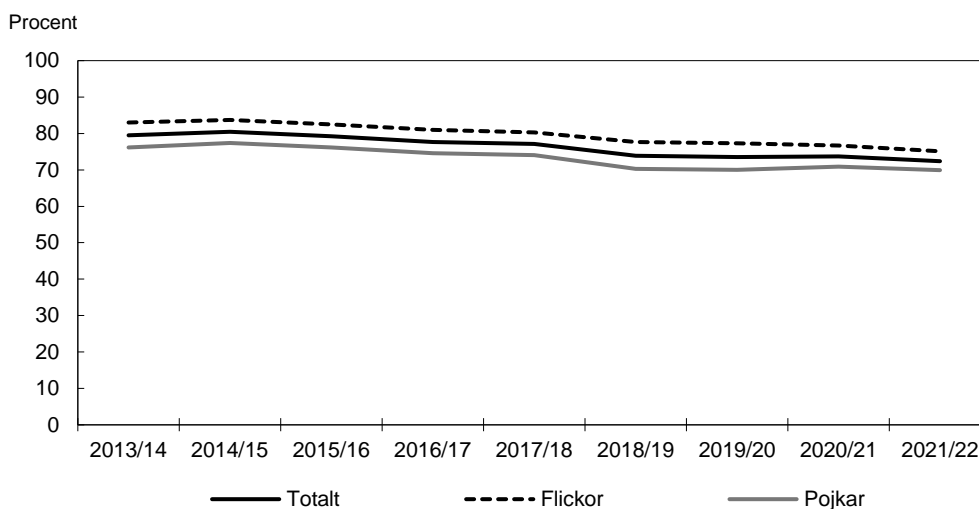
En faktor att ta hänsyn till när det gäller betygsutvecklingen som indikator är att det finns konstaterade brister i likvärdigheten vid bedömning och betygssättning (Skolverkets rapport 475, 2019).

Årskurs 6 – andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen

Andelen elever i årskurs 6 som fått minst betyget E i samtliga ämnen som de har läst uppgick våren 2022 till 72,4 procent, vilket är en minskning med 1,4 procentenheter jämfört med 2021, då andelen var 73,7 procent. I diagram 3.5 framgår andelen elever i årskurs 6 som uppnått godkända betyg i alla ämnen. Det ska dock noteras att alla elever inte får undervisning i samtliga ämnen i årskurs 6. Vissa elever får ämnesövergripande undervisning i de natur- och samhällsorienterande ämnena och får då ett sammanfattande blockbetyg. Sedan hösten 2018 kan dessutom betyg sättas i både moderna språk som språkval och i moderna språk som elevens val i olika språk i slutet av årskurs 6. Detta påverkar jämförbarheten i resultaten över tid.

Flickor hade i högre utsträckning än pojkar godkända betyg i samtliga ämnen våren 2022, 75,1 procent jämfört med 69,9 procent. Andelen flickor som uppnått godkända betyg i samtliga ämnen minskade med 1,7 procentenheter medan motsvarande andel pojkar minskade med 1,1 procentenheter jämfört med våren 2021. Sedan betyg infördes i årskurs 6 läsåret 2012/13 har skillnaden mellan andelen flickor och andelen pojkar som uppnått godkända betyg i alla ämnen legat mellan ca 5 och 7 procentenheter.

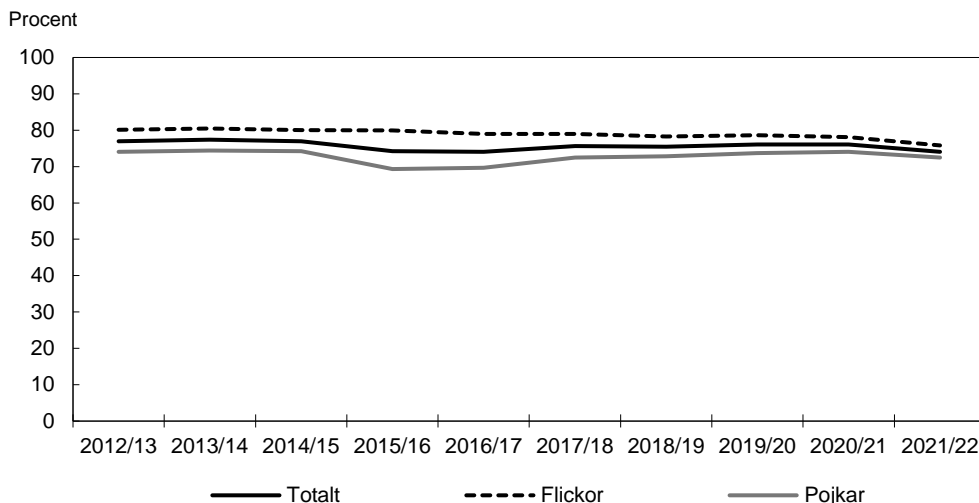
Diagram 3.5 Andelen elever i årskurs 6 som uppnått godkända betyg i alla ämnen

Källa: Statens skolverk.

Indikator: Andelen elever som uppnått betygskriterierna i samtliga grundskolans ämnen i årskurs 9

I diagrammet nedan visas andelen elever i årskurs 9 som fått ett godkänt betyg i alla ämnen.

Diagram 3.6 Andelen elever i årskurs 9 som uppnått godkända betyg i alla ämnen

Anm.: Den minskning som framgår läsåret 2015/16 när det gäller andelen pojkar som uppnått godkända betyg i alla ämnen hänger sannolikt samman med förändringar i elevsammansättningen, där andelen pojkar som var nyinvandrade eller hade okänd bakgrund – och därmed hade kortare tid i svensk skola – uppgick till 13 procent. Läsåret dessförinnan uppgick denna andel till 6 procent.

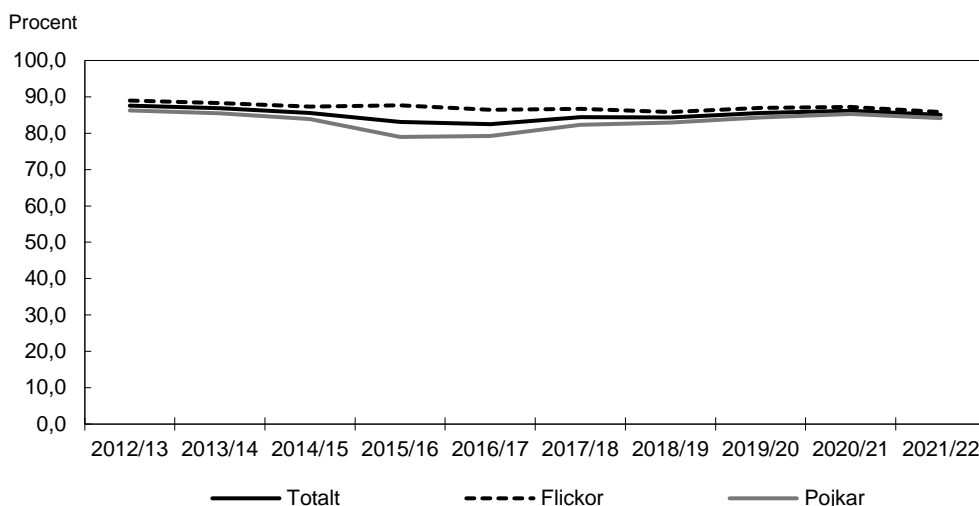
Källa: Statens skolverk.

Under de senaste fem läsåren har mellan 74 och 76 procent av eleverna avslutat årskurs 9 med godkänt betyg i alla ämnen. Andelen elever som vårterminen 2022 fick minst betyget E i alla ämnen i årskurs 9 uppgick till 74,1 procent, vilket är en minskning med 2,0 procentenheter jämfört med 2021. Våren 2022 uppnådde 75,8 procent av flickorna och 72,5 procent av pojkarna godkända betyg i alla ämnen, att jämföra med 79,0 respektive 72,5 våren 2018. Det innebär att andelen flickor med godkända betyg har minskat medan andelen pojkar med godkända betyg är oförändrad sedan våren 2018.

Det finns skillnader i måluppfyllelse mellan de olika ämnena. De ämnen där störst andel av eleverna har uppnått betygskriterierna är moderna språk läst som elevens val, följt av slöjd och bild. De ämnen där minst andel elever uppnått betygskriterierna är svenska som andraspråk och matematik. Det är bara i ämnet idrott och hälsa som fler pojkar än flickor har uppnått betygskriterierna.

Indikator: Andelen elever i årskurs 9 som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

För att bli behörig till gymnasieskolans yrkesprogram krävs minst betyget E i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska samt i ytterligare fem ämnen, det är inte reglerat vilka. För högskoleförberedande program krävs minst betyget E i ovanstående ämnen samt i ytterligare nio ämnen. Vilka ämnen det rör sig om varierar beroende på program, dock inte för det estetiska programmet där det inte är reglerat vilka de nio ämnena är.

Diagram 3.7 Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

Anm.: Den minskning som framgår läsåret 2015/16 när det gäller andelen pojkar som uppnått godkända betyg i alla ämnen hänger sannolikt samman med förändringar i elevsammansättningen, där andelen pojkar som var nyinvandrade eller hade okänd bakgrund – och därmed hade kortare tid i svensk skola – uppgick till 13 procent. Läsåret dessförinnan uppgick denna andel till 6 procent.

Källa: Statens skolverk.

I diagrammet ovan visas behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram läsåren 2012/13–2021/22. Våren 2022 var totalt 85,0 procent av eleverna som gick ut grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, 85,8 procent av flickorna och 84,2 procent av pojkarna. Jämfört med våren 2021 har andelen behöriga flickor minskat med 1,4 procentenheter och andelen behöriga pojkar har minskat med 1,1 procentenheter. Behörigheten har minskat våren 2022 med 1,2 procentenheter sedan våren 2021. Nästan 18 000 elever saknade vårterminen 2022 behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan.

Behörighet uppdelat på elevernas bakgrund

Genomgående för kunskapsresultaten är att de bakgrundsfaktorer som har störst betydelse för elevernas behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan är föräldrarnas utbildningsnivå och tiden i svensk skola. Exempelvis är de elever som har minst en förälder med en eftergymnasial utbildning i större utsträckning behöriga till ett nationellt program än de elever vars båda föräldrar som högst har en gymnasieutbildning. Vidare är t.ex. utlandsfödda elever som har invandrat till Sverige före sju års ålder i större utsträckning behöriga jämfört med elever som har färre år i svensk grundskola.

I tabellen redovisas andelen elever som efter att ha avslutat årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, uppdelat efter svensk och utländsk bakgrund. Av tabellen framgår att skillnaderna mellan grupperna är stora.

Tabell 3.1 Andelen elever som efter årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppdelat efter elevernas bakgrund

Procent

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Född i Sverige, svenskfödda föräldrar ¹	91	92	91	91	90	91	91	90
Född i Sverige, utlandsfödda föräldrar ²	84	87	84	86	83	85	86	84
Invandrat före skolstart ³	86	89	85	85	84	85	85	84
Invandrat under åk 1–5 ⁴	72	74	69	67	66	68	68	67
Nyinvandrat (åk 6–9) ⁵	26	30	28	30	29	32	34	32

¹ Elevgrupperna är olika stora och varierar mellan åren. I gruppen ingår ca 88 300 elever våren 2022.

² Elevgrupperna är olika stora och varierar mellan åren. I gruppen ingår ca 13 000 elever våren 2022.

³ Elevgrupperna är olika stora och varierar mellan åren. I gruppen ingår ca 5 100 elever våren 2022.

⁴ Elevgrupperna är olika stora och varierar mellan åren. I gruppen ingår ca 8 100 elever våren 2022.

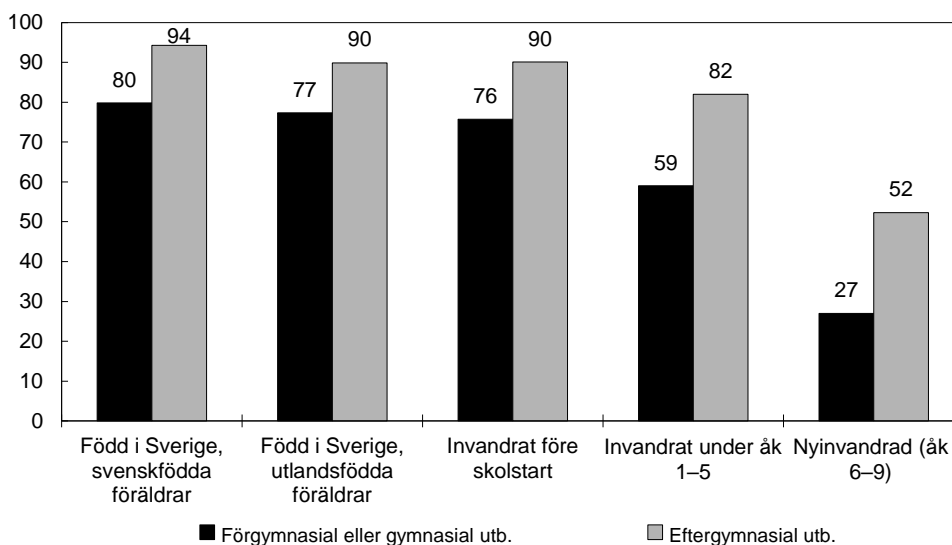
⁵ Elevgrupperna är olika stora och varierar mellan åren. I gruppen ingår ca 2 500 elever våren 2022.

Källa: Statens skolverk.

Elevernas förutsättningar att uppnå utbildningens mål påverkas även av föräldrarnas utbildningsnivå. Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans nationella program är genomgående större bland elever med minst en förälder som har en eftergymnasial utbildning, jämfört med elever vars båda föräldrar som högst har gymnasial utbildning. Detta förhållande gäller oavsett om eleven är född i Sverige eller har invandrat före respektive efter ordinarie skolstartsalder (sju års ålder). Betydelsen av föräldrarnas utbildningsnivå är större bland elever som har börjat i svensk skola efter ordinarie skolstartsalder. Se även utgiftsområde 13 Integration.

Diagram 3.8 Andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, uppdelat efter elevernas bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå, vårterminen 2022

Procent

Anm.: Elevgrupperna blir olika stora när flera kategorier kombineras. Våren 2022 var antalet elever med föräldrar som har högst förgymnasial eller gymnasial utbildning 29 195 för född i Sverige, svenskfödda föräldrar, 6 512 för född i Sverige, utlandsfödda föräldrar, 2 420 för invandrat före skolstart, 5 024 för invandrat under åk 1–5 och 1 615 för nyinvandrad åk 6–9. För elever med minst en förälder med eftergymnasial utbildning är motsvarande antal 59 084, 6 442, 2 674, 3 121 och 849. I diagrammet ingår inte de elever där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas.

Källa: Statens skolverk.

Flickor är i högre grad än pojkar behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram 2022, oavsett svensk eller utländsk bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå. Störst skillnad i behörighet mellan flickor och pojkar finns i gruppen elever som invandrat under årskurs 1–5.

Indikator: Resultat i internationella studier: PIRLS

Studien Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS) jämför läsförmågan och beskriver attityder till läsning hos elever i årskurs 4. Studien genomförs vart femte år, senast 2021.

Totalt deltog 42 länder i PIRLS 2021. I Sverige deltog 5 175 elever i årskurs 4 från 146 skolor. Resultaten från mätningen presenterades i maj 2023 och visade att svenska elever har försämrat sin läsförmåga sedan förra mätningen. Nedgången i resultaten gäller inte för alla elevgrupper och PIRLS 2021 visar att skillnaden i resultaten ökar mellan de högst och de lägst presterande eleverna. De högpresterande elevernas resultat ligger på samma nivå som vid förra mätningen medan de elever som presterar på en låg nivå eller under en låg nivå har blivit fler. Vid den förra mätningen var det 12 procent av eleverna som presterade på dessa nivåer, i PIRLS 2021 var det 19 procent.

Flickor presterar fortsatt bättre än pojkar. Men såväl flickor som pojkar presterar sämre än vad de gjorde i PIRLS 2016. PIRLS testar elevernas kunskaper i läsförståelse både vad gäller faktatexter och skönlitteratur. Resultatet visar att de svenska eleverna fortsatt är lika bra på båda texttyperna. Eleverna i Sverige presterar fortsatt bättre än genomsnittet i EU- och OECD-länderna. Av de 42 länder som deltog i PIRLS 2021 presterar tre länder – Singapore, Hongkong och England – bättre än Sverige. De nordiska länderna presterar på samma nivå som Sverige.

3.3.5 Anpassade grundskolan

Läsåret 2022/23 var 15 345 elever mottagna i anpassade grundskolan, vilket är en ökning med 896 elever eller 6 procent jämfört med föregående år. Av eleverna var 35 procent flickor och 65 procent pojkar. Andelen pojkar i anpassade grundskolan har ökat under de senaste läsåren. Av de elever som var mottagna i anpassade grundskolan gick drygt 5 procent i anpassade grundskolan med enskild huvudman. Andelen elever som är mottagna i anpassade grundskolan har motsvarat omkring 1,0 procent av alla elever i grundskoleåldern till och med läsåret 2018/19 och elevökningen i skolformen har tidigare följt befolkningsutvecklingen. Sedan läsåret 2019/20 har dock andelen av alla elever i grundskoleåldern som är mottagna i anpassade grundskolan ökat kontinuerligt. Läsåret 2022/23 var andelen 1,4 procent, vilket är en ökning med 0,1 procentenheter sedan året innan.

För denna skolform saknas en indikator som mäter måluppfyllelse. Att redovisa betygsresultat i anpassade grundskolan som är tillförlitliga över tid innebär svårigheter. Det beror på att betyg i anpassade grundskolans ämnen endast sätts efter begäran från eleven och elevens vårdnadshavare, att betyg inte sätts för den elev som inte uppnår kraven för betyget E i ett ämne och att elever som läser ämnesområden inte ges betyg.

3.3.6 Specialskolan

Läsåret 2022/23 var 784 elever inskrivna i specialskolan, vilket är en ökning med 34 elever eller 4,5 procent jämfört med föregående läsår. Ökningen avser främst elever med grav språkstörning. Av eleverna var 38 procent flickor och 62 procent pojkar. Under de senaste åren har andelen pojkar i specialskolan ökat, vilket kan förklaras av att diagnosen grav språkstörning är vanligare för pojkar än för flickor.

Indikator: Genomsnittligt meritvärde i årskurs 10 och andelen elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

Våren 2022 avslutade 47 elever årskurs 10 i specialskolan med ett genomsnittligt meritvärde på 172,8 meritpoäng (beräknat på 16 ämnen). Detta är en ökning jämfört

med föregående år, då den genomsnittliga meritpoängen var 158,6. Våren 2022 var flickornas genomsnittliga meritvärde 158,0 meritpoäng och pojkarnas 180,0. Andelen elever som var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppgick våren 2022 till 51,1 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år då andelen var 34,5 procent. Av flickorna var 53,3 procent behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram och av pojkarna var 50,0 procent behöriga.

3.3.7 Sameskolan

Det finns fem skolenheter inom sameskolan och under läsåret 2022/23 gick 186 elever i sameskolan, exklusive förskoleklass, vilket var något fler i förhållande till 2021/22. Av eleverna var 56 procent flickor och 44 procent pojkar. Utöver sameskola bedriver Sameskolstyrelsen integrerad samisk undervisning som anordnas i grundskolor och innebär att elever kan få undervisning i samisk kultur utöver modersmålsundervisningen. De 13 kommuner som deltog var desamma som året innan. Under höstterminen 2022 deltog 234 elever i den integrerade undervisningen, vilket var en minskning med 34 elever jämfört med 2021. Antalet undervisningstimmar ökade kraftigt från 4 094 under höstterminen 2021 till 5 110 timmar under höstterminen 2022.

Läsåret 2021/22 gick 116 barn i samisk förskola, vilket är en minskning med 11 barn jämfört med föregående läsår. Antalet elever i fritidshem vid sameskolorna uppgick till 111 elever, vilket är mindre ökning jämfört med föregående läsår.

Indikator: Resultat på nationella prov i årskurs 6 och andelen elever som uppnått minst betyget E i alla ämnen

Resultaten för eleverna i årskurs 6 visar att 96 procent fick godkända provbetyg i de nationella proven. För läsåret 2021/22 gick 25 elever i årskurs 6 i sameskolan och andelen elever som fått minst betyget E i alla ämnen var även den 96 procent, vilket var en liten ökning från föregående år.

3.3.8 Fritidshemmet

Totalt uppgick antalet elever i fritidshem 2022 till ca 494 000, vilket är en ökning med omkring 14 000 elever sedan 2021. Andelen elever som gick i fritidshem med enskild eller statlig huvudman uppgick till 13,9 procent, vilket är en marginell minskning jämfört med föregående år. Antalet fritidshem uppgick totalt till 4 057. I det följande redovisas statistiken om elever i fritidshemmet fördelad på olika åldersgrupper. Från och med läsåret 2022/23 används en ny beräkningsmetod för att beräkna antalet avdelningar i fritidshem. Den nya beräkningsmetoden gör att antalet fritidshem och avdelningar minskar och därmed att det genomsnittliga antalet elever per avdelning ökar något. Från och med läsåret 2022/23 har även elever i fritidshemmet som saknar personnummer exkluderats i beräkningarna av andel inskrivna elever i fritidshemmet.

Indikator: Deltagande i fritidshem

Andelen av alla elever i åldern 6–12 år som var inskrivna i fritidshem 2022 var 55,6 procent jämfört med 54,7 procent 2021/22. Av eleverna var 48,2 procent flickor och 51,8 procent pojkar, vilket hänger samman med att andelen pojkar i befolkningen är större än andelen flickor.

Andelen elever i åldern 6–9 år som gick i fritidshem 2022 var 82,9 procent, jämfört med 81,9 procent 2021. Motsvarande andel barn bland elever i åldern 10–12 år var 19,8 procent, jämfört med 19,5 procent 2021.

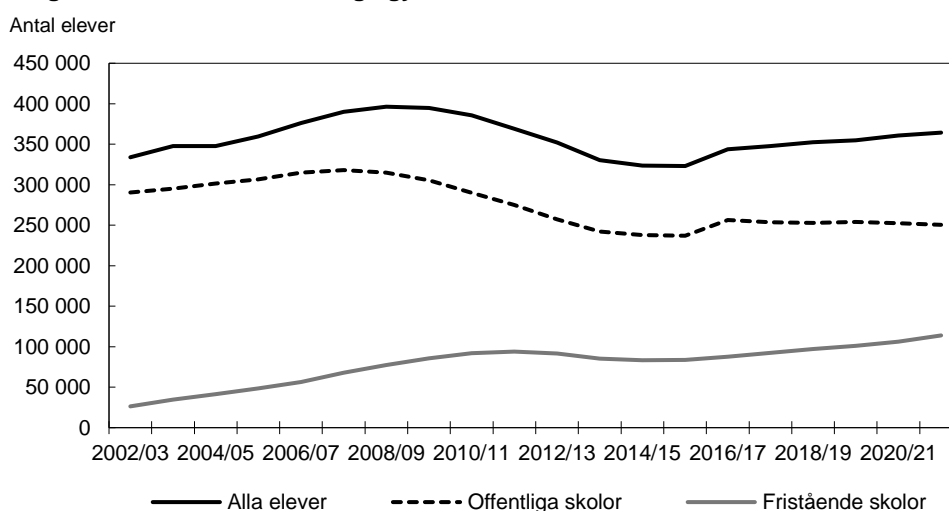
I genomsnitt var antalet elever per avdelning 36,3 under 2022, jämfört med 35,7 elever 2021.

3.3.9 Gymnasieskolan

Cirka 98 procent av alla ungdomar börjar i någon av de olika utbildningarna inom gymnasieskolan. Hösten 2022 gick ca 364 000 elever i gymnasieskolan, vilket är en ökning med drygt 2 800 elever eller knappt en procent jämfört med året innan (se diagram 3.9).

Antalet elever i skolor med en kommun som huvudman minskade med 0,3 procent och uppgick hösten 2022 till ca 248 100 elever. Antalet elever i fristående gymnasieskolor ökade med 3,1 procent, från 110 500 till 113 900 elever. Antalet elever i skolor med en region som huvudman var oförändrat och uppgick 2022 till 2 400 stycken. Av alla elever i gymnasieskolan hösten 2022 gick 68,1 procent i en kommunal skola, 31,3 procent i en fristående skola och 0,7 procent i en skola som drevs av en region.

Diagram 3.9 Elevutveckling i gymnasieskolan

Källa: Statens skolverk.

Andelen kvinnor i gymnasieskolan hösten 2022 var 49 procent och andelen män 51 procent.

Läsåret 2022/23 gick 61 procent (66 procent av kvinnorna och 56 procent av männen) av eleverna i gymnasieskolan ett högskoleförberedande program, 29 procent (24 procent av kvinnorna och 33 procent av männen) ett yrkesprogram och 10 procent (10 procent av kvinnorna och 11 procent av männen) ett introduktionsprogram. Andelen elever på yrkesprogram och introduktionsprogram har inte förändrats jämfört med föregående läsår medan andelen elever på högskoleförberedande program har ökat med 1 procentenhet.

Hösten 2022 fanns det ca 17 300 lärlingar i gymnasieskolan varav 15 000 gick yrkesprogram och 2 300 gick introduktionsprogram. Totalt innebär det en minskning med ca 100 lärlingar jämfört med hösten 2021. Av lärlingarna var 38 procent kvinnor och 62 procent män. Jämfört med föregående läsår är andelen kvinnor och män oförändrat.

Inför läsåret 2022/23 var det 36 procent som sökte ett yrkesprogram som sitt förstahandsval, vilket inte innebär någon förändring jämfört med året innan. Andelen nybörjarelever på yrkesprogram var oförändrad från föregående läsår och uppgick till 30 procent. Sammanlagt var det 116 343 elever (56 551 kvinnor och 59 792 män) som

för första gången gick i gymnasieskolans årskurs 1 hösten 2022. Av dessa nybörjarelever började 26,7 procent på ett yrkesprogram, 62 procent på ett högskoleförberedande program och 11,3 procent på ett introduktionsprogram. Sedan hösten 2021 har andelen nybörjarelever på yrkesprogram ökat något, från 26,6 procent till 26,7 procent. Andelen nybörjarelever på högskoleförberedande program i årskurs 1 har minskat sedan hösten 2021, från 62,8 procent till 62,0 procent hösten 2022. Andelen nybörjarelever på introduktionsprogram har ökat med 0,7 procentenheter, från 10,6 procent till 11,3 procent under samma period.

Indikator: Resultat på nationella prov

På grund av covid-19-pandemin ställdes de nationella proven in under vårterminen 2020 och vår- och höstterminen 2021. Under 2022 genomfördes alla proven som vanligt.

Sedan den 1 januari 2018 är det obligatoriskt med nationella prov i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk i den högsta avslutande kursen för programmet och inriktningen. Från och med höstterminen 2023 gäller att nationella prov på yrkesprogram ska användas i den inledande kursen i studievägen i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik samt i den högsta avslutande kursen i studievägen i dessa ämnen, med undantag för kursen svenska 2 eller svenska som andraspråk 2. Majoriteten av de nationella proven genomförs under våren för samtliga kurser där det finns ett nationellt prov. Nedan redovisas provresultat för elever som fått ett provbetyg våren 2022, dvs. för de elever som genomförde alla delprov i aktuellt prov.

Prov i engelska 5 är endast obligatoriskt för de elever på yrkesprogram och riksrekryterande utbildningar som inte läser även engelska 6 och 7 (fr.o.m. höstterminen 2023 gäller att prov i engelska 5 är obligatoriskt för alla elever på yrkesprogram och på riksrekryterande utbildningar). Prov i engelska 6 är obligatoriskt för elever på högskoleförberedande program, hotell- och turismprogrammet samt den riksrekryterande flygteknikutbildningen. I engelska 5 fick 93 procent av eleverna med provbetyg våren 2022 ett godkänt provbetyg, dvs. något av provbetygen A–E (91,5 procent av kvinnorna och 93,4 procent av männen). I engelska 6 var motsvarande andel 97 procent (96,7 procent av kvinnorna och 97,9 procent av männen).

Prov i svenska 1 eller svenska som andraspråk 1 är obligatoriska för de elever på yrkesprogram och elever på riksrekryterande utbildningar som inte läser även svenska 3 (fr.o.m. höstterminen 2023 gäller att prov i svenska 1 eller svenska som andraspråk 1 är obligatoriskt för alla elever på yrkesprogram och på riksrekryterande utbildningar). Våren 2022 var det 86 procent av eleverna (92,3 procent av kvinnorna och 82,1 procent av männen) som fick minst godkänt provbetyg i svenska 1 och 62 procent av eleverna (71 procent av kvinnorna och 58 procent av männen) fick det i svenska som andraspråk 1. Prov i svenska 3 eller svenska som andraspråk 3 är obligatoriska på samtliga högskoleförberedande program. Våren 2022 var det 96 procent av eleverna (98 procent av kvinnorna och 94,2 procent av männen) som fick minst godkänt provbetyg i svenska 3 och 92 procent (94 procent av kvinnorna och 90 procent av männen) fick det i svenska som andraspråk 3.

Prov i matematik 1a är obligatoriskt för de elever på yrkesprogram och elever på riksrekryterande utbildningar som inte läser kurser på högre nivå inom ämnet (fr.o.m. höstterminen 2023 gäller att prov i matematik 1a är obligatoriskt för alla elever på yrkesprogram och på riksrekryterande utbildningar). Det var 53 procent av alla elever med provbetyg (50,8 procent av kvinnorna och 54,6 procent av männen) som fick minst ett godkänt provbetyg på detta prov våren 2022. Av eleverna på de estetiska och humanistiska programmen, för vilka det är obligatoriskt att genomföra prov i matema-

tik 1b, fick 64 procent (66,0 procent av kvinnorna och 59,7 procent av männen) minst ett godkänt provbetyg. Eleverna på samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet med inriktning mot juridik måste studera matematik 2b, och av dem fick 62 procent (63,4 procent av kvinnorna och 58,6 procent av männen) minst ett godkänt provbetyg på kursprovet. För de elever som läser ekonomiprogrammet med inriktning mot ekonomi är det obligatoriskt att genomföra prov i matematik 3b, och 65 procent (69,8 procent av kvinnorna och 61,3 procent av männen) av dem fick minst godkänt provbetyg. För elever på naturvetenskapsprogrammet med inriktning mot naturvetenskap och elever på teknikprogrammet med inriktning mot teknikvetenskap är kursen matematik 4 högsta obligatoriska avslutande kurs medan elever på övriga inriktningar på dessa program har matematik 3c som högsta avslutande kurs. Det var 85 procent av eleverna (83,3 procent av kvinnorna och 85,8 procent av männen) som fick provbetygen A–E på provet i matematik 4, och 78 procent av eleverna (83,5 procent av kvinnorna och 75,8 procent av männen) som fick dessa provbetyg på provet i matematik 3c.

Indikator: Genomsnittlig betygspoäng

Alla elever ska ges förutsättningar att nå de nationella målen. Den genomsnittliga betygspoängen, dvs. det genomsnittliga värdet av alla betyg som redovisas i elevens examensbevis eller studiebevis om minst 2 500 betygssatta gymnasiepoäng, är en indikator på i vilken mån det här målet har uppfyllts. Den genomsnittliga betygspoängen i gymnasieskolan läsåret 2021/22 var 14,5 av maximalt 20 poäng. Det är oförändrat jämfört med föregående läsår.

Det finns dock påtagliga skillnader mellan könen i uppnådda betygspoäng. Våren 2022 var den genomsnittliga betygspoängen för kvinnor 15,1 poäng och för män 13,8 poäng, vilket är en minskning med 0,1 poäng för kvinnor jämfört med föregående år och oförändrat för männen.

Kvinnor med svensk bakgrund hade i genomsnitt 15,4 poäng medan kvinnor med utländsk bakgrund i genomsnitt hade 14,2 poäng. Motsvarande resultat var för män 14,1 respektive 12,8 poäng.

Indikator: Andel elever som slutfört utbildningen inom tre år

Utbildningen i gymnasieskolans nationella program genomförs normalt på tre år. Av dem som började på ett nationellt program i gymnasieskolan hösten 2019 hade 86,1 procent slutfört utbildningen våren 2022, med examen eller studiebevis om minst 2 500 betygssatta gymnasiepoäng. Andelen har ökat med 0,8 procentenheter jämfört med den föregående elevkullen.

Av samtliga de elever som började på ett nationellt program eller ett introduktionsprogram i gymnasieskolan hösten 2019, slutförde 75,2 procent gymnasieskolan med examen eller studiebevis om minst 2 500 betygssatta gymnasiepoäng inom tre år. Kvinnor som började i gymnasieskolan hösten 2019 gjorde det i högre grad än männen, 77,3 procent jämfört med 73,2 procent. Elever som började på ett högskoleförberedande program hösten 2019 slutförde gymnasieskolan inom tre år i större utsträckning än elever som påbörjade ett yrkesprogram. Av de som började på ett högskoleförberedande program slutförde 87,8 procent gymnasieskolan inom tre år. Motsvarande andel för yrkesprogram var 82,3 procent.

Flera orsaker till att studietiden blir längre

Att inte fler slutför gymnasieskolan inom tre år beror delvis på att knappt 10 procent av eleverna byter program, vilket kan förlänga studietiden. Studietiden kan även bli längre om eleven gör ett studieuppehåll.

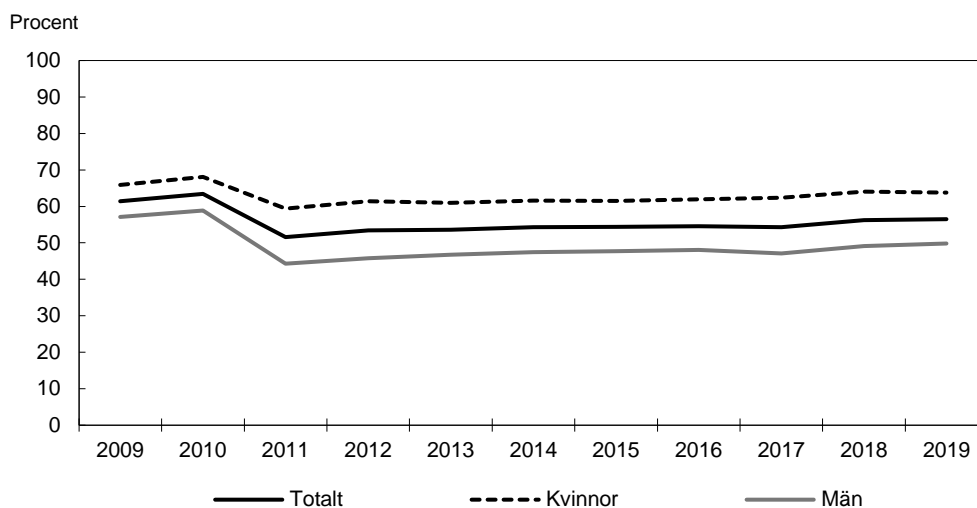
Att studietiden blir längre än tre år kan också till stor del förklaras av att ca 13 procent av nybörjarna i gymnasieskolan inte har varit behöriga till ett nationellt program och därför börjat sin gymnasietid på ett introduktionsprogram. Ungefär en femtedel av eleverna på introduktionsprogrammen är nyinvandrade eller har invandrat till Sverige under grundskolans senare årskurser. Av de elever som 2017 började på ett introduktionsprogram hade 9,1 procent (10,7 procent av kvinnorna och 8,0 procent av männen) slutfört gymnasieskolan med examen eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng från ett nationellt program efter tre år, vilket är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med nybörjare 2016. Av nybörjare 2017 hade 21,9 procent (23,5 procent för kvinnor och 21,0 procent för män) slutfört gymnasieskolan efter fyra år, vilket är en ökning med 2,1 procentenheter jämfört med nybörjare 2016, och 28,5 procent (30,9 procent för kvinnor och 27,0 procent för män) efter fem år, vilket är en ökning med 1,6 procentenheter jämfört med nybörjare 2016.

Indikator: Andel elever som har uppnått kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning inom tre år

För att kunna antas till en högskoleutbildning krävs godkända betyg i de ämnen och kurser som ger grundläggande behörighet till högskolestudier.

Av eleverna som började gymnasieskolan hösten 2019 uppnådde 56,5 procent kraven för grundläggande behörighet inom tre år. Här ingår både elever på nationella program och introduktionsprogram. Det är en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med den föregående elevkullen. Kvinnor uppnådde grundläggande behörighet i högre utsträckning än män, 63,8 procent jämfört med 49,8 procent (se diagram 3.10). Elever med utländsk bakgrund uppnådde kraven för grundläggande behörighet i lägre grad än elever med svensk bakgrund, 42,0 procent jämfört med 61,8 procent. Jämfört med föregående år har skillnaderna mellan grupperna minskat något.

Diagram 3.10 Andel nybörjare i gymnasieskolan som uppnått grundläggande behörighet till högskolan inom tre år

Källa: Statens skolverk.

Av nybörjarna på högskoleförberedande program hösten 2019 uppnådde 81,1 procent kraven för grundläggande behörighet efter tre år. Motsvarande andel av nybörjarna på yrkesprogram var 29,7 procent. Skillnaden mellan olika yrkesprogram är dock stor.

Av nybörjarna i gymnasieskolan hösten 2019 uppnådde kvinnor kraven för grundläggande behörighet till högskolestudier i högre utsträckning än män. Det finns dock skillnader i resultat mellan könen inom respektive nationellt program.

Våren 2022 fick ungefär 95 000 elever ett examens- eller studiebevis omfattande minst 2 500 gymnasiepoäng, oavsett hur länge de hade gått i gymnasieskolan. Av dessa elever uppnådde 72,5 procent kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Det är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med föregående år. Andelen kvinnor som uppnådde kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning var 80,2 procent, medan motsvarande andel för männen var 65,0 procent.

Sammantaget har 56,7 procent av dem som fyllde 20 år under 2022 uppnått kraven för grundläggande behörighet, vilket är 1,5 procentenheter högre än för dem som fyllde 20 år under 2021. Av kvinnorna som fyllde 20 år under 2022 hade 63,8 procent uppnått kraven för grundläggande behörighet och för männen var andelen 50,1 procent.

Etableringen på arbetsmarknaden är högre bland ungdomar som slutfört gymnasieskolan

Skolverket publicerar årligen statistik över vad ungdomar gör efter gymnasieskolan, ungdomarnas grad av etablering på arbetsmarknaden, och om de studerar eller varken arbetar eller studerar. Totalt var det 80 526 elever som slutförde gymnasieskolan läsåret 2016/17 och som var folkbokförda i Sverige 2020. Av dessa slutförde 26 633 elever ett yrkesprogram medan 52 893 slutförde ett högskoleförberedande program. Tabell 3.2 visar etableringsstatus 2020 för de 23 484 ungdomar som fick yrkesexamen och de 3 149 ungdomar som slutförde ett yrkesprogram utan examen men med studiebevis på minst 2 500 poäng läsåret 2016/17. Tabell 3.3 visar etableringsstatus 2020 för de 49 327 ungdomar som fick examen från ett högskoleförberedande program och de 4 566 ungdomar som slutförde ett högskoleförberedande program utan examen men med studiebevis på minst 2 500 poäng läsåret 2016/17.

Tabell 3.2 Andel etablerade på arbetsmarknaden respektive studerande inom högskolan utifrån studieresultat på yrkesprogram under 2020

Procent	Andel etablerade på arbetsmarknaden			Andel studerande			Varken arbetande eller studerande
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Tog examen	58 %	47 %	66 %	9 %	15 %	4 %	3 %
Slutförde studierna utan examen med studiebevis om minst 2 500 poäng	47 %	41 %	51 %	1 %	3 %	0,5 %	8 %
Slutförde studierna utan examen med studiebevis om färre än 2 500 poäng/avbrutit under år 3	36 %	31 %	39 %	1 %	1 %	0,5 %	14 %
Avbrutit i förtid under år 1 eller år 2	20 %	16 %	22 %	0,9 %	1 %	0,5 %	22 %

Anm.: Andel etablerade på arbetsmarknaden respektive studerande inom högskolan under 2020 bland ungdomar som slutförde gymnasieskolan läsåret 2016/17 alternativt påbörjat gymnasiestudier och är födda 1998. I statistiken som ligger till grund för redovisningen redovisas fler kategorier än de i tabellen.

Källa: Statens skolverk.

Tabell 3.3 Andel studerande inom högskolan respektive etablerade på arbetsmarknaden utifrån studieresultat på ett högskoleförberedande program under 2020

Procent	Andel studerande			Andel etablerade på arbetsmarknaden			Varken arbetande eller studerande
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Tog examen	58 %	61 %	55 %	21 %	19 %	22 %	2 %
Slutförde studierna utan examen med studiebevis om minst 2 500 poäng	13 %	16 %	11 %	36 %	34 %	38 %	5 %

Procent	Andel studerande			Andel etablerade på arbetsmarknaden			Varken arbetande eller studerande
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Slutförde studierna utan examen med studiebevis om färre än 2 500 poäng eller avbrutit under år 3	10 %	12 %	8 %	26 %	26 %	26 %	11 %
Avbrutit i förtid under år 1 eller år 2	8 %	10 %	6 %	17 %	16 %	18 %	21 %

Anm.: Andel studerande inom högskolan respektive etablerade på arbetsmarknaden under 2020 bland ungdomar som slutförde gymnasieskolan läsåret 2016/17 alternativt påbörjade gymnasiestudier och är födda 1998. I statistiken som ligger till grund för redovisningen redovisas fler kategorier än de i tabellen.

Källa: Statens skolverk.

Under utgiftsområde 24 Näringsliv avsnitt 3.3.3 redovisas resultat av Skolverkets och andra aktörers stöd till organisationer för att främja entreprenörskap bland unga i bl.a. grund- och gymnasieskolan.

För mer statistik om unga som varken arbetar eller studerar, se utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid avsnitt 15.

Övergång till högskola och kommunal vuxenutbildning

Andelen elever som avslutade gymnasieskolan våren 2021 och påbörjade en högskoleutbildning under läsåret 2021/22 var 22,6 procent, en minskning från föregående år då motsvarande siffra var 24,9 procent. Kvinnor fortsätter oftare än män att studera vidare på högskolan. Av de kvinnor som slutförde gymnasieskolan våren 2021 gick 27,2 procent direkt över till högskolestudier, jämfört med 18,3 procent av männen. Av de elever med utländsk bakgrund som avslutade gymnasieskolan 2021 började 29,0 procent studera på högskolan följande år, att jämföra med 20,5 procent av eleverna med svensk bakgrund. För elever med utländsk bakgrund var det en minskning med 3,2 procentenheter jämfört med föregående elevkull. Av kvinnorna med utländsk bakgrund började 37,7 procent studera på högskolan året efter avslutad gymnasieskola. Motsvarande andel för männen med utländsk bakgrund var 21,5 procent. När det gäller elever med svensk bakgrund började 24,0 procent av kvinnorna studera på högskolan året efter avslutad gymnasieskola medan motsvarande andel för männen var 17,2 procent. Motsvarande andelar föregående år var 26,5 procent respektive 19,1 procent.

Andelen ungdomar som påbörjar en högskoleutbildning inom tre år efter avslutad gymnasieskola (fick examens- eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng) ökade något från 44,0 procent av avgångseleverna från gymnasieskolan våren 2018 till 45,0 procent våren 2019. Det är således en fortsatt ökning även jämfört med avgångseleverna från gymnasieskolan våren 2017, då andelen var 42,0 procent.

Av alla elever som gick tredje året i gymnasieskolan läsåret 2020/21 gick 13,9 procent över till komvux följande läsår, vilket är en ökning med 3,1 procentenheter jämfört med läsåret 2019/20. Det är i stor utsträckning de som inte har fått en examen från gymnasieskolan som studerar på komvux. Av de elever som gick tredje året i gymnasieskolan hösten 2020 och som inte hade fått en examen (eller motsvarande från International Baccalaureate-utbildningen, IB) våren 2021 var det totalt 28,1 procent som studerade på komvux läsåret 2021/22, att jämföra med 10,0 procent av de elever som fått examen.

Av de kvinnor som gick tredje året i gymnasieskolan hösten 2020 och som inte hade fått en examen eller motsvarande våren 2021 var det totalt 33,2 procent som studerade på komvux läsåret 2021/22. Motsvarande andel av männen var 24,7 procent.

Elever med utländsk bakgrund går över till komvux i större utsträckning än elever med svensk bakgrund. Av eleverna med utländsk bakgrund som gick tredje året i gymnasieskolan hösten 2020 och som inte hade fått en examen (eller motsvarande från IB) vårterminen 2021 läste totalt 37,5 procent vidare på komvux följande läsår. Av kvinnor med utländsk bakgrund läste 46,2 procent vidare på komvux, och för männen var motsvarande andel 32,6 procent. För elever med svensk bakgrund var denna andel 19,8 procent (23,7 procent av kvinnorna och 16,8 procent av männen).

Introduktionsprogram: Övergång till nationella program, annan utbildning och arbetsmarknaden

Syftet med introduktionsprogrammen är att ge elever som inte är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan möjlighet att bli behöriga till och studera på ett sådant program, gå vidare till annan utbildning eller förbereda sig för etablering på arbetsmarknaden.

Att en elev byter från ett introduktionsprogram är ofta ett tecken på studieframgång och är därmed en önskvärd utveckling. Av nybörjarna på ett introduktionsprogram under första skolåret hösten 2021 hade 40,1 procent (41,5 procent av kvinnorna och 38,9 procent av männen) bytt utbildning ett år senare. Störst andel, 18,7 procent (18 procent av kvinnorna och 19,3 procent av männen), hade bytt till ett yrkesprogram, 7,3 procent (8,7 procent av kvinnorna och 6,2 procent av männen) hade bytt till ett högskoleförberedande program och 14 procent (14,8 procent av kvinnorna och 13,4 procent av männen) till ett annat introduktionsprogram. Skillnaderna är stora mellan introduktionsprogrammen eftersom programmen har skilda syften.

Ungefär hälften av eleverna som börjar på ett introduktionsprogram går ingen ytterligare utbildning i gymnasieskolan, eftersom de inte hinner uppnå behörighet till ett nationellt program före 20 års ålder eller för att de redan har etablerat sig på arbetsmarknaden genom att de exempelvis har läst ett nationellt yrkespaket. Skolverkets statistik över etablering efter gymnasieskolan våren 2018 inkluderar även dessa ungdomar. Det innebär att det genom Skolverkets statistik går att följa elevers sysselsättning efter att de har fullföljt eller avbrutit sin utbildning på ett introduktionsprogram och sedan lämnat gymnasieskolan, dvs. elever vars sista utbildning i gymnasieskolan var på ett introduktionsprogram. Av de elever som sist var registrerade på ett introduktionsprogram hade, ett år senare, 10,9 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden, 29,3 procent en osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden, 27,7 procent studerade och 32,1 procent varken arbetade eller studerade. Andelen unga som varken arbetade eller studerade efter ett introduktionsprogram ökade med 3,3 procentenheter jämfört med föregående år. Männen hade i högre grad en etablerad ställning på arbetsmarknaden än kvinnorna, 13,2 procent jämfört med 7,6 procent. Kvinnor övergår i större uträkning än män till studier. Andelen kvinnor som studerade var 35,1 procent jämfört med 22,7 procent av männen.

3.3.10 Anpassade gymnasieskolan

Hösten 2022 gick ca 7 000 elever i anpassade gymnasieskolan, vilket är en ökning med nästan 4 procent jämfört med föregående år. Av eleverna var 60 procent män och 40 procent kvinnor.

Drygt 89 procent av eleverna gick hösten 2022 i anpassade gymnasieskolan med en kommun som huvudman, medan ca 8 procent gick i en fristående anpassad gymnasieskola och 2 procent i skolor som drivs av en region.

Av eleverna i anpassade gymnasieskolan gick 57 procent ett nationellt program och 43 procent ett individuellt program.

Det är fler män än kvinnor som går i anpassade gymnasieskolan och så ser det ut både på de nationella och de individuella programmen. Läsåret 2022/23 var det 40 procent kvinnor och 60 procent män i anpassade gymnasieskolan och könsfördelningen såg likadan ut både på de nationella (42 procent kvinnor och 58 procent män) och de individuella programmen (39 procent kvinnor och 61 procent män).

Det finns ingen indikator för att mäta måluppfyllelse i anpassade gymnasieskolan. Sedan 2019 finns möjlighet att samla in uppgifter om resultat på individnivå för elever i anpassade gymnasieskolan. År 2022 har Skolverket för första gången kunnat följa upp och redovisa statistik om sysselsättning efter studier i anpassade gymnasieskolan. I uppföljningen ingick 1 402 ungdomar som avslutade sin utbildning inom anpassade gymnasieskolan våren 2020. Hösten 2020 hade 51 procent av ungdomarna daglig verksamhet som sysselsättning, 11 procent studerade och 9 procent var i arbete. Ungefär var tredje ungdom varken arbetade, studerade eller hade daglig verksamhet. I statistiken kan en ungdom förekomma i flera sysselsättningskategorier.

Av ungdomarna i uppföljningen hade 45 procent studerat på ett individuellt program. Av dessa ungdomar deltog 74 procent i daglig verksamhet och 8 procent studerade hösten 2020. Mycket få av ungdomarna hade ett arbete. Ungefär var femte ungdom varken arbetade, studerade eller hade daglig verksamhet efter att ha gått individuella program i anpassad gymnasieskola.

Av ungdomarna hade 55 procent studerat på ett nationellt program. Av dessa ungdomar var det 40 procent som varken arbetade, studerade eller hade daglig verksamhet hösten 2020. Ungefär 33 procent hade daglig verksamhet, 10 procent studerade och 17 procent hade ett arbete hösten 2020.

3.3.11 Kostnader för området Barn- och ungdomsutbildning

De uppgifter som redovisas om kostnader för 2022 bygger på preliminär statistik.

Tabell 3.4 Kostnadstabell för skolformer i skolväsendet

Tusental kronor

	Total kostnad 2021	Total kostnad 2022
Förskolan	91 000 000	86 500 000
Annan pedagogisk verksamhet ¹	1 200 000	1 000 000
Förskoleklassen	9 000 000	8 800 000
Grundskolan	143 200 000	139 000 000
Anpassade grundskolan	6 400 000	6 500 000
Specialskolan	737 000	773 000
Sameskolan	103 000	107 000
Fritidshemmet	22 000 000	21 100 000
Gymnasieskolan	48 300 000	46 900 000
Anpassade gymnasieskolan	3 100 000	3 100 000

¹ Kostnaden innefattar endast barn i pedagogisk omsorg.

Källor: Statens skolverk och årsredovisning 2022 för Specialpedagogiska skolmyndigheten och Sameskolstyrelsen.

Tabell 3.5 Kostnad per barn/elev i genomsnitt per skolform

Kronor

	Kostnad per barn/elev i genomsnitt 2021	Kostnad per barn/elev i genomsnitt 2022
Förskolan	176 600	169 500
Annan pedagogisk verksamhet ¹	127 600	130 900
Förskoleklassen	73 900	71 400
Grundskolan	130 400	125 400

	Kostnad per barn/elev i genomsnitt 2021	Kostnad per barn/elev i genomsnitt 2022
Anpassade grundskolan	521 000	488 000
Specialskolan	982 000	984 000
Sameskolan ²	283 000	291 000
Fritidshemmet	46 100	43 600
Gymnasieskolan	135 700	130 700
Anpassade gymnasieskolan	488 600	461 900

¹ Kostnaden innefattar endast barn i pedagogisk omsorg. Övrig verksamhet inom annan pedagogisk verksamhet redovisas inte per barn/elev.

² Genomsnittskostnaden per barn i förskolan uppgick 2022 till ca 272 000 kronor. För 2021 uppgick kostnaden till ca 274 000 kronor.

Källor: Statens skolverk och årsredovisning 2022 för Specialpedagogiska skolmyndigheten och Sameskolstyrelsen.

3.3.12 Andra bedömningsgrunder

Bedömningsgrund – Konsekvenser av covid-19-pandemin

Covid-19-pandemin innebar en extraordinär situation för svenskt skolväsende. Skolverket bedömer i sin slutredovisning Covid-19-pandemins konsekvenser för skolväsendet bl.a. att pandemin förstärkt befintliga utmaningar i skolsystemet, framför allt när det gäller likvärdighet och skolans kompensatoriska uppdrag.

Det går inte att utifrån tillgängliga data med säkerhet bedöma hur pandemin påverkat elevers kunskapsutveckling. Skolverket och Skolinspektionen har dock gjort ett flertal studier där lärare och rektorer har fått ange vilka effekter pandemin inneburit för elevernas lärande. Enligt dessa studier bedömer lärare och rektorer att bl.a. frånvaro och undervisning på distans i flera fall fått konsekvenser för kunskapsutvecklingen. Kunskapsutvecklingen påverkades dock ojämnt och det var framför allt för vissa elevgrupper och ämnen som rektorer och lärare såg ett kunskapsstapp under pandemin.

Rapporterna visar vidare att den höga frånvaron i förskolan påverkade barns möjligheter till utveckling och lärande. Vissa barn kan ha hämmats i sin språkutveckling och blivit mindre förberedda inför förskoleklass. I grundskolan medförde den höga elevfrånvaron att elever missade undervisning, vilket kan ha lett till att de inte har fått samma kunskaper och färdigheter som de normalt sett skulle ha fått. Detta gäller särskilt elever som redan före pandemin hade sämre förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen, t.ex. elever med tidigare hög frånvaro, elever i behov av stödinsatser eller elever med annat modersmål än svenska. I gymnasieskolan var kunskapsstappet mer tydligt kopplat till vissa ämnen, särskilt till matematik, moderna språk och ämnen med praktiska inslag. Inom komvux påverkades framför allt elever inom sfi då de fick mindre närundervisning än normalt, vilket medförde att de var i utbildning under en längre tid.

3.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Deltagandet i utbildning är överlag högt, men det finns stora variationer i verksamhetsområdets måluppfyllelse. Inom förskolan är deltagandet lägre bland barn med utländsk bakgrund i jämförelse med barn med svensk bakgrund, vilket kan innebära att barnens förutsättningar inför skolstart blir olika.

Läsåret 2021/22 har de nationella proven återigen kunnat genomföras som planerat, efter att proven helt eller delvis pausats under pandemin. Det innebär bättre förutsättningar för bedömning och betygssättning jämfört med de två senaste åren. Resultaten på de nationella proven i grundskolan och sameskolan är i flera delar förhållandevis goda men det noteras samtidigt att det är betydande skillnader i resultatet beroende på kön och föräldrarnas utbildningsnivå. Resultaten varierar även beroende på när

eleverna påbörjat sin skolgång i Sverige. Enligt regeringen är resultaten i dessa delar oroande. Det gäller inte minst de tidiga årskurserna där alla elever behöver tillägna sig grundläggande kunskaper som sedan ligger till grund för hur väl eleverna utvecklas enligt utbildningens mål i övriga ämnen.

Det är fortfarande en betydande andel elever som lämnar årskurs 9 i grundskolan utan godkända betyg i samtliga ämnen. Regeringen ser med särskild oro på utvecklingen det senaste året där andelen elever med godkända betyg i samtliga grundskolans ämnen minskat med två procentenheter, vilket visar att det finns utmaningar i arbetet med att få alla elever att nå utbildningens mål i skolan.

Behörigheten till gymnasieskolans yrkesprogram är något lägre 2022 jämfört med 2021. Variationerna i behörighet mellan elever som lämnat grundskolan är fortsatt stora och påverkas av föräldrarnas utbildningsnivå samt av hur lång tid eleven har gått i svensk skola. Regeringen bedömer att det är viktigt att följa utvecklingen av behörigheten till gymnasieskolans yrkesprogram.

För gymnasieskolan är situationen relativt oförändrad jämfört med föregående år och utmaningar när det gäller gymnasieskolans kompensatoriska uppdrag kvarstår. Det finns fortsatt betydande skillnader i studieresultat mellan elever med svensk bakgrund och elever med utländsk bakgrund samt mellan elever med olika socioekonomisk bakgrund. De generella skillnaderna i studieresultat mellan kvinnor och män kvarstår. Den första uppföljningen av sysselsättningen för elever som gått i anpassade gymnasieskolan visar att ungefär en tredjedel av eleverna efter avslutad utbildning varken arbetade, studerade eller hade daglig verksamhet.

Fördelningen mellan andelen elever som går ett högskoleförberedande program respektive ett yrkesprogram på gymnasieskolan är i stort sett oförändrad jämfört med föregående år. Antalet elever som i dag väljer att gå ett yrkesprogram motsvarar inte arbetsmarknadens behov. Underskottet som finns på yrkesutbildad arbetskraft riskerar att kvarstå även på längre sikt.

De långsiktiga konsekvenserna av covid-19-pandemin som beskrivits i resultatredovisningen behöver fortsatt följas.

3.5 Politikens inriktning

3.5.1 En förskola och skola som går tillbaka till grunderna

Få saker är så viktiga för Sveriges framtid som skolan. Alla elever ska ges förutsättningar att nå målen i skolan. Mycket fungerar bra i svensk förskola och skola, men mycket kan bli bättre. Det behövs mer ordning i klassrummet och det behövs mer ordning i skolsystemet. Med tydligare innehåll vill regeringen fokusera på förskolans och skolans grunder. Alla barn och elever ska möta en trygg verksamhet samtidigt som grundläggande färdigheter som att läsa, skriva och räkna ska prioriteras tidigt. Eleven ska alltid möta en verksamhet som har elevernas kunskapsutveckling i fokus och där resurserna är fördelade efter förutsättningar och behov. Det här är en utbildningspolitisk inriktning som är bra för alla och framför allt bra för de barn och elever som har störst utmaningar i skolan.

3.5.2 Kunskapsresultaten i skolan ska höjas

Bättre förutsättningar att lära sig läsa, skriva och räkna

Att elever har goda färdigheter att läsa, skriva och räkna är centralt för hur väl de lyckas med att nå utbildningens mål och sina fortsatta studier. Det i sin tur har en avgörande betydelse för möjligheten till sysselsättning och att vara en aktiv samhällsmed-

borgare. Sverige är och ska fortsätta vara ett bildat land och för det krävs en läsande befolkning. Regeringen föreslår därför insatser för att stärka barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling samt matematiska färdigheter. Detta görs bl.a. genom en satsning på böcker till förskolor och skolor samt att läslistor tas fram i syfte att stödja förskolor och skolor vid inköp av böcker. Vidare föreslås en förstärkning och utvidgning av satsningar för den pedagogiska personalens kompetensutveckling. Regeringen föreslår också att medel avsätts för förberedande insatser för införande av en tioårig grundskola.

En bättre bild av elevers språk- och kunskapsutveckling

Att utveckla goda kunskaper i svenska är grundläggande både för möjligheten att lyckas i skolan och för en lyckad integration. För att alla elever ska få det stöd och den stimulans de behöver i sitt lärande är det viktigt att följa deras kunskapsutveckling. Det gäller särskilt grundläggande färdigheter som att läsa, skriva och räkna. Regeringen avser därför att ge Statens skolverk i uppdrag att bl.a. se över om de obligatoriska kartläggningsmaterialen i förskoleklassen och bedömningsstöden i årskurs 1 kan förbättras och utvecklas så att de ger en fördjupad bild av elevers kunskaper och främjar att rätt stöd ges i rätt tid. Skolverket bör även se över hur elevers tidiga kunskapsutveckling bättre kan följas på såväl lokal som nationell nivå, t.ex. genom ny statistikinsamling.

Stärkta och bemannade skolbibliotek

Att elever kan läsa och förstå det de läser är viktigt för deras möjligheter att utveckla kunskap i alla skolämnen och för att de ska vara väl förberedda för vidare studier, yrkesliv och samhällsliv. Skolbibliotek kan ha avgörande betydelse för att främja elevers läsande. Tillgången till ändamålsenliga skolbibliotek ser i dag mycket olika ut. Regeringen avser därför att vidta åtgärder för stärkta och bemannade skolbibliotek.

Förstärkning av stöd för kunskapsutveckling

Att förmedla kunskap är skolans viktigaste uppdrag. För att Sverige återigen ska upprätta en stark kunskapsskola behövs utökade insatser som stärker kunskapsutvecklingen inom förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet. Stöd för kunskapsutveckling kan vara särskilt positivt för gruppen pojkar som har lägre kunskapsresultat än gruppen flickor. Regeringen vill att skolor ska få bättre förutsättningar att sätta in tidiga stödinsatser. Det är viktigt för att ge de elever som behöver det extra stöd, men även för att alla elever ska bli utmanade i sitt lärande. För att tydliggöra att skolans fokus ska vara på stärkt kunskapsutveckling avser regeringen att byta namn på det s.k. likvärdighetsbidraget till kunskapsbidraget. Regeringen föreslår även att kunskapsbidraget förstärks. Regeringen avser även att se över hur bidraget fördelas för att säkerställa att medlen används på ett så effektivt sätt som möjligt. Det är viktigt för att skolor ska få bättre förutsättningar.

Digitala och centralt rättade nationella prov bör införas tidigare

Likvärdigheten och rättssäkerheten vid betygssättning behöver öka. Betygsinflation ska motverkas. Regeringen bedömer därför att digitala nationella prov som rättas centralt och är jämförbara över tid bör införas tidigare än planerat. Digitala nationella prov införs successivt fr.o.m. 2024. Centralt rättade nationella prov i vissa ämnen beräknas nu kunna införas successivt fr.o.m. 2026, dvs. ett år tidigare än vad Skolverket tidigare har föreslagit. Regeringen föreslår att Skolverket ska få medel för detta ändamål. Vidare föreslår regeringen att huvudmännen ska få ett tillfälligt stöd för införandet av digitala nationella prov och att den tidigare beräknade besparingen för kommunerna inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner flyttas fram till 2025.

Från och med 2026 beräknas införandet av centralt rättade nationella prov i vissa ämnen medföra kostnadsminskningar för kommunsektorn (se utg.omr. 25 avsnitt 2.8).

I propositionen Nationella prov – rättvisa, likvärdiga, digitala gjordes bedömningen att nationella prov och nationella bedömningsstöd bör digitaliseras och genomföras på dator eller annan teknisk plattform (prop. 2017/18:14, bet. 2017/18:UbU5, rskr. 2017/18:44). Något undantag för tidiga årskurser framgår inte. Regeringen bedömer dock att det är viktigt att all digitalisering i skolan sker på ett genomtänkt sätt och att det gynnar elevernas utveckling i de tidiga årskurserna att lära sig att läsa, skriva och räkna med papper och penna. De nationella proven och bedömningsstöden bör vara anpassade utifrån detta. Regeringen avser därför att ändra Skolverkets uppdrag om att digitalisera de nationella proven m.m. (U2017/03739) så att de nationella proven och bedömningsstöden i lågstadiet inte digitaliseras.

Insynen i skolväsendet behöver förbättras

Regeringen vill värna rätten att välja skola och kraftigt minska utrymmet för aktörer med kvalitetsbrister. Som ett led i detta behövs bättre insyn i både kommunala och fristående skolor, både när det gäller juridiska, pedagogiska och ekonomiska frågor. För att säkerställa att statistik om fristående skolor kan fortsätta att publiceras behövs det en långsiktig lösning för informationsförsörjning på skolområdet. För att öka den ekonomiska insynen i både kommunalt och enskilt bedriven skolverksamhet behöver det finnas offentlig statistik om intäkter och kostnader på skolenhetsnivå. Regeringen föreslår därför att medel avsätts för att möjliggöra genomförandet av förslag från dels Skolinformationsutredningen (SOU 2023:21), dels Skolkostnadsutredningen (2016:66) (se även utg.omr. 2 avsnitt 6.6.4 och utg.omr. 25 avsnitt 2.8).

3.5.3 Skolan ska ha likvärdiga förutsättningar i hela landet

Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i skolor med socioekonomiska utmaningar

Insatser för att göra lärarrollen mer attraktiv på de mest krävande skolorna är viktiga för att huvudmännen ska kunna rekrytera och behålla erfarna lärare. Det kan bl.a. handla om att stärka skolors trygghet och arbetsro. Genom att möjliggöra mer attraktiva arbetsförhållanden för lärare på skolor med särskilt svåra förutsättningar ges eleverna bättre möjligheter att nå målen för utbildningen. I områden med socioekonomiska utmaningar spelar skolan en avgörande roll för att förebygga kriminalitet och ge barn och ungdomar möjlighet att växa. Regeringen föreslår därför att medel avsätts för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i skolor med socioekonomiska utmaningar.

Ytterligare en skolenhet för elever med grav språkstörning

Syftet med specialskolan är att ge de elever som tillhör specialskolans målgrupp en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och som så långt det är möjligt motsvarar den utbildning som ges i grundskolan. Antalet elever med grav språkstörning i specialskolan har ökat under de senaste åren. För att kunna möta det ökade elevantalet behöver ytterligare en skolenhet öppnas och regeringen föreslår därför att Specialpedagogiska skolmyndighetens förvaltningsanslag förstärks.

Ökad tillgång till relevant och praktknära pedagogisk forskning

Förskolor och skolor behöver ges bättre förutsättningar att erbjuda en verksamhet som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. En utmaning i detta är att det finns begränsad tillgång till relevant och praktknära forskning, bl.a. avseende kognition, samtidigt som det finns en stor efterfrågan på sådan forskning bland de verk-

samma i förskolan och skolan. Regeringen föreslår därför att medel avsätts för att Skolforskningsinstitutet ska öka tillgången och tillgängligheten till relevant och praktiska forskning.

Förstärkning av Svenska barnboksinstitutet

Läsandet är en viktig del i barns och ungdomars språkutveckling. Svenska barnboksinstitutets uppdrag är att stödja och främja forskningen om barn- och ungdomslitteratur och att vara en del av den vetenskapliga infrastrukturen. För att förstärka institutets verksamhet föreslår regeringen att medel avsätts för detta.

Granskningen av huvudmän och skolor behöver stärkas

Alla elever har rätt till en god utbildning med hög kvalitet. Trots detta fann Skolinspektionen brister på omkring hälften av de skolor som valdes ut för tillsyn under 2022. För att myndigheten ska kunna öka sin närvaro och göra fler inspektioner, bl.a. fler oanmälda besök, behöver kapaciteten i Skolinspektionens verksamhet stärkas. Regeringen föreslår därför att en utbyggnad av Skolinspektionens verksamhet inleds fr.o.m. 2024 och att medel tillförs för det.

Det finns behov av att samla statsbidrag till bredare ändamål inom utbildningsområdet

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2023 en översyn av befintlig anslagsstruktur och befintliga anslagsändamål i syfte att minska antalet riktade statsbidrag och minska huvudmännens administrativa börda. Den ambitionen kvarstår. Regeringen kan samtidigt konstatera att den ekonomiska styrningen av skolväsendet behöver utvecklas. Mot denna bakgrund avser regeringen att i större utsträckning samla statsbidrag inom utbildningsområdet och rikta dem till bredare ändamål inom sektorn. Syftet är att förbättra den statliga styrningen och minska huvudmännens administrativa börda.

3.5.4 Stärkt kunskap och kompetensförsörjning inom naturvetenskap och teknik

Naturvetenskap och teknik för alla får fortsatt finansiering

Naturvetenskap och teknik för alla är ett skolutvecklingsprogram som syftar till att utveckla och stödja lärares lärande och kompetensutveckling inom naturvetenskap, teknik och matematik. För att verksamheten och dess material ska kunna utvecklas och för att öka intresset för de naturvetenskapliga ämnena och teknikämnet, inte minst hos flickor, föreslår regeringen att medel avsätts för detta.

Statsbidraget för ett fjärde tekniskt år förstärks

Gymnasieingenjörer utbildas inom den riksrekryterande vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan. Gymnasieingenjörer fyller ett viktigt behov inom flera sektorer på arbetsmarknaden, t.ex. inom informationsteknik, innovation och produktion samt samhällsbyggande, och de gymnasieingenjörer som i dag finns på arbetsmarknaden täcker inte efterfrågan. Regeringen föreslår att medel avsätts i syfte att möjliggöra för fler elever att genomgå utbildningen.

Tekniksprånget förlängs

Tekniksprånget är ett praktikprogram inom vilket unga under fyra månader får möjlighet att testa ingenjörsyrket i praktiken ute på arbetsplatser. Genom satsningen breddas intresset bland unga kvinnor och män för ingenjörsutbildningar. Skolverkets utvärde-

ring av satsningen visar att Tekniksprånget har varit gynnsamt för de ungdomar som deltar i insatsen, och särskilt för kvinnor. Regeringen föreslår därför att satsningen förstärks och förlängs.

3.6 Budgetförslag

3.6.1 1:1 Statens skolverk

Tabell 3.6 Anslagsutveckling 1:1 Statens skolverk

Tusental kronor

2022	Utfall	1 219 903	Anslagssparande	183 137
2023	Anslag	1 352 262 ¹	Utgiftsprognos	1 349 152
2024	Förslag	1 348 018		
2025	Beräknat	1 379 322 ²		
2026	Beräknat	1 533 224 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 315 989 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 423 662 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens skolverks förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.7 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:1 Statens skolverk

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 319 762	1 319 762	1 319 762
Pris- och löneomräkning ²	61 399	127 869	167 690
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer <i>varav BP24³</i>	-11 951	-46 097	68 595
– Flytt av medel för demokratistärkande insatser	5 000	5 000	5 000
– Flytt av medel för beräkningar av SCB	-200	-200	-200
– Skolverkets arbete med riktade insatser till huvudmän	24 000	44 000	44 000
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-1 135	-1 135	-1 135
– Digitala och centralt rättade nationella prov	21 000	23 000	60 000
– Statistik om skolväsendet inkl. ekonomisk redovisning	14 000	28 000	9 000
– En bättre bild av elevers språk- och kunskapsutveckling	10 000		
– Fortsatt genomförande av ämnesbetygsreformen		20 000	5 000
– Uppdrag att ta fram läslistor	1 000	1 000	500
– Förberedande insatser för tioårig grundskola		10 000	10 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-12 872	-12 872	-12 872
Överföring till/från andra anslag	-21 192	-22 212	-22 823
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 348 018	1 379 322	1 533 224

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att bättre överensstämja med anslagsändamålet flyttas en del av tidigare avsatta medel för demokratistärkande insatser från anslag 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*. Anslaget ökas därför med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

För att underlätta den administrativa hanteringen flyttas medel för finansiering av kostnad för beräkningar av vissa statsbidrag till anslag 4:4 *Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning*. Anslaget minskas därför med 200 000 kronor fr.o.m. 2024.

För Skolverkets arbete med riktade insatser till huvudmän inom skolväsendet ökas anslaget med 24 000 000 kronor 2024. Från och med 2025 beräknas anslaget öka med 44 000 000 kronor. Medlen är en omfördelning från anslag 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*.

För införandet av digitala och centralt rättade nationella prov ökas anslaget med 21 000 000 kronor 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med 23 000 000 kronor respektive 60 000 000 kronor. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 57 000 000 kronor respektive 109 000 000 kronor. Från och med 2029 beräknas anslaget öka med 104 000 000 kronor (se avsnitt 3.5.2).

För att möjliggöra förslag med anledning av Skolinformationsutredningens delbetänkande (SOU 2023:21) och Skolkostnadsutredningens betänkande (SOU 2016:66) ökas anslaget med 14 000 000 kronor 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med 28 000 000 kronor respektive 9 000 000 kronor. Från och med 2027 beräknas anslaget öka med 7 000 000 kronor (se avsnitt 3.5.2).

För uppdrag om en bättre bild av elevers språk- och kunskapsutveckling ökas anslaget med 10 000 000 kronor 2024 (se avsnitt 3.5.2).

För Skolverkets arbete med att införa ämnesbetyg och en ämnesutformad gymnasieskola och anpassad gymnasieskola beräknas anslaget öka med 20 000 000 kronor 2025 och 5 000 000 kronor 2026.

För framtagande av läslistor ökas anslaget med 1 000 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 1 000 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 500 000 kronor (se avsnitt 3.5.2).

För förberedande insatser för införande av en tioårig grundskola beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor per år 2025 och 2026 (se avsnitt 3.5.2).

Anslaget minskas med 12 872 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 1 348 018 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Statens skolverk* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 379 322 000 kronor respektive 1 533 224 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.8 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Statens skolverk

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Resultat 2024	Ack. resultat 2024
Utfärda och komplettera lärarlegitimationer ¹	-	-	18 725	-	-	-

¹ Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna.

Statens skolverk tar ut avgifter som ersättning av den enskilde läraren eller förskolläraren för att utfärda och komplettera legitimationer. Intäkterna av avgiften för ansökan om utfärdande och komplettering av legitimationer ska bidra till att täcka kostnaderna för verksamheten. Intäkterna redovisas mot inkomsttitel.

3.6.2 1:2 Statens skolinspektion

Tabell 3.9 Anslagsutveckling 1:2 Statens skolinspektion

Tusental kronor

2022	Utfall	517 395	Anslagssparande	27 949
2023	Anslag	546 884 ¹	Utgiftsprognos	558 510
2024	Förslag	582 489		
2025	Beräknat	626 143 ²		
2026	Beräknat	661 156 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 605 705 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 624 601 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens skolinspektionens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för verksamhetsutgifter för Barn- och elevombudet samt Skolväsendets överklagandenämnd.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.10 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:2 Statens skolinspektion

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	546 884	546 884	546 884
Pris- och löneomräkning ²	15 950	34 941	48 891
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	19 655	44 318	65 381
varav BP24 ³	26 113	50 113	70 113
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-323	-323	-323
– Statistik om skolväsendet inkl. ekonomisk redovisning	7 000	16 000	16 000
– Förstärkning av Skolinspektionen	25 000	40 000	60 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-5 564	-5 564	-5 564
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	582 489	626 143	661 156

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att möjliggöra förslag med anledning av Skolkostnadsutredningens betänkande (SOU 2016:66) om ekonomisk redovisning på skolenhetsnivå ökas anslaget med 7 000 000 kronor 2024. Från och med 2025 beräknas anslaget öka med 16 000 000 kronor (se avsnitt 3.5.2).

För att Skolinspektionen ska kunna stärka granskningen av huvudmän och skolor ökas anslaget med 25 000 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med

40 000 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 60 000 000 kronor (se avsnitt 3.5.3).

Anslaget minskas med 5 564 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 582 489 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Statens skolinspektion* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 626 143 000 kronor respektive 661 156 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.11 Avgiftsbelagd verksamhet vid Statens skolinspektion

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Resultat 2024	Ack. resultat 2024
Ansökningar om godkännande som enskild huvudman ¹	-6 207	0	8 100	-8 000	100	100

¹ Den 1 januari 2023 höjdes avgifterna för ansökningar om godkännande som enskild huvudman. Redovisningen av den avgiftsbelagda verksamheten görs därför utifrån kostnader och intäkter fr.o.m. den 1 januari 2023. Resultatet för 2023 är därmed 0.

Källa: Statens skolinspektion.

Skolinspektionens intäkter avseende offentligrättslig verksamhet avser avgifter för ansökningar om godkännande som enskild huvudman. Intäkterna redovisas mot inkomstitel.

3.6.3 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tabell 3.12 Anslagsutveckling 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

2022	Utfall	791 007	Anslagssparande	15 675
2023	Anslag	805 807 ¹	Utgiftsprognos	811 207
2024	Förslag	839 768		
2025	Beräknat	889 298 ²		
2026	Beräknat	910 983 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 858 878 tkr i 2024 års prishnivå.

³ Motsvarar 859 067 tkr i 2024 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Specialpedagogiska skolmyndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för myndighetens verksamhet, produktionsstöd för läromedelsframställning och visst internationellt samarbete.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.13 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	803 307	803 307	803 307
Pris- och löneomräkning ²	25 239	54 585	75 311

	2024	2025	2026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	11 222	31 406	32 365
varav BP24 ³	2 756	14 756	14 956
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-674	-674	-674
– Förstärkning av Specialpedagogiska skolmyndighetens förvaltningsanslag	11 800	23 600	23 600
– Stärkta skolbibliotek		200	400
– Generell besparing i statsförvaltningen	-8 370	-8 370	-8 370
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	839 768	889 298	910 983

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För en förstärkning av Specialpedagogiska skolmyndighetens förvaltningsanslag för att kunna möta ett ökat elevantal ökas anslaget med 11 800 000 kronor 2024. Från och med 2025 beräknas anslaget öka med 23 600 000 kronor (se avsnitt 3.5.3).

För insatser för stärkta och bemannade skolbibliotek beräknas anslaget öka med 200 000 kronor 2025. Från och med 2026 beräknas anslaget öka med 400 000 kronor (se avsnitt 3.5.2).

Anslaget minskas med 8 370 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 839 768 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Specialpedagogiska skolmyndigheten* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 889 298 000 kronor respektive 910 983 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.14 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Resultat 2024	Ack. resultat 2024
Offentligrättslig verksamhet						
Avgifter för elever i specialskolan m.m. ¹	-	-	470 000	-	-	-

¹ Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna.

För elever i specialskolan tar Specialpedagogiska skolmyndigheten ut en avgift som ersättning från elevernas hemkommuner. Myndigheten tar även ut en avgift för försäljning av läromedel. Intäkterna ska delvis täcka kostnaderna för verksamheten. Myndigheten tar även ut en avgift från Folkbildningsrådet för administration av förstärkningsbidrag till folkhögskolor och ersättning lämnas även från hemkommunen för elever i förskoleklass och fritidshem inom specialskolan. Intäkterna disponeras av myndigheten.

3.6.4 1:4 Sameskolstyrelsen

Tabell 3.15 Anslagsutveckling 1:4 Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

2022	Utfall	57 604	Anslagssparande	1 388
2023	Anslag	59 667 ¹	Utgiftsprognos	58 546
2024	Förslag	61 499		
2025	Beräknat	64 998 ²		
2026	Beräknat	66 781 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 62 656 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 62 843 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Sameskolstyrelsens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för Sameskolstyrelsens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.16 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:4 Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	59 667	59 667	59 667
Pris- och löneomräkning ²	1 782	4 079	5 632
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	50	1 252	1 482
varav BP24 ³	-950	-750	-550
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-326	-326	-326
– Stärkta skolbibliotek		200	400
– Generell besparing i statsförvaltningen	-624	-624	-624
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	61 499	64 998	66 781

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För insatser för stärkta och bemannade skolbibliotek beräknas anslaget öka med 200 000 kronor 2025. Från och med 2026 beräknas anslaget öka med 400 000 kronor (se avsnitt 3.5.2).

Anslaget minskas med 624 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 61 499 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Sameskolstyrelsen* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 64 998 000 kronor respektive 66 781 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.17 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Resultat 2024	Ack. resultat 2024
Avgifter för elever i sameskolan m.m. ¹	-	-	51 242	-	-	-

¹ Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna.

Sameskolstyrelsen tar ut avgifter som ersättning från kommuner för elever i sameskolan samt förskoleklass och fritidshem vid en skolenhet med sameskola. Ersättningens storlek ska beräknas utifrån samma grunder som elevens hemkommun tillämpar vid fördelning av resurser i sin egen grundskola, förskoleklass eller fritidshem. Avgifter tas även ut som ersättning för fjärrundervisning och för förskola. Intäkterna ska bidra till att täcka kostnaderna för verksamheten. Intäkterna disponeras av myndigheten.

3.6.5 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tabell 3.18 Anslagsutveckling 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

2022	Utfall	4 512 592	Anslagssparande	141 101
2023	Anslag	3 878 693 ¹	Utgiftsprognos	3 398 722
2024	Förslag	4 417 385		
2025	Beräknat	4 795 385		
2026	Beräknat	3 868 385		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att främja utveckling av skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet samt för insatser som syftar till att minska skolsegregation. Anslaget får även användas för utgifter för svenskt deltagande i internationella studier och tävlingar på utbildningsområdet. Anslaget får vidare användas för utgifter för administration av uppdrag, uppföljning och utvärdering av uppdrag och satsningar, utredningar samt statsbidrag och stipendier.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.19 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	3 906 193	3 906 193	3 906 193
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	490 000	868 000	-59 000
varav BP24	209 500	522 500	629 500
– Flytt av medel för demokratistärkande insatser	-5 000	-5 000	-5 000
– TSI-uppdrag upphör	-6 000	-6 000	
– Skolverkets arbete med riktade insatser till huvudmän	-30 000	-55 000	-55 000

	2024	2025	2026
– Medel till Tekniksprånget	3 000	18 000	18 000
– Förstärkning av statsbidrag för fjärde tekniskt år	25 000	25 000	
– Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i skolor med socioekonomiska utmaningar	165 000	165 000	165 000
– Omfördelning av medel för skolsociala team	-125 000	-125 000	
– Naturvetenskap och teknik för alla	3 500	3 500	3 500
– Läsa, skriva, räknasatsning	179 000	502 000	503 000
Överföring till/från andra anslag	21 192	21 192	21 192
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 417 385	4 795 385	3 868 385

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att bättre överensstämja med anslagsändamålet flyttas en del av tidigare avsatta medel för demokratistärkande insatser till anslag 1:1 *Statens skolverk*. Anslaget minskas därför med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Med anledning av att uppdraget om tidiga och samordnade insatser avslutas 2023 minskas anslaget med 6 000 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget minska med motsvarande belopp.

För Skolverkets arbete med riktade insatser till huvudmän inom skolväsendet görs en omfördelning av medel till anslag 1:1 *Statens skolverk*. Anslaget minskas därför med 30 000 000 kronor 2024. Från och med 2025 beräknas anslaget minska med 55 000 000 kronor.

För ett förstärkt och fortsatt stöd till satsningen Tekniksprånget ökas anslaget med 3 000 000 kronor 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med 18 000 000 kronor per år (se avsnitt 3.5.4).

För en förstärkning av statsbidraget för ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan ökas anslaget med 25 000 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 25 000 000 kronor (se avsnitt 3.5.4).

För bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i skolor med socioekonomiska utmaningar ökas anslaget med 165 000 000 kronor 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp (se avsnitt 3.5.3).

För att stärka socialtjänstens möjligheter att tillsammans med skolhuvudmän samverka i skolsociala team görs en omfördelning av medel för satsningen på skolsociala team. Anslaget minskas därför med 125 000 000 kronor 2024 och beräknas minska med motsvarande belopp 2025. Anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökas med motsvarande belopp (se utg.omr. 9 avsnitt 6.5 och 6.7.7).

För fortsatt stöd till Naturvetenskap och teknik för alla ökas anslaget med 3 500 000 kronor 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp (se avsnitt 3.5.4).

För insatser för att stärka barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling samt matematiska färdigheter, bl.a. genom en satsning på böcker till förskolor och skolor, ökas anslaget med 179 000 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 502 000 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 503 000 000 kronor (se avsnitt 3.5.2).

Regeringen föreslår att 4 417 385 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 4 795 385 000 kronor respektive 3 868 385 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 023 000 000 kronor 2025–2029.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver inom sin verksamhet kunna sluta fleråriga ekonomiska avtal. Vidare behöver myndigheten kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 023 000 000 kronor 2025–2029.

Tabell 3.20 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027–2029
Ingående åtaganden	2 008 760	1 763 238	1 874 745			
Nya åtaganden	887 023	1 224 143	1 268 639			
Infriade åtaganden	-1 132 545	-1 112 636	-1 120 384	-1 372 000	-328 000	-323 000
Utestående åtaganden	1 763 238	1 874 745	2 023 000			
Beslutat/förslaget bemyndigande	2 022 500	1 874 745	2 023 000			

3.6.6 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tabell 3.21 Anslagsutveckling 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

2022	Utfall	229 871	Anslagssparande	29 966
2023	Anslag	259 837 ¹	Utgiftsprognos	227 136
2024	Förslag	269 837		
2025	Beräknat	269 837		
2026	Beräknat	269 837		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom skolområdet för elever med funktionsnedsättning som är mottagna vid någon av de riksrekryterande utbildningarna i Göteborgs kommun, Kristianstads kommun, Linköpings kommun, Stockholms kommun och Örebro kommun.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.22 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	259 837	259 837	259 837
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	10 000	10 000	10 000
varav BP24	10 000	10 000	10 000
– Extra bidrag till den riksrekryterande anpassade gymnasieskolan	10 000	10 000	10 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	269 837	269 837	269 837

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För en tillfällig förstärkning av statsbidraget till den riksrekryterande anpassade gymnasieskolan för elever med dövhet eller hörselskada med anledning av ökat elevantal ökas anslaget med 10 000 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor per år.

Regeringen föreslår att 269 837 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 269 837 000 kronor respektive 269 837 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor 2025.

Skälen för regeringens förslag: Specialpedagogiska skolmyndigheten beslutar om bidrag för omvårdnad och habilitering för elever som deltar i Rh-anpassad gymnasieutbildning. Bidraget beviljas per läsår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor 2025.

Tabell 3.23 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	31 784	32 121	36 500	
Nya åtaganden	32 121	36 500	36 000	
Infriade åtaganden	-31 784	-32 121	-36 500	-36 000
Utestående åtaganden	32 121	36 500	36 000	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	36 000	36 500	36 000	

3.6.7 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola

Tabell 3.24 Anslagsutveckling 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola

Tusental kronor

2022	Utfall	4 268 124	Anslagssparande	34 876
2023	Anslag	4 999 000 ¹	Utgiftsprognos	4 935 618
2024	Förslag	4 960 000		
2025	Beräknat	3 660 000		
2026	Beräknat	3 660 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan, fritidshemmet och pedagogisk omsorg. Anslaget får vidare användas för utgifter för statsbidrag för att stimulera omsorg under kvällar, nätter och helger. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.25 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	4 999 000	4 999 000	4 999 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-39 000	-1 339 000	-1 339 000
<i>varav BP24</i>		-500 000	-500 000
– <i>Indexering av maxtaxan</i>		-500 000	-500 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 960 000	3 660 000	3 660 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Till följd av indexering av inkomsttaket för maxtaxa beräknas anslaget minska med 500 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Regeringen föreslår att 4 960 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 3 660 000 000 kronor respektive 3 660 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 986 000 000 kronor 2025.

Skälen för regeringens förslag: Statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan beviljas per kalenderår (bidragsår). Huvudmännen behöver information om bidragsramarnas storlek och beslut om bidragsram behöver därför fattas året före bidragsåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 986 000 000 kronor 2025.

Tabell 3.26 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola

Tusental kronor	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	1 728 987	2 024 927	2 786 000	
Nya åtaganden	2 024 927	2 786 000	1 986 000	
Infriade åtaganden	-1 728 987	-2 024 927	-2 786 000	-1 986 000
Utestående åtaganden	2 024 927	2 786 000	1 986 000	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	2 825 000	2 786 000	1 986 000	

3.6.8 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tabell 3.27 Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tusental kronor				
2022	Utfall	206 873	Anslagssparande	23 847
2023	Anslag	210 720 ¹	Utgiftsprognos	209 098
2024	Förslag	205 720		
2025	Beräknat	190 720		
2026	Beräknat	190 720		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Anslaget får användas för utgifter för

- ersättning vid personskada till elev i viss gymnasieskolutbildning,
- statsbidrag för avgifter till International Baccalaureate Office och för viss International Baccalaureateutbildning,
- statsbidrag och särskilt stöd för utbildningsverksamhet med särskild inriktning,
- statsbidrag för riksrekryterande gymnasiala utbildningar,
- ersättning till skolhuvudmän för kostnader för nordiska elever, och
- statsbidrag för utlandssvenska elever samt barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige eller som vistas i landet utan tillstånd.

Anslaget får även användas för utgifter för arbete med administration och uppföljning av statsbidrag.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.28 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tusental kronor	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	200 720	200 720	200 720
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	5 000	-10 000	-10 000

	2024	2025	2026
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	205 720	190 720	190 720

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 205 720 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 190 720 000 kronor respektive 190 720 000 kronor.

3.6.9 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tabell 3.29 Anslagsutveckling 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

2022	Utfall	100 279	Anslagssparande	11 803
2023	Anslag	112 082 ¹	Utgiftsprognos	108 753
2024	Förslag	112 082		
2025	Beräknat	112 082		
2026	Beräknat	112 082		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar. Anslaget får även användas för utgifter inom ramen för Statens skolverks utvecklingsinsatser för svensk undervisning i utlandet och för stöd för undervisning i svenska vid utländska skolor. Anslaget får vidare användas för utgifter för anställda vid Europaskolorna.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.30 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	112 082	112 082	112 082
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	112 082	112 082	112 082

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 112 082 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Bidrag till svensk undervisning i utlandet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 112 082 000 kronor respektive 112 082 000 kronor.

3.6.10 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tabell 3.31 Anslagsutveckling 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

2022	Utfall	599 915	Anslagssparande	240 611
------	--------	---------	-----------------	---------

2023	Anslag	1 151 526 ¹	Utgiftsprognos	696 971
2024	Förslag	1 078 526		
2025	Beräknat	1 066 526		
2026	Beräknat	795 526		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag och andra utgifter för fortbildning och annan kompetensutveckling av lärare, forskollärare, rektorer och annan pedagogisk personal.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.32 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 151 526	1 151 526	1 151 526
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-73 000	-85 000	-356 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 078 526	1 066 526	795 526

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 1 078 526 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 066 526 000 kronor respektive 795 526 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 343 000 000 kronor 2025.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver ingå fleråriga avtal med lärosäten om uppdragsutbildning och lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 343 000 000 kronor 2025.

Tabell 3.33 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	303 069	521 898	464 690	
Nya åtaganden	433 386	229 488	185 263	
Infriade åtaganden	-214 557	-286 696	-306 953	-343 000
Utestående åtaganden	521 898	464 690	343 000	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	547 350	546 202	343 000	

3.6.11 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tabell 3.34 Anslagsutveckling 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tusental kronor

2022	Utfall	25 189	Anslagssparande	1 003
2023	Anslag	25 714 ¹	Utgiftsprognos	26 274
2024	Förslag	35 699		
2025	Beräknat	47 078 ²		
2026	Beräknat	48 058 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 45 327 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 45 327 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Skolforskningsinstitutets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.35 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	25 714	25 714	25 714
Pris- och löneomräkning ²	853	1 879	2 454
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	9 132	19 485	19 890
varav BP24 ³	9 654	19 654	19 654
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-86	-86	-86
– Förstärkning av Skolforskningsinstitutet	10 000	20 000	20 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-260	-260	-260
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	35 699	47 078	48 058

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att öka tillgången och tillgängligheten till relevant och praktisknära forskning ökas anslaget med 10 000 000 kronor 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med 20 000 000 kronor per år (se avsnitt 3.5.3).

Anslaget minskas med 260 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 35 699 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Skolforskningsinstitutet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 47 078 000 kronor respektive 48 058 000 kronor.

3.6.12 1:12 Praktisknära skolforskning

Tabell 3.36 Anslagsutveckling 1:12 Praktisknära skolforskning

Tusental kronor

2022	Utfall	32 042	Anslagssparande	1
2023	Anslag	36 043 ¹	Utgiftsprognos	35 766
2024	Förslag	36 043		
2025	Beräknat	36 043		
2026	Beräknat	36 043		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till finansieringsbidrag inom den praktisknära skolforskningen. Anslaget disponeras och fördelas av Skolforskningsinstitutet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.37 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:12 Praktisknära skolforskning

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	36 043	36 043	36 043
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	36 043	36 043	36 043

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 36 043 000 kronor anvisas under anslaget 1:12 *Praktisknära skolforskning* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 36 043 000 kronor respektive 36 043 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:12 *Praktisknära skolforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 72 100 000 kronor 2025–2027.

Skälen för regeringens förslag: För att kunna utlysa och fördela medel för praktisknära forskning för en längre period behövs ett bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:12 *Praktisknära skolforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 72 100 000 kronor 2025–2027.

Tabell 3.38 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:12 Praktisknära skolforskning

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027
Ingående åtaganden	69 061	71 801	72 100			
Nya åtaganden	34 782	36 324	36 043			
Infriade åtaganden	-32 042	-36 025	-36 043	-36 043	-24 057	-12 000
Utestående åtaganden	71 801	72 100	72 100			

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027
Beslutat/föreslaget bemyndigande	72 600	72 100	72 100			

3.6.13 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tabell 3.39 Anslagsutveckling 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

2022	Utfall	4 195 886	Anslagssparande	679 114
2023	Anslag	4 875 000 ¹	Utgiftsprognos	4 200 417
2024	Förslag	4 875 000		
2025	Beräknat	4 875 000		
2026	Beräknat	4 875 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till höjda löner för lärare och förskollärare i fritidshemmet, förskolan, förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Anslaget får även användas för karriärstegsreformen och för särskild kompletterande pedagogisk utbildning för personer med examen på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.40 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	4 875 000	4 875 000	4 875 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 875 000	4 875 000	4 875 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 4 875 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 4 875 000 000 kronor respektive 4 875 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 426 000 000 kronor 2025.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 426 000 000 kronor 2025.

Tabell 3.41 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	2 425 905	2 425 905	2 426 000	
Nya åtaganden	2 425 905	2 426 000	2 426 000	
Infriade åtaganden	-2 425 905	-2 425 905	-2 426 000	-2 426 000
Utestående åtaganden	2 425 905	2 426 000	2 426 000	
Beslutat/förslaget bemyndigande	2 426 000	2 426 000	2 426 000	

3.6.14 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tabell 3.42 Anslagsutveckling 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tusental kronor

År	Utfall	202 909 Anslagssparande	509
2022	Utfall	202 909	Anslagssparande 509
2023	Anslag	223 418 ¹	Utgiftsprognos 221 698
2024	Förslag	203 418	
2025	Beräknat	163 418	
2026	Beräknat	163 418	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för insatser för elever med funktionsnedsättning eller med andra särskilda behov.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.43 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	203 418	203 418	203 418
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer		-40 000	-40 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	203 418	163 418	163 418

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 203 418 000 kronor anvisas under anslaget 1:14 *Särskilda insatser inom skolområdet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 163 418 000 kronor respektive 163 418 000 kronor.

3.6.15 1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling

Tabell 3.44 Anslagsutveckling 1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	6 502 027 Anslagssparande	51 473
2022	Utfall	6 502 027	Anslagssparande 51 473
2023	Anslag	6 658 000 ¹	Utgiftsprognos 6 558 257
2024	Förslag	7 478 000	
2025	Beräknat	7 543 000	

2026	Beräknat	7 563 000
------	----------	-----------

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag som syftar till att stärka kunskapsutvecklingen i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.45 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	6 658 000	6 658 000	6 658 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	820 000	885 000	905 000
varav BP24	850 000	800 000	820 000
– Förstärkning av kunskapsbidraget	850 000	800 000	820 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	7 478 000	7 543 000	7 563 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För en förstärkning av kunskapsbidraget ökas anslaget med 850 000 000 kronor 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med 800 000 000 kronor respektive 820 000 000 kronor (se avsnitt 3.5.2).

Regeringen föreslår att 7 478 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 7 543 000 000 kronor respektive 7 563 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 543 000 000 kronor 2025.

Skälen för regeringens förslag: Bidraget lämnas för ett kalenderår i sänder och bidragsramarna varierar i storlek för huvudmännen med hänsyn till förändringar i elevantal och elevernas socioekonomiska bakgrund. Huvudmännen behöver därför information om bidragsramarnas storlek inför sina egna budgetprocesser, vilket innebär att beslut om bidragsram behöver fattas året före bidragsåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 543 000 000 kronor 2025.

Tabell 3.46 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	6 230 000	6 658 000	6 628 000	
Nya åtaganden	6 658 000	6 628 000	7 543 000	
Infriade åtaganden	-6 230 000	-6 658 000	-6 628 000	-7 543 000

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025
Utestående åtaganden	6 658 000	6 628 000	7 543 000	
Beslutat/förslaget bemyndigande	7 658 000	6 628 000	7 543 000	

4 Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola

4.1 Mål för området

Kommunal vuxenutbildning

I skollagen (2010:800) anges att målen för kommunal vuxenutbildning (komvux) är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Utbildningen ska ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning och utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet. Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar. För komvux på gymnasial nivå och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå ska de som har störst behov av utbildning prioriteras.

Yrkeshögskolan

Målen för yrkeshögskolan finns i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. Bestämmelserna i lagen om yrkeshögskolan syftar till att säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd, att statens stöd för eftergymnasiala yrkesutbildningar fördelas effektivt och att utbildningarna håller hög kvalitet. När det gäller smala yrkesområden syftar bestämmelserna till att tillgodose behov av eftergymnasiala yrkesutbildningar som avses leda till förvärvsarbete för de studerande eller till en ny nivå inom deras yrke. Utbildningarna ska vidare bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Följande indikatorer används för att bedöma måluppfyllelsen i komvux och yrkeshögskolan.

Komvux:

- antal heltidsstuderande
- andel kursdeltagare som avslutat respektive avbrutit en kurs
- sysselsättning efter avslutade studier.

Komvux som anpassad utbildning:

- antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året.

Komvux i svenska för invandrare (sfi):

- antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året
- andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg på nationella prov
- andel kursdeltagare som avslutat respektive avbrutit en kurs
- sysselsättning efter avslutade respektive avbrutna studier.

Yrkeshögskolan:

- andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning
- andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete inom utbildningsområdet året efter avslutad utbildning.

4.3 Resultatredovisning

4.3.1 Resultat för kommunal vuxenutbildning

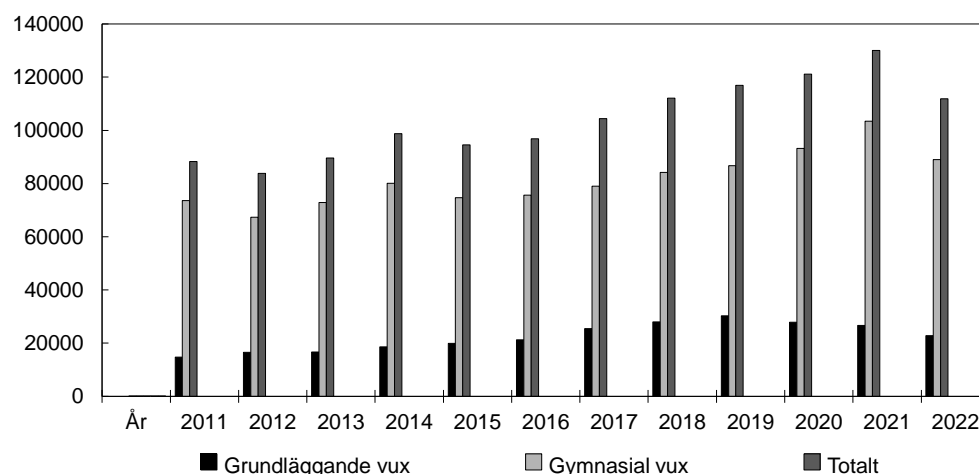
Komvux

Indikator: Antal heltidsstuderande

Många elever inom komvux studerar inte på heltid, vilket gör det svårt att jämföra hur antalet heltidsstuderande utvecklas över tid. Därför redovisas även uppgifter om antalet studerande omräknat till helårsplatser, vilket är ett konstruerat mått för antal heltidsstuderande. Antalet helårsplatser uppgick 2022 till 111 917, se diagram 4.1. Det innebär att antalet helårsplatser har minskat med 18 127 sedan 2021, vilket motsvarar en minskning med 14 procent. När det gäller komvux i svenska för invandrare (sfi) finns ingen definition av heltid.

Diagram 4.1 Heltidsstuderande i komvux på grundläggande och gymnasial nivå

Antal heltidsstuderande

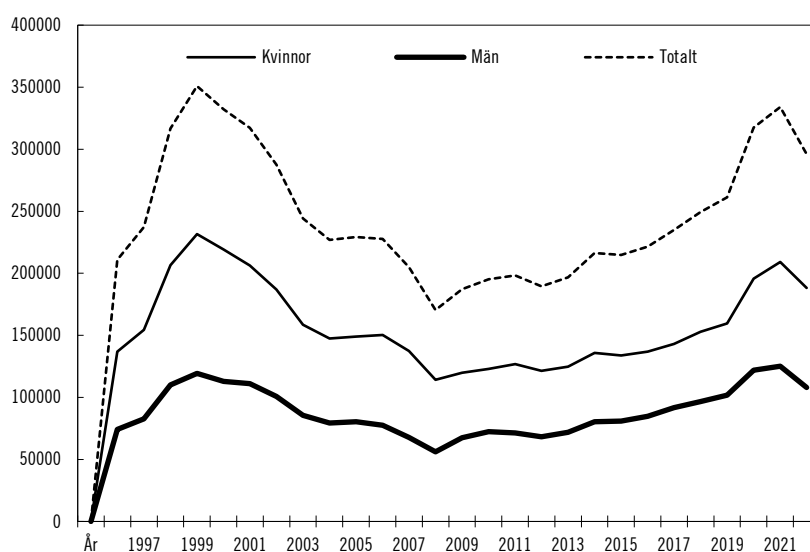

Källa: Statens skolverk.

Totalt studerade 66 616 elever på grundläggande nivå och 229 247 elever på gymnasial nivå under 2022, se diagram 4.2. Antalet elever som studerade på grundläggande nivå minskade med 10 procent medan antalet elever på gymnasial nivå minskade med 12 procent jämfört med 2021. Fördelningen mellan kvinnor och män inom komvux på grundläggande nivå var 66 procent kvinnor och 34 procent män. På gymnasial nivå var 63 procent kvinnor och 37 procent män. Andelen kvinnor på grundläggande nivå ökade med 3 procentenheter medan andelen kvinnor på gymnasial nivå var i stort sett oförändrad jämfört med 2021.

Diagram 4.2 Elever i komvux på grundläggande och gymnasial nivå

Antal elever

Källa: Statens skolverk.

Andelen utrikes födda 2022 var störst på den grundläggande nivån, 95 procent. Inom komvux på gymnasial nivå var andelen utrikes födda 47 procent. Andelen utrikes födda på grundläggande nivå var 94 procent 2021 och 94 procent 2016. Andelen utrikes födda på gymnasial nivå var 46 procent 2021 och 35 procent 2016.

Indikator: Andel kursdeltagare som avslutat respektive avbrutit en kurs

Totalt 98 787 kursdeltagare (exklusive deltagare i individuella kurser och orienteringskurser) avslutade eller avbröt en kurs inom komvux på grundläggande nivå under 2022. Av dessa var det 66 procent som avslutade kursen med godkänt betyg, 12 procent som avslutade kursen utan godkänt betyg och 21 procent som avbröt kursen. Av kvinnliga kursdeltagare avslutade 70 procent kursen med godkänt betyg under 2022, vilket kan jämföras med 60 procent av männen. Andelen som avbröt var 19 procent av kvinnorna och 26 procent av männen.

Totalt 715 690 kursdeltagare (exklusive deltagare i individuella kurser och orienteringskurser) avslutade eller avbröt en kurs inom komvux på gymnasial nivå under 2022. Av dessa var det 67 procent som avslutade kursen med godkänt betyg, 11 procent som avslutade kursen utan godkänt betyg och 22 procent som avbröt kursen. Av kvinnliga kursdeltagare avslutade 69 procent kursen med godkänt betyg under 2022, vilket kan jämföras med 63 procent av männen. Andelen som avbröt var 21 procent av kvinnorna och 24 procent av männen.

Indikator: Sysselsättning efter avslutade studier

Bland dem som avslutat studier inom komvux på gymnasial nivå under 2018 var arbetsmarknadsetableringen 2020, två år efter avslutade studier, följande: 44 procent hade en etablerad ställning, 10 procent hade en osäker ställning och 12 procent hade en svag ställning på arbetsmarknaden. Av dem som avslutade komvux på gymnasial nivå 2019 hade 40 procent en etablerad ställning 2020, varav 42 procent av kvinnorna och 38 procent av männen. Etableringsgraden var något högre för kvinnor än för män. Vidare studerade 19 procent på högskola, 8 procent bedrev övriga studier och 10 procent återfanns i kategorin för dem som varken studerar eller arbetar. Andelen som studerade vidare var densamma för kvinnor och män. För elever som avslutat en yrkesutbildning inom komvux på gymnasial nivå var sysselsättningen generellt sett högre än för dem som avslutat en teoretisk utbildning, medan elever inom teoretiska utbildningar i högre grad gick vidare till högskolan. Se även

utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet avsnitt 3.3.1, där sysselsättningen efter avslutade studier för utrikes födda redovisas.

Komvux som anpassad utbildning

Indikator: Antal elever som har deltagit i en eller flera kurser under året

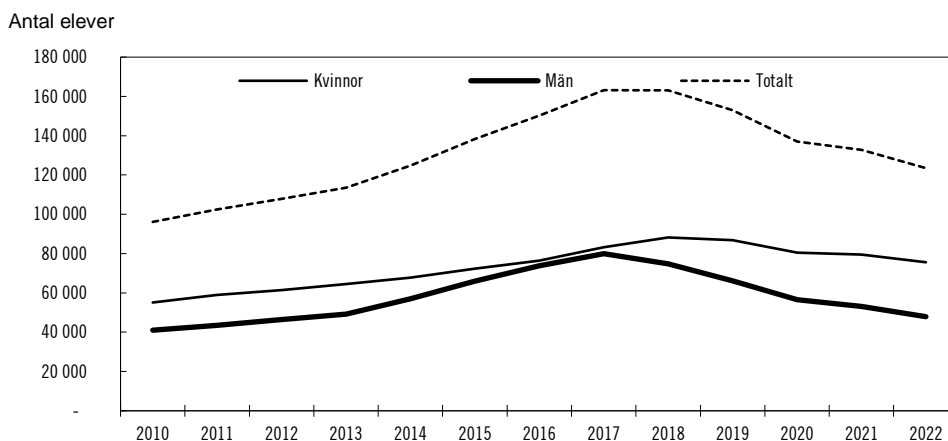
Totalt studerade 3 071 elever i komvux som anpassad utbildning hösten 2022, vilket var 149 färre än föregående år. Av eleverna var 52 procent kvinnor och 48 procent män. Inom komvux som anpassad utbildning på träningskolenivå var 50 procent kvinnor och 50 procent män. I komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå var det 53 procent kvinnor och 47 procent män. I komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå var andelarna 54 procent kvinnor och 46 procent män. Antalet skolkommuner, dvs. kommuner som erbjuder komvux som anpassad utbildning, var något lägre än föregående år. Läsåret 2022/23 var antalet skolkommuner 162. Skolkommunerna tog emot elever från 220 kommuner, vilket även det var något lägre än tidigare år.

Sfi

Indikator: Antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året

Totalt studerade 123 474 elever i sfi med kommunal huvudman under 2022, se diagram 4.3. Det är en minskning med 9 279 elever eller knappt 7 procent jämfört med 2021. Av det totala antalet elever i sfi 2022 var andelen kvinnor 61 procent och andelen män 39 procent. Under 2022 var 54 069 elever nyinskrivna i sfi. Av dessa var 58 procent kvinnor och 42 procent män. Eftersom en elev kan läsa flera kurser under ett år var det totala antalet kursdeltagare i sfi under året 153 550.

Diagram 4.3 Antal kursdeltagare i sfi

Källa: Statens skolverk.

Indikator: Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg på nationella prov

I sfi finns det nationella prov för kurserna B, C och D. I B-provet deltog 9 504 kursdeltagare 2022, medan 16 694 deltog i C-provet och 14 071 deltog i D-provet. Bäst resultat fick deltagarna i provet efter kurs B där 87 procent fick godkänt provbetyg. På C- och D-proven var motsvarande andel 86 procent respektive 82 procent. Kvinnor och män presterade i stort sett likvärdigt på de nationella proven, det skiljer en procentenhet mellan andelen kvinnor och män som har fått ett godkänt provbetyg.

Indikator: Andel kursdeltagare som avslutat respektive avbrutit en kurs

Totalt 92 832 kursdeltagare avslutade eller avbröt en kurs inom sfi under 2022. Av dessa var det 50 procent som avslutade kursen med godkänt betyg, 3 procent som

avslutade kursen utan godkänt betyg och 46 procent som avbröt kursen. Av kvinnliga kursdeltagare avslutade 55 procent kursen med godkänt betyg under 2022, vilket kan jämföras med 42 procent av männen. Andelen som avbröt var 41 procent av kvinnorna och 54 procent av männen.

Indikator: Sysselsättning efter avslutade respektive avbrutna studier

Bland dem som avslutat respektive avbrutit studier inom sfi 2018 var arbetsmarknads-etableringen 2020, två år efter avslutade studier, följande: 29 procent hade en etablerad ställning (21 procent av kvinnorna och 36 procent av männen), 12 procent hade en osäker ställning (8 procent av kvinnorna och 16 procent av männen) och 14 procent hade en svag ställning på arbetsmarknaden (12 procent av kvinnorna och 15 procent av männen). Vidare studerade 2 procent på högskola (3 procent av kvinnorna och 2 procent av männen), 23 procent bedrev övriga studier (31 procent av kvinnorna och 14 procent av männen) och 21 procent återfanns i kategorin för dem som varken studerar eller arbetar (25 procent av kvinnorna och 17 procent av männen).

Kostnader för komvux, komvux som anpassad utbildning och sfi

Den totala kostnaden för komvux på grundläggande och gymnasial nivå uppgick 2021 till drygt 6 900 miljoner kronor, vilket är en ökning med 6,1 procent jämfört med 2020. Kostnaden per heltidsstuderande på grundläggande nivå i komvux var 58 000 kronor 2021. Kostnaden per heltidsstuderande på gymnasial nivå i komvux uppgick till 53 200 kronor 2021. Den totala kostnaden för komvux som anpassad utbildning 2021 uppgick till knappt 288 miljoner kronor, vilket är en minskning med 0,6 procent jämfört med 2020. Den genomsnittliga kostnaden per elev uppgick 2021 till 88 200 kronor. Den totala kostnaden för sfi uppgick till drygt 3 500 miljoner kronor 2021, vilket är en minskning med 5,8 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per heltidsstuderande var ca 58 100 kronor 2021.

4.3.2 Resultat för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan omfattar 50 000 årsplatser

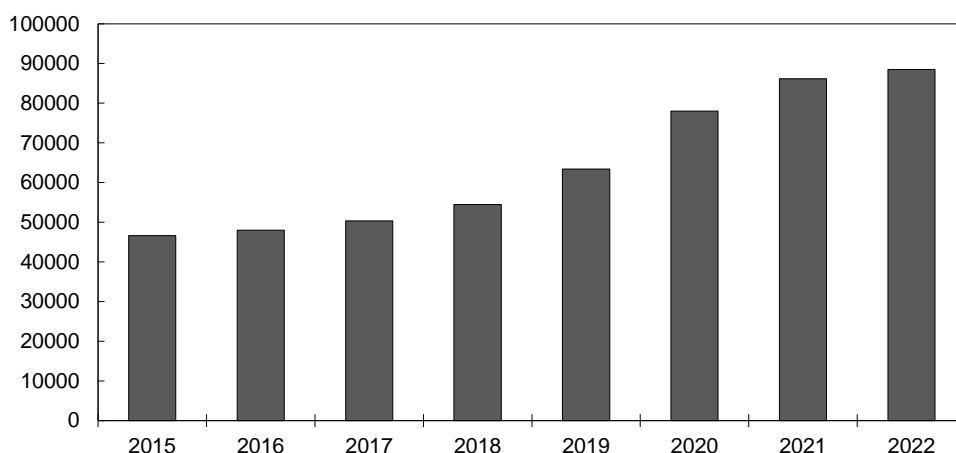
Antalet årsplatser i yrkeshögskolan har fördubblats sedan 2014 och uppgick 2022 till närmare 50 000. Totalt inkom 1 238 ansökningar om att få bedriva utbildning inom yrkeshögskolan i ansökningsomgången 2021, vilket innebar en minskning med 16 procent jämfört med ansökningsomgången 2020. Genom beslut i januari 2022 beviljades 426 ansökningar, vilket resulterade i närmare 35 000 nya utbildningsplatser med start 2022–2027. Omkring en tredjedel av platserna var på distansutbildning. Andelen utbildningar som beviljats statligt stöd för tre eller fler utbildningsomgångar har ökat sedan 2017 som ett led i arbetet med att göra yrkeshögskolan mer stabil och långsiktig. Under 2022 fick 79 procent av utbildningarna beslut om tre eller fler utbildningsomgångar, vilket kan jämföras med 80 procent 2021 och 62 procent 2020.

Antalet behöriga sökande och antalet studerande ökar

Totalt fanns 33 755 platser på de utbildningsomgångar som startade 2022, vilket motsvarar en ökning med 963 platser jämfört med 2021. Antalet behöriga sökande uppgick 2022 till 67 200, vilket var en minskning med 5 procent jämfört med 2021. Totalt 74 procent av de sökande var behöriga till minst en utbildning 2022, jämfört med 75 procent 2021. Av de behöriga sökande var 59 procent kvinnor och 41 procent män, vilket var nära nivån för tidigare år. I snitt uppgick antalet behöriga sökande till 2,0 per plats inför utbildningsstarten 2022, vilket var lägre än inför utbildningsstarten 2021. Av de behöriga sökandena fick 12 procent sin behörighet efter en bedömning av reell kompetens (12 procent av kvinnorna och 13 procent av männen), vilket var en något mindre andel än 2021. Andelen var då 14 procent.

Diagram 4.4 Antal studerande i yrkeshögskolan

Antal studerande

Källa: Statistiska centralbyrån.

Totalt fanns det 88 506 studerande inom yrkeshögskolan 2022, se diagram 4.4. Det är en ökning med 2 481 studerande, eller 3 procent, jämfört med året innan. Av de studerande var 53 procent kvinnor och 47 procent män. Andelen utrikes födda av samtliga studerande inom yrkeshögskolan var 24 procent. Andelen utrikes födda var bland kvinnor 22 procent och bland män 25 procent.

Könsfördelningen är ojämn inom de största utbildningsområdena

Även om könsfördelningen totalt sett är relativt jämn inom yrkeshögskolan så är könsfördelningen fortsatt ojämn inom de fem största utbildningsområdena, vilket framgår av tabellen nedan. Inom data/it och samhällsbyggnad och byggteknik har emellertid den ojämna könsfördelningen minskat något. Inom data/it har andelen kvinnor ökat från 15 procent 2008 till 31 procent 2022. Inom samhällsbyggnad och byggteknik har andelen kvinnor varierat mellan åren. Sett till en längre tidsperiod har andelen kvinnor ökat från 26 procent 2008 till 35 procent 2022.

Tabell 4.1 Studerande i yrkeshögskolan 2022

Antal studerande

Utbildningsområde	Kvinnor	%	Män	%	Totalt
Data/it	4 595	30	10 554	70	15 149
Ekonomi, administration och försäljning	12 909	71	5 216	29	18 125
Friskvård och kroppsvård	401	95	19	5	420
Hotell, restaurang och turism	2 509	76	812	24	3 321
Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete	11 975	89	1 431	11	13 406
Journalistik och information	662	77	203	23	865
Juridik	375	87	54	13	429
Kultur, media och design	2 315	54	1 978	46	4 293
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	1 386	71	572	29	1 958
Pedagogik och undervisning	1 435	69	648	31	2 083
Samhällsbyggnad och byggteknik	4 575	34	9 082	67	13 657
Säkerhetstjänster	362	46	423	54	785
Teknik och tillverkning	2 614	22	9 330	78	11 944
Transporttjänster	498	33	1 033	67	1 531
Övrigt	332	61	208	39	540
Totalt	46 943	53	41 563	47	88 506

Källa: Statistiska centralbyrån.

Sju av tio uppnår en examen

Examensgraden 2021 var 70 procent avrundat till heltal när sena kompletteringar räknats in, vilket var en lägre examensgrad än den som uppnåddes 2020. För 2022 finns ännu inte det slutliga resultatet, men preliminärt väntas examensgraden då ha varit mellan 68 och 69 procent (Myndigheten för yrkeshögskolan, Statistisk årsrapport 2023). För kvinnor var examensgraden 74 procent och för män 64 procent 2021. Examensgraden 2021 var 73 procent för inrikes födda (77 procent för kvinnor och 67 procent för män) och 60 procent för utrikes födda (65 procent för kvinnor och 55 procent för män). Utbildningsområdet kultur, media och design hade högst examensgrad med 83 procent. Därefter följde pedagogik och undervisning samt ekonomi, administration och försäljning, där examensgraden var 77 respektive 76 procent. Det område som hade lägst examensgrad 2021 var teknik och tillverkning med 60 procent.

Under 2021 avslutade totalt 19 750 studerande sin yrkeshögskoleutbildning med en examen, varav 11 439 kvinnor och 8 311 män.

Resultat för kurser inom yrkeshögskolan

Under 2022 beviljades 11 379 utbildningsplatser på 137 korta yrkeshögskoleutbildningar i form av kurser och kurspaket, med utbildningsstart 2022 och 2023. Det var 8 515 studerande som påbörjade en sådan utbildning, varav 62 procent kvinnor och 38 procent män. Av dem som avslutade en kort yrkeshögskoleutbildning 2022 var det 55 procent som fick godkända betyg i utbildningens alla delar. Av dem som påbörjade en kort utbildning under 2022 var det 98 procent som påbörjade utbildningen på distans. Av de studerande bedrev 11 procent sin utbildning på heltid medan 89 procent gjorde det på deltid.

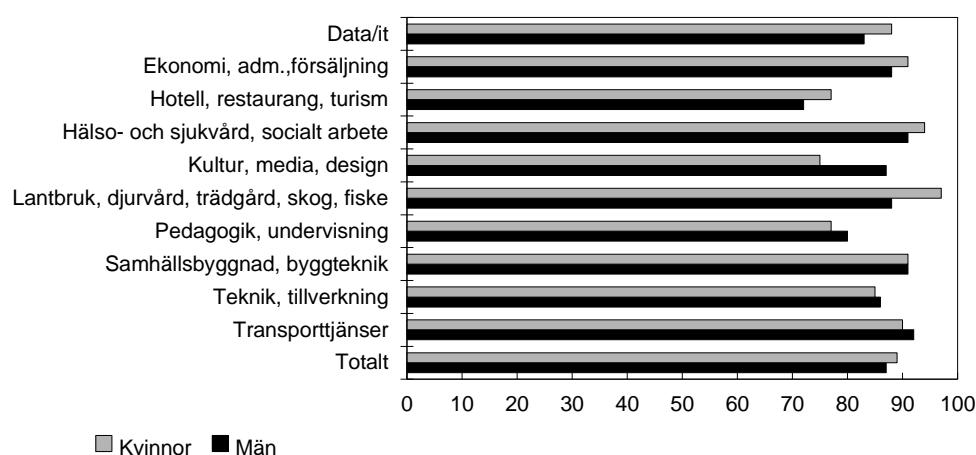
Indikator: Andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning

En regelbunden enkätundersökning av personer som examinerats från en yrkeshögskoleutbildning visar att av de som examinerades 2021 hade 91 procent arbete som sin huvudsakliga sysselsättning året efter avslutad yrkeshögskoleutbildning, se diagram 4.5. Detta var i nivå med föregående år. Av de examinerade 2021 som var utrikes födda angav 85 procent att de hade ett arbete året efter examen. Det finns ingen signifikant skillnad i sysselsättning mellan kvinnor och män respektive inrikes och utrikes födda året efter examen.

Av de examinerade 2021 var 5 procent arbetssökande eller deltog i arbetsmarknads-politiska program året efter examen, medan 3 procent studerade.

Liksom tidigare år var det drygt hälften, 53 procent, av de examinerade 2021 som arbetade hos en arbetsgivare där de genomfört någon kurs i lärande i arbete (LIA). Av dem som examinerades 2021 hade 76 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen. Kvinnorna hade i högre grad än männen ett arbete innan utbildningen påbörjades, 77 procent respektive 73 procent. Av de utrikes födda hade 62 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen och skillnaden mellan kvinnor och män var försumbar.

Diagram 4.5 Andel examinerade från yrkeshögskolan 2021 som hade ett arbete året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

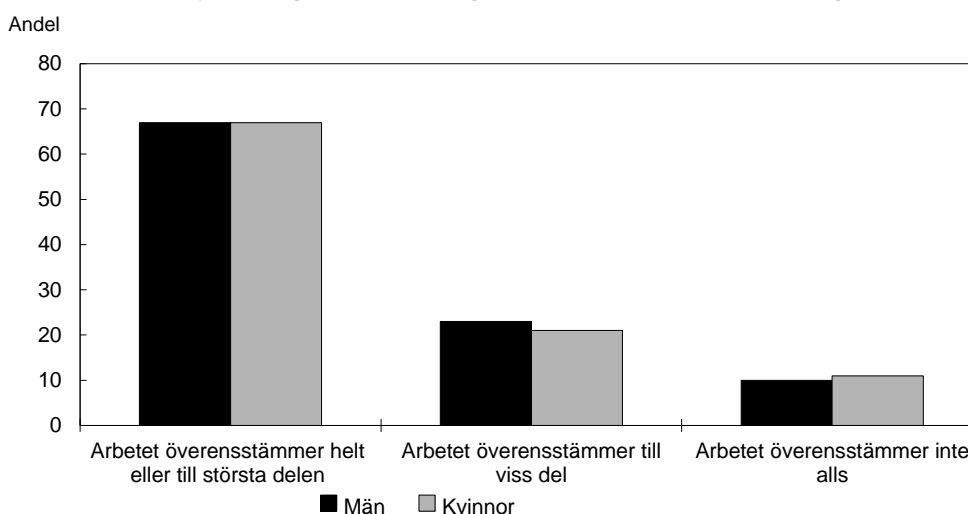
I den yngsta åldersgruppen (24 år och yngre) var skillnaden när det gäller andelen i arbete före utbildningen och andelen i arbete efter utbildningen som störst. I denna grupp hade 58 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen och 84 procent hade ett arbete ett år efter examen. Ökningen av andelen i arbete efter utbildningen jämfört med före utbildningen var större bland utrikes födda (21 procentenheter) än bland inrikes födda (13 procentenheter). Varken när det gäller gruppen utrikes födda eller inrikes födda var det någon skillnad i andel kvinnor respektive män i arbete efter utbildningen.

Indikator: Andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete inom utbildningsområdet året efter avslutad utbildning

Av de examinerade inom yrkeshögskolan 2021 som året därefter hade ett arbete angav 65 procent att de hade ett arbete som helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen, vilket är samma andel som för dem som examinerades 2020. Det finns inte heller någon skillnad mellan män och kvinnor i detta avseende, se diagram 4.6.

De utrikes födda svarade dock i något lägre utsträckning (60 procent jämfört med 67 procent av de inrikes födda) att deras arbete helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen. För de utrikes födda kvinnorna är andelen 62 procent jämfört med 58 procent av männen. Om man summerar alla som anser att arbetet helt, till största delen eller till viss del överensstämmer med den genomgångna utbildningen blir andelen 90 procent. Av de examinerade angav 10 procent att arbetet inte alls stämmer överens med utbildningen, vilket är en minskning jämfört med uppföljningsåret 2021 som avsåg de som examinerades 2020. Av utrikes födda var det 12 procent som angav att arbetet inte alls överensstämmer med utbildningen.

Diagram 4.6 Andelen examinerade i yrkeshögskolan 2021 som uppger att de har ett arbete som överensstämmer med den genomgångna yrkeshögskoleutbildningen året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Sju av tio kvalitetsgranskade utbildningar bedöms hålla hög eller mycket hög kvalitet

Under 2022 kvalitetsgranskades 110 yrkeshögskoleutbildningar, vilket är 24 fler än 2021. Av de granskade utbildningarna bedömdes 11 procent hålla mycket hög kvalitet och 64 procent hålla hög kvalitet medan 25 procent inte bedömdes nå tillräckligt hög kvalitet. Inga utbildningar bedömdes ha bristande kvalitet, vilket är en minskning med 5 procentenheter jämfört med föregående år.

Identifierade utvecklingsområden är bl.a. hur ledningsgrupperna arbetar med att kontinuerligt se över kvalitetsarbetet och att utveckla arbetet med jämställdhet i flera av utbildningarna. Könsfördelningen bland studerande inom de flesta utbildningar som Myndigheten för yrkeshögskolan ansvarar för är ojämn. I sin kvalitetsgranskning undersökte Myndigheten för yrkeshögskolan om utbildningsanordnaren gör undervisningen tillgänglig för samtliga studerande oavsett funktionsnedsättning, och myndigheten fann att 96 av de 110 granskade utbildningarna tar hänsyn till de studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen.

Försöksverksamhet med snabbare och mer flexibla vägar till yrkeshögskoleexamen

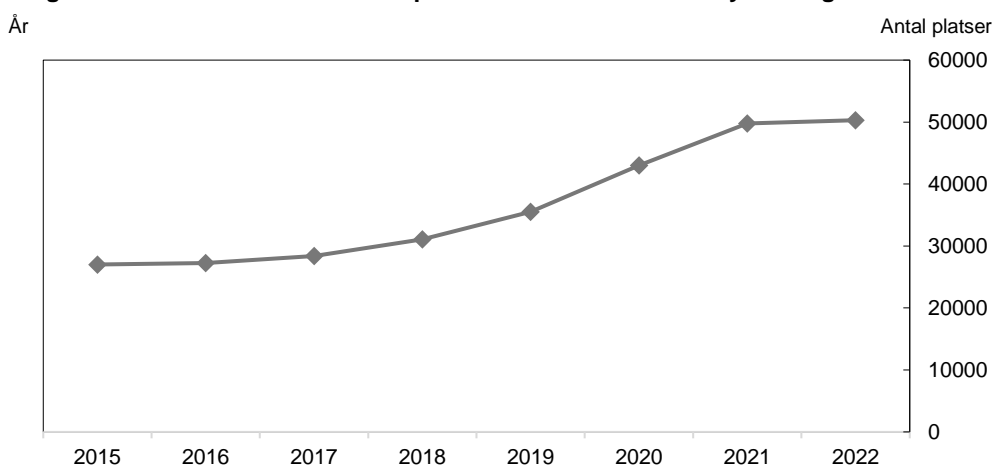
Sedan 2020 har Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att genomföra en treårig försöksverksamhet i syfte att skapa snabbare och mer flexibla vägar till en yrkeshögskoleexamen (s.k. yh flex). Verksamheten har omfattat tillgodoräknande av kunskaper, färdigheter och kompetenser samt kompletterande utbildning. Uppdraget redovisades till regeringen i april 2023 (U2023/01305). Resultaten visar att majoriteten av de studerande inom yh flex har kunnat tillgodoräkna en betydande del av utbildningen, i genomsnitt 47 procent av utbildningen och andelen tillgodoräknanden är betydligt större än inom ordinarie yrkeshögskoleutbildning. Tillgodoräknanden av reell kompetens och individuell kompletterande utbildning gör att de studerande kan examineras tidigare, dvs. innan den ordinarie utbildningsomgångens slutdatum. Av de 217 studerande som hittills examinerats inom yh flex har 174 gjort det tidigare än om de hade följt ordinarie planering.

Kostnader

Myndigheten för yrkeshögskolan betalade 3 408 miljoner kronor 2022 i statlig finansiering för program, dvs. långa examensgivande utbildningar inom yrkeshögskolan, 130 miljoner kronor för kurser (korta utbildningar) och 17,1 miljoner kronor för försöksverksamheten med yh flex. Därutöver betalade myndigheten ut 19,6 miljoner kronor för särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning och 28,4 miljoner kronor i form av tillfälligt startbidrag för att göra det möjligt att genomföra utbildningar som annars riskerade att ställas in. Myndigheten betalade dessutom ut totalt 17,1 miljoner kronor för behörighetsgivande förutbildning, kursplatser som annars skulle ha stått tomma, studerandeförsäkring, genomförandebidrag och undervisning i svenska med yrkesinriktning. Sammantaget utbetalades drygt 3 619 miljoner kronor i statligt stöd 2022 när det gäller yrkeshögskolan.

Totalt utbetalades statsbidrag för knappt 50 000 årsplatser på yrkeshögskoleutbildning 2022, vilket är samma antal som 2021, se diagram 4.7. En årsplats omfattar 40 studieveckor på heltid. Det genomsnittliga bidraget per utbetald årsplats inom yrkeshögskolan 2022 var 70 200 kronor, vilket är en ökning med 3 400 kronor jämfört med året innan. I detta belopp ingår pedagogiskt stöd och andra stöd och insatser.

Diagram 4.7 Antal utbetalda årsplatser för 2015–2022 inom yrkeshögskolan

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Konst- och kulturutbildningar

Högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området är vanligast

Under 2022 bedrevs totalt 121 konst- och kulturutbildningar enligt förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar, varav 62 procent var av högskoleförberedande karaktär. Av dem genomfördes flest utbildningar inom kategorin bild- och formkonstnärlig utbildning följt av konsthantverk och musik. Drygt hälften av utbildningarna fanns i Stockholms län (55 procent) och totalt fanns 77 procent av de pågående utbildningarna i någon av de tre storstadsregionerna. Av de utbildningar som bedrevs under 2022 berättigade 62 procent både till studiestöd till de studerande och till statsbidrag till utbildningsanordnarna, 29 procent berättigade enbart till studiestöd och 8 procent enbart till statsbidrag. Av utbildningarna som bara berättigade till statsbidrag var de flesta korta utbildningar.

Antalet beslutade årsplatser uppgick till totalt 3 121 under 2022 jämfört med 3 137 årsplatser 2021. Antalet årsplatser som berättigar de studerande till studiestöd uppgick till 3 052. Det motsvarar 98 procent av alla årsplatser.

Under 2022 nyttjades totalt 85 procent av de beviljade årsplatserna för konst- och kulturutbildningar, vilket är samma andel som 2021.

Tre av fyra som påbörjar studier är kvinnor

Totalt deltog 5 900 personer i konst- och kulturutbildningar under 2022, vilket var 200 fler än året innan.

Andelen antagna som påbörjade studier på en kort utbildning var 42 procent 2022, vilket var den största andelen sedan 2015. Kvinnor utgjorde 78 procent och män 22 procent av dem som påbörjade studier på en kort utbildning 2022, vilket var i nivå med föregående år.

Av de antagna som påbörjade studier 2022 var 12 procent utrikes födda. Mellan 2015 och 2021 varierade andelen utrikes födda som påbörjade studier mellan 13 procent och 16 procent. Av antagna som påbörjade studier på en längre utbildning var 15 procent utrikes födda. Andelen utrikes födda som påbörjade en kort utbildning var 12 procent. Mellan 2015 och 2021 varierade andelen utrikes födda som påbörjade studier mellan 13 procent och 15 procent för korta utbildningar och mellan 10 procent och 18 procent för långa utbildningar.

Åtta av tio studerande slutför utbildningen

Under 2022 slutförde totalt 2 600 studerande en konst- och kulturutbildning. Slutförandegraden bland kvinnor var 84 procent och bland män 81 procent, vilket var i nivå med föregående år. För yrkesinriktade utbildningar inom det konstnärliga eller kulturella området var slutförandegraden 84 procent och för högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området var den 73 procent. För utbildningar inom kulturarvsområdet, som generellt är korta, var slutförandegraden 95 procent.

Kostnader

Statsbidraget för konst- och kulturutbildningar uppgick 2022 till 161 miljoner kronor för 1 968 årsplatser. Utöver statsbidraget tillkommer kostnaderna för studiestöd.

4.3.3 Övriga insatser

Statsbidrag för lärcentrum

Intresset för statsbidraget för lärcentrum är stort och söktrycket från kommunerna är högt. Etablering och utveckling av lärcentrum är viktigt för att öka tillgången till utbildning i hela landet. Detta har uttryckts i olika styrdokument och genom finansiella satsningar från statens sida.

Regionalt yrkesvux

Stora satsningar har fortsatt gjorts på regional yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom komvux (regionalt yrkesvux). Behovet av personer med en yrkesutbildning på gymnasial nivå kommer att fortsätta vara mycket stort. Det råder brist på utbildade personer inom många yrken, exempelvis undersköterska, kock, industritekniker, elektriker och yrkesförare. Antalet sökande till kommunernas yrkesutbildningar har ökat markant under senare år.

Stöd till validering och branschvalidering

Under 2022 fördelade Myndigheten för yrkeshögskolan 6,7 miljoner kronor i statsbidrag för utveckling av kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering. De sex projekten som beviljades handlar om att ta fram kvalifikationer och

valideringsmodeller inom olika områden, bl.a. svetsning, gruvindustri, måleri samt film och tv.

Nivåplacering av kvalifikationer i Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande

Myndigheten för yrkeshögskolan fattade 26 beslut om nivåplacering i Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande 2022, vilket är mer än en fördubbling jämfört med föregående år. Det innebär att Myndigheten för yrkeshögskolan nu har nivåplacerat sammanlagt 46 kvalifikationer och antalet förväntas fortsätta öka.

4.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Komvux

Totalt studerade 372 000 elever inom komvux på grundläggande och gymnasial nivå samt i sfi under 2022. Det motsvarar 7 procent av befolkningen i åldern 20–64 år. Antalet elever minskade med 41 900 jämfört med 2021, en minskning med drygt 10 procent. Det finns en tydlig korrelation till antalet arbetslösa i Sverige. Både antalet elever och andelen arbetslösa ökade under covid-19-pandemin 2020–2021, för att sedan minska under 2022. Läsåret 2022/23 studerade 3 071 elever inom komvux som anpassad utbildning. Sedan föregående läsår 2021/22 hade antalet elever minskat med 5 procent. Även antalet kommuner där det läsåret 2022/23 fanns elever som studerar har minskat sedan föregående läsår. Antalet kursdeltagare i sfi 2022 var 154 000, en minskning med 7 procent jämfört med föregående år. En bidragande orsak kan vara den minskade invandringen till Sverige. Sfi har stora avhopp och låg genomströmning. Som en del av omläggningen av svensk integrationspolitik har regeringen i regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Statens skolverk beslutat att ge Skolverket i uppdrag att kartlägga studieavbrotten och analysera genomströmningen i sfi.

När det gäller etablering och fortsatta studier ser det olika ut beroende på vilken typ av kurser som eleven har läst inom komvux. Elever som framför allt har läst teoretiska kurser är i högre grad studerande efter att de avslutat komvux medan elever som läst yrkeskurser i högre utsträckning är etablerade på arbetsmarknaden. På grundläggande nivå var 95 procent av eleverna som studerade inom komvux utrikes födda 2022 och komvux bidrar därmed till att förbättra förutsättningar för integration och egenförsörjning. Andelen med en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade studier i komvux är störst bland elever som läst inom områdena vård och omsorg, VVS och fastighet, el och energi samt fordon och transport. Bland dem som har läst en längre utbildning inom något av dessa områden var mellan 66 procent och 75 procent etablerade på arbetsmarknaden två år efter studierna. Yrkesutbildningarna inom naturbruk, hantverk, hotell och turism samt handel och administration hade, jämfört med de ovan nämnda utbildningarna, en lägre etableringsgrad. Av dem som avslutade studier i sfi 2019 hade 25 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden året efter, vilket var samma nivå som föregående år.

Yrkeshögskolan

Under 2022 har verksamheten inom yrkeshögskolan återgått till mer normala förutsättningar än under pandemin. Samtidigt finns tecken på att en del erfarenheter har tagits tillvara, exempelvis förekommer nu mer utbildning digitalt på distans. Yrkeshögskolan har expanderat kraftigt under senare år och det syns nu allt tydligare i antalet som examineras från utbildningar.

Sammantaget har yrkeshögskolan fungerat väl och den uppfyller sitt syfte att säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd. Myndigheten för yrkeshögskolan kvalitetsgranskningar har inte visat tecken på försämrad kvalitet under pandemin och inga utbildningar bedömdes ha bristande kvalitet under 2022. Trots att antalet examinerade från yrkeshögskolan fortsätter att öka för varje år är arbetsmarknadens efterfrågan på yrkeshögskoleutbildade fortsatt stor. Det visar antalet ansökningar om att få starta en utbildning. Söktrycket från de som vill gå utbildningarna är också fortsatt högt.

Sysselsättningen ett år efter yrkeshögskoleexamen har ökat mellan 2021 och 2022 års uppföljningar medan överensstämmelsen mellan arbetet och den utbildning man gått ligger kvar på samma nivå vid uppföljningen 2022 som den gjorde 2021. Resultatet från den senaste undersökningen indikerar en viss återgång till högre nivåer när det gäller sysselsättning efter examen från yrkeshögskolan jämfört med den nedgång som skedde inom de flesta utbildningsområdena under pandemin. Det finns ingen signifikant skillnad mellan kvinnors och mäns sysselsättning året efter examen och inte heller när det gäller god överensstämmelse mellan utbildning och arbete. Andelen som hade ett arbete före utbildningen var dock lägre för män (73 procent) än för kvinnor (77 procent), vilket tyder på att effekten av att gå en yrkeshögskoleutbildning på sysselsättningsmöjligheterna är större för män än för kvinnor.

4.5 Politikens inriktning

4.5.1 Det behövs fortsatta satsningar på yrkesutbildning för vuxna

En väl fungerande matchning på arbetsmarknaden minskar risken för att arbetslösheten stiger och stannar kvar på en hög nivå. Många branscher har svårt att hitta arbetskraft med rätt utbildning och kompetens. Den bristande matchningen på arbetsmarknaden beror delvis på att arbetssökande inte har den yrkeskompetens som efterfrågas. Möjligheten till omställning och utbildning behöver därför stärkas. Av den anledningen prioriterar regeringen medel till fler platser både inom yrkeshögskolan och den yrkesinriktade vuxenutbildningen så att tillgången till sådan utbildning förbättras och fler snabbt kan komma i arbete. Satsningarna är avgörande både för Sveriges konkurrenskraft och för individer som får bättre möjlighet att komma i arbete.

Samhället och arbetsmarknaden präglas i en allt högre grad av omställningen till ett fossilfritt samhälle och en cirkulär ekonomi. Den pågående omställningen innebär att efterfrågan på arbetskraft med kompetens inom bl.a. digitalisering, automatisering och elektrifiering ökar inte minst utifrån behoven till följd av att företag etablerar sig och expanderar i norra Sverige. Berörda arbetsgivare behöver i många fall yrkesutbildad arbetskraft och satsningar på utbildning blir därför viktiga för att Sverige ska kunna ta en ledande roll i klimatomställningen. Tillgång till rätt kompetens är en central faktor bl.a. för att elektrifieringen i industrin och samhället i stort ska kunna genomföras, för att näringslivet ska kunna ställa om och för att batteriindustrin ska kunna byggas upp som en ny bransch i Sverige. Regeringen avser att utarbeta en strategi för nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län (se utg.omr. 24) där kompetensförsörjning kommer att bli ett strategiskt område.

Goda kunskaper i svenska språket är avgörande för att kunna bli en del av det svenska samhället och för att uppnå egenförsörjning. I dag är dock kvaliteten i sfi för låg och även kraven på de som deltar i utbildningen är för låga. Därför måste kvaliteten i utbildningen öka och kraven på deltagarna höjas. På så sätt kan avhoppet minska och fler deltagare kan slutföra sin utbildning på kortare tid.

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har lett till en ökad ekonomisk osäkerhet, vilket kan öka arbetslösheten. Det finns även en risk att långtidsarbetslösheten biter sig fast på höga nivåer. Arbetsgivarna efterfrågar yrkeskunskaper på gymnasial nivå och yrkesutbildningar spelar därför en viktig roll för att fler ska kunna komma i arbete. Det gäller även unga människor som inte har slutfört sin skolgång. Yrkesutbildning är också viktigt för de utrikes födda, som ännu inte har kommit in på den svenska arbetsmarknaden. För dem är satsningar på yrkesutbildning för vuxna av särskilt stor betydelse eftersom de minskar risken för långtidsarbetslöshet och utanförskap. Fortsatta satsningar på yrkesutbildning för vuxna är därför viktiga även för att motverka utanförskap och påskynda integration. Exempelvis inom yrkeshögskolan är skillnaden mellan andelen i arbete före och efter utbildningen större bland utrikes födda än bland personer födda i Sverige. Det visar att yrkeshögskolan kan ha en viktig funktion när det gäller att bidra till utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden och egenförsörjning.

Det ska finnas goda utbildningsmöjligheter för den som önskar ställa om till ett nytt yrke eller fortbilda sig för att klara av mer avancerade arbetsuppgifter. För att underlätta omställning genom utbildning har ett nytt omställningsstudiestöd införts. De förbättrade möjligheterna att studera väntas ge en ökad efterfrågan på många utbildningar för vuxna, inte minst yrkesutbildningar inom komvux och yrkeshögskolan. De statliga satsningarna på utbildningsområdet måste ta hänsyn till detta.

Även jämställdhetspolitikens delmål om jämställd utbildning präglar regeringens utbildningspolitik och arbetet inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

4.5.2 Förstärkning av yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå

Regionalt yrkesvux har byggts ut kraftigt de senaste åren. Ett omfattande statligt stöd till kommunerna är fortsatt nödvändigt för att kunna möta behoven på arbetsmarknaden och för att stärka integrationen av utrikes födda. Inte minst har satsningen på kombinationsutbildningar, som innebär att yrkesutbildning kombineras med sfi eller svenska som andraspråk, gjort det möjligt för fler utrikes födda att få en sammanhållen språk- och yrkesutbildning som leder till arbete. Regeringen föreslår därför en fortsatt satsning på regionalt yrkesvux inom komvux.

4.5.3 En pilotverksamhet med en ny form av yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå

För att förstärka kopplingen mellan utbildning för vuxna och arbetslivet har regeringen beslutat om tilläggsdirektiv till Yrkesvuxutredningen (dir. 2023:110). Utredaren ska bl.a. föreslå en ny form av yrkesutbildning på gymnasial nivå med utgångspunkt i den modell som tillämpas för yrkeshögskolan. Regeringen anser att en pilotverksamhet kan ge värdefulla erfarenheter och insikter och föreslår medel för detta.

4.5.4 Sfi för personer på flykt från Ukraina

Personer som har uppehållstillstånd som ger tillfälligt skydd i Sverige enligt det s.k. massflyktsdirektivet har inte rätt till sfi och annan utbildning inom komvux. Regeringen har 2023 gett kommunerna möjlighet att låta personerna delta i sfi och svenska eller svenska som andraspråk. Om vistelsen i Sverige blir långvarig blir det än viktigare att de kan försörja sig själva. En förutsättning för detta är att de har de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden och kunskaper i svenska språket.

Regeringen föreslår därför en förlängning av statsbidraget till kommunerna för att skyddsbehövande från Ukraina ska få tillgång till sfi.

4.5.5 Förstärkning av sfi

Alldeles för många utrikes födda står långt ifrån arbetsmarknaden. Integrationspolitiken behöver genomsyras av tydliga krav och förväntningar på att människor ska bli självförsörjande. I många fall är bristande kunskaper i svenska en del av orsaken till arbetslöshet. Genom att fler personer deltar i sfi och lär sig svenska förbättras deras förutsättningar både till integration i det svenska samhället och att komma ut på den svenska arbetsmarknaden och försörja sig själva. Det är viktigt att personerna får starta sin utbildning på rätt nivå för att få kunskaper i svenska så fort som möjligt. Därför vill regeringen stärka undervisningen i sfi med inriktning mot högre krav och högre kvalitet.

Utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk, KLIVA, har i sitt betänkande Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (SOU 2020:66) föreslagit krav på dokumentation av kommunernas uppsökande insatser för att få personer att delta i sfi samt en skyndsam bedömning av nyanländas kunskaper.

Utredningens förslag, som för närvarande bereds inom Regeringskansliet, innebär ett utökat ansvar för kommunerna. Regeringen föreslår därför att kommunerna ska kompenseras, se utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner avsnitt 2.8.1, förutsatt att förslagen genomförs.

4.5.6 Fortsatt utbyggnad av antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan

Tillgång till personal med rätt kompetens är viktig för Sveriges konkurrenskraft och möjligheten att fortsatt attrahera nya näringslivsinvesteringar. Även inom offentlig sektor är rekryteringsbehoven stora på många håll. Yrkeshögskolan har en viktig roll när det gäller att möta de fortsatt stora kompetensbehoven i hela Sverige, möjliggöra omställning och främja matchningen på arbetsmarknaden.

Utredningen om framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar, har lämnat sitt betänkande Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar (SOU 2023:31). Syftet med utredningen har varit att förtydliga yrkeshögskolans roll i utbildningssystemet och att skapa förutsättningar för att yrkeshögskolan ska kunna fortsätta att utvecklas med bibehållen kvalitet. Utredningen har lämnat ett antal förslag som har remitterats.

Yrkeshögskolan behöver byggas ut ytterligare för att möta en ökad efterfrågan på yrkesutbildning och de fortsatt stora kompetensbehoven i hela Sverige, särskilt i de regioner som präglas av stora företagsetableringar och företagsexpansioner. Klimatomställningen kräver även ny kunskap på en rad olika områden och stärkt kompetens på flera nivåer, både inom näringslivet och offentlig sektor. Det finns ett betydande behov av kompetens på yrkeshögskolenivå på många områden.

Regeringen föreslår därför att antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan ska öka successivt under de kommande åren. För att genomföra det föreslår regeringen att det statliga stödet för yrkeshögskoleutbildning ska ökas.

Myndigheten för yrkeshögskolans förvaltningsanslag behöver förstärkas, både för att kunna hantera den redan pågående kraftiga utbyggnaden av yrkeshögskolan och den fortsatta utbyggnad som föreslås i denna proposition. Förvaltningsanslaget behöver

också förstärkas permanent för att myndigheten ska få bättre förutsättningar i verksamheten och utveckla kvaliteten i sin tillsyn över utbildningarna.

4.6 Budgetförslag

4.6.1 1:16 Bidrag till vissa studier

Tabell 4.2 Anslagsutveckling 1:16 Bidrag till vissa studier

Tusental kronor

2022	Utfall	10 011	Anslagssparande	7 514
2023	Anslag	17 525 ¹	Utgiftsprognos	11 908
2024	Förslag	17 525		
2025	Beräknat	17 525		
2026	Beräknat	17 525		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag som lämnas för studier om funktionsnedsättningar, utbildning som är särskilt anpassad för personer med funktionsnedsättningar och studier inom kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.3 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:16 Bidrag till vissa studier

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	17 525	17 525	17 525
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	17 525	17 525	17 525

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 17 525 000 kronor anvisas under anslaget 1:16 *Bidrag till vissa studier* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 17 525 000 kronor respektive 17 525 000 kronor.

4.6.2 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tabell 4.4 Anslagsutveckling 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor

2022	Utfall	4 951 537	Anslagssparande	165 885
2023	Anslag	4 494 422 ¹	Utgiftsprognos	4 390 258
2024	Förslag	4 568 622		
2025	Beräknat	3 522 422		
2026	Beräknat	3 522 422		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- statsbidrag för kommunal vuxenutbildning och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning samt för motsvarande äldre utbildningar, och annan utbildning som motsvarar kommunal vuxenutbildning,
- statsbidrag för lärcentrum,
- att främja utveckling av vuxenutbildning och öka deltagandet i sådan utbildning,
- en försöksverksamhet med yrkesutbildning på gymnasial nivå med utgångspunkt i den modell som tillämpas för yrkeshögskolan, och
- att främja språkutveckling för personal på arbetsplatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.5 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	3 994 422	3 994 422	3 994 422
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	574 200	-472 000	-472 000
<i>varav BP24</i>	985 200		
– <i>Fler platser på regionalt yrkesvux</i>	905 200		
– <i>Sfi för tillfälligt skyddsbehövande från Ukraina</i>	80 000		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 568 622	3 522 422	3 522 422

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen bedömer att det fortsatt finns en hög efterfrågan på gymnasial yrkesutbildning för vuxna. Anslaget ökas därför med 905 200 000 kronor för 2024. Anslaget ökas med 80 000 000 kronor för 2024 för statsbidrag till kommuner som erbjuder kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) för tillfälligt skyddsbehövande från Ukraina.

Regeringen föreslår att 4 568 622 000 kronor anvisas under anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 3 522 422 000 kronor respektive 3 522 422 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 522 422 000 kronor 2025.

Skälen för regeringens förslag: Statens skolverk beslutar om statsbidrag för bl.a. komvux. För att förbättra förutsättningarna för kommunernas planering av komvux bör beslut om statsbidrag kunna fattas året innan statsbidraget ska lämnas. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 522 422 000 kronor 2025.

Tabell 4.6 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:17 Statligt stöd till

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	3 656 394	3 707 001	3 373 422	
Nya åtaganden	3 707 001	3 373 422	3 522 422	
Infriade åtaganden	-3 656 394	-3 707 001	-3 373 422	-3 522 422
Utestående åtaganden	3 707 001	3 373 422	3 522 422	
Beslutat/förslaget bemyndigande	3 724 422	3 583 422	3 522 422	

4.6.3 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tabell 4.7 Anslagsutveckling 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor

2022	Utfall	142 724	Anslagssparande	5 423
2023	Anslag	140 761 ¹	Utgiftsprognos	143 375
2024	Förslag	152 245		
2025	Beräknat	167 362 ²		
2026	Beräknat	176 366 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 161 919 tkr i 2024 års prisnivå.³ Motsvarar 166 644 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för yrkeshögskolans förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.8 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	140 761	140 761	140 761
Pris- och löneomräkning ²	4 124	8 994	12 576
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	7 360	17 607	23 029
varav BP24 ³	13 107	23 107	28 107
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-502	-502	-502
– Förstärkning av förvaltningsanslaget	15 000	25 000	30 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 391	-1 391	-1 391
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	152 245	167 362	176 366

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget förstärks med 15 000 000 kronor för 2024 för att Myndigheten för yrkeshögskolan ska få bättre förutsättningar att hantera utbyggnaden av yrkeshögskolan. Anslaget minskar med 1 391 000 kronor 2024 till följd av en generell

besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 152 245 000 kronor anvisas under anslaget 1:18 *Myndigheten för yrkeshögskolan* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 167 362 000 kronor respektive 176 366 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.9 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Verksamhetens intäkter 2024	Kostnader 2024	Resultat 2024	Ack. resultat utgående 2024
Verksamhet där intäkterna disponeras						
Offentligrättslig verksamhet						
Ansökningsavgifter för referensramen för kvalifikationer (SeQF)						
	0	0	250	250	0	0
Verksamhet där intäkterna inte disponeras						
Uppdragsverksamhet	-306	0	90	90	0	-306

Myndigheten för yrkeshögskolan disponerar intäkter för offentligrättslig verksamhet som avser ansökningsavgift för inplacering i den nationella referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF). Myndigheten för yrkeshögskolan tar också ut avgifter från anordnare som bedriver uppdragsutbildningar. Myndigheten disponerar inte dessa avgifter

4.6.4 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tabell 4.10 Anslagsutveckling 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

2022	Utfall	3 786 854	Anslagssparande	71 382
2023	Anslag	3 824 236 ¹	Utgiftsprognos	3 823 937
2024	Förslag	4 010 383		
2025	Beräknat	4 010 383		
2026	Beräknat	4 302 666		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning,
- kostnader för personskadeförsäkring och ansvarsförsäkring inom yrkeshögskolan,
- statsbidrag för konst- och kulturutbildningar,
- särskilt verksamhetsstöd för riksomfattande kursverksamhet avseende hemslöjd eller för att främja samisk utbildningsverksamhet, och
- stöd för framtagande av modeller för branschvalidering

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.11 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	3 754 236	3 754 236	3 754 236
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	256 147	256 147	548 430
varav BP24	236 147	236 147	528 430
– Fortsatt utbyggnad av YH	236 147	236 147	528 430
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 010 383	4 010 383	4 302 666

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen bedömer att det fortsatt finns en hög efterfrågan på yrkeshögskoleutbildning. Anslaget ökas därför med 236 147 000 kronor för 2024. För samma ändamål beräknas anslaget öka med 236 147 000 kronor för 2025 och 548 430 000 kronor för 2026.

Regeringen föreslår att 4 010 383 000 kronor anvisas under anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 4 010 383 000 kronor respektive 4 302 666 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 700 000 000 kronor 2025–2031.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om stöd för bl.a. yrkeshögskoleutbildningar. Regeringen har bedömt att ett beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan i regel bör omfatta fler än två utbildningsomgångar. Utbildningar som omfattas av förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar kan också pågå under en längre tid. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 700 000 000 kronor 2025–2031.

Tabell 4.12 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027–2031
Ingående åtaganden	8 652 904	9 079 197	9 500 000			
Nya åtaganden	4 513 153	3 917 000	3 961 000			
Infriade åtaganden	-4 086 860	-3 496 197	-3 761 000	-3 500 000	-3 226 000	-2 974 000
Utestående åtaganden	9 079 197	9 500 000	9 700 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	9 700 000	9 700 000	9 700 000			

5 Universitet och högskolor

5.1 Mål för området

Målet för området är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16, bet. 2011/12:UbU1, rskr. 2011/12:98).

5.2 Kort beskrivning av verksamhetsområdet

Höstterminen 2022 studerade 372 000 studenter i högskolan, vilket var en minskning med 13 000 studenter jämfört med året innan. Av dessa var 61 procent kvinnor och 39 procent män. Högskolesektorn är den största statliga verksamheten sett till antalet anställda. År 2022 var antalet anställda ca 69 000, motsvarande 55 000 årsarbetskrafter, varav 55 procent var kvinnor och 45 procent män. Antalet årsarbetskrafter beräknas utifrån omfattningen av personens anställning med hänsyn tagen till tjänstledigheter. De totala kostnaderna för verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina (examenstillståndslagen) uppgick 2022 till 84,2 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,4 procent av Sveriges BNP. Verksamheten omfattar utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning. De direkta statliga anslagen till lärosätena uppgick under 2022 till 50,4 miljarder kronor. Utöver dessa finansierar staten verksamhet vid universitet och högskolor via olika statliga myndigheter, framför allt genom forskningsråden. Sannantaget är strax under 79 procent av verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare statligt finansierad. Statliga universitet och högskolor styrs i första hand av högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Regeringen styr också statliga universitet och högskolor via årliga regleringsbrev. År 2022 fanns det 16 statliga universitet och 15 statliga högskolor. För enskilda utbildningsanordnare ställs i examenstillståndslagen motsvarande krav på utbildningen som gäller för statliga universitet och högskolor enligt 1 kap. högskolelagen. Relationerna med de enskilda utbildningsanordnarna regleras utöver i examenstillståndslagen genom avtal med vissa av utbildningsanordnarna och villkor för medel i regleringsbrev till Kammarkollegiet. Rätten att utfärda examina följer antingen av författning eller av särskilda beslut av regeringen eller Universitetskanslersämbetet. Inom de ramar som ges i gällande regelverk har samtliga lärosäten stor frihet att bestämma över sin verksamhet. Lärosätena återrapporterar utfallet av sin verksamhet till regeringen i första hand i sina årsredovisningar. Merparten av återrapporteringen inom verksamhetsområdet ansvarar dock Universitetskanslersämbetet för. Myndigheten publicerar varje år en årsrapport som syftar till att ge en samlad bild av utvecklingen inom högskoleområdet. För en fördjupad beskrivning av verksamheten under 2022 hänvisas till denna och till övrig statistik från Universitetskanslersämbetet.

5.3 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De centrala indikatorerna som används för att redovisa resultat inom området är följande:

- andel med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal

- prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå
- genomströmning i utbildning på forskarnivå
- andelen etablerade på arbetsmarknaden 1,5 år efter examen
- vetenskaplig produktion
- förmåga att attrahera externa medel för forskning.

5.4 Resultatredovisning

Indikator: Andel med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal

Beräkningen av indikatorn justerades förra året så att uppgifterna stämmer överens med de uppgifter som Universitetskanslersämbetet publicerar. Andelen med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal uppgick 2022 till 63 procent, vilket är en ökning med 4 procentenheter jämfört med andelen för tio år sedan. En högre andel män än kvinnor är disputerade, men skillnaden är mindre än den var för 10 år sedan. Andelen kvinnor som är disputerade har ökat från 54 procent 2012 till 60 procent 2022. Under samma period har andelen män som är disputerade ökat från 63 procent till 66 procent.

Indikator: Prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Prestationsgraden är ett mått som beräknas som antalet avklarade högskolepoäng omräknade till helårsprestationer dividerade med antalet helårsstudenter. Prestationsgraden beräknas så att varje students avklarade poäng kan kopplas till den individens registrerade poäng. I måttet ingår de poäng som de aktuella studenterna har tagit under registreringssterminen och de tre därpå följande terminerna.

För samtliga helårsstudenter var prestationsgraden 83 procent läsåret 2020/21. Kvinnor uppvisar generellt en högre prestationsgrad än män och prestationsgraden skiljer sig mellan olika studieformer. För program som leder till en yrkesexamen var prestationsgraden 91 procent läsåret 2020/21. De lägsta prestationsgraderna uppvisar fristående kurser som studeras på distans, där genomsnittet var 54 procent för samtliga studenter. Det är en högre andel jämfört med året innan. Prestationsgraden skiljer sig också mellan olika ämnesområden. Inom ämnesområdena medicin och odontologi respektive vård och omsorg var prestationsgraden 91 procent läsåret 2020/21, medan prestationsgraden inom ämnesområde humaniora var 72 procent, se tabell 5.1.

Tabell 5.1 Prestationsgrad

Procent							
Ämnesområde	18/19	19/20	20/21	Ämnesområde	18/19	19/20	20/21
Humaniora (inkl. teologi)	71	70	72	Teknik	85	85	83
Kvinnor	73	72	73	Kvinnor	87	86	84
Män	68	67	68	Män	84	84	83
Samhällsvetenskap (inkl. juridik)	85	86	86	Medicin och odontologi	92	92	91
Kvinnor	87	88	88	Kvinnor	92	93	91
Män	81	82	82	Män	92	92	90
Vård och omsorg	92	92	91	Konstnärligt område	88	87	88
Kvinnor	92	93	92	Kvinnor	88	87	88
Män	89	90	88	Män	89	88	88
Naturvetenskap	79	78	77	Övrigt område	83	83	83

Ämnesområde	18/19	19/20	20/21	Ämnesområde	18/19	19/20	20/21
Kvinnor	82	81	81	Kvinnor	84	84	84
Män	75	74	73	Män	82	83	82

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Indikator: Genomströmning i utbildning på forskarnivå

Doktorsexamen och licentiatexamen omfattar 240 respektive 120 högskolepoäng, dvs. en studietid på 4 respektive 2 år. De som under 2022 avlade en doktorsexamen hade en genomsnittlig nettostudietid på 4,3 år. Nettostudietiden till doktorsexamen var 4,2 år för kvinnor och 4,3 år för män. För doktorander som avlade licentiatexamen under samma period uppgick den genomsnittliga nettostudietiden till 2,9 år. Nettostudietiden till licentiatexamen var densamma för kvinnor och män. Jämfört med 2013 har nettostudietiden för licentiatexamen ökat något för både män och kvinnor. För doktorsexamen har nettostudietiden ökat något för män men varit oförändrad för kvinnor.

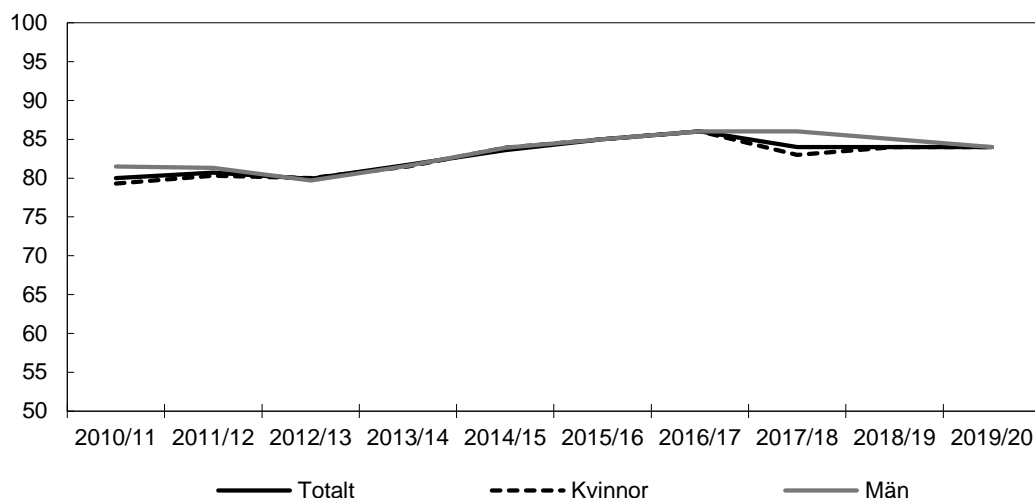
Under 2022 var bruttostudietiden, dvs. den totala tiden i utbildningen utan hänsyn tagen till aktivitetsgrad, i genomsnitt 6 år för doktorsexamen och 4 år för licentiatexamen. Till licentiatexamen hade kvinnor och män lika lång genomsnittlig bruttostudietid. Till doktorsexamen hade kvinnor något längre genomsnittlig bruttostudietid än männen, 6 år respektive 5,5 år.

Av de doktorandnybörjare som påbörjade sina studier 2017 hade 47 procent, 43 procent av kvinnorna och 50 procent av männen, avlagt doktorsexamen inom 5 år, dvs. 2022. Det är en ökning med en procentenhet jämfört med de doktorandnybörjare som påbörjade sina studier 2014. Sett över en längre tidsperiod har genomströmningen ökat väsentligt. Bland dem som var doktorandnybörjare 1990 avlade 22 procent doktorsexamen inom 5 år. Kvinnors och mäns examensfrekvens jämnas ut över tid. År 2022 var det 76 procent av kvinnorna och 77 procent av männen bland doktorandnybörjarna 2014 som hade avlagt doktorsexamen.

Indikator: Andelen etablerade på arbetsmarknaden 1,5 år efter examen

Diagram 5.1 Etablering 1,5 år efter examen för kvinnor och män

Procent (notera bruten axel)

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Av dem som examinerades från högskolan läsåret 2019/20 hade 84 procent etablerat sig på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter att de tog ut sin examen, se diagram 5.1. Med etablering avses att individen hade ett förvärvsarbete i november månad, en arbetsinkomst som översteg en viss nivå samt inte hade varit arbetslös någon gång under uppföljningsåret. Etableringen för män var något lägre jämfört med läsåret innan. För kvinnor var etableringsgraden oförändrad. För en beskrivning av sysselsättningsgrad, förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad för personer med eftergymnasial utbildning, se avsnitt 2.5.

Indikator: Vetenskaplig produktion

För uppgifter i fråga om vetenskaplig produktion, se avsnitt 6.2.

Indikator: Förmåga att attrahera externa medel för forskning

Lärosätenas intäkter för forskning från nationella och internationella forskningsfinansiärer uppgick 2022 till 23,6 miljarder kronor och intäkterna från uppdragsforskning och övriga avgifter uppgick till 4,2 miljarder kronor. Jämfört med föregående år var detta en ökning med 1,3 miljarder kronor från nationella och internationella forskningsfinansiärer samt en intäktsökning med 0,2 miljarder kronor från uppdragsforskning och avgifter.

Under perioden 2012–2022 har lärosätenas forskningsintäkter ökat med 5,6 miljarder kronor i 2022 års priser. Majoriteten av intäktsökningen under perioden utgörs av ökade externa medel, men även de direkta statsanslagen har ökat. Lärosätenas intäkter från externa finansiärer utgör därmed en större andel av de totala forskningsintäkterna.

Lärosätenas kvalitetssystem har utvecklats

Universitetskanslersämbetet ansvarar för att kvalitetssäkra universitetens och högskolornas verksamhet genom fyra olika slags granskningar: granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utbildningsutvärdering, tematisk utvärdering och examens-tillståndsprövning. Universitetskanslersämbetet tillgängliggör resultatet av kvalitetsutvärderingarna på sin webbplats, vilket ger studenter möjlighet att inhämta information bl.a. om utbildningars kvalitet.

Universitetskanslersämbetet har sammanfattat utfallet av det nationella kvalitets-säkringssystemet under 2017–2022. Totalt 42 granskningar av lärosätenas kvalitets-säkringsarbete inom utbildning har gjorts. Utfallet visar att lärosätenas kvalitetssystem har utvecklats positivt under perioden. Vidare har totalt 225 yrkesutbildningar på grundnivå och avancerad nivå utvärderats varav större delen leder till olika lärarexamina, eller till specialistsjuksköterskeexamen. En stor andel (44 procent) av dessa utbildningar fick omdömet ifrågasatt kvalitet. I de allra flesta fallen visar uppföljningarna att bristerna sedan åtgärdas. Sammantaget konstateras att granskningarna ha varit resurskrävande men kvalitetsdrivande.

Under 2022 har åtta granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete för utbildning genomförts. Av dessa fick två lärosäten det högsta omdömet godkänt kvalitets-säkringsarbete. Sex lärosäten fick omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll och kommer att följas upp på de bedömningsområden som inte bedömdes vara tillfredsställande.

Universitetskanslersämbetet har under året även beslutat om åtta uppföljningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete. Samtliga lärosäten fick omdömet godkänt kvalitets-säkringsarbete.

Under året har fyra utbildningar som leder till psykoterapeutexamen utvärderats. Samtliga fick omdömet ifrågasatt kvalitet. Vidare har landets enda utbildning som leder till skogsteknikerexamen utvärderats. Den fick omdömet ifrågasatt kvalitet. Universitetskanslersämbetet har även under 2022 genomfört en tematisk utvärdering av 25 utbildningar som leder till sjuksköterskeexamen. Utvärderingen innehöll ingen gradering. Lärosätena fick i stället rekommendationer.

Lärosäten vars utbildningars kvalitet har blivit ifrågasatt får ett år på sig för att åtgärda bristerna och lämna in en åtgärdsredovisning till Universitetskanslersämbetet. Efter en uppföljande utvärdering fattas ett nytt beslut. Kvarstår bristerna återkallas examens-tillståndet.

Under 2022 gjorde Universitetskanslersämbetet uppföljande utvärderingar av sex utbildningar som leder till yrkeslärarexamen vilka tidigare fått omdömet ifrågasatt kvalitet. Samtliga fick omdömet hög kvalitet i uppföljningen.

Under året avslutade även Universitetskanslersämbetet en tematisk utvärdering av breddad rekrytering. Utvärderingen innehåller en nationell bild med rekommendationer på nationell nivå och utvärdering av 40 lärosätens arbete med rekommendationer till respektive lärosäte.

Antalet beslut om tillstånd att utfärda examina har minskat

Under 2022 fattade Universitetskanslersämbetet 13 beslut om tillstånd att utfärda examina, vilket är en minskning med tre beslut jämfört med föregående år, se tabell 5.2. Volymen är beroende av hur många ansökningar som inkommer till myndigheten.

Tabell 5.2 Examenstillståndsprövningar per examen och utfall (2022)

Examen	Varav	
	Tillfredsställande	Inte tillfredsställande
Generell examen på grundnivå	1	
Yrkesexamen på grundnivå	1	
Generell examen på avancerad nivå	1	1
Yrkesexamen på avancerad nivå	1	3
Konstnärlig examen på avancerad nivå	1	
Generell examen på forskarnivå	2	1
Konstnärlig examen på forskarnivå	1	
Totalt	8	5

Anm.: Universitetskanslersämbetet beviljar eller avslår examenstillståndsansökningar från statliga lärosäten och ger utlåtandet tillfredsställande eller inte tillfredsställande rörande ansökningar från enskilda utbildningsanordnare.

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Verksamhetens ekonomiska omfattning har minskat

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå tilldelas respektive lärosäte varje år ett s.k. takbelopp som är den ersättning lärosätet kan få för att utbilda studenter.

Ersättningen beräknas dels utifrån antalet registrerade studenter, dels utifrån det antal högskolepoäng som studenterna presterar under ett år. Ersättningen beror också på vilket utbildningsområde som helårsstudenterna och helårsprestationerna hänförs till. Olika utbildningsområden genererar olika ersättningsbelopp och respektive kurs klassificeras av lärosätet till ett utbildningsområde beroende på kursens ämnesinnehåll.

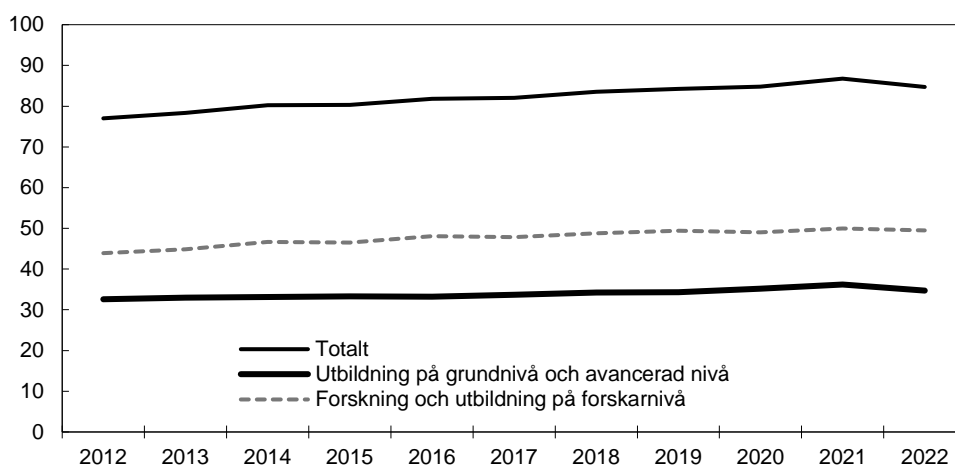
Summan av universitetens och högskolornas takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till ca 26,8 miljarder kronor under 2022. År 2021 var motsvarande summa ca 28,2 miljarder kronor i 2022 års priser. Anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå till de lärosäten som inte har ett takbelopp

uppgick till 1,4 miljarder kronor. Därutöver tilldelades universitet och högskolor ca 0,4 miljarder kronor för särskilda åtaganden. Ett särskilt åtagande är en uppgift som statliga universitet och högskolor har särskild finansiering för och som inte avräknas mot takbeloppet.

Lärosätenas totala intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå var 49,5 miljarder kronor 2022, se diagram 5.2. Jämfört med 2021 har de totala kostnaderna minskat med 0,5 miljarder kronor i fasta priser. Lärosätenas intäkter från statsanslag för forskning och utbildning på forskarnivå var 21,6 miljarder kronor 2022. Jämfört med 2021 har dessa intäkter minskat med 1,1 miljarder kronor i fasta priser. Anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå utgjorde 44 procent av lärosätenas alla intäkter för forskning under 2022. Lärosätenas forskningsintäkter från externa finansiärer uppgick till 28 miljarder kronor 2022 och utgjorde 56 procent av lärosätenas totala forskningsintäkter.

Diagram 5.2 Lärosätenas intäkter

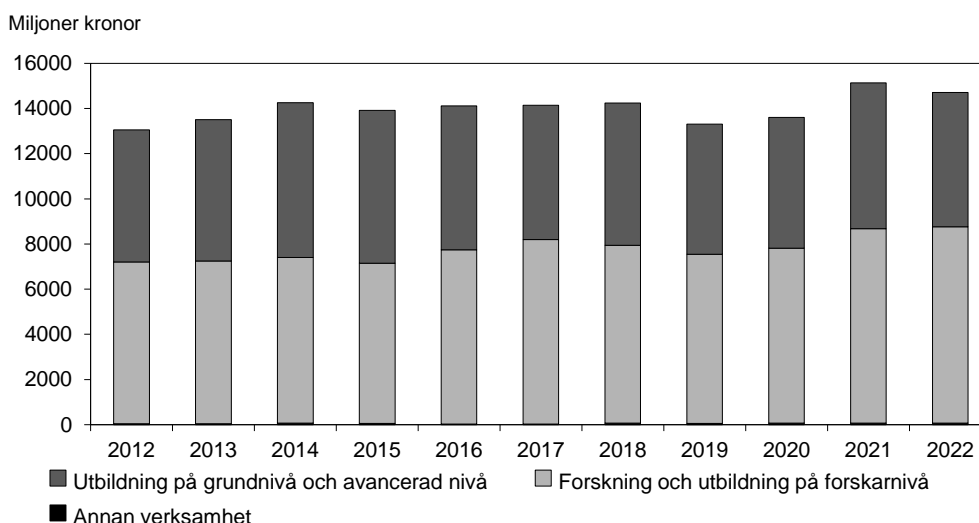
Miljarder kronor (2022 års priser)

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Myndighetskapitalet minskade under 2022

Vid utgången av 2022 uppgick de statliga lärosätenas skattade myndighetskapital (summan av lärosätenas balanserade kapitalförändring och årets kapitalförändring) till 14,7 miljarder kronor, en minskning med drygt 0,4 miljarder kronor i 2022 års priser från föregående år. Detta var första året sedan 2019 som myndighetskapitalet minskade, se diagram 5.3. Av myndighetskapitalet återfanns 5,9 miljarder kronor inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 8,7 miljarder kronor inom forskning och utbildning på forskarnivå. Det skattade myndighetskapitalet minskade i relation till lärosätenas kostnader från föregående år, från 19,4 procent till 18,9 procent. Myndighetskapitalet ökade inom forskning och utbildning på forskarnivå medan det minskade inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Utbildningsdepartementet har återkommande följt upp myndighetskapitalet vid de årliga myndighetsdialogerna och understrukt vikten av att det används. Att inte myndighetskapitalet har minskat inom forskning och utbildning på forskarnivå i linje med de senaste åren beror till stor del på att det på grund av covid-19-pandemin inte har varit möjligt att genomföra de insatser som planerats.

Diagram 5.3 Skattat myndighetskapital vid statliga universitet och högskolor (2022 års priser)

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Antalet sökande och antagna minskar

Det totala antalet sökande till utbildningsprogram och kurser minskade med 8 procent höstterminen 2022 jämfört med höstterminen 2021. Antalet sökande utan tidigare högskolestudier minskade med 11 procent höstterminen 2022 jämfört med föregående höst. Det totala antalet antagna till högskoleutbildning hösten 2022 minskade med 8 procent jämfört med föregående hösttermin. Könsfördelningen bland de sökande och antagna har varit i stort sett oförändrad under de senaste åren, dvs. fler kvinnor än män söker respektive blir antagna. Att fler kvinnor antas bl.a. bero på att kvinnor i genomsnitt har högre betyg än män från gymnasieskolan.

Tabell 5.3 Antal helårsstudenter samt resurser för utbildning och forskning vid universitet och högskolor 2022

Universitet/Högskola	Antal helårsstudenter (andelen kvinnor inom parentes)	Takbelopp i mnkr	Utfall i mnkr (utfall i procent inom parentes)	Överproduktion (+) eller anslagssparande (-) i mnkr	Ackumulerad överproduktion (+) eller anslagssparande (-) i mnkr (andelen ackumulerad överproduktion (+) eller anslagssparande (-) inom parentes)	Indrag ¹	Anslag för forskning och utbildning på forskarnivå i mnkr
Uppsala universitet	27 978 (60)	2 039	2 023 (99)	-16	135 (+7 %)	-	2 368
Lunds universitet	28 631 (57)	2 356	2 335 (99)	-21	161 (+7 %)	-	2 432
Göteborgs universitet	27 836 (66)	2 387	2 355 (99)	-32	43 (+2 %)	-	1 744
Stockholms universitet	29 329 (64)	1 970	1 902 (97)	-68	-152 (-8 %)	-	1 779
Umeå universitet	17 403 (63)	1 591	1 515 (95)	-76	-84 (-5 %)	-	1 232
Linköpings universitet	18 928 (56)	1 749	1 670 (96)	-79	-175 (-10 %)	-77	1 067
Karolinska institutet	6 597 (73)	804	775 (96)	-29	-62 (-8 %)	-	1 750
Kungl. Tekniska högskolan	12 780 (35)	1 360	1 227 (90)	-133	-136 (-10 %)	-64	1 844
Luleå tekniska universitet	7 831 (49)	764	725 (95)	-39	-42 (-5 %)	-	434
Karlstads universitet	9 593 (63)	769	780 (101)	11	115 (+15 %)	-5	285
Linnéuniversitetet	15 399 (63)	1 203	1 207 (100)	4	74 (+6 %)	-	390
Örebro universitet	9 321 (63)	897	860 (96)	-37	-38 (-4 %)	-	322
Mittuniversitetet	7 864 (67)	636	630 (99)	-6	57 (+9 %)	-	287
Malmö universitet	12 711 (69)	1 071	1 010 (94)	-61	-83 (-8 %)	-	300

Mälardalens universitet	7 812 (66)	694	683 (98)	-11	42 (+6 %)	-	283
Blekinge tekniska högskola	2 952 (39)	290	269 (93)	-21	-29 (-10 %)	- 20	110
Försvarshögskolan ²	1 111 (38)					-	24
Gymnastik- och idrottshögskolan	826 (38)	124	125 (101)	1	19 (+15 %)	- 1	35
Högskolan i Borås	6 421 (71)	572	566 (99)	-6	16 (+3 %)	-	106
Högskolan Dalarna	5 925 (65)	487	453 (93)	-34		-	109
Högskolan i Gävle	6 281 (68)	526	506 (96)	-20	10 (+2 %)	-	116
Högskolan i Halmstad	5 753 (62)	455	443 (97)	-12	43 (+9 %)	-	103
Högskolan Kristianstad	5 432 (74)	457	449 (98)	-8	27 (+6 %)	-	99
Högskolan i Skövde	4 002 (56)	357	358 (100)	1	13 (+4 %)	-	67
Högskolan Väst	4 980 (65)	425	402 (95)	-23	12 (+3 %)	-	94
Konstfack	689 (77)	182	183 (101)	1	13 (+7 %)	-	22
Kungl. Konsthögskolan	216 (66)	70	71 (101)	1	3 (+4 %)	-	13
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	657 (43)	146	136 (93)	-10	-8 (-6 %)	-	22
Stockholms konstnärliga högskola	463 (77)	217	226 (104)	9	32 (+15 %)	-	56
Södertörns högskola	7 348 (69)	479	473 (99)	-6	49 (+10 %)	-	125
Sveriges lantbruksuniversitet ²	4 419 (70)					-	1 280
Chalmers Tekniska Högskola AB	10 103 (32)	1 048	999 (95)	-49	-105 (-10 %)	-46	998
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	7 641 (61)	633	609 (96)	-24	16 (+2 %)	-	145
Summa	315 232 (62)	26 758	26 125	-633			20 041

Anm.: I tabellen redovisas inte vissa mindre enskilda utbildningsanordnare. Vid dessa lärosäten fanns under 2022 ca 5 300 helårsstudenter varav ca 64 procent var kvinnor.

¹ Indrag av överproduktion som överstiger 15 % av takbelopp eller anslagssparande som överstiger 10 % av takbelopp i mnkr.

² Försvarshögskolan och Sveriges lantbruksuniversitet har inga takbelopp varför inte detta redovisas i tabellen.

Källor: Universitetskanslersämbetet, regleringsbrev, Sveriges lantbruksuniversitets årsredovisning.

Något fler nybörjare i högskolan

Antalet högskolenybörjare, dvs. studenter som för första gången registreras vid högskoleutbildning i Sverige, ökade läsåret 2021/22 jämfört med föregående läsåret, se tabell 5.4. Av högskolenybörjarna var 59 procent kvinnor och 41 procent var män.

Lsåret 2021/22 var medianåldern för samtliga högskolenybörjare (inklusive inresande studenter) 22 år för både kvinnor och män. Om inresande studenter exkluderas sjunker medianåldern något. Jämfört med tiden före covid-19-pandemin har medianåldern minskat något för både kvinnor och män sett till samtliga studenter.

Antalet studenter i högskolan minskar

Den långvariga trenden med en minskad studentvolym inom högskolans utbildning på grundnivå och avancerad nivå bröts under 2018 och antalet studenter ökade därefter under några läsår. En stor förklaring till detta är covid-19-pandemin som har inneburit en kraftig ökning av antalet studenter i högskolan. Läsåret 2021/22 fanns det 325 800 helårsstudenter i högskolan, vilket var något färre jämfört med föregående läsår. Antalet registrerade studenter var ungefär på samma nivå som föregående läsår. Av alla studenter är 62 procent kvinnor och 38 procent är män. Andelen kvinnor i högskolan har ökat under de senaste åren, se tabell 5.4.

Tabell 5.4 Antal högskolenybörjare, helårsstudenter, registrerade studenter

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Högskolenybörjare ¹	90 200	87 500	86 000	85 800	85 800	86 500	87 700	92 000	92 200	93 700
Kvinnor %	57	57	57	57	57	58	58	58	59	59
Män %	43	43	43	43	43	42	42	42	41	41
Helårsstudenter	300 600	296 300	295 100	294 300	293 800	297 300	300 500	311 800	330 000	325 800
Kvinnor %	59	59	59	59	59	59	60	60	60	61
Män %	41	41	41	41	41	41	40	40	40	39
Registrerade studenter ¹	414 300	405 900	403 900	402 800	402 200	405 400	409 900	428 700	454 100	450 400
Kvinnor %	60	60	60	60	60	61	61	61	62	62
Män %	40	40	40	40	40	39	39	39	38	38

¹ Uppgifterna avser läsår, 2022 innebär läsåret 2021/22.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Övergången till högskolan

Föräldrarnas utbildningsnivå spelar stor roll

Föräldrarnas utbildningsnivå spelar stor roll för benägenheten att påbörja högskolestudier. I årskullen födda 1996 hade 25 procent påbörjat högskolestudier senast vid 25 års ålder om föräldrarna hade en förgymnasial utbildning. Motsvarande siffra var 85 procent om föräldrarna hade en forskarutbildning. Det grundläggande mönstret är tydligt, skillnaden i övergång till högskolan varierar stort beroende på vilken utbildningsnivå som föräldrarna har. Kvinnor hade en högre övergång till högskolestudier än män i alla grupper.

Stora regionala skillnader i övergången till högskolan

Övergångsfrekvensen till högskoleutbildning, dvs. hur stor andel av en viss årskull som påbörjar högskolestudier, varierar i landet. I genomsnitt för hela landet hade 44 procent påbörjat högskolestudier vid 24 års ålder 2021. Jämfört med året innan var det en liten ökning. Universitetskanslersämbetet studerar varje år skillnaderna i övergångsfrekvensen mellan olika regioner och kommuner, som i många fall är stor. För 2021 var andelen högst i Region Stockholm (52 procent) och lägst i Region Gotland (32 procent). I Danderyds kommun var andelen högst i landet (79 procent), medan den i de tio kommunerna med lägst övergångsfrekvens varierar mellan 10 procent och 20 procent. Flertalet av dessa kommuner har få ungdomar och resultat ska därför tolkas försiktigt. I samtliga regioner är övergångsfrekvensen högre bland kvinnor än bland män. Skillnaden mellan länen beror på flera bakomliggande faktorer. Universitetskanslersämbetet lyfter fram den sociala sammansättningen av befolkningen i länen, geografisk närhet till en ort med högskoleutbildning och situationen på den lokala och regionala arbetsmarknaden som skäl.

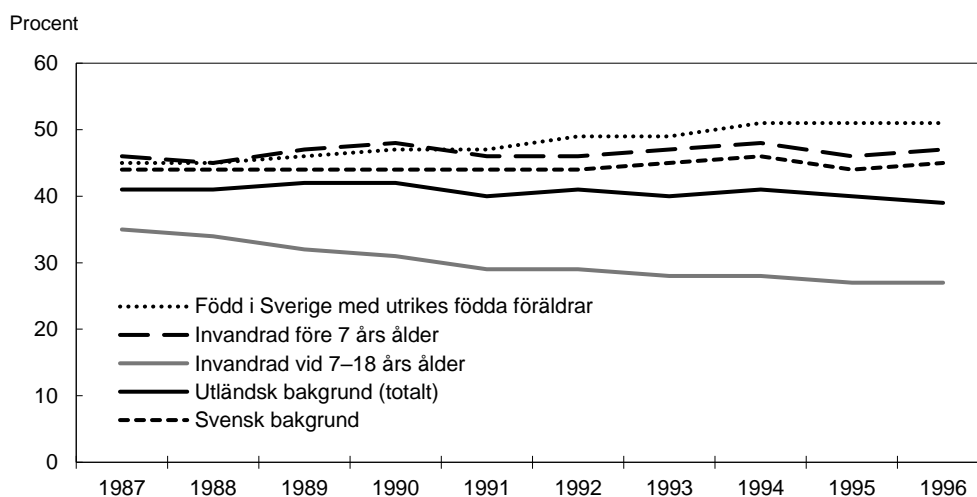
Jämfört med 2011 har övergångsfrekvensen totalt för landet ökat något, men utvecklingen är olika i regionerna. I Region Stockholm, som hade högst övergångsfrekvens 2021, har det skett en ökning med tre procentenheter jämfört med 2011. I Region Gotland har däremot övergångsfrekvensen minskat med nästan fem procentenheter under samma period.

Personer med utländsk bakgrund har högst och lägst övergångsfrekvens

Universitetskanslersämbetet har analyserat andelen som har påbörjat en svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder bland personer födda åren 1987–1996 med svensk respektive utländsk bakgrund, se diagram 5.4. Svensk bakgrund definieras som född i Sverige med minst en svenskfödd förälder eller född utomlands med två

svenska föräldrar. Utländsk bakgrund redovisas i tre kategorier: personer som är födda i Sverige med utrikesfödda föräldrar, personer som har invandrat före sju års ålder och personer som har invandrat efter skolstart mellan 7 års och 18 års ålder. Av alla personer födda 1996 som var folkbokförda i Sverige vid 18 års ålder hade 53 procent av kvinnorna börjat i högskolan senast vid 25 års ålder, och 35 procent av männen. Övergången till högskolestudier bland personer med utländsk bakgrund (totalt för de tre grupperna) var 39 procent, jämfört med 45 procent bland dem med svensk bakgrund. Högst övergång bland personer med utländsk bakgrund hade kvinnor födda i Sverige med utrikes födda föräldrar, 61 procent. Även för männen var övergången högst i denna grupp, 42 procent. Män som har invandrat någon gång i åldern 7–18 år påbörjar högskolestudier i lägst utsträckning. I årskullen 1996 var deras övergångsandel 20 procent medan den var 37 procent bland kvinnorna som hade invandrat i motsvarande åldrar. En större andel av kvinnorna jämfört med männen fortsätter till högskolan i samtliga grupper.

Diagram 5.4 Andel som har påbörjat svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder av personer födda 1987–1996 med svensk eller utländsk bakgrund

Anm.: Uppgifterna i diagrammet redovisas ej uppdelade på kön, redovisning per kön finns i text ovan.
Källa: Universitetskanslersämbetet.

Antalet examina och antalet examinerade minskar

Läsåret 2021/22 utfärdades 85 600 examina på grundnivå och avancerad nivå vid universitet och högskolor, en minskning med 1 500 examina jämfört med föregående läsår, se tabell 5.5. Detta följer på en kraftig ökning av antalet examina de två senaste läsåren. Av de utfärdade examina var 64 procent till kvinnor och 36 procent till män. Antalet personer som examinerades uppgick till 73 500, inklusive dem som sedan tidigare hade en eller flera examina, vilket innebar en minskning med 1 100 personer jämfört med föregående läsår. Kvinnor har varit i majoritet bland de examinerade sedan 1977. Läsåret 2021/22 utfärdades 12 300 masterexamina, vilket var en liten minskning mot året innan. Av dessa utfärdades 51 procent till kvinnor och 49 procent till män. Ungefär 40 procent av dem som tog ut en masterexamen var personer från andra länder som kommit till Sverige för att studera.

Tabell 5.5 Antal examina och examinerade personer, kvinnor och män

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Examina	74 800	78 200	81 400	81 300	76 100	78 000	77 600	84 200	87 100	85 600
Kvinnor %	63	64	63	64	64	64	64	65	64	64
Män %	37	36	37	36	36	36	36	35	36	36

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Examinerade	63 300	65 700	68 300	68 300	63 400	65 600	65 900	72 000	74 700	73 500
Kvinnor %	63	64	63	64	64	64	64	65	63	64
Män %	37	36	37	36	36	36	36	35	37	36

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Utvecklingen av vissa program som leder till yrkesexamen

Läsåret 2021/22 tog 35 100 personer ut en yrkesexamen, varav 70 procent kvinnor och 30 procent män. Könsskillnaderna beror bl.a. på att en stor del av de utbildningar som leder till yrkesexamina förbereder för yrken som idag domineras av kvinnor, t.ex. sjuksköterska och förskollärare. Antalet personer som tog ut yrkesexamina totalt sett minskade med 1 500 personer jämfört med läsåret innan, bl.a. minskade antalet civilingenjörsexamina med 400, antalet högskoleingenjörsexamina med 200 och antalet sjuksköterskeexamina med 200, medan antal specialistsjuksköterskeexamina ökade med 200, se tabell 5.6. För en beskrivning av utvecklingen av lärarutbildningen, se avsnittet lärar- och förskolläraryrkesutbildning i avsnitt 2.7.

Tabell 5.6 Antal programnybörjare och examina inom vissa yrkesexamensprogram

	Programnybörjare				Examina			
	18/19	19/20	20/21	21/22	18/19	19/20	20/21	21/22
Civilingenjörsexamen	7 300	7 400	8 300	8 200	4 500	4 400	4 800	4 400
Kvinnor %	31	31	33	31	35	35	35	35
Män %	69	69	67	69	65	65	65	65
Högskoleingenjörsexamen	4 200	4 000	4 500	4 500	2 200	2 500	2 600	2 400
Kvinnor %	25	25	25	27	27	29	30	30
Män %	75	75	75	73	73	71	70	70
Läkarexamen	1 800	1 800	1 600	1 600	1 300	1 500	1 500	1 500
Kvinnor %	59	58	60	60	55	56	57	58
Män %	41	42	40	40	45	44	43	42
Tandläkarexamen	400	400	400	400	300	300	300	300
Kvinnor %	62	69	66	66	68	64	70	71
Män %	38	31	34	34	32	36	30	29
Sjuksköterskeexamen	5 900	5 600	5 900	5 700	4 400	4 500	4 600	4 400
Kvinnor %	85	85	85	85	87	87	88	88
Män %	15	15	15	15	13	13	12	12
Specialistsjuksköterskeexamen	2 200	2 300	2 700	2 700	2 300	2 600	2 400	2 600
Kvinnor %	86	87	87	87	87	87	86	87
Män %	14	13	13	13	13	13	14	13
Barnmorskeexamen	400	400	400	300	400	400	400	300
Kvinnor %	100	100	99	98	100	100	100	100
Män %	0	0	1	2	0	0	0	0

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Riksrevisionens rapport om riktade utbyggnadsuppdrag till universitet och högskolor

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den i dialog med lärosätena ska genomföra en samlad måluppfyllelseanalys av utbyggnadsuppdragen (bet. 2021/22:UbU3 punkt 2, rskr. 2021/22:33). Av tillkännagivandet följer att regeringen ska följa upp de riktade utbyggnadsuppdrag till universitet och högskolor som riksdagen och regeringen beslutade 2015–2019 (bet. 2021/22:UbU3 s. 19). Med

anledning av tillkännagivandet gav regeringen den 30 juni 2022 Universitetskanslersämbetet i uppdrag att följa upp utfallet och analysera måluppfyllelsen av de utbyggnader av vissa utbildningsprogram som inleddes till följd av regeringens förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2015 och budgetpropositionerna för 2016, 2017 respektive 2018. Av uppdraget framgick att det skulle genomföras i dialog med universitet och högskolor (U2022/02553).

Uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) i mars 2023 (U2023/01229). Universitetskanslersämbetet har följt upp utfallet av utbyggnaderna med hjälp av statistik om utbildning och ekonomi i lärosätenas årsredovisningar. Myndigheten har också haft dialoger med universitet och högskolor. För en förståelse för lärosätenas förutsättningar har Universitetskanslersämbetet även undersökt hur demografiska och samhällsekonomiska faktorer kan påverka lärosätenas möjlighet att bygga ut utbildningar och hur antalet sökande och antagna påverkat utbyggnaderna. Rapporten kommer att utgöra ett viktigt underlag i regeringens fortsatta arbete med dimensioneringen av utbildning vid universitet och högskolor. Tillkännagivandet anses därmed slutbehandlat.

Studenternas internationella rörlighet

Covid-19-pandemin och brexit

Under våren 2020 bröt covid-19-pandemin ut över hela världen samtidigt som Storbritannien formellt lämnade EU. Detta har påverkat studenternas internationella rörlighet de senaste åren.

Effekten började bli tydlig under läsåret 2020/21, när både antalet inresande och utresande minskade kraftigt. Det var främst utbytesstudenterna som påverkades av pandemin. Ett år senare har både antalet inresande och utresande ökat igen, nästan till samma nivåer som innan covid-19-pandemin. Antalet inresande studenter ökade med 20 procent jämfört med läsåret innan, men skillnaden var stor mellan utbytesstudenter och fritt resande studenter (s.k. freemover-studenter). De förra ökade med nästan 90 procent, medan de fritt inresande studenterna ökade med 4 procent. Detta beror på att utbytesstudenterna minskade kraftigt under covid-19-pandemin medan de fritt inresande studenterna fortsatte att öka under samma period.

Förutsättningarna för studenter från Storbritannien att komma till Sverige för studier samt för svenska studenter att åka till Storbritannien har förändrats till följd av Storbritanniens utträde ur EU. I takt med att mer tid förflyter efter pandemin kommer det också att bli tydligare vilka effekter som kan kopplas till covid-19 och vad som kan anses bero på Storbritanniens utträde ur EU, men redan nu har tydliga effekter för studenter från Sverige kunnat identifieras. Sedan 2015/16 har antalet fritt resande studenter till Storbritannien minskat kraftigt. Den största minskningen skedde under det senaste läsåret, 2021/22. Det kan vara en effekt av Storbritanniens utträde ur EU eftersom 2021/22 är det första hela läsåret efter utträdet.

Fler studerar utomlands

Under läsåret 2021/22 ökade antalet svenskar som studerade utomlands till totalt 20 100, vilket var en ökning med 23 procent jämfört med året innan, se tabell 5.7. Antalet utbytesstudenter ökade med hela 211 procent medan fritt resande studenter var på samma nivå som läsåret innan. Majoriteten av de utresande studerade i Europa och då främst i Storbritannien, Nederländerna och Polen. Även Nordamerika och i synnerhet USA lockade många svenska studenter. USA och Storbritannien var de enskilt största mottagarländerna läsåret 2021/22. Av de studenter i svensk högskoleutbildning som tog examen för första gången läsåret 2021/22 hade 9 procent studerat

utomlands någon gång under de senaste tolv terminerna inklusive examensterminen. Detta går att jämföra med 13 procent föregående läsår och 15 procent läsåret 2019/20. Det är fler kvinnor än män såväl bland de inresande studenterna totalt sett som bland de utresande.

Tabell 5.7 Antal in- och utresande studenter, kvinnor och män

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Inresande	34 000	32 600	33 200	35 300	35 900	37 900	38 400	39 600	33 300	39 800
Kvinnor %	51	52	52	52	53	53	53	53	53	55
Män %	49	48	48	48	47	47	47	47	47	45
Utresande	25 400	26 100	26 300	25 600	24 100	23 800	23 600	22 500	16 300	20 100
Kvinnor %	58	59	58	59	58	58	59	59	59	59
Män %	42	41	42	41	42	42	41	41	41	41

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Kraftig ökning av antalet nya inresande studenter

Läsåret 2021/22 var det totalt 39 800 inresande studenter som studerade vid svenska universitet och högskolor. Av dem var 28 200 fritt inresande studenter medan 11 600 studerade inom ramen för ett utbytesprogram. Antalet nya inresande ökade med 41 procent jämfört med förra läsåret, från 16 900 till 23 900. Det är nästan lika många som de var innan covid-19-pandemin. Framför allt är det de fritt inresande studenterna som har ökat, medan utbytesstudenterna är något färre än de var före covid-19-pandemin.

Könsfördelningen var jämnare bland inresande studenter än utresande, med 55 procent kvinnor och 45 procent män bland inresande studenter.

Av de nya inresande utbytesstudenterna läsåret 2021/22 kom 84 procent från Europa. De enskilt största länderna var Tyskland, Frankrike och Spanien. Av dessa var 58 procent kvinnor och 42 procent män.

Antalet avgiftsbetalande studenter ökar

Personer som inte är medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz (s.k. tredjelandsmedborgare) är som huvudregel skyldiga att betala anmälnings- och studieavgifter vid studier i Sverige.

Antalet avgiftsbetalande studenter har ökat stadigt sedan studieavgifterna för vissa tredjelandsmedborgare infördes 2011. Efter en nedgång det föregående läsåret ökade antalet avgiftsbetalande studenter till 9 300 studenter läsåret 2021/22. Under det senaste läsåret var 43 procent av de avgiftsbetalande studenterna kvinnor och 57 procent män.

Efter införandet av studieavgifter minskade antalet inresande studenter som tar examen i Sverige under några läsår. Läsåret 2015/16 skedde dock en ökning för första gången sedan studieavgifterna infördes. Läsåret 2021/22 examinerades 7 500 inresande studenter, en minskning med 530 personer jämfört med läsåret innan. Av dessa var 3 900 kvinnor och 3 600 män.

Färre läser kompletterande utbildningar

Under 2022 utbetalades ca 158 miljoner kronor för kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning som motsvarar en svensk högskoleutbildning.

Tabell 5.8 Antal helårsstudenter vid kompletterande utbildningar i regeringens särskilda satsning 2022

Antal helårsstudenter

Kompletterande utbildning	Kompletterande utbildning	Kompletterande utbildning	Kompletterande utbildning
Läro- och förskolläroarutbildning	438	Juristutbildning	36
Läroarutbildning	92	Biomedicinsk analytikerutbildning	47
Tandläroarutbildning	46	Apotekar- och receptarieutbildning	102
Sjuksköterskeutbildning	93	Psykologutbildning	41
Barnmorskeutbildning	8	Ingenjörutbildning	1
Totalt antal helårsstudenter¹			942

¹ Antal helårsstudenter är avrundat.

Källa: Särskild redovisning från lärosätena.

Utbildningen syftar till att studenterna ska avlägga en examen som kan ges efter en högskoleutbildning som motsvarar deras utländska utbildning eller kunna få behörighet, alternativt kunskaper för att i Sverige utöva ett yrke som den utländska utbildningen är relevant för.

Antal bedömningar av utländska utbildningar ökar

Universitets- och högskolerådet ansvarar för bedömning av utländska utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå. Antalet ansökningar om bedömning ökade med 3,6 procent 2022 jämfört med 2021. En trolig förklaring är ökad arbetskraftsinvandring under senare år, men också ökad rörlighet efter covid-19-pandemin och aktuella oroshärdar i världen. Totalt inkom ca 23 400 ärenden 2022 varav 60 procent rörde kvinnor och 28 procent män (de resterande hade inte uppgett kön, saknar svenskt personnummer eller har uppgett ”annat” i ansökan). Under året avgjordes totalt närmare 23 300 ärenden och antalet avgjorda ärenden ökade med 900 ärenden jämfört med 2021. Den genomsnittliga handläggningstiden ökade något jämfört med 2021, till viss del på grund av ett ökat antal inkommande ärenden under året och uppgick under 2022 till 87 dagar.

Antalet examina ökar men antalet doktorandnybörjare minskar

Antalet doktorandnybörjare 2022 var 2 920 vilket var 270 personer färre jämfört med föregående år. Bland doktorandnybörjarna var det fler kvinnor än män, med den högsta andelen kvinnor hittills. I början av 1990-talet var ungefär en tredjedel kvinnor. Könsfördelningen bland doktorandnybörjarna skiljer sig dock mellan olika forskningsämnesområden. Andelen utländska doktorandnybörjare var 41 procent under 2022, varav 49 procent kvinnor och 51 procent män.

Antalet doktorander uppgick hösten 2022 till 17 450 vilket är ungefär lika många doktorander som föregående höst. Av doktoranderna var 52 procent kvinnor och 48 procent män. Antalet utfärdade doktorsexamina ökade med 90 jämfört med föregående år. Under den senaste tioårsperioden har antalet examina varit relativt stabilt, se tabell 5.9, men i ett längre perspektiv har antalet doktorsexamina ökat kraftigt.

Av dem som avlade doktorsexamen 2022 var 49 procent kvinnor och 51 procent män. Det finns dock skillnader i könsfördelningen mellan olika ämnesområden, t.ex. utfärdades 33 procent av doktorsexamina inom teknik till kvinnor och 67 procent till män. Medicin och hälsovetenskap var det område som hade högst andel kvinnor, 61 procent var kvinnor och 39 var män. Det var även det området med totalt flest utfärdade doktorsexamina. Antalet licentiatexamina var detsamma 2022 som föregående år. Andelsmässigt togs 36 procent av alla licentiatexamina 2022 ut av kvinnor

och 64 procent av män. Detta beror bl.a. på att mer än hälften av alla licentiatexamina avläggs i teknik där männen är i majoritet.

Tabell 5.9 Antal doktorandnybörjare och doktorsexamina

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nybörjare	3 200	3 200	3 100	3 000	3 200	3 300	3 200	3 300	3 100	2 900
Kvinnor %	47	47	47	46	48	50	51	51	51	54
Män %	53	53	53	54	52	50	49	49	49	46
Examina	2 700	2 800	2 800	3 000	2 800	2 800	2 700	2 600	2 700	2 700
Kvinnor %	50	49	47	46	48	48	48	47	47	49
Män %	50	51	53	54	52	52	52	53	53	51

Anm.: Uppgifterna för 2022 är preliminära då inrapporteringen från lärosätena sker med viss eftersläpning.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

5.5 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Efter att under flera år har påverkats stort av covid-19-pandemin har stora delar av verksamheten vid universitet och högskolor under 2022 återgått till hur det var innan pandemin. Universitet och högskolor har haft en stor och krävande uppgift i att bedriva omfattande kärnverksamhet trots de utmaningar som pandemin inneburit. Men lärosätena har visat stort prov på anpassningsförmåga. Universitetskanslersämbetet har haft i uppdrag att följa upp pandemins konsekvenser för högskolans verksamhet och myndigheten har under 2022 slutredovisat sitt uppdrag. Bedömningen är att många av de effekter på högre utbildning och forskning som Universitetskanslersämbetet har sett med största sannolikhet kommer att vara kortvariga, men vissa kommer att vara mer långvariga och i en del fall kommer de kanske att permanent förändra högskolan.

Skillnaderna i övergången till högskolan, både i fråga om kön, geografi och utländsk bakgrund verkar bestå. Den långsiktiga trenden att män är underrepresenterade i högskoleutbildningen fortsätter. Samtidigt är könsfördelningen bland vissa utbildningar, som t.ex. forskollärare, sjuksköterska och vissa inriktningar bland civilingenjörer fortfarande ojämn. De könsbundna studievealen verkar därmed vara oförändrade. Ungdomar som är födda i Sverige av föräldrar med utländsk bakgrund, eller har invandrat före 7 års ålder, påbörjar högskolan i högre grad än ungdomar med svenskfödda föräldrar. Samtidigt påbörjar ungdomar som invandrat efter 7 år i betydligt lägre omfattning på högskolan.

Under pandemin har det skett en tydlig ökning av antalet studenter som tog en examen från universitet och högskolor. De allra flesta som examineras etablerar sig på arbetsmarknaden. I inledningen av pandemin skedde en viss försämring på arbetsmarknaden för de examinerade, men därefter har arbetsmarknaden till viss del återhämtat sig. Universitetskanslersämbetets senaste uppgifter visar att 84 procent av både kvinnor och män etablerade sig på arbetsmarknaden efter 1–1,5 år efter avslutad utbildning. Bristen på utbildade är dock stor inom vissa områden och högskolan måste fortsätta att arbeta för att möta en ökad efterfrågan.

Under flera år har vissa utbildningar byggts ut, bl.a. vård-, lärar- och ingenjörsutbildningar. För många av utbildningarna har detta också gett resultat i form av fler examinerade under ett par läsår. Under läsåret 2021/22 var det dock färre personer som tog ut yrkesexamina. Men på flera av dessa utbildningar har många nya studenter börjat under covid-19-pandemin vilket kan medföra att antalet examinerade kommer öka igen. Under året har lärosätena fortsatt att arbeta för att uppfylla sina lärosätes-specifika mål för antal examina inom vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar och lärar-

och förskollärarytbildningar. Det finns fortfarande utmaningar med dimensioneringen av utbildningar mot bristyrken, inte minst inom vårdområdet. Antalet personer som avlade sjuksköterskeexamen var något färre än läsåret innan och andelen kvinnor är fortsatt väldigt hög. För att universitet och högskolor ska kunna ta emot och examinera fler studenter krävs bl.a. att det finns fler platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Åtgärder har vidtagits för att fler VFU-platser ska finnas tillgängliga, t.ex. har en nationell VFU-samordnare tillsatts och universitet och högskolor har tillförts medel för att utveckla VFU i hälso- och sjukvårdsutbildningar med särskilt fokus på sjuksköterskeutbildningen.

Den sammantagna prestationsgraden för utbildning på grundnivå och avancerad nivå har ökat under de senaste åren även om prestationsgraden har utvecklats olika beroende på ämnesområde. En bakomliggande orsak till den ökade prestationsgraden bedöms bl.a. vara den ökade andelen programutbildningar i utbildningsutbudet. En del av Universitetskanslersämbetets uppdrag att följa upp pandemins konsekvenser för högskolan har varit att titta på hur studenternas prestationer och avhopp har påverkats under pandemin. Den samlade bilden är att det inte går att se några stora effekter av covid-19-pandemin på studenternas genomströmning. I inledningen av pandemin sjönk studenternas prestationer något, men under det senaste året har det skett en återhämtning. Genomströmningen varierar mellan olika utbildningar och inom vissa lärarutbildningar och ingenjörsutbildningarna är genomströmningen fortsatt låg. Genomströmningen i utbildning på forskarnivå har varit stabil under flera år. Sett över en längre tidsperiod har genomströmningen dock ökat.

Vid svenska lärosäten ökar andelen med doktorsexamen bland den forskande och undervisande personalen. Under de senaste tio åren är det framför allt en större andel bland kvinnorna som har en doktorsexamen, men även bland männen har andelen ökat.

5.6 Politikens inriktning

5.6.1 Ett starkare Sverige genom utbildning och forskning

Regeringens mål är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt. Kunskap och bildning är grunden för samhällsutveckling och välbefinnande. Den akademiska friheten och lärarens och forskares självbestämmande över den egna forskningen och undervisningen ska aktivt främjas och värnas.

Utbildning och forskning inom högskolan ska genomsyras av hög kvalitet. Vetenskaplig excellens är avgörande för att Sverige ska kunna stärka sin konkurrenskraft och ställning som ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer. Detta gäller såväl grundforskningen som den tillämpade forskningen, oavsett forskningsområde och ämnesinriktning. Det är universitet och högskolors ansvar att organisera och utveckla verksamheten så att detta uppnås och resurserna utnyttjas effektivt. Det ska finnas ett nära samband mellan forskning och utbildning och en god samverkan med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte.

Att också utbildningen håller hög kvalitet är avgörande för att Sverige ska fortsätta att utvecklas som kunskapsnation. Högskoleutbildningar ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet. Utbildning av hög kvalitet ökar vårdens, skolans och näringslivets tillgång till välutbildad personal och stärker individers möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Det ger också goda förutsättningar för att öka genomströmningen i högskolan och rusta studenterna väl för ett långt arbetsliv. För att uppnå det bör lärosätena säkerställa att utbildningsutbudet ger förutsättningar för studenterna att tillgodogöra sig kunskaper på bästa sätt och att det

finns en tydlig fördjupning under studietiden. Under pandemin bedrevs undervisning huvudsakligen på distans vilket har gett nya erfarenheter och förväntningar bland personal och studenter. Distansutbildning kan vara viktig för att t.ex. möjliggöra vidareutbildning och för att studenter ska kunna kombinera arbete och familjeliv med studier. Samtidigt ställer distansutbildning av hög kvalitet stora krav på både pedagogik och tekniska lösningar. Det är viktigt att värna den campusbaserade utbildningen för att upprätthålla en kvalitativ utbildnings- och forskningsmiljö och ett kvalitativt utbildningsutbud.

Utbildningar i högskolan bidrar till bildning och till enskilda individers utveckling, samhällsengagemang och kritiska tänkande.

Vid universitet och högskolor bedrivs i dag en omfattande och betydelsefull internationell verksamhet som är väsentlig för att Sverige ska nå målen inom området. Det är viktigt att svenska lärosäten har förutsättningar att kunna attrahera internationella talanger till utbildning på grundnivå och avancerad nivå liksom till forskarutbildning och att det inte finns onödiga hinder för att rekrytera lärare och forskare som kan bidra till en svensk högskola i världsklass. Internationella samarbeten medför dock även utmaningar och risker. I en alltmer osäker och polariserad värld uppstår nya geopolitiska utmaningar där öppenhet och samarbete riskerar att utnyttjas på ett negativt eller för Sverige skadligt sätt av främmande makt. Därför är det viktigt med ett aktivt säkerhetskyddsarbete och andra insatser för ansvarsfull internationalisering för att förhindra att skyddsvärd verksamhet och kunskap vid universitet och högskolor hamnar i orätta händer.

5.6.2 Stärkt akademisk frihet

För att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet behöver forskare och lärare få förutsättningar för att fritt söka och sprida kunskap samt fritt kunna utforska det omgivande samhället. Den akademiska friheten bidrar till ett öppet samhälle och ska främjas och värnas.

Ökad frihet ger förutsättningar för hög kvalitet

Akademisk frihet är en viktig beståndsdel i ett demokratiskt och starkt samhälle. Den kan dock inte tas för given utan behöver aktivt främjas och värnas. Fritt kunskaps-sökande och fri kunskapsspridning måste kunna involvera att ställa kontroversiella frågor och presentera oväntade resultat, utan att bli utsatt för hat och hot. Regeringen har gett Universitetskanslersämbetet i uppdrag att göra fallstudier och ge en sammanfattande nationell bild och internationell utblick avseende arbetet för att värna den akademiska friheten (U2023/00137).

Den administrativa överbyggnaden behöver minska för att ge plats åt universitetens kärnuppdrag. Det är inte rimligt att forskare lägger alltför mycket tid på betungande återrapportering utan deras tid bör frigöras för att fokusera på att bedriva forskning i världsklass och att bygga framstående forskningsmiljöer. Här avser regeringen att ta sitt ansvar genom att minska detaljregleringen. Dock har många administrativa pålagor sitt ursprung i beslut på lärosätena själva. En förutsättning för ett större omtag är därför att rektorer och universitetsledningar tar sitt ansvar för att minska forskares och lärares administrativa börda.

Tydliga karriärvägar krävs för att svenska lärosäten ska kunna konkurrera om toptalanger och ge förutsättningar för utbildning och forskning av hög kvalitet. Det kan övervägas om det finns behov av åtgärder för att stärka rörligheten i det svenska systemet. En hög grad av rörlighet är en känd kvalitetsfaktor. Det är viktigt att många forskare och lärare har internationell erfarenhet, erfarenhet från andra lärosäten och

från andra delar av samhället. För att stärka Sveriges konkurrenskraft som forskningsnation avser regeringen att se över förbättrade förutsättningar för doktorander och forskare att verka i Sverige. Inom Regeringskansliet pågår ett arbete för att ett sådant uppdrag ska kunna ges under 2023.

Ökad kompetens om säkerhetsfrågor

Säkerhetsläget har under de senaste åren blivit allt allvarigare och verksamheten vid universitet och högskolor är intressant för främmande makt. Regeringen ser därför över hur universitetens och högskolornas kompetens i säkerhetsfrågor kan öka. Det kan t.ex. behövas sådan kompetens i styrelserna vid universitet och högskolor.

Bestämmelser om styrelser vid de statliga universiteten och högskolorna finns både i högskolelagen och högskoleförordningen. Bestämmelserna baseras på förslag, bedömningar och andra uttalanden i bl.a. propositionerna Styrelser för universitet och högskolor – ledamöternas tillsättning och ansvar (prop. 2015/16:131), Nya myndigheter inom utbildningsområdet m.m. (prop. 2011/12:133) och Frihet att välja – ett ökat inflytande för universitet och högskolor när styrelseledamöter utses (prop. 2006/07:43).

Det bedöms i dag inte finnas utrymme för regeringen att ställa krav på kompetens i säkerhetsfrågor bland de ledamöter som utses av regeringen i de statliga universitetens och högskolornas styrelser, och det har därför inletts en översyn i Regeringskansliet. När det gäller regleringen på förordningsnivå eller regeringens beslut, kan regeringen med anledning av översynen behöva göra andra bedömningar än vad som har gjorts i nämnda propositioner.

5.6.3 Ökad kunskap för att möta framtidens utmaningar

Utbildning och forskning av hög kvalitet är helt avgörande för Sveriges välbefinnande. Genom gröna innovationer och världsledande utbildning och forskning skapas förutsättningar för framtidens nya jobb och stärkt konkurrenskraft i industrin. Utbildning och forskning av hög kvalitet möjliggör också stärkt kvalitet i skola och vård. För att Sverige ska stå starkt och konkurrenskraftigt inför framtiden och fortsätta att utvecklas som kunskapsnation är kompetensförsörjningen avgörande för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden och skapa goda förutsättningar för tillväxt i ekonomin. Det är därför viktigt att universitet och högskolor i ännu högre grad använder sina resurser för att erbjuda utbildningar där det i dag råder brist på arbetskraft och där det kommer finnas stora behov under kommande år.

Utbildning för att stärka ingenjörslandet Sverige

Sveriges välbefinnande har historiskt vilat på en stark innovationskraft hos individen och i näringslivet. En viktig grund för nya innovationer är lärosäten som bedriver forskning och utbildning i samverkan med det omgivande samhället. För att fortsatt upprätthålla innovations- och ingenjörslandet Sverige när konkurrensen hårdnar alltmer i omvärlden krävs investeringar i bl.a. tekniska utbildningar. För att stärka samhällets och näringslivets kompetensförsörjning föreslår regeringen därför en särskild ingenjörssatsning, ett ingenjörspaket. Genom fler utbildade inom bl.a. ingenjörsutbildningarna kan kompetensbehoven som följer av industrins gröna och digitala omställning och stora företagsetableringar och företagsexpansioner mötas. På så sätt kan Sverige ta en ledande ställning i de industrier som bidrar till den globala klimatomställningen.

Sverige behöver sammantaget fler som studerar på högskolan inom de utbildningsområden som samlas under begreppet STEM (Science, Technology,

Engineering and Mathematics). Därtill behöver genomströmningen på dessa utbildningar förbättras och andelen kvinnor inom flera utbildningar bör öka. Arbetet för att stärka kompetensförsörjningen avseende STEM-utbildningar bör därför intensifieras. Regeringen avser att påbörja arbetet med att ta fram en STEM-strategi, som spänner över hela utbildningssystemet från förskola till forskarutbildning och forskning.

Regeringen gör också en riktad satsning för att utöka civilingenjörsutbildningarna under kommande år. För att göra det möjligt för fler att läsa sådana utbildningar bör även förutsättningarna att läsa behörighetsgivande utbildning och högskole-introducerande utbildning, t.ex. basårsutbildningar, stärkas. Det behöver samtidigt vidtas åtgärder för att stärka kvaliteten inom ingenjörsutbildningarna. Ingenjörsutbildningarna ska förbereda studenterna för en framtida arbetsmarknad som kommer att präglas starkt av teknisk utveckling, kontinuerlig omställning och som ställer krav på både analytisk förmåga och förståelse för ny forskning. För att studenterna ska kunna rustas med de kunskaper och förmågor som krävs för den framtida yrkesutövningen behöver ersättningsbeloppen för naturvetenskap och teknik höjas. Det möjliggör mer lärarledd tid och tillgång till utbildningsmiljöer som ger förutsättningar för att bedriva undervisning som förbereder studenterna för deras kommande yrkesliv. Höjd kvalitet stärker också genomströmningen så att Sverige kan få fler ingenjörer.

Hög kvalitet i utbildning kräver en högkvalitativ forskningsmiljö vid svenska lärosäten. Regeringen gör en strategisk forskningssatsning vid Uppsala universitet, Lunds universitet och Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag för att tillsammans med näringslivet stärka möjligheterna att långsiktigt utveckla en stark forsknings- och utbildningsmiljö inom elektrifiering och batteriteknik. Det ger förutsättningar för att rekrytera nyckelkompetenser inom ett område där den internationella konkurrensen är hög. Sådan forskning bedöms kunna stärka hela Sverige med kunskap och bidra till näringslivets och lärosätenas internationella konkurrenskraft.

De stora behoven av kompetens under kommande år och den snabba teknikutvecklingen, inte minst föranledd av omställningen till ett fossilfritt energisystem, kommer även att innebära att möjligheterna till omställning och vidareutbildning för den som redan läst t.ex. en ingenjörsutbildning behöver förbättras. Regeringen gör därför en bredare satsning på utbildning på avancerad nivå för att fler ska kunna vidareutbilda sig och tillgodogöra sig kompetens inom områden som bl.a. batterier, elektrifiering och andra områden där teknikutvecklingen går snabbt fram.

Utbildning för att yrkesverksamma ska kunna ställa om och stärka sin kompetens

För att stimulera ett utbildningsutbud som är mer flexibelt och riktat mot yrkesverksamma som behöver vidareutbilda sig eller ställa om behöver lärosätenas arbete med livslångt lärande utvecklas. Genom det nya omställningsstudiestöd som införts kan omställning eller vidareutbildning underlättas. Med omställningsstudiestödet kan efterfrågan på utbildning bland yrkesaktiva öka och det är viktigt att det finns ett relevant, kvalificerat och effektivt utbildningsutbud som kan erbjudas till personer i behov av omställning och fortbildning. Regeringen följer utvecklingen av reformen för att bedöma behovet av ytterligare åtgärder, t.ex. förändringar i resurstilldelningssystemet, för att utveckla ett sådant utbildningsutbud. Omställningsstudiestödet finansieras inom utgiftsområde 15 Studiestöd, se avsnitt 2.4.

För att förbättra möjligheterna till vidareutbildning för yrkesverksamma med specialistkompetens satsar regeringen särskilt på korta kurser för yrkesverksamma. Syftet är att medlen ska kunna bidra till att utveckla ett särskilt kvalificerat utbildningsutbud som på sikt kan ges som uppdragsutbildning eller poänggivande högskole-

utbildning. Inledningsvis bör inriktningen vara kurser med inriktning batteri, teknik och grön omställning.

Utbildning för att stärka Sveriges säkerhet och beredskap

En föränderlig och osäker omvärld där en konflikt pågår i Sveriges närområde kräver utbildade inom försvar, säkerhet och krisberedskap. Totalförsvaret ska stärkas kommande år och det finns tydliga kompetensbehov inom t.ex. säkerhetsskydd och cybersäkerhet.

Det växande hot som cyberattacker och cyberspionage innebär medför ett ökat behov av specialistkompetens inom cyberförsvar för att säkra och försvara den digitala infrastrukturen som samhället vilar på. Det råder samtidigt kompetensbrist inom området både inom privat och offentlig sektor. En ökad förmåga inom cybersäkerhet stärker därför både samhällets försvarsförmåga och Sveriges konkurrenskraft. För att möta samhällets breda behov inom detta område föreslås en etablering av Cyber-campus Sverige vid Kungl. Tekniska högskolan.

Även tillgången till kompetens inom säkerhetsskyddsområdet behöver öka för att samhället ska kunna upprätthålla ett gott skydd för säkerhetskänslig verksamhet och information. Försvarshögskolan är en central aktör för att förse bl.a. myndigheter, affärsverk och tillsynsmyndigheter med grundkompetens och vidareutbildningsmöjligheter. Regeringen vill därför ge Försvarshögskolan förutsättningar att utveckla en utbildnings- och forskningsmiljö som kan stödja säkerhetsskyddsområdet och därmed långsiktigt stärka samhällets säkerhet och beredskap.

Utbildning för att höja kvaliteten i skolan

För att den svenska skolan ska hålla hög kvalitet är det avgörande att de personer som antas till lärar- och förskollärarytbildningar har goda förutsättningar, i form av färdigheter och förmågor, att genomföra utbildningen och bli skickliga lärare och förskollärare. Regeringen har därför tillsatt en utredare som ska föreslå åtgärder för att utveckla lärar- och förskollärarytbildningarna i syfte att höja utbildningarnas och yrkenas status och attraktivitet (dir. 2023:111). Utredaren ska bland annat föreslå hur antagningskraven till lärar- och förskollärarytbildningarna kan höjas, föreslå åtgärder för hur ämneslärarytbildningen kan stärkas och hur innehållet kan reformeras med ett ökat fokus på ämneskunskap, kognitionsvetenskap och praktisk metodik. För att stärka kvaliteten i lärarytbildningen och säkerställa goda ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper för lärare inom naturvetenskap, matematik och teknik behöver det finnas förutsättningar för bl.a. mer lärarledd tid inom ämnesstudierna. Regeringen gör därför en särskild kvalitetssatsning genom att höja ersättningen för utbildningsområdet naturvetenskap och teknik (se ovan), vilket även ger förutsättningar för fördjupade ämneskunskaper hos blivande lärare.

Genom att ge bättre möjligheter för personer med tidigare högskoleutbildning att byta spår till lärare mitt i livet, bl.a. genom effektivare utbildningsvägar, kan skolan berikas med fler erfarna lärare med goda ämneskunskaper. Den pågående försöksverksamheten med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) bör utökas till fler lärosäten och fler ska kunna studera inom kortare KPU. Insamlingsstiftelsen Teach for Sweden ska få ökade medel för att kunna fortsätta att utveckla sitt arbete med bl.a. ett särskilt ledarskapsprogram för lärarstudenter.

Utbildning för att höja kvaliteten genom fler anställda i hälso- och sjukvården

För hälso- och sjukvården är en god kompetensförsörjning en nyckelfråga. Tillgången till personal är bl.a. en förutsättning för fler vårdplatser och minskade väntetider. För att mer långsiktigt möjliggöra för fler utbildade satsar regeringen på utökade resurser för utbildning vid Sophiahemmet.

En viktig förutsättning för att universitet och högskolor ska kunna ta emot fler studenter är att det finns platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU). En särskild utredare, som ska fungera som nationell samordnare, har fått i uppdrag att stödja universitet och högskolor, hälso- och sjukvårdshuvudmän och vårdgivare, såväl offentliga som privata, i deras samverkan kring VFU (dir. 2022:101). Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2023.

I mars 2019 fattades beslut om en ny läkarexamen. Beslutet innebär att utbildningen till läkarexamen förlängs med 30 högskolepoäng, vilket motsvarar en termins heltidsstudier. Den nya utbildningen startade höstterminen 2021. Till följd av att utbildningen har förlängts beräknas antalet helårsstudenter på läkarutbildningen att öka fr.o.m. 2027. Det innebär ett ökat behov av ersättning för klinisk utbildning och forskning liksom ökade utbildningskostnader för berörda universitet. Regeringen har för avsikt att säkerställa finansiering för de beräknade kostnaderna och avser att återkomma i kommande budgetpropositioner.

5.6.4 Framstående forskningsmiljöer ger konkurrenskraftiga universitet och högskolor

För att universitet och högskolor ska konkurrera med världens främsta vetenskaps- och innovationsmiljöer och locka hit den främsta kompetensen krävs ett större fokus på att bygga framstående forsknings- och innovationsmiljöer kring svensk forsknings styrkeområden. Internationalisering, inklusive student-, doktorand- och forskar-mobilitet, är viktig för att svensk forskning och innovation ska kunna nå högsta kvalitet (se även avsnitt 6.4). Lärosätena ska ha goda förutsättningar att nyttiggöra forskningsresultat samt att bidra till innovation och svensk konkurrenskraft.

Universitets och högskolors forskningsanslag är avgörande för att skapa förutsättningar för strategiska forskningsprioriteringar. De är också viktiga för att säkra tydliga och förutsägbara karriärvägar baserade på meriteringsanställningar. Forskningsanslagen möjliggör också ett risktagande där det krävs större långsiktighet än vad kortare projektbidrag kan ge. Regeringen gör en strategisk forskningssatsning för att utveckla en stark forsknings- och utbildningsmiljö inom elektrifiering och batteriteknik vid ett antal universitet (se avsnitt 5.6.3)

5.7 Budgetförslag

Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Samtliga ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer räknas upp med pris- och löneomräkningen på 3,50 procent. Ersättningsbeloppet per helårsstudent för Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt utbildningsområde höjs även med ytterligare 992 kronor (1,6 procent). Ersättningsbeloppen för helårsstudenter och helårsprestationer bör för budgetåret 2024 uppgå till de belopp som presenteras i tabell 5.10.

Tabell 5.10 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Kronor

UTBILDNINGSSOMRÅDE	Ersättning för en helårsstudent	Ersättning för en helårsprestation
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhällsvetenskapligt	35 470	23 113
Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt	61 474	51 006
Vård	64 301	55 692
Odontologiskt	53 174	61 942
Medicinskt	71 854	87 400
Undervisning ¹	43 143	45 196
Verksamhetsförlagd utbildning ²	61 141	59 320
Övrigt ³	48 573	39 457
Design	171 391	104 423
Konst	243 318	104 460
Musik	147 863	93 490
Opera	352 372	210 793
Teater	340 736	169 717
Media	347 722	278 539
Dans	239 640	132 415
Idrott	124 875	57 787

¹Avser utbildning inom det allmänna utbildningsområdet och den utbildningsvetenskapliga kärnan.²Avser verksamhetsförlagd utbildning inom lärar- och förskolläraryt utbildning.³Avser utbildning i vissa ämnen inom humanistiskt utbildningsområde enligt uppdrag i regleringsbrev, journalistutbildning, bibliotekarieutbildning samt praktiska och estetiska kurser inom lärarutbildning med inriktning mot tidigare år, inom grundläraryt utbildning och inom förskolläraryt utbildning.

I tabell 5.11 och 5.12 sammanfattas de utbyggnader av utbildning på högskolenivå som föreslås och beräknas i denna proposition. Fördelningen per lärosäte framgår under respektive anslag.

Tabell 5.11 Sammanfattning av utbyggnader av utbildning på högskolenivå som föreslås i denna proposition

Tusental kronor ¹	2024	2025	2026	Permanent effekt	Slutår
Civilingenjörer och avancerad nivå	49 000	71 000	93 000	149 000	-
Avancerad nivå	74 000	74 000	74 000	74 000	-
Basår	23 000	54 000	54 000	54 000	-
Korta kurser	30 000	60 000	10 000	10 000	-
Försöksverksamhet kort KPU	2 800	6 800	6 800		2027
Totalt	178 800	265 800	237 800	287 000	

¹Beloppen är avrundade.**Tabell 5.12 Beräknat antal helårsstudenter**

Prognos för antal helårsstudenter som tillförda medel beräknas motsvara

Helårsstudenter ¹	2024	2025	2026	Permanent effekt	Slutår
Civilingenjörer och avancerad nivå	435	635	835	1 335	-
Avancerad nivå	665	665	665	665	-
Basår	200	500	500	500	-
Försöksverksamhet kort KPU	30	70	70	-	2027
Totalt	1 330	1 870	2 070	2 500	

¹ Beräknat antal helårsstudenter kan vara avrundat.

Samtliga anslag till utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning och utbildning på forskarnivå inom avsnittet minskas med 0,5 procent 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp. Övriga anslag inom avsnittet som pris- och löneomräknas minskas med 1 procent 2024 och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4). Det är viktigt att universitet och högskolor fortsatt prioriterar sina utbildningsresurser till de områden där det bedöms råda stor brist, se även avsnitt 5.6.3. Neddragningen kommer att innebära prioriteringar och regeringen bedömer därför att det är viktigt att se över hur t.ex. detaljreglering och betungande återrapportering kan minskas för att på så vis ge förutsättningar för lärosätena att fokusera på utbildning och forskning, se även avsnitt 5.6.2. Samtliga myndigheters anslag är dessutom justerade till följd av slopad avgift för årlig revision fr.o.m. räkenskapsåret 2024 (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6).

Anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* beräknas minska till följd av omfördelning av takbelopp mellan lärosäten fr.o.m. 2025 (se avsnitt 5.7.64). Neddragningen beräknas omfördelas till lärosätenas takbelopp med start från 2025. Syftet med om-fördelningen är att stärka drivkrafterna för ett utbildningsutbud av hög kvalitet för att förse arbetsmarknaden med den kompetens som behövs inom bl.a. STEM-området. Därför planeras den kommande neddragningen att baseras på utbildningar med låg aktivitet och genomströmning samt på omfattningen av fristående kurser inom områden där det inte bedöms råda motsvarande brist på arbetsmarknaden. Regeringen avser att återkomma med förslag till sådan omfördelning i kommande budgetpropositioner.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

För att öka överskådligheten och minska omfattningen av budgetavsnittet redovisas de statliga universitetens och högskolornas avgiftsbelagda verksamhet samlad i tabell 5.13. De offentligrättsliga avgifterna avser den del av avgiften för högskoleprovet som lärosätena disponerar. Eventuellt underskott i verksamheten finansieras med anslagsmedel.

Tabell 5.13 Avgiftsbelagd verksamhet

Tusental kronor

Universitet/högskola	Uppdragsverksamhet					Offentligrättslig verksamhet		
	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Resultat 2024	Ack. resultat utgående 2024	Intäkter 2024	Kostnader 2024
Uppsala universitet	26 480	-11 000	328 000	339 000	-11 000	4 480	1 800	5 000
Lunds universitet	19 588	10 000	470 000	460 000	10 000	39 588	4 000	6 500
Göteborgs universitet	25 051	-2 500	265 000	269 000	-4 000	18 551	4 000	13 000
Stockholms universitet	15 736	0	291 312	291 312	0	15 736	15 484	18 300
Umeå universitet	53 954	-8 000	360 000	368 000	-8 000	37 954	1 200	1 800
Linköpings universitet	-3 404	-5 000	112 000	112 000	0	-8 404	1 900	3 000
Karolinska institutet	209 722	0	520 000	520 000	0	209 722		
Kungl. Tekniska högskolan	50 802	-13 000	330 000	340 000	-10 000	27 802		
Luleå tekniska universitet	10 742	-1 173	91 033	91 033	97	9 569	493	456
Karlstads universitet	-62	0	76 122	76 122	0	-62	693	1 099
Linnéuniversitetet	-235	0	250 000	250 000	0	-235	1 650	1 650
Örebro universitet	-1 530	-384	20 800	21 050	-250	-2 164	1 400	2 200
Mittuniversitetet	25 552	-3 076	36 245	39 500	-3 255	19 221	900	2 200
Malmö universitet	28 262	-6 665	192 870	199 492	-6 623	14 975		

	Uppdragsverksamhet					Offentligrättslig verksamhet			
Mälardalens universitet	18 142	-6 700	35 000	40 000	-5 000	6 442	2 000	-3 000	
Blekinge tekniska högskola	2 174	-500	46 800	46 800	0	1 674	950	1 350	
Gymnastik- och idrottshögskolan	77	0	4 000	4 000	0	77			
Försvarshögskolan	28 285	-3 100	366 341	366 341	0	25 185			
Högskolan i Borås	8 527	-500	166 000	166 000	0	8 027	550	650	
Högskolan Dalarna	-18	-299	825	825	0	-317	825	825	
Högskolan i Gävle	2 897	-500	35 000	35 500	-500	1 897	700	1 100	
Högskolan i Halmstad	513	0	47 000	47 000	0	513	3 000	3 000	
Högskolan Kristianstad	48 360	2 600	48 000	44 500	3 500	54 460	600	1 000	
Högskolan i Skövde	608	0	24 000	24 000	0	608	600	900	
Högskolan Väst	8 463	2 600	52 400	55 000	-2 600	8 463	650	700	
Konstfack	197	0	3 700	3 700	0	3 399			
Kungl. Konsthögskolan	173	0	400	400	0	173			
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	0	0	510	510	0	0			
Stockholms konstnärliga högskola	3	0	1 000	1 000	0	3			
Södertörns högskola	21 188	2 080	188 639	188 639	0	23 268			

Anm.: Samtliga avgiftsintäkter disponeras av respektive lärosäte. Uppgifterna för 2023 och 2024 är prognoser.

5.7.1 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tabell 5.14 Anslagsutveckling 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tusental kronor

2022	Utfall	167 277	Anslagssparande	9 316
2023	Anslag	173 509 ¹	Utgiftsprognos	177 287
2024	Förslag	176 022		
2025	Beräknat	178 372 ²		
2026	Beräknat	176 188 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 171 048 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 165 439 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Universitetskanslersämbetets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.15 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	173 509	173 509	173 509
Pris- och löneomräkning ²	6 595	14 307	18 297
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-4 082	-9 444	-15 618
varav BP24 ³	-2 082	-2 082	-2 082
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-301	-301	-301
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 781	-1 781	-1 781
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	176 022	178 372	176 188

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 1 781 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 176 022 000 kronor anvisas under anslaget 2:1 *Universitetskanslersämbetet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 178 372 000 kronor respektive 176 188 000 kronor.

5.7.2 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tabell 5.16 Anslagsutveckling 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2022	Utfall	260 584	Anslagssparande	6 864
2023	Anslag	243 502 ¹	Utgiftsprognos	248 439
2024	Förslag	220 435		
2025	Beräknat	228 395 ²		
2026	Beräknat	232 969 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 220 434 tkr i 2024 års prislivå.

³ Motsvarar 220 435 tkr i 2024 års prislivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Universitets- och högskolerådets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.17 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	243 502	243 502	243 502
Pris- och löneomräkning ²	7 716	16 788	22 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-31 783	-32 931	-33 590
varav BP24 ³	-3 181	-3 181	-3 181
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-955	-955	-955
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 226	-2 226	-2 226
Överföring till/från andra anslag	1 000	1 036	1 057
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	220 435	228 395	232 969

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 2 226 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

För arbetet med en webbportal för studenthälsa ökas anslaget med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2024. Anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* minskas med samma belopp.

Regeringen föreslår att 220 435 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Universitets- och högskolerådet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 228 395 000 kronor respektive 232 969 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 5.18 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Verksamhetens intäkter 2024	Kostnader som ska täckas 2024	Resultat 2024	Ack. resultat utgående 2024
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
<i>Högskoleprovet</i>			23 000	35 000	-12 000	
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten och finansierar en bestämd del av verksamheten						
<i>Uppdragsverksamhet</i>	18 767	-12 317	244 616	246 716	-2 100	4 350

5.7.3 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.19 Anslagsutveckling 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	2 038 600	Anslagssparande
2023	Anslag	2 028 199 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	2 117 826	
2025	Beräknat	2 194 159 ²	
2026	Beräknat	2 235 466 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 115 876 tkr i 2024 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 108 183 tkr i 2024 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.20 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	2 028 199	2 028 199	2 028 199
Pris- och löneomräkning ²	70 948	148 613	197 685
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	18 679	17 347	9 582
<i>varav BP24³</i>	<i>20 610</i>	<i>46 299</i>	<i>62 056</i>

	2024	2025	2026
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-877	-877	-877
– Fler basårsutbildningar	7 665	17 999	17 999
– Civilingenjörsutbildning och utbildning på avancerad nivå	16 286	23 619	30 952
– Höjt ersättningsbelopp NT	8 022	16 044	24 468
– Generell besparing i statsförvaltningen	-10 486	-10 486	-10 486
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 117 826	2 194 159	2 235 466

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på civilingenjörsutbildning och utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 16 286 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 23 619 000 kronor och fr.o.m. 2026 med 30 952 000 kronor. Fullt utbyggd beräknas satsningen omfatta 49 620 000 kronor. För basårsutbildning ökas anslaget med 7 665 000 kronor 2024. Anslaget beräknas öka med 17 999 000 kronor fr.o.m. 2025. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 8 022 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 16 044 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 24 468 000 kronor.

Regeringen föreslår att 2 117 826 000 kronor anvisas under anslaget 2:3 *Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 2 194 159 000 kronor respektive 2 235 466 000 kronor.

5.7.4 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.21 Anslagsutveckling 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	2 368 441	Anslagssparande	
2023	Anslag	2 366 674 ¹	Utgiftsprognos	2 366 674
2024	Förslag	2 451 337		
2025	Beräknat	2 542 031 ²		
2026	Beräknat	2 599 338 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 451 336 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 451 337 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.22 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	2 366 674	2 366 674	2 366 674
Pris- och löneomräkning ²	82 788	173 413	230 676
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 875	1 944	1 988
<i>varav BP24³</i>	<i>1 875</i>	<i>1 875</i>	<i>1 875</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-877	-877	-877
– Strategisk forskningssatsning batterier	15 000	15 000	15 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-12 248	-12 248	-12 248
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 451 337	2 542 031	2 599 338

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att stärka forsknings- och utbildningsmiljöerna inom elektrifiering och batteriteknik ökas anslaget med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Regeringen föreslår att 2 451 337 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 2 542 031 000 kronor respektive 2 599 338 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i kunskaps- och innovationsplattformen inom kultur och kreativa näringar under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Culture and Creativity) och bemyndigar regeringen att under 2024–2026 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 300 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: EIT Culture and Creativity ska efter beslut av Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) driva en ny EU-satsning på kultur och kreativa näringar. För att möjliggöra att Uppsala universitet deltar som ledande partner i detta konsortium bör riksdagen godkänna att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i EIT Culture and Creativity och bemyndiga regeringen att under 2024–2026 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 300 000 kronor.

5.7.5 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.23 Anslagsutveckling 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	2 355 647	Anslagssparande
2023	Anslag	2 350 343 ¹	Utgiftsprognos
			2 350 343

2024	Förslag	2 457 847
2025	Beräknat	2 544 955 ²
2026	Beräknat	2 599 384 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 454 156 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 451 380 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.24 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	2 350 343	2 350 343	2 350 343
Pris- och löneomräkning ²	82 216	172 215	229 084
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	25 288	22 397	19 957
varav BP24 ³	19 863	46 351	62 947
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-719	-719	-719
– Fler basårsutbildningar	7 665	17 999	17 999
– Civilingenjörsutbildning och utbildning på avancerad nivå	16 286	23 619	30 953
– Höjt ersättningsbelopp NT	8 821	17 642	26 904
– Generell besparing i statsförvaltningen	-12 190	-12 190	-12 190
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 457 847	2 544 955	2 599 384

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på civilingenjörsutbildning och utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 16 286 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 23 619 000 kronor och fr.o.m. 2026 med 30 953 000 kronor. Fullt utbyggd beräknas satsningen omfatta 49 620 000 kronor. För basårsutbildning ökas anslaget med 7 665 000 kronor 2024. Anslaget beräknas öka med 17 999 000 kronor fr.o.m. 2025. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 8 821 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 17 642 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 26 904 000 kronor.

Regeringen föreslår att 2 457 847 000 kronor anvisas under anslaget 2:5 *Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 2 544 955 000 kronor respektive 2 599 384 000 kronor.

5.7.6 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.25 Anslagsutveckling 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	2 432 733	Anslagssparande
2023	Anslag	2 466 462 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	2 554 257	
2025	Beräknat	2 648 759 ²	
2026	Beräknat	2 708 473 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 554 257 tkr i 2024 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 554 258 tkr i 2024 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.26 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	2 466 462	2 466 462	2 466 462
Pris- och löneomräkning ²	86 278	180 724	240 402
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer <i>varav BP24³</i>	1 517	1 517	1 609
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-719	-719	-719
– Strategisk forskningssatsning batterier	15 000	15 000	15 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-12 764	-12 764	-12 764
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 554 257	2 648 759	2 708 473

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att stärka forsknings- och utbildningsmiljöerna inom elektrifiering och batteriteknik ökas anslaget med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Regeringen föreslår att 2 554 257 000 kronor anvisas under anslaget 2:6 *Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 2 648 759 000 kronor respektive 2 708 473 000 kronor.

5.7.7 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.27 Anslagsutveckling 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	2 386 826	Anslagssparande
2023	Anslag	2 379 997 ¹	Utgiftsprognos 2 379 997
2024	Förslag	2 455 086	
2025	Beräknat	2 522 780 ²	
2026	Beräknat	2 573 078 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 432 772 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 426 572 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.28 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	2 379 997	2 379 997	2 379 997
Pris- och löneomräkning ²	83 254	174 389	231 975
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-8 165	-31 606	-38 894
<i>varav BP24³</i>	<i>-4 593</i>	<i>617</i>	<i>6 088</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-850	-850	-850
– Fler platser avancerad nivå	3 345	3 345	3 345
– Höjt ersättningsbelopp NT	5 211	10 421	15 892
– Generell besparing i statsförvaltningen	-12 299	-12 299	-12 299
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 455 086	2 522 780	2 573 078

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 3 345 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 5 211 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 10 421 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 15 892 000 kronor.

Regeringen föreslår att 2 455 086 000 kronor anvisas under anslaget 2:7 *Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 2 522 780 000 kronor respektive 2 573 078 000 kronor.

5.7.8 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.29 Anslagsutveckling 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	1 743 620	Anslagssparande
2023	Anslag	1 767 794 ¹	Utgiftsprognos 1 767 794
2024	Förslag	1 819 634	
2025	Beräknat	1 886 957 ²	
2026	Beräknat	1 929 495 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 819 634 tkr i 2024 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 819 633 tkr i 2024 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.30 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 767 794	1 767 794	1 767 794
Pris- och löneomräkning ²	61 838	129 531	172 303
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-9 998	-10 368	-10 602
varav BP24 ³	-9 998	-9 998	-9 998
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-850	-850	-850
– Generell besparing i statsförvaltningen	-9 148	-9 148	-9 148
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 819 634	1 886 957	1 929 495

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 1 819 634 000 kronor anvisas under anslaget 2:8 *Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 886 957 000 kronor respektive 1 929 495 000 kronor.

5.7.9 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.31 Anslagsutveckling 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	1 907 092	Anslagssparande 152 253
2023	Anslag	1 964 583 ¹	Utgiftsprognos 1 922 090

2024	Förslag	2 032 470
2025	Beräknat	2 085 824 ²
2026	Beräknat	2 126 940 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 011 406 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 005 836 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.32 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 964 583	1 964 583	1 964 583
Pris- och löneomräkning ²	68 722	143 951	191 484
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-3 594	-25 571	-32 052
varav BP24 ³	-1 678	4 436	10 577
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-888	-888	-888
– Utökad kortare KPU	187	453	453
– Fler platser avancerad nivå	3 345	3 345	3 345
– Höjt ersättningsbelopp NT	5 849	11 697	17 838
– Generell besparing i statsförvaltningen	-10 171	-10 171	-10 171
Överföring till/från andra anslag	2 759	2 861	2 926
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 032 470	2 085 824	2 126 940

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 187 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 453 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 3 345 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 5 849 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 11 697 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 17 838 000 kronor.

Regeringen föreslår att 2 032 470 000 kronor anvisas under anslaget 2:9 *Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 2 085 824 000 kronor respektive 2 126 940 000 kronor.

5.7.10 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.33 Anslagsutveckling 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	1 779 111	Anslagssparande
2023	Anslag	1 803 777 ¹	Utgiftsprognos 1 803 777
2024	Förslag	1 856 651	
2025	Beräknat	1 925 344 ²	
2026	Beräknat	1 968 748 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 856 652 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 856 651 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.34 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 803 777	1 803 777	1 803 777
Pris- och löneomräkning ²	63 097	132 168	175 811
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-10 223	-10 601	-10 840
varav BP24 ³	-10 223	-10 223	-10 223
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-888	-888	-888
– Generell besparing i statsförvaltningen	-9 335	-9 335	-9 335
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 856 651	1 925 344	1 968 748

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 1 856 651 000 kronor anvisas under anslaget 2:10 *Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 925 344 000 kronor respektive 1 968 748 000 kronor.

5.7.11 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.35 Anslagsutveckling 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	1 519 851	Anslagssparande 83 792
2023	Anslag	1 592 610 ¹	Utgiftsprognos 1 515 978

2024	Förslag	1 647 203
2025	Beräknat	1 694 717 ²
2026	Beräknat	1 724 261 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 634 253 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 626 085 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.36 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 592 610	1 592 610	1 592 610
Pris- och löneomräkning ²	55 710	116 695	155 228
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 117	-14 588	-23 577
varav BP2 ³	-41	4 287	8 832
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-594	-594	-594
– Fler platser avancerad nivå	4 460	4 460	4 460
– Höjt ersättningsbelopp NT	4 329	8 657	13 202
– Generell besparing i statsförvaltningen	-8 236	-8 236	-8 236
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 647 203	1 694 717	1 724 261

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 4 460 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 4 329 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 8 657 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 13 202 000 kronor.

Regeringen föreslår att 1 647 203 000 kronor anvisas under anslaget 2:11 *Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 694 717 000 kronor respektive 1 724 261 000 kronor.

5.7.12 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.37 Anslagsutveckling 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	1 231 968	Anslagssparande
2023	Anslag	1 249 048 ¹	Utgiftsprognos
			1 249 048

2024	Förslag	1 285 682
2025	Beräknat	1 333 250 ²
2026	Beräknat	1 363 307 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 285 682 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 285 683 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.38 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 249 048	1 249 048	1 249 048
Pris- och löneomräkning ²	43 692	91 521	121 743
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-7 058	-7 319	-7 484
varav BP24 ³	-7 058	-7 058	-7 058
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-594	-594	-594
– Generell besparing i statsförvaltningen	-6 464	-6 464	-6 464
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 285 682	1 333 250	1 363 307

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 1 285 682 000 kronor anvisas under anslaget 2:12 *Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 333 250 000 kronor respektive 1 363 307 000 kronor.

5.7.13 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.39 Anslagsutveckling 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	1 671 808	Anslagssparande	251 533
2023	Anslag	1 745 359 ¹	Utgiftsprognos	1 711 440
2024	Förslag	1 812 289		
2025	Beräknat	1 869 530 ²		
2026	Beräknat	1 917 572 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 802 829 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 808 389 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.40 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 745 359	1 745 359	1 745 359
Pris- och löneomräkning ²	61 053	127 887	170 116
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	3 302	-6 386	-634
varav BP24 ³	4 871	12 820	20 858
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-641	-641	-641
– Utökad kortare KPU	205	499	499
– Fler platser avancerad nivå	6 689	6 689	6 689
– Höjt ersättningsbelopp NT	7 655	15 310	23 348
– Generell besparing i statsförvaltningen	-9 037	-9 037	-9 037
Överföring till/från andra anslag	2 575	2 670	2 730
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 812 289	1 869 530	1 917 572

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 205 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 499 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 6 689 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 7 655 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 15 310 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 23 348 000 kronor.

Regeringen föreslår att 1 812 289 000 kronor anvisas under anslaget 2:13 *Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 869 530 000 kronor respektive 1 917 572 000 kronor.

5.7.14 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.41 Anslagsutveckling 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	1 067 162	Anslagssparande
2023	Anslag	1 081 958 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	1 113 565	

2025	Beräknat	1 152 565 ²
2026	Beräknat	1 178 549 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 111 444 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 111 445 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.42 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 081 958	1 081 958	1 081 958
Pris- och löneomräkning ²	37 847	79 278	105 457
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-6 240	-8 671	-8 866
varav BP24 ³	-6 240	-6 240	-6 240
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-641	-641	-641
– Generell besparing i statsförvaltningen	-5 599	-5 599	-5 599
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 113 565	1 152 565	1 178 549

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 1 113 565 000 kronor anvisas under anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 152 565 000 kronor respektive 1 178 549 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i konsortiet The Academic Model Providing Access to Healthcare (AMP ATH) och bemyndigar regeringen att under 2024–2027 för anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 200 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Linköpings universitet har i över 30 år bedrivit ett akademiskt samarbete med Moi University i Eldoret, Kenya. AMP ATH är ett konsortium som etablerats av bl.a. Indiana University och som stödjer den forsknings- och utbildningsinfrastruktur som finns på plats i Eldoret. För att få fortsatt tillgång till denna infrastruktur, liksom tillgång till stöd i säkerhetsfrågor och forskarsamarbeten, bör Linköpings universitet bli medlem i AMP ATH. Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap i AMP ATH och bemyndiga regeringen att under 2024–2027 för anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 200 000 kronor.

5.7.15 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.43 Anslagsutveckling 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2022	Utfall	780 671	Anslagssparande	61 753
2023	Anslag	802 164 ¹	Utgiftsprognos	797 684
2024	Förslag	826 842		
2025	Beräknat	851 948 ²		
2026	Beräknat	865 546 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 821 552 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 816 263 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.44 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
	2024	2025	2026	
Anvisat 2023¹	802 164	802 164	802 164	
Pris- och löneomräkning ²	28 060	58 777	78 186	
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-3 382	-8 993	-14 804	
varav BP24 ³	-4 440	-3 832	-3 193	
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-891	-891	-891	
– Höjt ersättningsbelopp NT	608	1 216	1 855	
– Generell besparing i statsförvaltningen	-4 157	-4 157	-4 157	
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	826 842	851 948	865 546	

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 608 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 1 216 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 1 855 000 kronor.

Regeringen föreslår att 826 842 000 kronor anvisas under anslaget 2:15 *Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 851 948 000 kronor respektive 865 546 000 kronor.

5.7.16 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.45 Anslagsutveckling 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	1 749 545	Anslagssparande
2023	Anslag	1 773 802 ¹	Utgiftsprognos 1 773 802
2024	Förslag	1 825 779	
2025	Beräknat	1 893 329 ²	
2026	Beräknat	1 936 012 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 825 779 tkr i 2024 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 825 779 tkr i 2024 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.46 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 773 802	1 773 802	1 773 802
Pris- och löneomräkning ²	62 048	129 971	172 889
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-10 071	-10 444	-10 679
varav BP24 ³	-10 071	-10 071	-10 071
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-891	-891	-891
– Generell besparing i statsförvaltningen	-9 180	-9 180	-9 180
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 825 779	1 893 329	1 936 012

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 1 825 779 000 kronor anvisas under anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 893 329 000 kronor respektive 1 936 012 000 kronor.

5.7.17 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.47 Anslagsutveckling 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	1 159 963	Anslagssparande 199 929
2023	Anslag	1 327 305 ¹	Utgiftsprognos 1 303 952

2024	Förslag	1 384 540
2025	Beräknat	1 434 481 ²
2026	Beräknat	1 476 105 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 383 302 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 392 058 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.48 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 327 305	1 327 305	1 327 305
Pris- och löneomräkning ²	46 430	97 256	129 371
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	10 805	9 920	19 429
varav BP24 ³	11 962	23 692	35 923
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-683	-683	-683
– Utökad kortare KPU	56	137	137
– Fler platser avancerad nivå	7 804	7 804	7 804
– Höjt ersättningsbelopp NT	11 648	23 297	35 528
– Generell besparing i statsförvaltningen	-6 863	-6 863	-6 863
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 384 540	1 434 481	1 476 105

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 56 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 137 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 7 804 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 11 648 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 23 297 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 35 528 000 kronor.

Regeringen föreslår att 1 384 540 000 kronor anvisas under anslaget 2:17 *Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 434 481 000 kronor respektive 1 476 105 000 kronor.

5.7.18 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.49 Anslagsutveckling 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	1 843 660	Anslagssparande
2023	Anslag	1 879 222 ¹	Utgiftsprognos 1 869 222
2024	Förslag	1 944 253	
2025	Beräknat	2 016 187 ²	
2026	Beräknat	2 061 638 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 944 253 tkr i 2024 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 944 252 tkr i 2024 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.50 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 869 222	1 869 222	1 869 222
Pris- och löneomräkning ²	65 387	136 964	182 190
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer <i>varav BP24³</i>	9 644	10 001	10 226
– <i>Forskningsmedel till SciLifeLab</i>	20 000	20 000	20 000
– <i>Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision</i>	-683	-683	-683
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	-9 673	-9 673	-9 673
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 944 253	2 016 187	2 061 638

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökar med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2024 för ökad finansiering av Science for Life Laboratory (SciLifeLab) i enlighet med vad som angavs i propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60, bet. 2020/21:UbU16, rskr. 2020/21:254).

Regeringen föreslår att 1 944 253 000 kronor anvisas under anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 2 016 187 000 kronor respektive 2 061 638 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till European Research Infrastructure for Imaging Technologies in Biological and Biomedical Sciences (Euro-Bioimaging-ERIC) på högst 1 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till den ideella föreningen Ebrains på högst 1 600 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom urban mobilitet under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Urban Mobility) på högst 540 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har bemyndigats att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i Euro-Bioimaging-ERIC (prop. 2018/19:1, bet. 2018/19:UbU1, rskr. 2018/19:104). Medlemskapet förvaltas av Vetenskapsrådet i samråd med Kungl. Tekniska högskolan medan avgiften betalas av Kungl. Tekniska högskolan som också agerar företrädare för det konsortium av universitet som finansierar medlemskapet. Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till Euro-Bioimaging-ERIC förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till Euro-Bioimaging-ERIC på högst 1 000 000 kronor.

Sedan 2019 är Kungl. Tekniska högskolan medlem i den ideella föreningen Ebrains (prop. 2019/20:2 utg.omr. 16, bet. 2019/20:FiU11, rskr. 2019/20:65). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till Ebrains förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till Ebrains på högst 1 600 000 kronor.

Sedan 2019 är Kungl. Tekniska högskolan medlem i EIT Urban Mobility (prop. 2019/20:2 utg.omr. 16, bet. 2019/20:FiU11, rskr. 2019/20:65). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till EIT Urban Mobility förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2024–2026 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till EIT Urban Mobility på högst 540 000 kronor.

5.7.19 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.51 Anslagsutveckling 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	731 680	Anslagssparande	41 602
2023	Anslag	761 365 ¹	Utgiftsprognos	716 813
2024	Förslag	791 425		
2025	Beräknat	817 376 ²		

2026	Beräknat	837 389 ³
------	----------	----------------------

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 788 214 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 789 710 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.52 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	761 365	761 365	761 365
Pris- och löneomräkning ²	26 633	55 788	74 209
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	3 427	223	1 815
varav BP24 ³	5 550	10 809	15 072
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-437	-437	-437
– Utökad kortare KPU	840	2 040	2 040
– Fler platser avancerad nivå	5 017	5 017	5 017
– Höjt ersättningsbelopp NT	4 060	8 119	12 382
– Generell besparing i statsförvaltningen	-3 930	-3 930	-3 930
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	791 425	817 376	837 389

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 840 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 2 040 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 5 017 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 4 060 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 8 119 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 12 382 000 kronor.

Regeringen föreslår att 791 425 000 kronor anvisas under anslaget 2:19 *Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 817 376 000 kronor respektive 837 389 000 kronor.

5.7.20 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.53 Anslagsutveckling 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor	
2022	Utfall 433 513 Anslagssparande

2023	Anslag	439 523 ¹	Utgiftsprognos	439 523
2024	Förslag	452 185		
2025	Beräknat	468 915 ²		
2026	Beräknat	479 486 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 452 185 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 452 185 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.54 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	439 523	439 523	439 523
Pris- och löneomräkning ²	15 374	32 204	42 839
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-2 712	-2 812	-2 876
varav BP24 ³	-2 712	-2 712	-2 712
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-437	-437	-437
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 275	-2 275	-2 275
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	452 185	468 915	479 486

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 452 185 000 kronor anvisas under anslaget 2:20 *Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 468 915 000 kronor respektive 479 486 000 kronor.

5.7.21 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.55 Anslagsutveckling 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	768 995	Anslagssparande	
2023	Anslag	774 514 ¹	Utgiftsprognos	774 514
2024	Förslag	800 766		
2025	Beräknat	822 569 ²		
2026	Beräknat	833 364 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 793 221 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 785 914 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.56 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	774 514	774 514	774 514
Pris- och löneomräkning ²	27 093	56 751	75 491
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 485	-9 364	-17 324
varav BP24 ³	996	4 170	7 306
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-353	-353	-353
– Utökad kortare KPU	131	317	317
– Fler platser avancerad nivå	2 230	2 230	2 230
– Höjt ersättningsbelopp NT	2 987	5 975	9 111
– Generell besparing i statsförvaltningen	-3 999	-3 999	-3 999
Överföring till/från andra anslag	644	668	683
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	800 766	822 569	833 364

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 131 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 317 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 2 230 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 2 987 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 5 975 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 9 111 000 kronor.

Regeringen föreslår att 800 766 000 kronor anvisas under anslaget 2:21 *Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 822 569 000 kronor respektive 833 364 000 kronor.

5.7.22 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.57 Anslagsutveckling 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	285 401	Anslagssparande
2023	Anslag	289 358 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	297 629	

2025	Beräknat	308 641 ²
2026	Beräknat	315 598 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 297 629 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 297 628 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.58 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	289 358	289 358	289 358
Pris- och löneomräkning ²	10 122	21 202	28 203
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 851	-1 919	-1 963
<i>varav BP24³</i>	<i>-1 851</i>	<i>-1 851</i>	<i>-1 851</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-353	-353	-353
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 498	-1 498	-1 498
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	297 629	308 641	315 598

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 297 629 000 kronor anvisas under anslaget 2:22 *Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 308 641 000 kronor respektive 315 598 000 kronor.

5.7.23 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.59 Anslagsutveckling 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	1 202 655	Anslagssparande
2023	Anslag	1 204 546 ¹	Utgiftsprognos 1 195 274
2024	Förslag	1 246 264	
2025	Beräknat	1 282 036 ²	
2026	Beräknat	1 303 525 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 236 296 tkr i 2024 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 229 305 tkr i 2024 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.60 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 204 546	1 204 546	1 204 546
Pris- och löneomräkning ²	42 136	88 261	117 406
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-418	-10 771	-18 427
varav BP24 ³	-480	3 676	8 040
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-632	-632	-632
– Fler platser avancerad nivå	2 230	2 230	2 230
– Höjt ersättningsbelopp NT	4 156	8 312	12 676
– Generell besparing i statsförvaltningen	-6 234	-6 234	-6 234
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 246 264	1 282 036	1 303 525

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 2 230 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 4 156 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 8 312 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 12 676 000 kronor.

Regeringen föreslår att 1 246 264 000 kronor anvisas under anslaget 2:23

Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 282 036 000 kronor respektive 1 303 525 000 kronor.

5.7.24 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.61 Anslagsutveckling 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	390 389	Anslagssparande
2023	Anslag	395 801 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	406 967	
2025	Beräknat	422 024 ²	
2026	Beräknat	431 538 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 406 967 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 406 967 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.62 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	395 801	395 801	395 801
Pris- och löneomräkning ²	13 846	29 002	38 579
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-2 680	-2 779	-2 842
varav BP24 ³	-2 680	-2 680	-2 680
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-632	-632	-632
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 048	-2 048	-2 048
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	406 967	422 024	431 538

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 406 967 000 kronor anvisas under anslaget 2:24 *Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 422 024 000 kronor respektive 431 538 000 kronor.

5.7.25 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.63 Anslagsutveckling 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	861 462	Anslagssparande	38 194
2023	Anslag	899 925 ¹	Utgiftsprognos	893 581
2024	Förslag	932 155		
2025	Beräknat	959 719 ²		
2026	Beräknat	973 906 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 925 478 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 918 454 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.64 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	899 925	899 925	899 925
Pris- och löneomräkning ²	31 480	65 940	87 715
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	750	-6 146	-13 734
<i>varav BP24³</i>	<i>-867</i>	<i>1 132</i>	<i>3 231</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-431	-431	-431
– Fler platser avancerad nivå	2 230	2 230	2 230
– Höjt ersättningsbelopp NT	1 999	3 998	6 097
– Generell besparing i statsförvaltningen	-4 665	-4 665	-4 665
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	932 155	959 719	973 906

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 2 230 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 1 999 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 3 998 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 6 097 000 kronor.

Regeringen föreslår att 932 155 000 kronor anvisas under anslaget 2:25 *Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 959 719 000 kronor respektive 973 906 000 kronor.

5.7.26 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.65 Anslagsutveckling 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	322 304	Anslagssparande
2023	Anslag	326 772 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	336 081	
2025	Beräknat	348 515 ²	
2026	Beräknat	356 372 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 336 081 tkr i 2024 års prinsnivå.

³ Motsvarar 336 081 tkr i 2024 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.66 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	326 772	326 772	326 772
Pris- och löneomräkning ²	11 431	23 944	31 850
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-2 122	-2 201	-2 250
varav BP24 ³	-2 122	-2 122	-2 122
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-431	-431	-431
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 691	-1 691	-1 691
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	336 081	348 515	356 372

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 336 081 000 kronor anvisas under anslaget 2:26 *Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 348 515 000 kronor respektive 356 372 000 kronor.

5.7.27 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.67 Anslagsutveckling 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	636 012	Anslagssparande
2023	Anslag	637 737 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	661 282	
2025	Beräknat	680 647 ²	
2026	Beräknat	691 629 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 656 363 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 652 249 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.68 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	637 737	637 737	637 737
Pris- och löneomräkning ²	22 308	46 729	62 159

	2024	2025	2026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 237	-3 819	-8 267
varav BP24 ³	763	3 031	5 272
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-391	-391	-391
– Utökad kortare KPU	93	227	227
– Fler platser avancerad nivå	2 230	2 230	2 230
– Höjt ersättningsbelopp NT	2 134	4 268	6 509
– Generell besparing i statsförvaltningen	-3 303	-3 303	-3 303
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	661 282	680 647	691 629

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 93 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 227 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 2 230 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 2 134 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 4 268 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 6 509 000 kronor.

Regeringen föreslår att 661 282 000 kronor anvisas under anslaget 2:27 *Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 680 647 000 kronor respektive 691 629 000 kronor.

5.7.28 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.69 Anslagsutveckling 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	287 390	Anslagssparande	
2023	Anslag	291 374 ¹	Utgiftsprognos	291 374
2024	Förslag	299 667		
2025	Beräknat	310 754 ²		
2026	Beräknat	317 759 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 299 667 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 299 666 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.70 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	291 374	291 374	291 374
Pris- och löneomräkning ²	10 192	21 349	28 399
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 899	-1 969	-2 014
<i>varav BP24³</i>	-1 899	-1 899	-1 899
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-391	-391	-391
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 508	-1 508	-1 508
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	299 667	310 754	317 759

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 299 667 000 kronor anvisas under anslaget 2:28 *Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 310 754 000 kronor respektive 317 759 000 kronor.

5.7.29 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.71 Anslagsutveckling 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	1 012 150	Anslagssparande	82 685
2023	Anslag	1 078 634 ¹	Utgiftsprognos	1 055 906
2024	Förslag	1 114 403		
2025	Beräknat	1 145 907 ²		
2026	Beräknat	1 162 950 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 105 023 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 096 734 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.72 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 078 634	1 078 634	1 078 634
Pris- och löneomräkning ²	37 731	79 035	105 133

	2024	2025	2026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 962	-11 762	-20 817
varav BP24 ³	-2 009	1 017	3 915
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-489	-489	-489
– Utökad kortare KPU	187	453	453
– Fler platser avancerad nivå	1 115	1 115	1 115
– Höjt ersättningsbelopp NT	2 760	5 520	8 418
– Generell besparing i statsförvaltningen	-5 582	-5 582	-5 582
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 114 403	1 145 907	1 162 950

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 187 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 453 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 1 115 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 2 760 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 5 520 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 8 418 000 kronor.

Regeringen föreslår att 1 114 403 000 kronor anvisas under anslaget 2:29 *Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 145 907 000 kronor respektive 1 162 950 000 kronor.

5.7.30 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.73 Anslagsutveckling 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	300 160	Anslagssparande	
2023	Anslag	304 322 ¹	Utgiftsprognos	304 322
2024	Förslag	312 903		
2025	Beräknat	324 480 ²		
2026	Beräknat	331 795 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 312 903 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 312 903 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.74 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	304 322	304 322	304 322
Pris- och löneomräkning ²	10 645	22 298	29 662
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-2 064	-2 140	-2 189
<i>varav BP24³</i>	<i>-2 064</i>	<i>-2 064</i>	<i>-2 064</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-489	-489	-489
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 575	-1 575	-1 575
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	312 903	324 480	331 795

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 312 903 000 kronor anvisas under anslaget 2:30 *Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 324 480 000 kronor respektive 331 795 000 kronor.

5.7.31 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.75 Anslagsutveckling 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	693 913	Anslagssparande
2023	Anslag	695 645 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	722 581	
2025	Beräknat	742 783 ²	
2026	Beräknat	755 202 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 716 282 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 712 202 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.76 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	695 645	695 645	695 645
Pris- och löneomräkning ²	24 334	50 972	67 804

	2024	2025	2026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 499	-4 978	-9 417
varav BP24 ³	2 942	5 435	7 801
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-341	-341	-341
– Utökad kortare KPU	168	408	408
– Fler platser avancerad nivå	4 460	4 460	4 460
– Höjt ersättningsbelopp NT	2 253	4 506	6 872
– Generell besparing i statsförvaltningen	-3 598	-3 598	-3 598
Överföring till/från andra anslag	1 103	1 144	1 170
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	722 581	742 783	755 202

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 168 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 408 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 4 460 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 2 253 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 4 506 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 6 872 000 kronor.

Regeringen föreslår att 722 581 000 kronor anvisas under anslaget 2:31 *Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 742 783 000 kronor respektive 755 202 000 kronor.

5.7.32 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.77 Anslagsutveckling 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	282 626	Anslagssparande	
2023	Anslag	286 544 ¹	Utgiftsprognos	286 544
2024	Förslag	294 743		
2025	Beräknat	305 648 ²		
2026	Beräknat	312 539 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 294 743 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 294 744 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.78 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	286 544	286 544	286 544
Pris- och löneomräkning ²	10 023	20 995	27 929
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 824	-1 891	-1 934
varav BP24 ³	-1 824	-1 824	-1 824
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-341	-341	-341
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 483	-1 483	-1 483
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	294 743	305 648	312 539

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 294 743 000 kronor anvisas under anslaget 2:32 *Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 305 648 000 kronor respektive 312 539 000 kronor.

5.7.33 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.79 Anslagsutveckling 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	270 110	Anslagssparande	49 099
2023	Anslag	286 053 ¹	Utgiftsprognos	285 140
2024	Förslag	300 720		
2025	Beräknat	311 450 ²		
2026	Beräknat	319 280 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 300 338 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 301 101 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.80 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	286 053	286 053	286 053
Pris- och löneomräkning ²	10 006	20 960	27 881

	2024	2025	2026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	4 661	4 437	5 346
varav BP24 ³	4 404	6 620	8 946
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-231	-231	-231
– Fler platser avancerad nivå	3 902	3 902	3 902
– Höjt ersättningsbelopp NT	2 215	4 431	6 757
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 482	-1 482	-1 482
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	300 720	311 450	319 280

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 3 902 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 2 215 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 4 431 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 6 757 000 kronor.

Regeringen föreslår att 300 720 000 kronor anvisas under anslaget 2:33 *Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 311 450 000 kronor respektive 319 280 000 kronor.

5.7.34 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.81 Anslagsutveckling 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	109 825	Anslagssparande
2023	Anslag	111 348 ¹	Utgiftsprognos 111 348
2024	Förslag	114 436	
2025	Beräknat	118 670 ²	
2026	Beräknat	121 345 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 114 436 tkr i 2024 års prinsnivå.

³ Motsvarar 114 436 tkr i 2024 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.82 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	111 348	111 348	111 348
Pris- och löneomräkning ²	3 895	8 159	10 853

	2024	2025	2026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-807	-837	-856
<i>varav BP24³</i>	-807	-807	-807
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-231	-231	-231
– Generell besparing i statsförvaltningen	-576	-576	-576
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	114 436	118 670	121 345

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 114 436 000 kronor anvisas under anslaget 2:34 *Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 118 670 000 kronor respektive 121 345 000 kronor.

5.7.35 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.83 Anslagsutveckling 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	216 661	Anslagssparande	
2023	Anslag	218 801 ¹	Utgiftsprognos	217 117
2024	Förslag	225 049		
2025	Beräknat	232 940 ²		
2026	Beräknat	237 309 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 224 629 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 223 797 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.84 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	218 801	218 801	218 801
Pris- och löneomräkning ²	7 654	16 032	21 326
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 406	-1 893	-2 818
<i>varav BP24³</i>	-1 556	-1 556	-1 556
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-423	-423	-423
– Generell besparing i statsförvaltningen	-1 133	-1 133	-1 133
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			

	2024	2025	2026
Förslag/beräknat anslag	225 049	232 940	237 309

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 225 049 000 kronor anvisas under anslaget 2:35 *Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 232 940 000 kronor respektive 237 309 000 kronor.

5.7.36 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.85 Anslagsutveckling 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå¹

Tusental kronor			
2022	Utfall	55 639	Anslagssparande
2023	Anslag	56 410 ²	Utgiftsprognos 56 410
2024	Förslag	58 092	
2025	Beräknat	60 241 ³	
2026	Beräknat	61 599 ⁴	

¹ Anslagsnamnet föreslås ändras från Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå till Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå.

² Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

³ Motsvarar 58 092 tkr i 2024 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 58 092 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Ändrat anslagsändamål

Regeringen bedömer att de högskolor som i dag har ett anslagsändamål avgränsat till konstnärlig forskning bör få ett anslagsändamål som överensstämmer med övriga högskolors.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.86 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	56 410	56 410	56 410
Pris- och löneomräkning ²	1 974	4 134	5 499
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-292	-303	-310
varav BP24 ³	-292	-292	-292
– Generell besparing i statsförvaltningen	-292	-292	-292
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	58 092	60 241	61 599

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 58 092 000 kronor anvisas under anslaget 2:36 *Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 60 241 000 kronor respektive 61 599 000 kronor.

5.7.37 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.87 Anslagsutveckling 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	123 864	Anslagssparande
2023	Anslag	124 960 ¹	Utgiftsprognos 124 960
2024	Förslag	127 982	
2025	Beräknat	131 993 ²	
2026	Beräknat	132 293 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 127 284 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 124 760 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.88 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	124 960	124 960	124 960
Pris- och löneomräkning ²	4 371	9 156	12 180
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 349	-2 123	-4 847
varav BP24 ³	-422	378	378
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-340	-340	-340
– Utökad kortare KPU	560	1 360	1 360
– Generell besparing i statsförvaltningen	-642	-642	-642
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	127 982	131 993	132 293

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 560 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 1 360 000 kronor.

Regeringen föreslår att 127 982 000 kronor anvisas under anslaget 2:37 *Gymnastik- och idrotts högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 131 993 000 kronor respektive 132 293 000 kronor.

5.7.38 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.89 Anslagsutveckling 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	34 895	Anslagssparande	
2023	Anslag	35 379 ¹	Utgiftsprognos	35 379
2024	Förslag	36 434		
2025	Beräknat	37 782 ²		
2026	Beräknat	38 634 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 36 434 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 36 434 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.90 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	35 379	35 379	35 379
Pris- och löneomräkning ²	1 238	2 593	3 449
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-183	-190	-194
<i>varav BP24³</i>	<i>-183</i>	<i>-183</i>	<i>-183</i>
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	<i>-183</i>	<i>-183</i>	<i>-183</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	36 434	37 782	38 634

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 36 434 000 kronor anvisas under anslaget 2:38 *Gymnastik- och idrotts högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 37 782 000 kronor respektive 38 634 000 kronor.

5.7.39 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.91 Anslagsutveckling 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	571 955	Anslagssparande
2023	Anslag	569 707 ¹	Utgiftsprognos 569 707
2024	Förslag	590 289	
2025	Beräknat	608 575 ²	
2026	Beräknat	618 437 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 586 862 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 583 224 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.92 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	569 707	569 707	569 707
Pris- och löneomräkning ²	19 929	41 744	55 529
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	653	-2 876	-6 799
<i>varav BP24³</i>	<i>-374</i>	<i>1 731</i>	<i>3 940</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-639	-639	-639
– Fler platser avancerad nivå	1 115	1 115	1 115
– Höjt ersättningsbelopp NT	2 104	4 209	6 418
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 954	-2 954	-2 954
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	590 289	608 575	618 437

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 1 115 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 2 104 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 4 209 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 6 418 000 kronor.

Regeringen föreslår att 590 289 000 kronor anvisas under anslaget 2:39 *Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 608 575 000 kronor respektive 618 437 000 kronor.

5.7.40 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.93 Anslagsutveckling 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	106 082	Anslagssparande
2023	Anslag	107 553 ¹	Utgiftsprognos 107 553
2024	Förslag	110 758	
2025	Beräknat	114 855 ²	
2026	Beräknat	117 445 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 110 757 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 110 758 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.94 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	107 553	107 553	107 553
Pris- och löneomräkning ²	3 762	7 880	10 483
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-557	-578	-591
varav BP24 ³	-557	-557	-557
– Generell besparing i statsförvaltningen	-557	-557	-557
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	110 758	114 855	117 445

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 110 758 000 kronor anvisas under anslaget 2:40 *Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 114 855 000 kronor respektive 117 445 000 kronor.

5.7.41 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.95 Anslagsutveckling 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	487 005	Anslagssparande
2023	Anslag	488 276 ¹	Utgiftsprognos 488 276
2024	Förslag	505 826	
2025	Beräknat	519 394 ²	

2026	Beräknat	525 952 ³
------	----------	----------------------

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 500 863 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 496 005 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.96 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	488 276	488 276	488 276
Pris- och löneomräkning ²	17 080	35 777	47 591
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	470	-4 659	-9 915
varav BP24 ³	732	2 115	3 567
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-355	-355	-355
– Fler platser avancerad nivå	2 230	2 230	2 230
– Höjt ersättningsbelopp NT	1 383	2 766	4 218
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 526	-2 526	-2 526
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	505 826	519 394	525 952

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 2 230 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 1 383 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 2 766 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 4 218 000 kronor.

Regeringen föreslår att 505 826 000 kronor anvisas under anslaget 2:41 *Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 519 394 000 kronor respektive 525 952 000 kronor.

5.7.42 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.97 Anslagsutveckling 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	109 431	Anslagssparande
2023	Anslag	110 949 ¹	Utgiftsprognos 110 949
2024	Förslag	114 256	
2025	Beräknat	118 484 ²	

2026	Beräknat	121 154 ³
------	----------	----------------------

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 114 257 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 114 256 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.98 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	110 949	110 949	110 949
Pris- och löneomräkning ²	3 881	8 130	10 814
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-574	-595	-609
varav BP24 ³	-574	-574	-574
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	-574	-574	-574
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	114 256	118 484	121 154

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 114 256 000 kronor anvisas under anslaget 2:42 *Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 118 484 000 kronor respektive 121 154 000 kronor.

5.7.43 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.99 Anslagsutveckling 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	526 317	Anslagssparande	
2023	Anslag	528 472 ¹	Utgiftsprognos	528 472
2024	Förslag	548 352		
2025	Beräknat	563 908 ²		
2026	Beräknat	572 742 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 543 789 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 540 131 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.100 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	528 472	528 472	528 472
Pris- och löneomräkning ²	18 486	38 722	51 509
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	475	-4 239	-8 213
<i>varav BP24³</i>	<i>1 196</i>	<i>3 442</i>	<i>5 631</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-493	-493	-493
– Utökad kortare KPU	111	272	272
– Fler platser avancerad nivå	2 230	2 230	2 230
– Höjt ersättningsbelopp NT	2 084	4 169	6 358
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 736	-2 736	-2 736
Överföring till/från andra anslag	919	953	974
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	548 352	563 908	572 742

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 111 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 272 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 2 230 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 2 084 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 4 169 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 6 358 000 kronor.

Regeringen föreslår att 548 352 000 kronor anvisas under anslaget 2:43 *Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 563 908 000 kronor respektive 572 742 000 kronor.

5.7.44 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.101 Anslagsutveckling 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	116 196	Anslagssparande
2023	Anslag	117 807 ¹	Utgiftsprognos 117 807
2024	Förslag	121 318	
2025	Beräknat	125 806 ²	
2026	Beräknat	128 643 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 121 317 tkr i 2024 års prishnivå.

³ Motsvarar 121 318 tkr i 2024 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.102 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	117 807	117 807	117 807
Pris- och löneomräkning ²	4 121	8 632	11 483
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-610	-633	-647
<i>varav BP24³</i>	<i>-610</i>	<i>-610</i>	<i>-610</i>
<i>– Generell besparing i statsförvaltningen</i>	<i>-610</i>	<i>-610</i>	<i>-610</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	121 318	125 806	128 643

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 121 318 000 kronor anvisas under anslaget 2:44 *Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 125 806 000 kronor respektive 128 643 000 kronor.

5.7.45 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.103 Anslagsutveckling 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	454 910	Anslagssparande
2023	Anslag	461 501 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	481 161	
2025	Beräknat	495 580 ²	
2026	Beräknat	502 704 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 477 899 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 474 081 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.104 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	461 501	461 501	461 501
Pris- och löneomräkning ²	16 143	33 815	44 981
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	3 517	264	-3 778

	2024	2025	2026
<i>varav BP24³</i>	3 042	5 230	7 249
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-579	-579	-579
– Utökad kortare KPU	187	453	453
– Fler platser avancerad nivå	3 902	3 902	3 902
– Höjt ersättningsbelopp NT	1 923	3 845	5 864
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 391	-2 391	-2 391
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	481 161	495 580	502 704

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 187 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 453 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 3 902 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 1 923 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 3 845 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 5 864 000 kronor.

Regeringen föreslår att 481 161 000 kronor anvisas under anslaget 2:45 *Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 495 580 000 kronor respektive 502 704 000 kronor.

5.7.46 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.105 Anslagsutveckling 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	103 157	Anslagssparande
2023	Anslag	104 587 ¹	Utgiftsprognos 104 587
2024	Förslag	107 704	
2025	Beräknat	111 689 ²	
2026	Beräknat	114 206 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 107 704 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 107 703 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.106 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	104 587	104 587	104 587

	2024	2025	2026
Pris- och löneomräkning ²	3 658	7 663	10 193
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-541	-561	-574
varav BP24 ³	-541	-541	-541
– Generell besparing i statsförvaltningen	-541	-541	-541
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	107 704	111 689	114 206

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 107 704 000 kronor anvisas under anslaget 2:46 *Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 111 689 000 kronor respektive 114 206 000 kronor.

5.7.47 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.107 Anslagsutveckling 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	456 948	Anslagssparande	
2023	Anslag	456 061 ¹	Utgiftsprognos	456 061
2024	Förslag	472 278		
2025	Beräknat	485 548 ²		
2026	Beräknat	492 260 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 468 225 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 464 232 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.108 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	456 061	456 061	456 061
Pris- och löneomräkning ²	15 953	33 417	44 451
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	264	-3 930	-8 252
varav BP24 ³	-673	564	1 863
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-660	-660	-660
– Fler platser avancerad nivå	1 115	1 115	1 115
– Höjt ersättningsbelopp NT	1 237	2 474	3 773
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 365	-2 365	-2 365
Överföring till/från andra anslag			

	2024	2025	2026
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	472 278	485 548	492 260

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 1 115 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 1 237 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 2 474 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 3 773 000 kronor.

Regeringen föreslår att 472 278 000 kronor anvisas under anslaget 2:47 *Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 485 548 000 kronor respektive 492 260 000 kronor.

5.7.48 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.109 Anslagsutveckling 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	99 395	Anslagssparande
2023	Anslag	100 773 ¹	Utgiftsprognos 100 773
2024	Förslag	103 776	
2025	Beräknat	107 616 ²	
2026	Beräknat	110 041 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 103 776 tkr i 2024 års prinsnivå.

³ Motsvarar 103 775 tkr i 2024 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.110 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	100 773	100 773	100 773
Pris- och löneomräkning ²	3 525	7 384	9 822
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-522	-541	-554
varav BP24 ³	-522	-522	-522
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	-522	-522	-522
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	103 776	107 616	110 041

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 103 776 000 kronor anvisas under anslaget 2:48 *Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 107 616 000 kronor respektive 110 041 000 kronor.

5.7.49 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.111 Anslagsutveckling 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	357 206	Anslagssparande	
2023	Anslag	353 644 ¹	Utgiftsprognos	353 644
2024	Förslag	371 028		
2025	Beräknat	383 454 ²		
2026	Beräknat	389 750 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 369 773 tkr i 2024 års prinsnivå.

³ Motsvarar 367 558 tkr i 2024 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.112 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	353 644	353 644	353 644
Pris- och löneomräkning ²	12 371	25 913	34 470
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	5 013	3 897	1 636
<i>varav BP24³</i>	4 227	6 408	8 699
– <i>Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision</i>	-581	-581	-581
– <i>Fler platser avancerad nivå</i>	4 460	4 460	4 460
– <i>Höjt ersättningsbelopp NT</i>	2 182	4 363	6 654
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	-1 834	-1 834	-1 834
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	371 028	383 454	389 750

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 4 460 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till

naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 2 182 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 4 363 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 6 654 000 kronor.

Regeringen föreslår att 371 028 000 kronor anvisas under anslaget 2:49 *Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 383 454 000 kronor respektive 389 750 000 kronor.

5.7.50 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.113 Anslagsutveckling 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	66 586	Anslagssparande
2023	Anslag	67 509 ¹	Utgiftsprognos 67 509
2024	Förslag	69 521	
2025	Beräknat	72 093 ²	
2026	Beräknat	73 719 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 69 521 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 69 522 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.114 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	67 509	67 509	67 509
Pris- och löneomräkning ²	2 362	4 947	6 581
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-350	-363	-371
<i>varav BP24³</i>	-350	-350	-350
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	-350	-350	-350
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	69 521	72 093	73 719

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 69 521 000 kronor anvisas under anslaget 2:50 *Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 72 093 000 kronor respektive 73 719 000 kronor.

5.7.51 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.115 Anslagsutveckling 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	424 527	Anslagssparande
2023	Anslag	425 654 ¹	Utgiftsprognos 425 654
2024	Förslag	444 839	
2025	Beräknat	457 773 ²	
2026	Beräknat	462 844 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 441 441 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 436 491 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.116 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	425 654	425 654	425 654
Pris- och löneomräkning ²	14 889	31 188	41 487
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	4 296	931	-4 297
<i>varav BP24³</i>	<i>3 163</i>	<i>4 644</i>	<i>6 088</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-538	-538	-538
– Utökad kortare KPU	75	181	181
– Fler platser avancerad nivå	4 460	4 460	4 460
– Höjt ersättningsbelopp NT	1 375	2 750	4 194
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 209	-2 209	-2 209
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	444 839	457 773	462 844

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utökad försöksverksamhet med kortare KPU ökas anslaget med 75 000 kronor 2024. För 2025–2027 beräknas anslaget öka med 181 000 kronor. För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 4 460 000 kronor fr.o.m. 2024. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 1 375 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 2 750 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 4 194 000 kronor.

Regeringen föreslår att 444 839 000 kronor anvisas under anslaget 2:51 *Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 457 773 000 kronor respektive 462 844 000 kronor.

5.7.52 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.117 Anslagsutveckling 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	93 697	Anslagssparande
2023	Anslag	94 996 ¹	Utgiftsprognos 94 996
2024	Förslag	97 827	
2025	Beräknat	101 447 ²	
2026	Beräknat	103 733 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 97 828 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 97 827 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.118 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	94 996	94 996	94 996
Pris- och löneomräkning ²	3 323	6 961	9 259
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-492	-510	-522
<i>varav BP24³</i>	<i>-492</i>	<i>-492</i>	<i>-492</i>
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	<i>-492</i>	<i>-492</i>	<i>-492</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	97 827	101 447	103 733

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 97 827 000 kronor anvisas under anslaget 2:52 *Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 101 447 000 kronor respektive 103 733 000 kronor.

5.7.53 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.119 Anslagsutveckling 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	181 683	Anslagssparande
2023	Anslag	182 851 ¹	Utgiftsprognos 182 851
2024	Förslag	189 433	
2025	Beräknat	195 789 ²	
2026	Beräknat	197 793 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 188 804 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 186 531 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.120 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	182 851	182 851	182 851
Pris- och löneomräkning ²	6 396	13 398	17 822
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	186	-460	-2 880
<i>varav BP24³</i>	-222	-222	-222
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-388	-388	-388
– Fler platser avancerad nivå	1 115	1 115	1 115
– Generell besparing i statsförvaltningen	-949	-949	-949
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	189 433	195 789	197 793

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 1 115 000 kronor fr.o.m. 2024.

Regeringen föreslår att 189 433 000 kronor anvisas under anslaget 2:53 *Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 195 789 000 kronor respektive 197 793 000 kronor.

5.7.54 2:54 Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.121 Anslagsutveckling 2:54 Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå¹

Tusental kronor

2022	Utfall	22 222	Anslagssparande
2023	Anslag	22 530 ²	Utgiftsprognos 22 530
2024	Förslag	23 201	
2025	Beräknat	24 060 ³	
2026	Beräknat	24 602 ⁴	

¹ Anslagsnamnet föreslås ändras från Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå till Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå.

² Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

³ Motsvarar 23 202 tkr i 2024 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 23 201 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Ändrat anslagsändamål

Regeringen bedömer att de högskolor som i dag har ett anslagsändamål avgränsat till konstnärlig forskning bör få ett anslagsändamål som överensstämmer med övriga högskolors.

Skälen för regeringens förslag**Tabell 5.122 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:54 Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	22 530	22 530	22 530
Pris- och löneomräkning ²	788	1 651	2 196
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-117	-121	-124
varav BP24 ³	-117	-117	-117
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	-117	-117	-117
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	23 201	24 060	24 602

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 23 201 000 kronor anvisas under anslaget 2:54 *Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 24 060 000 kronor respektive 24 602 000 kronor.

5.7.55 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.123 Anslagsutveckling 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2022	Utfall	70 193	Anslagssparande
2023	Anslag	70 663 ¹	Utgiftsprognos 70 663
2024	Förslag	73 485	
2025	Beräknat	75 986 ²	
2026	Beräknat	77 251 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 73 275 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 72 852 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.124 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	70 663	70 663	70 663
Pris- och löneomräkning ²	2 472	5 178	6 888
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	350	145	-300
<i>varav BP24³</i>	<i>274</i>	<i>274</i>	<i>274</i>
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-475	-475	-475
– Fler platser avancerad nivå	1 115	1 115	1 115
– Generell besparing i statsförvaltningen	-366	-366	-366
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	73 485	75 986	77 251

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 1 115 000 kronor fr.o.m. 2024.

Regeringen föreslår att 73 485 000 kronor anvisas under anslaget 2:55 *Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 75 986 000 kronor respektive 77 251 000 kronor.

5.7.56 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå¹

Tabell 5.125 Anslagsutveckling 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå¹

Tusental kronor			
2022	Utfall	13 037	Anslagssparande
2023	Anslag	13 217 ²	Utgiftsprognos 13 217
2024	Förslag	13 610	
2025	Beräknat	14 113 ³	
2026	Beräknat	14 432 ⁴	

¹ Anslagsnamnet föreslås ändras från Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå till Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.

² Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition

³ Motsvarar 13 609 tkr i 2024 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 13 610 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Ändrat anslagsändamål

Regeringen bedömer att de högskolor som i dag har ett anslagsändamål avgränsat till konstnärlig forskning bör få ett anslagsändamål som överensstämmer med övriga högskolors.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.126 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	13 217	13 217	13 217
Pris- och löneomräkning ²	462	968	1 288
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-69	-72	-73
varav BP24 ³	-69	-69	-69
– Generell besparing i statsförvaltningen	-69	-69	-69
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	13 610	14 113	14 432

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 13 610 000 kronor anvisas under anslaget 2:56 *Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 14 113 000 kronor respektive 14 432 000 kronor.

5.7.57 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.127 Anslagsutveckling 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2022	Utfall	137 847	Anslagssparande	8 346
2023	Anslag	147 358 ¹	Utgiftsprognos	146 092
2024	Förslag	150 661		
2025	Beräknat	155 176 ²		
2026	Beräknat	157 781 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 149 640 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 148 797 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.128 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
	2024	2025	2026	
Anvisat 2023¹	147 358	147 358	147 358	
Pris- och löneomräkning ²	5 155	10 798	14 363	
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 852	-2 980	-3 940	
varav BP24 ³	-1 359	-1 359	-1 359	
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-599	-599	-599	
– Generell besparing i statsförvaltningen	-760	-760	-760	
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	150 661	155 176	157 781	

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 150 661 000 kronor anvisas under anslaget 2:57 *Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 155 176 000 kronor respektive 157 781 000 kronor.

5.7.58 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.129 Anslagsutveckling 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå¹

Tusental kronor				
2022	Utfall	22 357	Anslagssparande	

2023	Anslag	22 667 ²	Utgiftsprognos	22 667
2024	Förslag	23 342		
2025	Beräknat	24 206 ³		
2026	Beräknat	24 751 ⁴		

¹ Anslagsnamnet föreslås ändras från Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå till Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå.

² Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

³ Motsvarar 23 342 tkr i 2024 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 23 342 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Ändrat anslagsändamål

Regeringen bedömer att de högskolor som i dag har ett anslagsändamål avgränsat till konstnärlig forskning bör få ett anslagsändamål som överensstämmer med övriga högskolors.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.130 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	22 667	22 667	22 667
Pris- och löneomräkning ²	793	1 661	2 209
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-118	-122	-125
<i>varav BP24³</i>	<i>-118</i>	<i>-118</i>	<i>-118</i>
<i>– Generell besparing i statsförvaltningen</i>	<i>-118</i>	<i>-118</i>	<i>-118</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	23 342	24 206	24 751

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 23 342 000 kronor anvisas under anslaget 2:58 *Kungl.*

Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 24 206 000 kronor respektive 24 751 000 kronor.

5.7.59 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.131 Anslagsutveckling 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	479 407	Anslagssparande
2023	Anslag	480 644 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	495 123	
2025	Beräknat	507 374 ²	
2026	Beräknat	514 671 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 489 272 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 485 367 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.132 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	480 644	480 644	480 644
Pris- och löneomräkning ²	16 813	35 218	46 848
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-2 334	-8 488	-12 821
varav BP24 ³	-2 137	-979	234
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-807	-807	-807
– Höjt ersättningsbelopp NT	1 157	2 315	3 528
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 487	-2 487	-2 487
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	495 123	507 374	514 671

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik ökas anslaget med 1 157 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 2 315 000 kronor och fr.o.m. 2026 beräknas anslaget öka med 3 528 000 kronor.

Regeringen föreslår att 495 123 000 kronor anvisas under anslaget 2:59 *Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 507 374 000 kronor respektive 514 671 000 kronor.

5.7.60 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.133 Anslagsutveckling 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	125 467	Anslagssparande
2023	Anslag	127 207 ¹	Utgiftsprognos 127 207
2024	Förslag	130 998	
2025	Beräknat	135 845 ²	
2026	Beräknat	138 907 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 130 998 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 130 998 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.134 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	127 207	127 207	127 207
Pris- och löneomräkning ²	4 450	9 321	12 399
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-659	-683	-699
<i>varav BP24³</i>	<i>-659</i>	<i>-659</i>	<i>-659</i>
<i>– Generell besparing i statsförvaltningen</i>	<i>-659</i>	<i>-659</i>	<i>-659</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	130 998	135 845	138 907

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 130 998 000 kronor anvisas under anslaget 2:60 *Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 135 845 000 kronor respektive 138 907 000 kronor.

5.7.61 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.135 Anslagsutveckling 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2022	Utfall	39 626	Anslagssparande
2023	Anslag	39 680 ¹	Utgiftsprognos 39 680
2024	Förslag	40 921	
2025	Beräknat	41 925 ²	
2026	Beräknat	41 465 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 40 292 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 39 030 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.136 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	39 680	39 680	39 680
Pris- och löneomräkning ²	1 367	3 030	3 927
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-126	-785	-2 142
<i>varav BP24³</i>	-353	-353	-353
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-146	-146	-146
– Generell besparing i statsförvaltningen	-207	-207	-207
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	40 921	41 925	41 465

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 40 921 000 kronor anvisas under anslaget 2:61 *Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 41 925 000 kronor respektive 41 465 000 kronor.

5.7.62 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.137 Anslagsutveckling 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2022	Utfall	24 275	Anslagssparande
2023	Anslag	39 611 ¹	Utgiftsprognos
2024	Förslag	44 646	
2025	Beräknat	46 298 ²	
2026	Beräknat	47 341 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 44 646 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 44 645 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.138 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	39 611	39 611	39 611
Pris- och löneomräkning ²	1 386	2 903	3 861
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	3 649	3 784	3 869

	2024	2025	2026
<i>varav BP24³</i>	3 649	3 649	3 649
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-146	-146	-146
– Utvecklad uppdragsutbildning inom säkerhetsskydd	4 000	4 000	4 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-205	-205	-205
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	44 646	46 298	47 341

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För satsningen på utvecklad uppdragsutbildning inom säkerhetsskydd ökas anslaget med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Regeringen föreslår att 44 646 000 kronor anvisas under anslaget 2:62 *Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 46 298 000 kronor respektive 47 341 000 kronor.

5.7.63 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tabell 5.139 Anslagsutveckling 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tusental kronor				
2022	Utfall	3 777 543	Anslagssparande	72 980
2023	Anslag	3 848 585 ¹	Utgiftsprognos	3 779 433
2024	Förslag	4 041 143		
2025	Beräknat	4 201 704 ²		
2026	Beräknat	4 297 563 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 4 051 796 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 4 052 868 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till enskilda utbildningsanordnare för ersättning för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå, behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.140 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	3 848 585	3 848 585	3 848 585
Pris- och löneomräkning ²	134 626	281 997	375 116
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	57 932	71 122	73 862
<i>varav BP24³</i>	52 197	81 713	101 486
– Tillskott till Sophiahemmet	18 000	18 000	18 000

	2024	2025	2026
– Fler basårsutbildningar	7 665	17 999	17 999
– Civilingenjörsutbildning och utbildning på avancerad nivå	16 284	23 618	30 951
– Fler platser avancerad nivå	3 345	3 345	3 345
– Höjt ersättningsbelopp NT	11 848	23 696	36 136
– Strategisk forskningssatsning batterier	15 000	15 000	15 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-19 945	-19 945	-19 945
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 041 143	4 201 704	4 297 563

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 18 000 000 kronor fr.o.m. 2024 för ökat bidrag till Sophiahemmet, Ideell förening. Anslaget ökas med 7 665 000 kronor 2024 och beräknas öka med 17 999 000 kronor fr.o.m. 2025 för basårsutbildning. För satsningen på civilingenjörsutbildning och utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) ökas anslaget med 16 284 000 kronor för 2024. För samma satsning beräknas anslaget med 23 618 000 kronor 2025 och med 30 951 000 kronor 2026. Fullt utbyggd 2029 beräknas satsningen omfatta 49 620 000 kronor. För utbildning på avancerad nivå ökas anslaget med 3 345 000 kronor fr.o.m. 2024. För höjda ersättningsbelopp inom naturvetenskap och teknik och farmaci ökas anslaget med 11 848 000 kronor. För samma satsning beräknas anslaget öka med 23 696 000 kronor 2025 och med 36 136 000 kronor fr.om. 2026. Anslaget ökas med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2024 för att stärka forsknings- och utbildningsmiljöerna inom elektrifiering och batteriteknik.

Regeringen föreslår att 4 041 143 000 kronor anvisas under anslaget 2:63 *Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 4 201 704 000 kronor respektive 4 297 563 000 kronor.

Fördelning på anslagsposter

Beräknade bidrag för de enskilda utbildningsanordnare som erhåller bidrag från anslaget framgår av tabell 5.142. I det beräknade bidraget för 2024 till Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ingår medel till särskilda åtaganden. 14 598 000 kronor avser bidrag för utrustning m.m. till sjöbefälsutbildningen och 791 000 kronor bidrag för studenthälsa. Av det beräknade bidraget till Stiftelsen Högskolan i Jönköping för utbildning på grundnivå och avancerad nivå utgör 738 000 kronor det särskilda åtagandet som avser bidrag för studenthälsa.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Regeringen beräknar att tillskotten till anslaget fördelas enligt nedanstående tabell.

Tabell 5.141 Beräknade tillskott

Tusental kronor

	2024	2025	2026	Permanent effekt
<i>Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag</i>				
Basår	7 665	17 999	17 999	17 999
Civilingenjörer och avancerad nivå	16 284	23 618	30 951	49 620
Höjt ersättningsbelopp NT	9 526	19 053	29 055	29 055

	2024	2025	2026	Permanent effekt
Strategisk forskningssatsning batterier	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>Stiftelsen högskolan i Jönköping</i>				
Avancerad nivå	3 345	3 345	3 345	3 345
Höjt ersättningsbelopp NT	2 322	4 643	7 081	7 081
<i>Sophiahemmet, Ideell förening</i>				
Utbildningsmedel	18 000	18 000	18 000	18 000

Mervärdesskattekostnader för enskilda utbildningsanordnare

Under anslagsposten har mervärdesskattekostnader beräknats för Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola, Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag och Stiftelsen Högskolan i Jönköping i enlighet med de ramavtal som har ingåtts mellan staten, stiftelsen och bolaget respektive staten och stiftelsen. Syftet är att garantera konkurrensneutralitet gentemot statliga universitet och högskolor. Under anslagsposten har även medel beräknats för höjda kostnader för mervärdesskatt inom utbildningen vid övriga enskilda utbildningsanordnare som tilldelas bidrag från detta anslag.

För budgetåret 2022 anvisades 443 722 000 kronor när det gäller ersättning för mervärdesskattekostnader. Det sammanlagda beloppet som utbetalades för 2022 var 370 212 027 kronor. Enligt prognoser kommer de samlade utgifterna för mervärdesskattekostnader 2023 att uppgå till 420 000 000 kronor. Det högsta belopp som kan utgå för ändamålet för 2024 beräknas uppgå till 463 280 000 kronor.

Tabell 5.142 Beräknad fördelning per anslagspost

Tusental kronor

Anslagspost	2024	2025	2026
Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag	2 168 830	2 267 202	2 331 069
– Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 111 196	1 170 438	1 209 561
– Forskning och utbildning på forskarnivå	1 057 634	1 096 764	1 121 508
Handelshögskolan i Stockholm	111 932	116 073	115 606
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	807 495	832 692	847 253
– Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	655 312	674 879	685 884
– Forskning och utbildning på forskarnivå	152 183	157 813	161 369
Enskilda Högskolan Stockholm AB	23 009	23 860	24 398
Akademi för Ledarskap och Teologi	8 971	9 303	9 513
Johannelunds teologiska högskola AB	7 589	7 870	8 047
Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut	14 062	14 582	14 911
Ericastiftelsen	8 439	8 751	8 948
Marie Cederschiöld högskola AB	143 057	147 475	149 110
Stiftelsen Röda Korshemmet	112 582	115 872	117 063
Sophiahemmet, Ideell förening	122 388	126 261	127 897
Beckmans skola Aktiebolag	35 243	36 547	37 371
Newmaninstitutet AB	7 007	7 266	7 430
Brunnsviks folkhögskola	7 259	7 528	7 698
Mervärdesskattekostnader för enskilda utbildningsanordnare	463 280	480 422	491 249
Summa	4 041 143	4 201 704	4 297 563

5.7.64 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tabell 5.143 Anslagsutveckling 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tusental kronor

2022	Utfall	767 216	Anslagssparande	219 697
2023	Anslag	999 999 ¹	Utgiftsprognos	953 781
2024	Förslag	928 935		
2025	Beräknat	846 935		
2026	Beräknat	833 432		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser för högskoleutbildning och forskning inom högskoleområdet. Anslaget får även användas för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.144 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 003 999	1 003 999	1 003 999
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-155 139	-277 139	-370 642
<i>varav BP24</i>	<i>-187 639</i>	<i>-287 639</i>	<i>-498 189</i>
– Forskningsmedel till SciLifeLab	-20 000	-20 000	-20 000
– Senarelagd tolfte termin på läkarutbildningen			-110 550
– Ökat bidrag till Teach For Sweden	3 000	3 000	3 000
– Omfördelning av takbelopp mellan lärosäten		-100 000	-200 000
– Minskad utbyggnad på vissa utbildningar	-104 950	-104 950	-104 950
– Neddragning anslag	-55 050	-55 050	-55 050
– Generell besparing i statsförvaltningen	-10 639	-10 639	-10 639
Överföring till/från andra anslag	-8 000	-8 000	112 000
Övrigt	88 075	128 075	88 075
Förslag/beräknat anslag	928 935	846 935	833 432

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget minskas med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2024 till följd av fördelning av den ökning av medlen till Kungl. Tekniska högskolans anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. I tidigare budgetproposition har 110 550 000 kronor beräknats tillföras anslaget för att finansiera tillkommande studenter inom läkarutbildningen till följd av att utbildningen förlängts. Studenterna beräknas tillkomma först under 2027, varför finansieringen skjuts fram till 2027, se även avsnitt 5.6.3. För att finansiera ökade medel till samlingsstiftelsen Teach for Sweden ökas anslaget med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2024, se även avsnitt 5.6.3. För att bidra till att finansiera satsning på ingenjörsutbildningar minskas anslaget med 104 950 000 kronor fr.o.m. 2024. Finansieringen innebär att utbyggnadstakten för satsningen på kompletterande

utbildningar för personer med avslutad akademisk utbildning minskar, men bedöms inte leda till att färre studenter kan läsa en kompletterande utbildning under 2024. Anslaget minskas med 55 050 000 kronor fr.o.m. 2024 bl.a. till följd av att tidigare uppdrag avseende distansutbildning inte förlängs. Neddragningen finansierar bl.a. den strategiska forskningssatsningen för att stärka forsknings- och utbildningsmiljöerna inom elektrifiering och batteriteknik.

Regeringen föreslår att 928 935 000 kronor anvisas under anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 846 935 000 kronor respektive 833 432 000 kronor.

Satsningar som finansieras under anslaget

Från anslaget finansieras bl.a. vissa särskilda utbildningsinsatser såsom vidareutbildning av obehöriga lärare (VAL), stöd till waldorflärläroverutbildningen och särskild KPU inklusive Teach for Sweden. För Teach for Sweden beräknas 15 000 000 kronor årligen 2023–2025. Inom anslaget finansieras också kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning. Från anslaget fördelas även medel till övningsskolor, praktiska forskning, universitetens innovationskontor, idébanksmedel till Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag, kulturskolekliv och till Svenska institutet för informationsinsatser och svenskundervisning i utlandet.

5.7.65 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tabell 5.145 Anslagsutveckling 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tusental kronor				
2022	Utfall	520 551	Anslagssparande	14 358
2023	Anslag	578 329 ¹	Utgiftsprognos	578 913
2024	Förslag	636 143		
2025	Beräknat	704 683 ²		
2026	Beräknat	663 505 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 679 541 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 625 726 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter vid universitet och högskolor för särskilda åtaganden och för utgifter för bidrag till insatser för ökad kvalitet i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå. Anslaget får även användas för kapitaltillskott för finansiering av idébanksmedel efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.146 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	578 029	578 029	578 029
Pris- och löneomräkning ²	20 223	42 360	56 341
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	38 889	85 328	30 191
varav BP24 ³	26 894	71 894	14 894
– Medel till eAT-provet	1 000	1 000	
– Cybercampus på KTH	25 000	40 000	40 000

	2024	2025	2026
– Utvecklad uppdragsutbildning inom säkerhetsskydd	7 000	7 000	1 000
– Minskad omfattning av vissa utbildningssatsningar	-30 000	-30 000	-30 000
– Korta kurser för yrkesverksamma	30 000	60 000	10 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-6 106	-6 106	-6 106
Överföring till/från andra anslag	-1 000	-1 037	-1 060
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	636 143	704 683	663 505

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För eAT-provet ökas anslaget med 1 000 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp. För Cybercampus vid Kungl. Tekniska högskolan ökas anslaget med 25 000 000 kronor och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget öka med 40 000 000 kronor. För utvecklad uppdragsutbildning inom säkerhetsskydd ökas anslaget med 7 000 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med samma belopp och för 2026 beräknas anslaget öka med 1 000 000 kronor. Anslaget minskas med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2024 då bl.a. de särskilda medlen till decentraliserad utbildning vid Luleå tekniska universitet dras ned till följd av att de inte har använts för studenter inom avsedd utbildning. För satsning på korta kurser för yrkesverksamma för att stödja samhällets klimatomställning ökas anslaget med 30 000 000 kronor 2024. För 2025 beräknas anslaget öka med 60 000 000 kronor och fr.o.m. 2026 med 10 000 000 kronor, se även avsnitt 5.1.3.

För Universitets- och högskolerådets arbete med att utveckla en webbplats för studenthälsa överförs 1 000 000 kronor fr.o.m. 2024 till anslag 2:2 *Universitets- och högskolerådet*.

Regeringen föreslår att 636 143 000 kronor anvisas under anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 704 683 000 kronor respektive 663 505 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel.

Skälen för regeringens förslag: För att göra det möjligt att öka kommersialiseringen av forskningresultat bör uppbyggnad av idébanker fortsätta.

Fördelning per lärosäte

Tabell 5.147 Fördelning per lärosäte

Tusental kronor

Lärosäte	Anslagspost	2024
Uppsala universitet	Internationell lärarfortbildning	9 928
	Sekretariat för Östersjöuniversitetet	2 718
	Nationellt resurscentrum i biologi och bioteknik	2 125
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 233

Lärosäte	Anslagspost	2024
	Nationellt centrum för kvinnofrid	26 434
		44 438
Lunds universitet	Omhändertagande av arkeologiska fynd	3 391
	Nationellt resurscentrum i fysik	1 556
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 229
	Läraryt utbildning i minoritetsspråk	2 354
	Medel till sjukhusfysikerutbildningen	1 512
		12 042
Göteborgs universitet	Uppdrag att utveckla och sprida kunskap och metoder för att minska rekrytering av människor till våldsbejakande ideologier och rörelser och till rasistiska organisationer	5 645
	Nationellt resurscentrum i matematik	5 671
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 233
	Medel till sjukhusfysikerutbildningen	1 512
		16 061
Stockholms universitet	Stöd till studenter med funktionshinder inklusive teckentolkning	48 489
	Tolk- och översättarutbildning	43 672
	Utveckling av läraryt utbildning för dövas och hörselskadades behov	2 664
	Särskilda uppgifter rörande svenska som andraspråk och svenskundervisning för invandrare	9 440
	Läraryt utbildning i minoritetsspråk	2 354
	Nationellt resurscentrum i kemi	1 527
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	6 264
	Medel till sjukhusfysikerutbildningen	1 512
		116 922
Umeå universitet	Decentraliserad utbildning	19 783
	Bidrag till lektorat i samiska och Bildmuseet	2 765
	Läraryt utbildning i minoritetsspråk	4 649
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	1 302
	Decentraliserad vårdutbildning	8 777
	Medel till sjukhusfysikerutbildningen	1 512
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 017
		40 805
Linköpings universitet	Nationellt resurscentrum i teknik	2 113
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	1 293
		4 406
Karolinska institutet	Tandvårdscentral	117 037
	Prov efter läkares allmäntjänstgöring	7 387
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	856
		126 280
Kungl. Tekniska högskolan	Idébanksmedel	1 000

Lärosäte	Anslagspost	2024
	Medel för studenthälsa	1 128
	Cybercampus	25 000
		27 128
Luleå tekniska universitet	Utbildning i rymdvetenskap förlagd till Kiruna	7 929
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	779
		9 708
Karlstads universitet	Idébanksmedel	250
	Medel för studenthälsa	805
	Decentraliserad vårdutbildning	1 035
		2 090
Linnéuniversitetet	Fortbildning för journalister	11 497
	Utrustning till sjöbefälsutbildning m.m.	14 694
	Idébanksmedel	250
	Medel för studenthälsa	1 277
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 017
		28 735
Örebro universitet	Lokalisering av verksamhet till Grythyttan	4 264
	Nätverksadministration och utveckling av skoledarutbildning	384
	Idébanksmedel	250
	Medel för studenthälsa	802
		5 700
Mittuniversitetet	Idébanksmedel	250
	Medel för studenthälsa	756
	Decentraliserad vårdutbildning	3 637
		4 643
Malmö universitet	Tandvårdscentral	83 567
	Medel för studenthälsa	1 116
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 017
		85 700
Mälardalens universitet	Idélab	4 505
	Medel för studenthälsa	731
		5 236
Stockholms konstnärliga högskola	Lokalkostnader	8 158
	Medel för studenthälsa	66
		8 224
Gymnastik- och idrottshögskolan	Centrum för idrottsforskning	8 045
	Medel för studenthälsa	75
		8 120
Blekinge tekniska högskola	Medel för studenthälsa	365
Högskolan i Borås	Medel för studenthälsa	521
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 017
		1 538
Högskolan Dalarna	Medel för studenthälsa	521
Högskolan i Gävle	Medel för studenthälsa	521
Högskolan i Halmstad	Medel för studenthälsa	521

Lärosäte	Anslagspost	2024
Högskolan Kristianstad	Medel för studenthälsa	521
Högskolan i Skövde	Medel för studenthälsa	365
Högskolan Väst	Utveckling av arbetsintegrerat lärande	2 789
	Medel för studenthälsa	521
	Decentraliserad vårdutbildning	1 036
		4 346
Konstfack	Lokalkostnader	1 463
	Medel för studenthälsa	63
		1 526
Kungl. Konsthögskolan	Lokalkostnader	1 462
	Stipendier	49
	Medel för studenthälsa	44
		1 555
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	Dirigentutbildning och utbildning i elektroakustisk komposition	4 436
	Utvecklingsmedel	21 500
	Lokalkostnader	3 463
	Medel för studenthälsa	69
		29 468
Södertörns högskola	Läroarbete i nationella minoritetsspråk	2 354
	Medel för studenthälsa	731
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 017
		4 102
Försvärshögskolan	Medel för studenthälsa	63
	Utveckling säkerhetsskyddsutbildningar	7 000
		7 063
Sveriges lantbruksuniversitet	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	408
		1 408
Kammarkollegiet	Korta kurser och decentraliserad vårdutbildning	36 085
Summa		636 143

5.7.66 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tabell 5.148 Anslagsutveckling 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tusental kronor

2022	Utfall	2 769 954	Anslagssparande	
2023	Anslag	2 815 236 ¹	Utgiftsprognos	2 815 236
2024	Förslag	2 884 576		
2025	Beräknat	2 991 301 ²		
2026	Beräknat	3 058 735 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 884 577 tkr i 2024 års prishälsa.

³ Motsvarar 2 884 577 tkr i 2024 års prishälsa.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag enligt avtal mellan svenska staten och landsting om samarbete om högskoleutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Anslaget får även användas för utgifter för

statsbidrag till landsting enligt avtal om samarbete om högskoleutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.149 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tusental kronor	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	2 815 236	2 815 236	2 815 236
Pris- och löneomräkning ²	98 479	206 281	274 398
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-29 139	-30 217	-30 898
varav BP2 ³	-29 139	-29 139	-29 139
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	-29 139	-29 139	-29 139
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 884 576	2 991 301	3 058 735

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Ett avtal om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, det s.k. ALF-avtalet, slöts 2014 mellan staten och företrädare för de sju berörda landstingen Stockholms läns landsting, Uppsala läns landsting, Östergötlands läns landsting, Skåne läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting och Västerbottens läns landsting. Ett avtal om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården slöts 2004 mellan staten, Västra Götalands läns landsting och Västerbottens läns landsting (TUA-avtalet). Från och med 2020 ersattes beteckningen landsting med regioner.

Regeringen föreslår att 2 884 576 000 kronor anvisas under anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 2 991 301 000 kronor respektive 3 058 735 000 kronor.

Utgiftsutvecklingen

Enligt ALF-avtalet ersätter staten berörda regioner för medverkan i verksamhetsintegrerad utbildning av läkare per helårsstudent och för klinisk forskning. Fördelning enligt ALF-avtalet 2024 framgår av tabell 5.150.

Tabell 5.150 Fördelning av anslagsmedel 2024 för utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF)

Tusental kronor	Ersättning för antal HST ¹	Grundbelopp för forskning	Ersättning kvalitet i klinisk forskning	SUMMA
Universitet				
Uppsala universitet	91 085	187 766	57 561	336 413
Lunds universitet	113 627	308 921	55 156	477 704
Göteborgs universitet	107 700	326 040	103 730	537 470
Umeå universitet	97 681	168 196	39 117	304 994
Linköpings universitet	100 854	129 058	23 043	252 954
Karolinska institutet	146 605	430 219	113 633	690 457
Örebro universitet	30 557	65 636	11 719	107 911
Summa	688 108	1 615 836	403 959	2 707 903

¹ Ersättning per helårsstudent på läkarutbildningen som omfattas av anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* beräknas för 2024 till: 83 488 kronor.

Regeringen har vid beräkningen utgått från följande antal helårsstudenter på läkarutbildningen.

Tabell 5.151 Läkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Helårsstudenter			
Universitet	2024	2025	2026
Uppsala universitet	1 091	1 091	1 091
Lunds universitet	1 361	1 361	1 361
Göteborgs universitet	1 290	1 290	1 290
Umeå universitet	1 170	1 170	1 170
Linköpings universitet	1 208	1 208	1 208
Karolinska institutet	1 756	1 756	1 756
Örebro universitet	366	366	366
Summa	8 242	8 242	8 242

Enligt TUA-avtalet ersätter staten berörda regioner för medverkan i grundutbildning av tandläkare per helårsstudent, basorganisation och kliniskt inriktad odontologisk forskning. Fördelning enligt TUA-avtalet framgår av tabell 5.152.

Tabell 5.152 Fördelning av anslagsmedel 2024 för grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården (TUA)

Tusental kronor			
Universitet	Ersättning för antal HST ¹	Ersättning för forskning och basorganisation	SUMMA
Göteborgs universitet	39 945	51 296	91 241
Umeå universitet	30 925	47 296	78 221
Summa	70 870	98 592	169 462

¹ Ersättning per helårsstudent på läkarutbildningen som omfattas av anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* beräknas för 2024 till 85 903 kronor.

Regeringen har vid beräkningen utgått från följande antal helårsstudenter på tandläkarutbildningen.

Tabell 5.153 Tandläkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Helårsstudent			
Universitet	2024	2025	2026
Göteborgs universitet	465	465	465
Umeå universitet	360	360	360
Summa	825	825	825

5.7.67 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tabell 5.154 Anslagsutveckling 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tusental kronor			
2022	Utfall	67 432	Anslagssparande 148
2023	Anslag	67 780 ¹	Utgiftsprognos 67 780
2024	Förslag	67 780	
2025	Beräknat	67 780	
2026	Beräknat	47 780	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.155 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	67 780	67 780	67 780
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			-20 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	67 780	67 780	47 780

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 67 780 000 kronor anvisas under anslaget 2:67 *Särskilda bidrag inom högskoleområdet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 67 780 000 kronor respektive 47 780 000 kronor.

Satsningar som finansieras under anslaget

Från anslaget finansieras bl.a. bidrag till Hanaholmen kulturcentrum för Sverige och Finland, bidrag till Sveriges förenade studentkårer och statsbidrag för att stödja studentinflytande i enlighet med propositionen Frihet och inflytande – kårobligatoriets avskaffande (prop. 2008/09:154, bet. 2008/09:UbU14, rskr. 2008/09:275).

6 Forskning

6.1 Mål för området

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60) presenterades mål och delmål för forskningspolitiken. Målet för forskningspolitiken är att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar mot de samhällsutmaningar vi står inför, både i Sverige och globalt.

Följande uppföljningsbara delmål har pekats ut för tioårsperioden 2017–2026:

- Sverige ska vara ett internationellt attraktivt land för investeringar i forskning och utveckling. De offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling bör även i fortsättningen överskrida EU:s mål.
- En övergripande kvalitetsförstärkning av forskningen ska ske och jämställdheten ska öka.
- Samverkan och samhällspåverkan ska öka.

Ovanstående mål inbegriper även forskningspolitik inom utgiftsområdena 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 20 Allmän miljö- och naturvård, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 24 Näringsliv.

6.2 Resultatredovisning

6.2.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De indikatorer för forskning som används för att redovisa resultaten inom verksamhetsområdet är följande:

- finansiering av forskning och utveckling
- andel forskare i befolkningen
- antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare
- andel artiklar med svenska författare som tillhör de tio procent högst citerade inom sina respektive områden
- könsfördelning för professorer, lektorer och meriteringsanställda.

Statistiska centralbyrån (SCB) publicerar årliga beräkningar av de statliga anslagen för forskning och utveckling (FoU) och vartannat år beräkningar för avsättningar vid universitet och högskolor, inom näringslivet och offentlig sektor samt översiktliga prognoser åren däremellan. OECD publicerar vartannat år rapporten Science, Technology and Innovation Outlook med data inklusive landsjämförelser inom området. Under resultat nedan anges senast tillgängliga data.

Indikatorn Andel forskare i befolkningen är ny för den här budgetpropositionen. Tillsammans med indikatorn Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare ger den information om förutsättningarna för forskning i Sverige. Vidare har indikatorn Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i USA, Kina, Japan, Sydkorea och vissa större europeiska länder tagits bort från resultatredovisningen. Informationen återfinns istället under indikatorn Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige jäm-

fört med andra länder. Med dessa justeringar erhålls en mer övergripande och mer lättförståelig beskrivning över hur svensk FoU står sig i internationell konkurrens.

Urvalet av länder har ensats i resultatindikatorerna för att möjliggöra en jämförelse av Sverige genomgående med samma gruppering länder. Sverige jämförs med de nordiska grannländerna (Danmark, Finland och Norge), liknande forskningsnationer i Europa (Nederländerna och Schweiz) och andra forskningsintensiva länder i världen (Kina, Storbritannien och USA).

6.2.2 Resultat

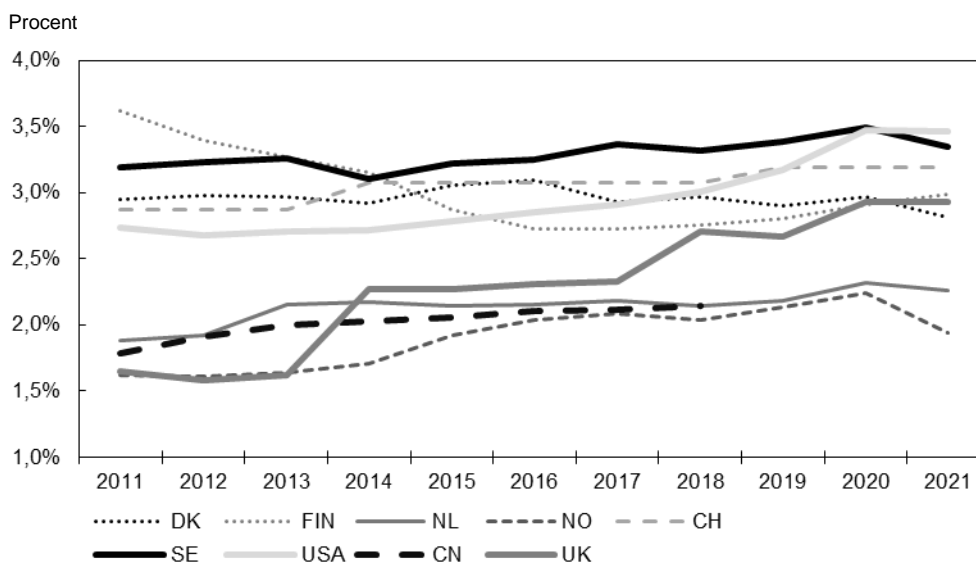
Finansiering av forskning och utveckling ökar något i Sverige

Ett av de uppföljningsbara målen är att Sverige ska vara ett internationellt attraktivt land för investeringar i forskning och utveckling. Detta kan bl.a. mätas genom storleken på finansiering av FoU. Vidare bör de offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling överskrida EU:s mål på 3 procent av bruttonationalprodukten (BNP).

Indikator: Finansiering av forskning och utveckling

De totala utgifterna för FoU i Sverige uppgick 2022 till ca 202 800 miljoner kronor vilket är en ökning jämfört med 2021 med cirka 5 600 miljoner kronor i fasta priser. Det motsvarar 3,4 procent av BNP vilket var samma andel som 2021. Sveriges finansiering av FoU översteg därmed EU:s mål på 3 procent av BNP.

Diagram 6.1 Forskning- och utvecklingskostnader som andel av BNP

Anm.: Avser aktuellt år eller närmast tillgängliga. Data för Kina efter 2018 är inte tillgängliga.

Källor: Vetenskapsrådet och OECD.

I internationell jämförelse ligger Sverige bland de främsta när det gäller investeringar i FoU. I diagram 6.1 visas investeringar i FoU för det urval av länder som gjorts. Forskningsintensiva länder såsom Storbritannien och USA har gjort betydande investeringar sedan 2010. Den utvecklingen har inte skett i Sverige i samma omfattning.

De statliga anslagen för FoU uppgår 2023 till 46 800 miljoner kronor enligt SCB:s statsbudgetanalys. Det är 0,8 procent räknat som andel av BNP och är i nivå med 2022. Förutom de statliga anslagen fördelas medel från de forskningsstiftelser som bildades med löntagarfondsmedel. Under 2022 omfattade dessa 1 233 miljoner kronor. Av bidragen från EU:s forskningsmedel har 1 950 miljoner kronor fördelats 2022 till projekt vid svenska universitet och högskolor, vilket är en minskning med

120 miljoner kronor sedan 2021. Enligt SCB:s preliminära data för FoU i Sverige avsatte kommuner och regioner 4 896 miljoner kronor för FoU under 2022, vilket motsvarar 0,08 procent av BNP och är en minskning med ca 215 miljoner kronor jämfört med 2021 mätt i fasta priser.

Det svenska näringslivet tillhör de mest FoU-intensiva i världen. SCB uppskattar att företagens investeringar i FoU 2022 uppgick till 149 253 miljoner kronor. Det motsvarar en andel av BNP på 2,5 procent. År 2022 uppgick utgifterna för FoU inom universitet och högskolor till 44 802 miljoner kronor, inom övrig offentlig sektor till 8 566 miljoner kronor och inom den privata icke-vinstdrivande sektorn till 225 miljoner kronor.

Fördelning av statliga medel till forskning

Av de totala statliga FoU-medlen för 2023 om 46,8 miljarder kronor tilldelades universitet och högskolor 20 miljarder kronor som direkta forskningsanslag. De fyra forskningsfinansiärerna Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad (Formas), Verket för innovationssystem (Vinnova) och Vetenskapsrådet tilldelades sammantaget 13,4 miljarder kronor 2023.

Tabell 6.1 Medel för forskning från statsbudgeten efter mottagare

Miljarder kronor i löpande priser

Mottagare	2022	2023
Universitet och högskolor ¹	17,6	20,0
Vetenskapsrådet	7,0	7,4
Vinnova	3,4	3,4
Formas	1,8	1,8
Forte	0,8	0,8
Statens energimyndighet	1,4	1,4
Övriga myndigheter ²	11,5	12,0
Totalt	43,5	46,8

Källor: Budgetpropositioner och regleringsbrev.

¹ Avser i denna proposition samtliga universitet och högskolor.

² Övriga myndigheter innefattar Försvarsmakten, Sida, Trafikverket, MSB, Naturvårdsverket m.fl.

Svensk forskning i internationell jämförelse

Nedan redovisas utvecklingen och måluppfyllelsen avseende förutsättningar för forskning genom andel forskare i befolkningen och antalet vetenskapliga artiklar som publiceras med författare verksamma i Sverige. Som mått på vetenskapligt genomslag redovisas andelen vetenskapliga artiklar från forskare i Sverige som är bland de 10 procent högst citerade inom sina respektive områden och hur detta har förändrats.

Indikator: Andel forskare i befolkningen

Andelen forskare i befolkningen är en indikator som visar på förutsättningar för forskning i Sverige. Sverige utmärker sig med en hög andel forskare och är ett av fem toppländer 2020 enligt Världsbanken med 7 930 forskare per miljoner invånare. Högst andel forskare i relation till befolkningen har Sydkorea, följt av Sverige, Danmark, Finland och Norge. Sverige har en högre andel forskare jämfört med Nederländerna och Schweiz. 2022 var enligt SCB antalet forskande heltidsekvivalenter i Sverige 89 182, vilket är en ökning med ca 4 500 heltidsekvivalenter sedan 2021. Andelen forskare som är kvinnor i Sverige är ca 31 procent och andelen som är män ca 69 procent. En stor andel av forskarna är sysselsatta inom företagssektor med 66 561 heltidsekvivalenter för 2022. Den forskande personalen inom högskolesektorn har

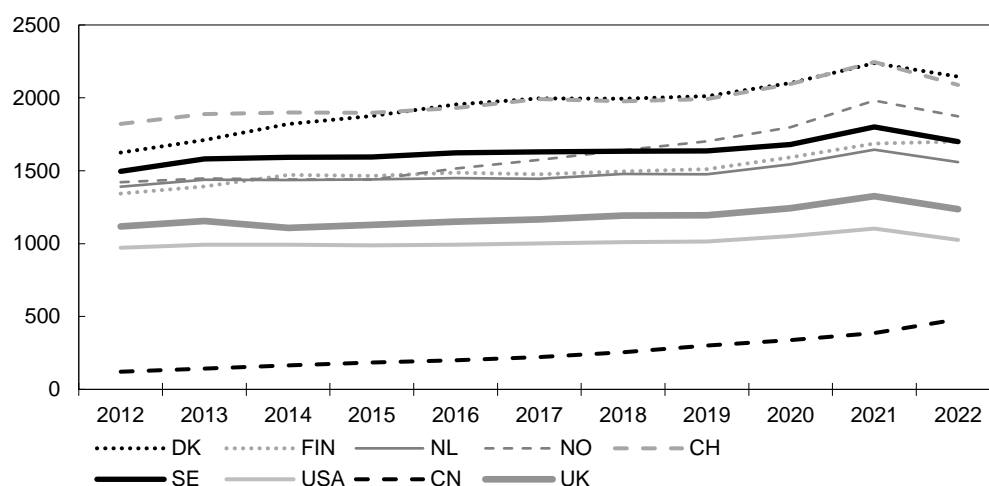
under det senaste året ökat med drygt 900 personer, till cirka 18 400 heltidsekvivalenter 2022.

Indikator: Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare

Andelen artiklar som publiceras är också en indikator som visar på förutsättningar för forskning i Sverige. Sverige, Danmark och Schweiz är jämförbara länder i avsättningar till FoU och hör till de länder i världen som producerar flest artiklar per miljon invånare. Svenska forskare publicerade 1 700 (1 801) artiklar per miljon invånare 2022 (2021 inom parentes). Med samma mått publicerade forskare i Danmark 2 145 artiklar respektive i Schweiz ca 2 090 artiklar vardera 2022. Även Norge publicerade 2022 fler artiklar än Sverige räknat per miljon invånare. Andra jämförbara länder är Finland som publicerade ca 1 700 artiklar och Nederländerna som publicerade ca 1 560 artiklar per miljon invånare, se diagram 6.2 nedan.

Diagram 6.2 Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige jämfört med andra länder

Antal artiklar per miljon invånare

Källor: Vetenskapsrådet och Världsbanken.

Totalt sett publicerades flest antal artiklar i Kina, 680 000 artiklar 2022, vilket fördelat per miljon invånare är ca 480 artiklar. Det land som publicerade näst flest är USA, 340 000 artiklar, drygt 1 025 artiklar per miljon invånare. Bland de mest forskningsintensiva länderna i världen har Storbritannien flest antal artiklar per miljon invånare med drygt 1 230 artiklar per miljon invånare.

Det område inom vilket det publiceras flest artiklar i Sverige är medicin, där antalet 2022 uppgick till knappt 740 artiklar per miljon invånare. Därefter följer naturvetenskap och teknik med vardera 290 respektive 260 artiklar per miljon invånare. Inom samhällsvetenskap och humaniora publicerades 250 respektive 50 artiklar per miljon invånare 2022.

Indikator: Andel artiklar med svenska författare som tillhör de tio procent högst citerade inom sina respektive områden

Andelen vetenskapliga artiklar som är bland de 10 procent högst citerade är en indikator som visar på vetenskapligt genomslag för forskning genomförd i Sverige. Andelen från Sverige uppgick både 2020 och 2021 till 10 procent, vilket är en svag minskning från genomsnittet för de föregående tio åren då den legat på 11 procent. Sverige är i nivå med Norge och Finland, men lägre än övriga länder, se tabell 6.2. De områden där Sverige har högst andel publikationer bland de 10 procent högst citerade är humaniora med 12,2 procent följt av agronomi, naturvetenskap och medicin med ca 10,5 procent.

Tabell 6.2 Andel vetenskapliga artiklar som är bland de 10 procent högst citerade

Procent	2011	2021
Storbritannien	14,2	13,3
Schweiz	15,3	12,2
Nederländerna	14,7	12,3
Kina	8,7	11,7
USA	14,6	11,4
Danmark	13,5	11,0
Sverige	11,2	10,0
Norge	10,4	9,8
Finland	10,1	9,7

Källa: Vetenskapsrådet.

Jämställdhet

Indikator: Könsfördelning för professorer, lektorer och meriteringsanställda

Jämställdhet inom forskningen vid universitet och högskolor kan bl.a. mätas genom andelen kvinnor och män som är anställda som professorer, lektorer och i meriteringsanställningar, dvs. forskarassistenter, biträdande lektorer och postdoktorer.

Det senaste decenniet har andelen kvinnor bland den forskande och undervisande personalen ökat inom i stort sett alla anställningskategorier och forskningsämnesområden. 2022 var 47 procent kvinnor och 53 procent män. Av professorerna var 32 procent kvinnor och 68 procent män 2022, vilket är oförändrat jämfört med 2021. Professorer är den anställningskategori där könsfördelningen har ändrats mest sedan 2012, då andelen professorer som är kvinnor var 24 procent. Även andelen kvinnor som är lektorer är oförändrad jämfört med 2021, dvs. 48 procent. I kategorin meriteringsanställningar är andelen kvinnor 45 procent och andelen män 55 procent 2022, vilket är samma fördelning som 2021. Rekryteringsmålet för perioden 2021–2023 är att hälften av de nyrekryterade professorerna vid universitet och högskolor ska vara kvinnor 2030.

Jämställdhetsintegrering

Vetenskapsrådet har sedan 2013 ett uppdrag om jämställdhetsintegrering och jämställdhet ingår som en integrerad del i myndighetens processer för att finansiera forskning. Under 2022 har myndigheten tagit fram en ny policy för jämställdhetsintegrering där det konstateras att jämställdhet i forskningen är en rättvisefråga såväl som en kvalitetsfråga. Med detta avses att alla, oavsett kön, ska ha samma möjligheter och förutsättningar att forska, att göra karriär som forskare, att leda och ansvara för forskningsmiljöer och forskningsinfrastrukturer.

Beviljandegraden för Vetenskapsrådets forskningsmedel inom olika ämnesområden är tämligen jämn mellan könen inom de respektive forskningsämnesområdena, men det finns fortsatt vissa skillnader mellan kvinnor och män inom medicin och hälsa, till mäns fördel. För det totala antalet ansökningar är beviljandegraden 18 procent för kvinnor och 21 procent för män. Inom humaniora och samhällsvetenskap ligger beviljandegraden på 9 procent för kvinnor och 13 procent för män. Inom medicin och hälsa ligger beviljandegraden på 25 procent för kvinnor och 27 procent för män och inom naturvetenskap och teknikvetenskap på 27 procent för kvinnor och 23 procent för män. För vissa områden, såsom utbildningsvetenskap, utvecklingsforskning, konstnärlig forskning och klinisk behandlingsforskning, fluktuerar siffrorna mer mellan åren, vilket i huvudsak beror på förhållandevis få ansökningar.

Forskning för att möta samhällets utmaningar

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2016, Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50), prioriterades forskning inom samhällsutmaningarna klimat och miljö, hälsa, ökad digitalisering, ett säkert, inkluderande och hållbart samhälle samt att förbättra kunskapsresultaten i det svenska skolväsendet. De nationella forskningsprogram som lanserades i denna proposition har genomgått halvtidsutvärderingar som redovisats 2022. Den sammanfattande metautvärderingen av de sju programmen framhåller att placeringen av programmen hos Forte, Formas och Vetenskapsrådet har säkerställt ett smidigt och effektivt programgenomförande, men har även inneburit att programmen varit begränsade av finansiärernas instruktioner, instrument och praxis.

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterades satsningar på totalt 3 160 miljoner kronor för 2022. De prioriterade nationella och globala samhällsutmaningarna som tas upp i propositionen är klimat och miljö, hälsa och välfärd, ett demokratiskt och starkt samhälle, digitalisering samt kompetensförsörjning och arbetsliv. Nedan redovisas vissa satsningar som genomförs för att möta samhällsutmaningarna. Redovisningar finns även inom utgiftsområdena 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg avsnitt 8, 20 Allmän miljö- och naturvård avsnitt 4.3, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel avsnitt 2.6.2 samt 24 Näringsliv avsnitt 3.1.1.

Inom området medicin och hälsa har Vetenskapsrådet under 2022 finansierat forskningsprojekt med ca 870 miljoner kronor. Under året gjordes också strategiska satsningar på forskning inom primärvården, åldrande och hälsa, psykiatri och precisionsmedicin. Inom infektionsområdet ansvarar Vetenskapsrådet för två nationella forskningsprogram. Under 2022 har det nationella forskningsprogrammet om antibiotikaresistens utvärderats. Utvärderingen visar att det bidrar till kunskapsuppbyggnad samt förnyelse och nytänkande inom forskningsområdet och offentlig sektor. Inom det nationella forskningsprogrammet för virus och pandemier har en strategisk forskningsagenda tagits fram.

Inom området kliniska studier har Vetenskapsrådet under 2022 beslutat om fördelning av medel till särskilda nationella utvecklingsatsningar. Under hösten nylanserades webbplatsen kliniskastudier.se, som är en viktig del i det stöd som Kliniska Studier Sverige (ett nationellt samarbete mellan Sveriges sex sjukvårdsregioner och som stöds av Vetenskapsrådet) erbjuder för att stötta arbetet med kliniska studier. Under året utvärderade Vetenskapsrådet den kliniska forskningens kvalitet vid de regioner som omfattas av det s.k. ALF-avtalet, ett avtal mellan svenska staten och vissa regioner om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Utvärderingen visar att svensk klinisk forskning fortsatt håller hög kvalitet men att det finns utrymme för fler och större nationella samarbeten. För att underlätta planering av kliniska studier föreslog regeringen i propositionen Behandling av personuppgifter vid antalsberäkning inför klinisk forskning (prop. 2022/23:31) ändringar i patientdatalagen. Lagändringarna trädde i kraft den 1 maj 2023 (bet. 2022/23:SoU23, rskr. 2022/23:152).

Under 2022 har Vetenskapsrådet slutredovisat två regeringsuppdrag som myndigheten fick under 2021 med anledning av covid-19 pandemin, dels om finansiering av forskning om postcovid, dels om att lämna bidrag för uppföljningsstudier av covid-19-vaccin. Redovisningarna visar att beviljade ansökningar har hållit hög kvalitet och att forskningen har goda möjligheter att bidra till samhällsnytta.

Vetenskapsrådet har i uppdrag att genomföra nationella forskningsprogram inom områdena brottslighet, segregation och digitaliseringens samhällsliga konsekvenser (U2021/01515). Alla programmen har under 2022 haft utlysningar av projektbidrag

och beviljat finansiering på ca 50–60 miljoner kronor per program under perioden 2022–2026. Inom ramen för uppdraget har Vetenskapsrådet även redovisat strategiska forskningsagendor inom respektive område. Dessa har tagits fram efter synpunkter från olika intressenter och redovisar hur programmen kommer att implementeras. Förutom att initiera forskning inom respektive område är tillgängliggörande och spridning av ny kunskap viktiga komponenter.

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterades ett antal satsningar på forskarskolor. Vetenskapsrådet har därför fått i uppdrag att finansiera forskarskolor riktade mot lärare på hälso- och sjukvårdsutbildningar samt forskarskolor inom humaniora och samhällsvetenskap (U2021/02276). Under 2022 har Vetenskapsrådet beviljat totalt 383 miljoner kronor till forskarskolor inom dessa områden.

Forskningssamarbete inom EU

Ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont Europa, pågår mellan 2021 och 2027 och har en total budget på ca 94 miljarder euro för sjuårsperioden. Horisont Europas arbetsprogram för 2021–2022 har uppdaterats under 2022. Av den tillgängliga budgeten för programmet har svenska organisationer hittills kontrakterat 3,4 procent av samtliga beviljade medel i Horisont Europa, vilket motsvarar ca 0,53 miljarder euro. Sverige ligger på nionde plats bland deltagande länder utifrån beviljade medel, vilket är i linje med placeringen under tidigare ramprogram Horisont 2020 som avslutades 2020.

En stor andel av budgeten inom programmets pelare två, Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft, ska implementeras genom europeiska partnerskap där satsningar på gemensamma utlysningar av forskningsmedel görs. I den första strategiska planen för perioden 2021–2024 har totalt 55,3 miljarder euro avsatts till partnerskapen varav 23,9 miljarder euro kommer från Horisont Europa. Sverige deltar för närvarande i ett 20-tal av 49 partnerskap, vilket medför att svenska aktörer kan delta och söka medel i de satsningar som genomförs.

I slutet av 2021 antogs rådsslutsatser om det nya Europeiska forskningsområdet (ERA) och en rådsrekommendation om en pakt för forskning och innovation. Under 2022 analyserades vilka av de prioriterade ERA-åtgärder i pakten som Sveriges kunde prioritera att delta i. Beslut togs därefter om svenskt deltagande i 10 av 20 ERA-åtgärder. Därefter har Sverige anslutit sig till ytterligare åtgärder. Det svenska deltagandet innebär att svenska aktörer bidrar till policyarbetet inom de prioriterade områdena.

Rymdforskning och rymdverksamhet

Rymdverksamhet är internationell

Svensk rymdforskning och rymdindustri håller hög internationell klass, vilket bl.a. illustreras av att Sverige och svenska aktörer är efterfrågade i internationella och bilaterala rymdsamarbeten. En stor del av de svenska statliga satsningarna på rymdverksamhet finansierar projekt som genomförs i internationella samarbeten. Forskningsresultat och dess tillämpningar är ofta av globalt intresse. Det visas t.ex. genom rymdsonden JUICE, det största vetenskapliga europeiska rymdforskningsprojektet någonsin, som ska utforska Jupiters isiga månar och studera om det finns förutsättningar för liv under deras frusna hav. Sverige har i hög grad varit delaktigt i arbetet med JUICE. Projektet inleddes för åtta år sedan och rymdsonden sköts upp i april 2023, där två av tio instrument ombord är utvecklade och byggda av svenska aktörer vid Institutet för rymdfysik. Sverige deltar i både EU:s och den europeiska rymdorganisationens (ESA) rymdprogram som bidrar till samhällsnytta genom forskning och olika tjänster. Vid ESA:s ministermöte i november 2022 kunde Sverige anmäla

ökat deltagande i de frivilliga programmen. Budgetmässigt kvarstod Sveriges andel på i princip samma nivå som tidigare eftersom andra länder ökade sina bidrag till ESA:s budget i högre omfattning.

Strategi för svensk rymdverksamhet

Den nationella strategin för svensk rymdverksamhet (skr. 2017/18:259) innehåller långsiktiga strategiska mål för att stärka svensk rymdverksamhet. Rymdverksamhet bör enligt strategin bedrivas utifrån ett helhetsperspektiv där nyttan för samhället står i centrum samtidigt som Sveriges säkerhet säkerställs. Vidare framgår av strategin att civila och militära aktörer ska samverka om forskning och utveckling samt användning av rymdsystem så att synergier mellan civil och militär rymdverksamhet tas till vara. Genomförande av rymdstrategin har fortsatt under 2022 och 2023, exempelvis när det gäller informationsspridning om rymddata och innovationsfrämjande insatser för användningen av sådan data. Vidare gick Sverige genom Rymdstyrelsen med i EU:s program för rymdövervakning och spårning (Space Surveillance and Tracking) genom ett regeringsuppdrag (U2022/03185) hösten 2022. Sverige bidrar med analyskapacitet genom Totalförsvarets forskningsinstitut. Strategin framhåller även vikten av rymdforskning bl.a. för att bättre kunna studera jorden. I november 2022 sändes den svenska forsknings satelliten MATS upp för att studera jordens övre atmosfär och bidra till grundforskning om dynamiken i mesosfären, vilket kommer att öka förståelsen för det globala klimatsystemet och klimatförändringarna. Forsknings satelliten har redan börjat leverera värdefulla data för klimatforskning.

Utveckling av Esrange för rymdverksamhet

Utvecklingen av forskningsinfrastrukturen vid rymdbasen Esrange, som den nationella rymdstrategin anger som en viktig satsning, fortsatte under 2022. Konstruktionen av en ny uppskjutningsanläggning som möjliggör uppskjutningar av satelliter till omloppsbana färdigställdes till stora delar under 2022 och kunde invigas i samband med Europeiska kommissionens besök i Kiruna i januari 2023 i början av det svenska EU-ordförandeskapet. Den testbädd som öppnades 2020 för test- och utvecklingsverksamhet vid Esrange inom återanvändningsbar uppskjutningsteknik och för teknikdemonstrationer har sedan dess varit väl belagd med internationella kunder som utför tester. Inom det nationella ballong- och raketprogrammet genomförs projekt vid Esrange av betydelse bland annat för klimatforskning.

Forskningens infrastruktur

Forskarsamhällets behov av infrastruktur förändras

Forskningsinfrastruktur är en förutsättning för att bedriva forskning av hög kvalitet. I begreppet innefattas t.ex. forskningsanläggningar, laboratorier, superdatorer, databaser och forskningsbibliotek. Teknikutveckling och vetenskapliga upptäckter gör att forskarsamhällets behov av forskningsinfrastruktur förändras över tid. Vetenskapsrådet har under 2022 inventerat forskarsamhällets behov och bedömt förslag till satsningar på forskningsinfrastruktur av nationellt intresse. Under 2022 utlyste Vetenskapsrådet även bidrag för tillgängliggörande av forskningsinfrastruktur i syfte att främja att forskningsinfrastrukturer i ökad omfattning tillgängliggörs och nyttjas av användare från näringsliv och offentlig sektor. Av de 48 ansökningar som kom in beviljades sex bidrag. Totalt beviljades drygt 57 miljoner kronor för bidragsperioden 2023–2026.

ESS har nått viktiga milstolpar

I Sverige finns en internationell forskningsanläggning under uppbyggnad, den europeiska spallationsskällan European Spallation Source ERIC (ESS) där Sverige tillsammans med Danmark är värdländer. Under 2022 har uppbyggnaden av ESS

fortgått och viktiga milstolpar nåtts. ESS beräknas kunna tas i drift 2027. Forskningen vid ESS förväntas innebära genombrott inom många vetenskapsområden och har tillämpningar inom t.ex. klimat, energi och life science.

Vetenskapsrådet har under 2022 genomfört en utlysning om s.k. in-kindbidrag till ESS. Syftet med bidraget är att möjliggöra för svenska forskargrupper att bidra till uppbyggnaden av ESS. Totalt inkom fyra ansökningar och samtliga beviljades finansiering inom ramen för bidraget.

Flera forskningsinfrastrukturer fortsätter att utvecklas

Synkrotronljusanläggningen MAX IV är en forskningsinfrastruktur vid Lunds universitet. MAX IV används för forskning inom t.ex. life science, förnybara material och batterier. Under året har tre nya forskningsstationer, så kallade strålrör, öppnats vilket gör att 16 strålrör kommer att vara tillgängliga för användare från 2023. Näringslivet har ett ökande intresse för möjligheterna som MAX IV innebär och flera industri-forskningsprojekt som bl.a. kopplar till cirkulär ekonomi pågår.

SciLifeLab är en centrumbildning mellan flera lärosäten och en nationell forskningsinfrastruktur inom molekylära biovetenskaper. Under 2022 gav SciLifeLab stöd till nära 3 700 forskningsprojekt med användare verksamma inom livsvetenskaplig forskning såväl nationellt som internationellt. SciLifeLab har bl.a. vidareutvecklat sina tjänster för covid-19-forskning som inleddes tidigt under pandemin bl.a. med den dataportal som samlar alla publikationer och rådata om covid-19 från Sverige för nationell och internationell datahantering.

Under det senaste året har den nationella organisationen för beräknings- och lagringsresurser genomgått en organisationsförändring. I juni 2022 fattade Vetenskapsrådet beslut om att tilldela värdskapet för nationella beräknings- och lagringsresurser till Linköpings universitet samt medel för perioden 2023–2026 till det nya centret NAISS (National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden). Sverige deltar, genom Vetenskapsrådet, i det europeiska partnerskapsprogrammet EuroHPC som är ett samarbete för superdatorer. Genom samarbetet får forskare och företag i Sverige bl.a. tillgång till en av Europas kraftfullaste superdatorer, LUMI.

Kungl. bibliotekets digitala samlingar växer och det digitala tillhandahållandet utvecklas

Kungl. biblioteket är Sveriges nationalbibliotek och en nationell forskningsinfrastruktur. Myndighetens samlingar utgör en källa för forskning, framför allt inom samhällsvetenskap och humaniora. Kungl. biblioteket har under 2022 vidareutvecklat arbetet med kollektiva avtalslicenser för att skapa förutsättningar för digitalt tillgängliggörande och göra det möjligt att ge fjärraccess till framför allt forskare. Inom ramen för myndighetens FoU-verksamhet sker samverkan med externa forskare i externfinansierade forskningsprojekt som under 2022 uppgick till drygt 70 ärenden. Drygt två tredjedelar av samarbetsförfrågningarna från externa forskare är ställda till KB-labb, en infrastruktur som möjliggör storskalig kvantitativ forskning på Kungl. bibliotekets digitala samlingar av text, ljud, bild och video.

Regeringens bedömning: Filmarkivet i Grängesberg kan komma att förläggas till en annan verksamhetsort än den som angetts i tidigare propositioner.

Skälen för regeringens bedömning: En filmvårdscentral för icke-fiktiv film etablerades i Grängesberg 2003 i Stiftelsen Svenska Filminstitutets regi (jfr prop. 2001/02:1 utg.omr. 17). Verksamheten, kallad Filmarkivet i Grängesberg, är sedan 2011 inordnad i Kungl. biblioteket (jfr prop. 2009/10:1 utg.omr. 16 och utg.omr. 17). Riksdagen har beslutat i enlighet med detta. Nuvarande verksamhet är inriktad på film på filmbas och inbegriper insamling, uppordning, digitalisering, bevarandeåtgärder samt magasinering.

Produktionen av analog film som upptagits på filmbas har sedan inrättandet minskat avsevärt och till övervägande del ersatts av digital filmteknik. Filmarkivet har ingen publik verksamhet i Grängesberg och mer än 90 procent av materialet är digitiserat (konvertering av fysiskt material till digitalt format) och fritt tillgängligt över webben. Magasin och produktionsytor har i nuläget stora brister ur ett bevarandeperspektiv.

De samlingar som Kungl. biblioteket förvaltar innefattar en mängd olika materialtyper av varierande ålder. Samlingarna ska bevaras för framtiden och växer hela tiden i omfattning. Myndigheten har därför kontinuerligt behov av att genomföra förändringar för att säkra kvaliteten och effektiviteten i verksamheten.

En placering av filmarkivets verksamhet nära eller tillsammans med liknande materialtyper som myndigheten ansvarar för skulle bl.a. kunna innebära en effektivare samordning av kompetenser och förbättrade möjligheter till bevarande. Regeringen bedömer därför att den filmarkivsverksamhet som bedrivs av Kungl. biblioteket i Grängesberg bör kunna förläggas till en annan verksamhetsort.

Ett öppet vetenskapssystem

Vetenskapliga publikationer som är ett resultat av forskning som har finansierats med offentliga medel ska vara omedelbart öppet tillgängliga med verkan fr.o.m. 2021. Avseende forskningsdata ska omställningen vara genomförd fullt ut senast 2026. För att påskynda omställningen till ett öppet vetenskapssystem och säkra kontinuitet i det nationella arbetet har uppdragen gällande öppen tillgång till forskningsdata samt öppen tillgång till vetenskapliga publikationer förts in i Vetenskapsrådets respektive Kungl. bibliotekets instruktioner och universitet och högskolor har också fått ett förnyat uppdrag att utveckla arbetet med öppen vetenskap (U2023/00413).

Vetenskapsrådet har tagit fram indikatorer för att kunna mäta uppfyllanden av öppen tillgång till forskningsdata över tid samt kunna identifiera områden där extra insatser kan behövas. En analys visar att majoriteten av lärosäten och forskningsfinansiärer i Sverige har en strategisk inriktning för öppen tillgång till forskningsdata. Även om forskningsdata tillgängliggörs öppet är det i dagsläget svårt att göra en uppskattning av i vilken utsträckning det sker.

Statistik för 2022 visar att ca 70 procent av de vetenskapliga artiklarna registrerade i Swepub, som är en söktjänst för vetenskapliga publikationer vid svenska lärosäten, publicerades omedelbart öppet tillgängliga. Detta är en ökning jämfört med 2021 och 2017 då 67 procent respektive 33 procent av de publicerade artiklarna var omedelbart öppet tillgängliga och visar på en kontinuerlig tillväxt och utveckling. Kungl. bibliotekets sammanställning av de totala utgifterna för vetenskaplig publicering visar att kostnaderna för 2022 uppgick till ca 738 miljoner kronor, vilket är en ökning med cirka 27 miljoner kronor jämfört med föregående år. Kostnaderna 2022 kan jämföras med 2017 då de totala kostnaderna var 498 miljoner kronor. Ökningen beror främst på att övervägande delen av lärosätenas utgifter är kopplade till avtal med kommersiella vetenskapliga förlag, som inkluderar såväl kostnader för prenumerationer som för öppet tillgängliga publikationer. Dessa förlag tillämpar i regel årliga procentuella prisökningar.

6.3 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Svensk forskning i internationell jämförelse

Sverige är en framstående forskningsnation och de svenska avsättningarna överstiger EU:s mål på tre procent av BNP. Under perioden 2009–2022 har de statliga anslagen för forskning och utveckling ökat med ca 15,2 miljarder kronor i löpande priser, men i

relation till BNP är situationen i princip oförändrad. Huvuddelen av ökningen har tillförts universitet och högskolor, antingen som direkta anslag för forskning och utbildning på forskarnivå eller via forskningsfinansiärerna. Andra forskningsintensiva länder, exempelvis Storbritannien och USA, har gjort större investeringar under den senaste 10-årsperioden. Den vetenskapliga synligheten mätt som antalet artiklar som citeras bland de tio procent högst citerade har inte ökat trots att statliga medel har tillförts. Dessa citeringar har istället minskat jämfört med ett genomsnitt för de senaste tio åren och i relation till andra länder.

I strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa anges ett antal långsiktiga mål och delmål för att stärka svenskt deltagande i programmet. Ett av målen är att Sverige ska beviljas mer än 3,7 procent av totalt beviljade medel, vilket är en ambitionsökning från tidigare ramprogram Horisont 2020. Statistik för den inledande perioden av Horisont Europa visar dock att deltagandet inte ökat jämfört med Horisont 2020 utan ligger på ca 3,4 procent. För att målsättningen i den nationella strategin ska nås bedömer regeringen att forskningsfinansiärer, lärosäten och andra aktörer behöver göra fortsatta ansträngningar.

Jämställdhet

Under de senaste tio åren har andelen kvinnor ökat inom samtliga anställningskategorier inom den forskande och undervisande personalen vid universitet och högskolor med undantag för meriteringsanställningar på totalnivå. Vetenskapsrådet har fortsatt arbetet med att säkerställa att jämställdhet ingår som en integrerad del i myndighetens processer och beviljandegraden för Vetenskapsrådets forskningsmedel är relativt jämn för män och kvinnor. Det är viktigt att bevara det resultat som arbetet har bidragit till och att fortsätta arbeta aktivt för ökad jämställdhet.

Forskning för att möta samhällets utmaningar

Vetenskapsrådet finansierar ett antal satsningar och program som syftar till att möta olika typer av samhällsutmaningar. Flera av satsningarna har sitt ursprung i de forsknings- och innovationspolitiska propositionerna 2016 och 2020. Regeringen bedömer att de nationella forskningsprogrammen skapar ny och betydelsefull kunskap, men det är även viktigt att maximera de mervärden som kan skapas på programnivå och nyttja möjligheter för synergier med europeiska och internationella program och initiativ.

Rymdforskning och rymdverksamhet

Svensk rymdforskning bidrar med kunskap inom ett flertal samhälls- och forskningsområden, som t.ex. klimat- och miljöforskning samt digitalisering. Samhällets beroende av satellitdata för telekommunikation gör att rymdverksamhetens betydelse för olika samhällsfunktioner ökar. Rymdverksamhet har under senare år även blivit allt viktigare mot bakgrund av den förändrade säkerhetspolitiska situationen. Hög kompetens, erfarenhet och kvalitet inom t.ex. instrumentutveckling, kommersiell rymdteknik, deltagande i rymdmissioner och publicering av forskningsresultat samt ett ansvarsfullt och säkerhetsmedvetet arbetssätt är avgörande för svensk konkurrenskraft inom rymdverksamheten. De senaste åren har Sverige dock tappat något i konkurrenskraft som leverantör till den europeiska rymdsektorn, då det svenska bidraget till ESA har minskat i relation till andra länders bidrag. Det finns en risk att Sveriges sjunkande andel av ESA:s budget försvagar Sveriges ställning och gör att nya svenska aktörer har svårt att hävda sig jämfört med etablerade leverantörer inom rymdsektorn. Sveriges deltagande i det obligatoriska vetenskapsprogrammet inom ESA möjliggör för svenska forskare att i samarbete med europeiska kollegor studera yttre rymden i projekt som är för kostsamma att genomföra med enbart nationell finansiering. Det är därför värde-

fullt för mindre länder, såsom Sverige, att delta i de stora ESA-projekten liksom i andra internationella rymdsamarbeten.

Forskningens infrastruktur

Sverige har en väl utbyggd forskningsinfrastruktur vilket har stor betydelse för forskares förutsättningar att bedriva forskning av hög kvalitet. Satsningarna på storskaliga infrastrukturer såsom ESS, MAX IV och SciLifeLab är av stor vikt för svensk forskning, internationell attraktivitet och synlighet. Det är viktigt att ESS kan färdigställas så fort som möjligt så att planerad forskning kan genomföras.

Ett öppet vetenskapssystem

För att öka värdet av forskning behöver den spridas inom såväl vetenskapssamhället som till samhället i övrigt. Att forskningsresultat delas öppet är en förutsättning för att kunna möta samhällsutmaningar och har dessutom betydelse för att trovärdig forskning av hög kvalitet ska finnas tillgänglig för alla i hela samhället. Det är därför positivt att det sker en stadig ökning av omedelbart öppet tillgängliga artiklar och att forskningsdata publiceras och delas öppet i en betydande omfattning och inom alla forskningsområden. Samtidigt finns ett fortsatt stort behov av att nyckelaktörer som lärosäten och forskningsfinansierare tar ett gemensamt ansvar för att verka för att den nationella riktningen för öppen tillgång följs och uppnås. Utmaningar, såsom ökade kostnader för vetenskaplig publicering, brist på stödjande och vägledande insatser samt harmonisering av riktlinjer för öppen vetenskap och incitamentsstrukturer som främjar öppen vetenskap, behöver fortsatt hanteras i bred samverkan och med delat ansvar mellan alla berörda aktörer. Kungl. bibliotekets redovisning av uppdraget att ta fram nationella riktlinjer för öppen vetenskap kommer ha stor betydelse i det fortsatta implementeringsarbetet.

6.4 Politikens inriktning

6.4.1 Sverige ska vara en ledande forskningsnation

Forskning och innovation är helt avgörande för Sveriges välstånd, utveckling, konkurrenskraft och förmåga att hantera samhällsutmaningar. Tydlig inriktning mot excellens, dvs. forskning som internationellt bedöms hålla hög kvalitet, och hög kvalitet ska prägla såväl forskning och innovation som utbildning. Fortsatta investeringar i forskning och innovation behövs för ökad tillväxt och välfärd samt för att attrahera och behålla nyckelkompetens.

Sverige ska vara ett land där excellent och banbrytande forskning bidrar till en för Sverige internationell tätposition i utvecklingen mot ett hållbart samhälle och till att svenskt näringsliv är motorn för innovation. Det är av stor vikt att fortsatt utveckla starka forskningsmiljöer inom exempelvis elektrifiering och batteriteknik.

I Sverige ska det finnas goda förutsättningar att nyttiggöra forskningsresultat. Det ska finnas bra villkor för forskning och innovation för det svenska näringslivet och offentlig sektor. Kunskapsspridning, kunskaps- och kompetensutbyte samt strategiska samarbeten mellan akademi, företag, myndigheter, offentlig sektor och andra organisationer ska stärkas.

Internationalisering är viktig för att svensk forskning ska kunna nå högsta kvalitet. Detta inkluderar såväl student-, doktorand- och forskarmobilitet som forsknings-samarbeten över nationsgränserna. Internationellt samarbete inom forskning och högre utbildning är i många fall avgörande för excellent forskning och innovation i världsklass. Öppenhet bör utgöra grunden i internationellt samarbete, samtidigt som

det behöver finnas en medvetenhet om behovet av att skydda nationella intressen, kunskap och teknik. Forsknings-, närings- och säkerhetspolitik har kommit att bli alltmer sammanflätade givet den geopolitiska utvecklingen. Forskningen behöver ta hänsyn till Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen. Arbetet med ansvarsfull internationalisering och skyddet av svensk forskning och utbildning är ett gemensamt ansvar för universitet och högskolor, forskningsfinansiärer och regeringen.

Integritet och trovärdighet är grundpelare i omställningen till öppen vetenskap. Den digitala strukturomvandlingen skapar nya möjligheter för öppen vetenskap, men även nya utmaningar. På europeisk nivå görs omfattande satsningar via Horisont Europa med flera forsknings- och innovationsprogram av betydelse för datadriven forskning och digitalisering. Det behövs åtgärder som accelererar tillgången till öppna forskningsdata och som betonar forskningsinfrastrukturens roll i den processen.

Etikprövning av forskning är viktig. Syftet med etikprövningslagen (2003:460) är att skydda den enskilda människan och respekten för människovärdet vid forskning. Det är tydligt sedan en tid tillbaka att det finns allvarliga problem i delar av nuvarande regelverk som behöver åtgärdas. Det kan finnas forskningsområden som inte handlar om integritetskänsliga frågor där det i dag avkrävs etikprövning. Regeringskansliet har därför beslutat om ett uppdrag att analysera möjligheterna att förändra reglerna för etikprövning (U 2023:C).

6.4.2 Hög kvalitet ska prägla satsningar på forskning och innovation

Regeringens arbete med den kommande forsknings- och innovationspolitiska propositionen har inletts. Inriktningen för propositionen är excellens, internationalisering och innovation med målet att svensk forskning och innovation ska hålla hög kvalitet och vara konkurrenskraftig på en global arena.

Ökad forskningsvolym leder inte automatiskt till bättre forskning. Satsningar bör därför inriktas på framstående miljöer och forskningsområden med internationell bärighet. Sverige är ett litet land och det är viktigt att våga göra prioriteringar så att Sverige i stället kan bli ett land som är världsledande inom vissa strategiska områden där den fria forskarinitierade forskningen har en central plats.

Det fria kunskapssökandet är en hörnsten i ett demokratiskt samhälle. Forskningens frihet ska värnas. Fri forskning har både ett egenvärde och kommer till nytta på kort och lång sikt och ska därför inte detaljstyras. Såväl nyfikenhetsdriven grundforskning som behovsriktad, tillämpad forskning behövs och det finns ingen motsättning mellan dessa. De satsningar på fri forskning som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 utökas 2024.

Situationen i världen riskerar att göra det svårare att identifiera resurser för investeringar i forskning och konkurrensen inom forskning hårdnar. De satsningar på excellenscenter som påbörjades 2021 utökas 2024 i syfte att skapa attraktiva forskningsmiljöer av högsta kvalitet som bidrar till att svensk forskning fortsatt är internationellt ledande. Dessa miljöer har också möjlighet att attrahera internationella talanger och bidra med expertis och nyckelkompetenser i Sverige.

Sverige behöver fortsatt satsa på forskning för att säkra kunskap och kompetens inom områden som är relevanta för att möta de utmaningar som mänskligheten och välfärdssamhället står inför. De inriktningar som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 är fortsatt relevanta. För att kunna möta klimatutmaningen och genomföra klimatomställningen fortsätter satsningar på forskning inom klimat och miljö. Polarforskning ger unika insikter om jordens klimat-

system och tidiga varningar om globala klimatförändringar då Arktis och Antarktis är mer känsliga för förändringar än andra områden. Fortsatta forskningsinsatser inom hälsa och life science är en förutsättning för att kunna hantera framtida utmaningar inom hälsoområdet och för att Sverige fortsatt ska vara en konkurrenskraftig life science-nation. Digital teknik och kompetens är nödvändig för samhällsutvecklingen och för näringslivets konkurrenskraft. Forskningsinsatserna inom digitalisering ska ta tillvara de möjligheter som digitaliseringen ger och samtidigt hantera de risker som uppstår i ett alltmer digitaliserat samhälle fortsätter 2024.

Utvecklingen av den sjätte generationens trådlösa system (6G) har påbörjats och internationellt görs omfattande satsningar inom bl.a. material-, kvant- och halvledarteknik. Sverige har förutsättningar att ta en central roll som stark forskningsnation och som ett tekniskt ledande land inom strategiskt prioriterade områden. Regeringen föreslår därför en särskild forskningsinsats för att bidra till utvecklingen av 6G. Satsningen ska bl.a. inriktas på bilaterala forskningsarbeten. Se även utgiftsområde 24 Näringsliv avsnitt 3.6.

6.4.3 Forskningsinfrastruktur är avgörande för framgångsrik forskning

God tillgång till forskningsinfrastruktur är nödvändig för de flesta forskningsområden för att kunna bedriva framgångsrik forskning. Tillgång till avancerad utrustning och forskningsinfrastruktur har kommit att spela en central roll inom forskning på grund av alltmer komplexa vetenskapliga frågeställningar, ökade datamängder och utveckling av avancerad teknik. Forskningsinfrastruktur är också en grundförutsättning för forskningsgenombrott som behövs bl.a. inom det medicinska området eller för att möjliggöra en grön omställning. Konkurrenskraftig forskningsinfrastruktur är avgörande för att Sverige ska attrahera internationella talanger och forskare. I Sverige finns storskalig forskningsinfrastruktur som MAX IV, SciLifeLab, isbrytaren Oden och Sverige är även värd för European Spallation Source ERIC (ESS) som tillsammans med MAX IV förväntas bli ett ledande forsknings- och innovationscentrum för material- och livsvetenskaperna. MAX IV har drabbats av stora kostnadsökningar det senaste året. För att säkerställa driften av MAX IV nästa år föreslås att ytterligare medel tillförs verksamheten 2024.

6.4.4 Sverige ska stärka sin position som ledande rymdnation

Samhällsnyttan med rymdforskning och rymdverksamhet är stor. Rymdforskningen bidrar med viktig kunskap inom ett flertal samhälls- och forskningsområden, t.ex. klimat- och miljöforskning och digitalisering. Utbyggnaden av Esrange är ett bidrag till Europas oberoende tillträde till rymden. Antalet satelliter i omloppsbana kring jorden ökar och med förmågan att skjuta upp satelliter i omloppsbana följer krav på säker och hållbar användning av rymden. Genom att etablera en funktion för rymdlägesbild kan kollisioner mellan t.ex. satelliter och andra rymdföremål undvikas. Detta är viktigt eftersom rymdinfrastruktur i allt högre utsträckning används för olika samhällsfunktioner såsom säkra kommunikationer, ökad bredbandstäckning, det militära försvaret och inom krisberedskapen och det civila försvaret.

Sverige har sedan lång tid en etablerad position som en ledande rymdnation och inom kort kommer ytterligare en svensk astronaut utföra forskning vid den internationella rymdstationen ISS. Rymden inspirerar och engagerar och särskilt astronauter är förebilder för forskning, ingenjörskonst och målmedvetenhet. En rymdfärd för en svensk astronaut är en stor framgång för Sverige som rymdnation. Det visar att Sverige har höga ambitioner vad gäller rymden och rymdverksamhet.

Föreningen EISCAT Scientific Association

Regeringens förslag: Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bemyndigas att bilda eller förvärva ett aktiebolag och tillse att den verksamhet som bedrivs i den ideella föreningen EISCAT Scientific Association (EISCAT) överförs till bolaget.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bemyndigas att för svenska statens räkning teckna aktier i det bolag som övertar verksamheten i EISCAT och att delvis överlåta aktier i bolaget till norska och finska staten.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bemyndigas att under 2024 tillse att tillgångar och skulder i EISCAT överförs till det bolag som övertar verksamheten.

Riksdagen godkänner att bolagets verksamhet ska bedrivas utan vinstsyfte, med beaktande av Sveriges säkerhet och andra utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiska intressen och innefatta finansiering, drift, förvaltning och utveckling av infrastruktur för undersökningar av georydmiljön samt tillhandahållande av data för forskning.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bemyndigas att vidta de övriga åtgärder som är nödvändiga för att genomföra det ovannämnda.

Skälen för regeringens förslag: EISCAT Scientific Association (EISCAT) är en forskningsorganisation (ideell förening) grundad 1975 med säte i Kiruna. EISCAT utför atmosfär- och jonosfärforskning med markbaserade radarsystem och har forskningsinfrastruktur för ändamålet i Sverige, Norge och Finland. EISCAT har i dag sex medlemmar i form av statliga organisationer i Sverige, Norge, Finland, Storbritannien, Japan och Kina. Sedan bildandet av föreningen är Vetenskapsrådet den myndighet som representerar Sverige i föreningen och som svarar för den svenska delen av finansieringen.

Inom EISCAT pågår arbetet med att uppföra nästa generations markbaserade forskningsradar, EISCAT 3D. EISCAT 3D är en forskningsinfrastruktur på Nordkalotten bestående av en multistatisk radar optimerad för forskning om kopplingen mellan jordens atmosfär och rymden. EISCAT 3D bygger på samma grundläggande principer som den tidigare radarn, men med flerfaldigt högre prestanda. Den nya forskningsinfrastrukturen etableras på Nordkalotten med anläggningar i Sverige, Norge och Finland. Det tilltänkta huvudkontoret och datacentret avses placeras i Sverige.

EISCAT har den 30 mars 2023 beslutat att föreningens verksamhet bör överföras till ett svenskt aktiebolag ägt av de svenska, norska och finska staterna. Regeringen gav därför i juni 2023 Vetenskapsrådet i uppdrag att förbereda för att bilda ett svenskt aktiebolag ägt av de svenska, norska och finska staterna och för att bolaget ska ta över verksamheten från EISCAT (U2023/02128). Avsikten är att bolaget ska kunna inleda sin verksamhet under 2024. Regeringen har vidare för avsikt att ge Vetenskapsrådet i uppdrag att förvalta svenska statens aktier i aktiebolaget.

Utvecklingen av EISCAT 3D kommer att innebära att helt nya forskningsmöjligheter öppnas. Regeringen anser att det är angeläget, inte minst ur ett klimat- och miljöperspektiv, att den forskning som föreningen bedriver ska få goda långsiktiga förutsättningar att utvecklas vidare. Det är dock förenat med särskilda utmaningar och svårigheter att i en ideell förening bedriva den typ av verksamhet och forskning som EISCAT 3D innebär. Det gäller t.ex. i fråga om säkerhet, styrning och ekonomisk uppföljning.

Av 8 kap. 3 § första stycket budgetlagen (2011:203) följer att regeringen inte utan riksdagens bemyndigande får förvärva aktier eller andelar i ett företag eller på annat sätt öka statens röst- eller ägarandel i ett företag. Regeringen får inte heller utan riksdagens bemyndigande tillskjuta kapital till ett företag. Vidare följer av 8 kap. 4 § budgetlagen att regeringen inte utan riksdagens bemyndigande genom försäljning eller på annat sätt får minska statens ägarandel i företag där staten har hälften eller mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar. Det framgår av 7 kap. 2 § budgetlagen att förvärv av aktier eller andelar i ett företag och annat tillskott av kapital ska finansieras med anslag. Av 7 kap. 6 § samma lag följer dock att detta inte gäller om riksdagen för en viss myndighet, ett visst lån eller en viss anskaffning beslutar om någon annan finansiering.

Mot denna bakgrund bör regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bemyndigas att bilda eller förvärva ett aktiebolag, tillse att den verksamhet som bedrivs i EISCAT överförs till detta bolag, teckna aktier i bolaget och delvis överlåta aktier i bolaget till den norska och den finska staten för att möjliggöra ett gemensamt delägarskap där det återstår att enas om respektive ägarandel. Verksamheten bör bedrivas utan vinstsyfte och, med beaktande av Sveriges säkerhet och andra utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiska intressen, innefatta att finansiera, driva, förvalta och utveckla infrastruktur för undersökningar av georymdmiljön samt tillhandahålla data för forskning. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bör även bemyndigas att under 2024 tillse att tillgångar och skulder i EISCAT överförs till bolaget. Vidare bör regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bemyndigas att vidta de övriga åtgärder som är nödvändiga för genomförandet. Ombildningen ska, där det är tillämpligt, ske i enlighet med det statsstödrättsliga regelverket.

6.5 Budgetförslag

6.5.1 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tabell 6.3 Anslagsutveckling 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

2022	Utfall	7 392 824	Anslagssparande	-135 584
2023	Anslag	7 370 846 ¹	Utgiftsprognos	7 365 768
2024	Förslag	7 893 846		
2025	Beräknat	7 864 846		
2026	Beräknat	7 121 846		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd för forskning och forskningsinformation. Anslaget får även användas för utgifter för forskningsinfrastrukturer, internationellt forsknings-samarbete, utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, resor och seminarier som är kopplade till forskningsstödet. Anslaget får även användas för bidrag till ett konsortium för konstruktionen och driften av European Spallation Source ESS, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.4 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	7 380 846	7 380 846	7 380 846
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	513 000	484 000	-129 000
varav BP24	65 000	60 000	65 000
– Uppdrag avseende föreningen EISCAT	10 000		
– Forskning om 6G	15 000	60 000	65 000
– Tillskott MAX IV	40 000		
Överföring till/från andra anslag			-130 000
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	7 893 846	7 864 846	7 121 846

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget ökas med 15 000 000 kronor 2024 för en forskningssatsning inom nästa generations trådlösa system (6G). För samma ändamål beräknas anslaget öka med 60 000 000 kronor 2025 och med 65 000 000 kronor 2026. Vidare ökas anslaget med 40 000 000 kronor 2024 för ett extra bidrag till forskningsinfrastrukturen MAX IV vid Lunds universitet och med 10 000 000 kronor 2024 för att finansiera uppdrag avseende överföring av verksamheten i EISCAT Scientific Association.

Regeringen föreslår att 7 893 846 000 kronor anvisas under anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 7 864 846 000 kronor respektive 7 121 846 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 000 kronor 2025–2034.

Skälen för regeringens förslag: Den grundforskning som finansieras av Vetenskapsrådet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. De medel som Vetenskapsrådet fördelar för vetenskaplig utrustning är också långsiktiga, eftersom myndigheten åtar sig att under flera år betala amorteringar och räntor för den aktuella utrustningen. Vidare tillkommer de åtaganden som följer av inrättandet av ESS. Regeringen bör bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 000 kronor 2025–2034.

Tabell 6.5 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027–2034
Ingående åtaganden	22 956 386	21 526 585	26 127 000			
Nya åtaganden	5 196 525	11 004 030	6 066 077			
Infriade åtaganden	-6 626 326	-6 403 615	-7 193 077	-7 528 624	-5 714 376	-11 757 000
Utestående åtaganden	21 526 585	26 127 000	25 000 000			

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027–2034
Beslutat/förslaget bemyndigande		24 500 000	26 127 000	25 000 000		

Bemyndigande om bidrag till European Spallation Source ERIC (ESS)

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 1 217 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Skälen för regeringens förslag: Konstruktionen av ESS påbörjades under hösten 2014. Hittills har Sverige betalat ca 8,5 miljarder kronor för konstruktion och initial drift, varav ca 7,1 miljarder kronor från Vetenskapsrådets forskningsanslag, ca 0,6 miljarder kronor från Lunds universitets forskningsanslag och 0,8 miljarder kronor från Region Skåne. Till följd av pandemin har färdigställandet av anläggningen försenats och därmed ökar även kostnaderna. Mot bakgrund av att driftsättningen av ESS försenats beräknas Sveriges kostnader för konstruktion och initial drift till ca 9,8 miljarder kronor i 2013 års priser. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 1 217 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Bemyndiganden om medlemskap och medlemsavgift i ERIC-konsortier

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2024 beslutar om medlemskap samt bemyndigar regeringen att besluta om en årlig medlemsavgift under 2024–2026 för följande konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur, s.k. ERIC-konsortier: European Solar Telescope (EST-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 6 000 000 kronor, Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities (DARIAH ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 600 000 kronor och Low Frequency Array (LOFAR ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*.

Vidare bemyndigas regeringen att under 2024–2026 besluta om finansiering av de årliga medlemsavgifterna i följande ERIC-konsortier: Aerosols, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure (ACTRIS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, European Marine Biological Resource Center (EMBRC-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, European Plate Observing System (EPOS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, European Open Screen Infrastructure (EU-OPENSOURCE-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 000 000 kronor, Council of European Social Science Data Archives (CESSDA-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, Common Language Resources and Technology Infrastructure (CLARIN-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Biobanking and Biomolecular Resources Infrastructure (BBMRI-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, European Social Survey (ESS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Joint Institute for VLBI in Europe (JIV-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor, European Advanced Translational Research Infrastructure in Medicine (EATRIS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor, European Research Infrastructure for Biomedical Imaging (Euro-Bioimaging-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor och Integrated Carbon Observation System (ICOS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att underlätta för forskare att samarbeta med andra forskare i olika länder inom forskningsinfrastrukturer har ett antal konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur, s.k. ERIC-konsortier, bildats och ytterligare några konsortier planeras. Regeringen bör bemyndigas att under 2024–2026 besluta om medlemskap och medlemsavgifter i ovan angivna ERIC-konsortier.

Bemyndigande om medlemsavgift i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2019 bemyndigades regeringen att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem, High Performance Computing (Euro-HPC) med en medlemsavgift på högst 25 000 000 kronor. Högpresterande datorer behövs för att klara stora vetenskapliga och samhällseliga utmaningar som kräver stor beräkningskapacitet, såsom tidig upptäckt och behandling av sjukdomar och prognoser om klimatutvecklingen. Eftersom Sverige är medlem i Euro-HPC behövs ett bemyndigande för att betala medlemsavgiften för 2024 på högst 25 000 000 kronor.

6.5.2 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tabell 6.6 Anslagsutveckling 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor				
2022	Utfall	414 064	Anslagssparande	-539
2023	Anslag	448 061 ¹	Utgiftsprognos	445 544
2024	Förslag	420 061		
2025	Beräknat	420 061		
2026	Beräknat	420 061		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifter till internationella forskningsorganisationer.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.7 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	420 061	420 061	420 061
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	420 061	420 061	420 061

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 420 061 000 kronor anvisas under anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 420 061 000 kronor respektive 420 061 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 537 000 000 kronor 2025–2028.

Skälen för regeringens förslag: Vetenskapsrådet svarar för långsiktiga internationella åtaganden gentemot forskningsorganisationer. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 537 000 000 kronor 2025–2028.

Tabell 6.8 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027–2028
Ingående åtaganden	1 980 083	2 209 400	2 537 000			
Nya åtaganden	640 530	769 480	420 061			
Infriade åtaganden	-411 213	-441 880	-420 061	-420 061	-420 061	-1 696 878
Utestående åtaganden	2 209 400	2 537 000	2 537 000			
Beslutat/förslaget bemyndigande	2 365 100	2 537 000	2 537 000			

6.5.3 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tabell 6.9 Anslagsutveckling 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor

2022	Utfall	189 504	Anslagssparande	4 294
2023	Anslag	197 631 ¹	Utgiftsprognos	198 957
2024	Förslag	203 252		
2025	Beräknat	211 031 ²		
2026	Beräknat	215 334 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 203 232 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 202 293 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Vetenskapsrådets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.10 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	197 631	197 631	197 631
Pris- och löneomräkning ²	6 732	14 575	19 907
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 111	-1 175	-2 204
<i>varav BP24³</i>	<i>-1 111</i>	<i>-1 111</i>	<i>-2 111</i>
– Förvaltning av EISCAT	2 000	2 000	1 000
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-1 067	-1 067	-1 067
– Generell besparing i statsförvaltningen	-2 044	-2 044	-2 044
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	203 252	211 031	215 334

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 2 000 000 kronor 2024 för att finansiera utgifter avseende förvaltning av EISCAT Scientific Association. För samma ändamål beräknas anslaget öka med 2 000 000 kronor 2025 och fr.o.m. 2026 med 1 000 000 kronor. Anslaget minskar med 2 044 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 203 252 000 kronor anvisas under anslaget 3:3 *Vetenskapsrådet: Förvaltning* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 211 031 000 kronor respektive 215 334 000 kronor.

6.5.4 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tabell 6.11 Anslagsutveckling 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

2022	Utfall	1 209 925	Anslagssparande	671
2023	Anslag	1 375 356 ¹	Utgiftsprognos	1 410 152
2024	Förslag	1 297 356		
2025	Beräknat	1 297 356		
2026	Beräknat	1 297 356		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd till forskning och utveckling inklusive industriutvecklingsprojekt och fjärranalys inom nationella och internationella samarbeten. Anslaget får även användas för utgifter för information om rymdforskning och rymdverksamhet samt utgifter för deltagande i internationella rymdsamarbeten. Anslaget får användas för statsbidrag till Svenska rymdaktiebolaget och för utgifter för statsbidrag för verksamhet vid Esrange, samt till utgifter för ersättning till vissa samebyar och till samefonden med anledning av verksamheten vid Esrange.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.12 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	1 297 356	1 297 356	1 297 356
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 297 356	1 297 356	1 297 356

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 1 297 356 000 kronor anvisas under anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 1 297 356 000 kronor respektive år.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 900 000 000 kronor 2025–2035.

Skälen för regeringens förslag: Den verksamhet som finansieras från anslaget för rymdforskning och rymdverksamhet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 900 000 000 kronor 2025–2035.

Tabell 6.13 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027–2035
Ingående åtaganden	2 599 526	4 567 766	3 784 009			
Nya åtaganden	3 464 269	390 000	288 729			
Infriade åtaganden	-1 496 029	-1 173 757	-1 172 738	-1 170 988	-935 014	-793 998
Utestående åtaganden	4 567 766	3 784 009	2 900 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	5 200 000	4 600 000	2 900 000			

6.5.5 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tabell 6.14 Anslagsutveckling 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tusental kronor

2022	Utfall	45 279	Anslagssparande	1 424
2023	Anslag	46 759 ¹	Utgiftsprognos	48 626
2024	Förslag	52 555		
2025	Beräknat	54 667 ²		
2026	Beräknat	56 063 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 52 556 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 52 554 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Rymdstyrelsens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.15 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	46 759	46 759	46 759
Pris- och löneomräkning ²	1 570	3 512	4 796
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	4 226	4 396	4 508
varav BP24 ³	4 226	4 226	4 226
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-291	-291	-291
– Förstärkning av förvaltningsanslaget	5 000	5 000	5 000
– Generell besparing i statsförvaltningen	-483	-483	-483
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	52 555	54 667	56 063

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2024 för att finansiera ökade kostnader till följd av att verksamheten utökats. Anslaget minskas med 483 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 52 555 000 kronor anvisas under anslaget 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 54 667 000 kronor respektive 56 063 000 kronor.

6.5.6 3:6 Institutet för rymdfysik

Tabell 6.16 Anslagsutveckling 3:6 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

2022	Utfall	62 801	Anslagssparande	-110
2023	Anslag	63 310 ¹	Utgiftsprognos	63 309
2024	Förslag	63 553		
2025	Beräknat	65 131 ²		
2026	Beräknat	66 542 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 63 553 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 63 552 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Institutet för rymdfysiks förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.17 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:6 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	63 310	63 310	63 310
Pris- och löneomräkning ²	1 259	2 862	4 296
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 016	-1 041	-1 064
varav BP24 ³	-1 016	-1 016	-1 016
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-370	-370	-370
– Generell besparing i statsförvaltningen	-646	-646	-646
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	63 553	65 131	66 542

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 646 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 63 553 000 kronor anvisas under anslaget 3:6 *Institutet för rymdfysik* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 65 131 000 kronor respektive 66 542 000 kronor.

6.5.7 3:7 Kungl. biblioteket

Tabell 6.18 Anslagsutveckling 3:7 Kungl. biblioteket

Tusental kronor

2022	Utfall	425 410	Anslagssparande	6 701
2023	Anslag	435 537 ¹	Utgiftsprognos	434 088
2024	Förslag	447 963		
2025	Beräknat	468 058 ²		
2026	Beräknat	480 400 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 447 962 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 447 963 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Kungl. bibliotekets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.19 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:7 Kungl. biblioteket

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	435 537	435 537	435 537
Pris- och löneomräkning ²	17 342	37 658	50 135
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-4 916	-5 137	-5 272
varav BP24 ³	-4 916	-4 916	-4 916

	2024	2025	2026
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-387	-387	-387
– Generell besparing i statsförvaltningen	-4 529	-4 529	-4 529
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	447 963	468 058	480 400

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 4 529 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 447 963 000 kronor anvisas under anslaget 3:7 *Kungl. biblioteket* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 468 058 000 kronor respektive 480 400 000 kronor.

6.5.8 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tabell 6.20 Anslagsutveckling 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

2022	Utfall	39 944	Anslagssparande	57 692
2023	Anslag	67 414 ¹	Utgiftsprognos	69 202
2024	Förslag	69 056		
2025	Beräknat	53 468 ²		
2026	Beräknat	54 913 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 51 105 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 51 105 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Polarforskningssekretariatets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för att organisera och genomföra forskningsexpeditioner.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.21 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	67 414	67 414	67 414
Pris- och löneomräkning ²	2 661	5 901	7 883
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 019	-19 847	-20 384
varav BP24 ³	-1 019	-1 019	-1 019
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-318	-318	-318
– Generell besparing i statsförvaltningen	-701	-701	-701
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	69 056	53 468	54 913

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Polarforskningssekretariatets utgifter varierar mellan åren beroende på om större expeditioner genomförs eller inte. För att klara år med stora utgifter måste hela anslagssparandet tas i anspråk och anslaget är beräknat utifrån dessa förutsättningar.

Anslaget minskas med 701 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 69 056 000 kronor anvisas under anslaget 3:8 *Polarforskningssekretariatet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 53 468 000 kronor respektive 54 913 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.22 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Verksamhetens intäkter 2024	Kostnader som ska täckas 2024	Resultat 2024	Ack. resultat utgående 2024
Verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
Tjänsteexport	2 355	0	15 000	15 500	-500	1 855

Polarforskningssekretariatet får ta ut avgifter för tjänsteexport av polarforsknings-expeditioner.

6.5.9 3:9 Sunet

Tabell 6.23 Anslagsutveckling 3:9 Sunet

Tusental kronor

2022	Utfall	48 598	Anslagssparande	399
2023	Anslag	49 183 ¹	Utgiftsprognos	48 804
2024	Förslag	49 183		
2025	Beräknat	49 183		
2026	Beräknat	49 183		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Swedish University Computer Network (Sunet), ett datanätverk för överföring av digital information mellan universitet och högskolor samt vissa andra organisationer. Anslaget får även användas för utgifter för grundanslutning till Sunet för de konstnärliga högskolorna, statliga kulturarvsinstitutioner och Kungl. biblioteket samt för de specifika kostnader Sunet har för anslutning till internationella forskningsnät.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.24 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:9 Sunet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023 ¹	49 183	49 183	49 183

	2024	2025	2026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	49 183	49 183	49 183

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 49 183 000 kronor anvisas under anslaget 3:9 *Sunet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 49 183 000 kronor för respektive år.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.25 Uppdragsverksamhet Sunet

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Verksamhetens intäkter 2024	Kostnader som ska täckas 2024	Resultat 2024	Ack. resultat utgående 2024
Verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
Uppdragsverksamhet	25 131	-18 100	253 000	259 000	-6 000	1 031

Avgifterna ska täcka de kostnader som inte täcks av anslaget.

6.5.10 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tabell 6.26 Anslagsutveckling 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tusental kronor

2022	Utfall	5 068	Anslagssparande	260
2023	Anslag	5 465 ¹	Utgiftsprognos	5 422
2024	Förslag	5 554		
2025	Beräknat	5 727 ²		
2026	Beräknat	5 861 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 5 554 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 5 554 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter för Överklagandenämnden för etikprövning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.27 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	5 465	5 465	5 465
Pris- och löneomräkning ²	145	320	455
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-56	-58	-59
varav BP24 ³	-56	-56	-56
– Generell besparing i statsförvaltningen	-56	-56	-56
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			

	2024	2025	2026
Förslag/beräknat anslag	5 554	5 727	5 861

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 56 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 5 554 000 kronor anvisas under anslaget 3:10 *Överklagandenämnden för etikprövning* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 5 727 000 kronor respektive 5 861 000 kronor.

6.5.11 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tabell 6.28 Anslagsutveckling 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

2022	Utfall	48 108	Anslagssparande	4 412
2023	Anslag	51 758 ¹	Utgiftsprognos	52 884
2024	Förslag	52 686		
2025	Beräknat	54 630 ²		
2026	Beräknat	55 757 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 52 686 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 52 685 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Etikprövningsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.29 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	51 758	51 758	51 758
Pris- och löneomräkning ²	1 575	3 543	4 684
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-647	-671	-685
varav BP24 ³	-647	-647	-647
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-114	-114	-114
– Generell besparing i statsförvaltningen	-533	-533	-533
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	52 686	54 630	55 757

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 533 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 52 686 000 kronor anvisas under anslaget 3:11 *Etikprövningsmyndigheten* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 54 630 000 kronor respektive 55 757 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.30 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Verksamhetens intäkter 2024	Kostnader som ska täckas 2024	Resultat 2024	Ack. resultat utgående 2024
Offentligrättslig verksamhet						
Avgifter för etikprövning	-	-	31 000	-	-	-
Verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten						
Avgift från Npof	0	0	6 750	6 750	0	0

Avgifterna för etikprövning levereras in på inkomsttitel 2559 *Avgifter för etikprövning*. Det finns inte något bestämt ekonomiskt mål, därav redovisas endast intäkterna. Etikprövningsmyndigheten är värmyndighet för Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (Npof) och tar ut administrativa avgifter.

6.5.12 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tabell 6.31 Anslagsutveckling 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tusental kronor

2022	Utfall	8 528	Anslagssparande	71
2023	Anslag	9 330 ¹	Utgiftsprognos	9 329
2024	Förslag	9 918		
2025	Beräknat	10 804 ²		
2026	Beräknat	11 082 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 9 918 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 9 919 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter för Nämnden för prövning av oredlighet i forskning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.32 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	9 330	9 330	9 330
Pris- och löneomräkning ²	779	1 682	1 965
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-191	-208	-213
varav BP2 ³	-191	-191	-191

	2024	2025	2026
– Justering av anslag till följd av slopad avgift för årlig revision	-90	-90	-90
– Generell besparing i statsförvaltningen	-101	-101	-101
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	9 918	10 804	11 082

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 101 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 9 918 000 kronor anvisas under anslaget 3:12 *Nämnden för prövning av oredlighet i forskning* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 10 804 000 kronor respektive 11 082 000 kronor.

6.5.13 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tabell 6.33 Anslagsutveckling 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor

2022	Utfall	86 925	Anslagssparande	2 070
2023	Anslag	87 995 ¹	Utgiftsprognos	87 318
2024	Förslag	93 995		
2025	Beräknat	81 995		
2026	Beräknat	91 995		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för tull och mervärdesskatt som har betalats av EISCAT Scientific Association. Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom forsknings- och utvecklingsområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.34 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	87 995	87 995	87 995
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	6 000	-6 000	-6 000
varav BP24	6 000	-6 000	-6 000
– Minskat stöd till IFFS		-10 000	-10 000
– Förstärkning av Svenska barnboksinstitutet	6 000	4 000	4 000
Överföring till/från andra anslag			10 000
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	93 995	81 995	91 995

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget ökas med 6 000 000 kronor 2024 för ett ökat bidrag till Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet, se avsnitt 3.5.3. För samma ändamål beräknas anslaget öka med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2025. Vidare beräknas anslaget minska med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2025 till följd av ett minskat bidrag till Institutet för framtidsstudier. Minskningen finansierar andra reformer som föreslås i denna budgetproposition.

Regeringen föreslår att 93 995 000 kronor anvisas under anslaget 3:13 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 81 995 000 kronor respektive 91 995 000 kronor.

6.5.14 3:14 Gentekniknämnden

Tabell 6.35 Anslagsutveckling 3:14 Gentekniknämnden

Tusental kronor

2022	Utfall	2 934	Anslagssparande	2 019
2023	Anslag	4 850 ¹	Utgiftsprognos	3 572
2024	Förslag	4 911		
2025	Beräknat	5 046 ²		
2026	Beräknat	5 159 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 4 911 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 4 911 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Gentekniknämndens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.36 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 3:14 Gentekniknämnden

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	4 850	4 850	4 850
Pris- och löneomräkning ²	111	247	362
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-50	-51	-53
varav BP24 ³	-50	-50	-50
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	-50	-50	-50
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 911	5 046	5 159

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 50 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 4 911 000 kronor anvisas under anslaget 3:14 *Gentekniknämnden* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 5 046 000 kronor respektive 5 159 000 kronor

7 Anslag för gemensamma ändamål

7.1 Anslag för gemensamma ändamål

7.1.1 4:1 Internationella program

Tabell 7.1 Anslagsutveckling 4:1 Internationella program

Tusental kronor

2022	Utfall	69 631	Anslagssparande	11 958
2023	Anslag	81 589 ¹	Utgiftsprognos	81 589
2024	Förslag	81 589		
2025	Beräknat	81 589		
2026	Beräknat	81 589		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stipendier till s.k. tredjelandsstudenter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för att främja internationella kontakter inom EU-program och andra internationella program inom utbildningsområdet. Anslaget får även användas för att medfinansiera EU-medel inom Universitets- och högskolerådets ansvarsområde och genomföra stödåtgärder inom ramen för EU:s utbildningsprogram.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.2 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 4:1 Internationella program

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	81 589	81 589	81 589
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	81 589	81 589	81 589

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 81 589 000 kronor anvisas under anslaget 4:1 *Internationella program* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 81 589 000 kronor respektive 81 589 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiskt åtagande

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 4:1 *Internationella program* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 90 412 000 kronor 2025–2026.

Skälen för regeringens förslag

Universitets- och högskolerådet kommer under 2024 att bevilja stipendier för senare läsår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2024 för anslaget 4:1 *Internationella program* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag om högst 90 412 000 kronor 2025–2026.

Tabell 7.3 Beställningsbemyndigande för anslaget 4:1 Internationella program

Tusental kronor

	Utfall 2022	Prognos		Beräknat 2025	Beräknat 2026
		2023	Förslag 2024		
Ingående åtaganden	90 412	90 412	90 412		
Nya åtaganden	60 275	60 275	60 275		
Infriade åtaganden	-60 275	-60 275	-60 275	-60 275	-30 137
Utestående åtaganden	90 412	90 412	90 412		
Beslutat/föreslaget bemyndigande	168 000	100 000	90 412		

7.1.2 4:2 Avgifter till Unesco och ICCROM

Tabell 7.4 Anslagsutveckling 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM

Tusental kronor

2022	Utfall	31 644	Anslagssparande	542
2023	Anslag	32 186 ¹	Utgiftsprognos	32 186
2024	Förslag	32 186		
2025	Beräknat	32 186		
2026	Beräknat	32 186		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Unesco. Anslaget får även användas för utgifter för Internationella centret för bevarande och restaurering av kulturföremål i Rom (ICCROM) samt utgifter för de Unescokonventioner som Sverige har ratificerat.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.5 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	32 186	32 186	32 186
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	32 186	32 186	32 186

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 32 186 000 kronor anvisas under anslaget 4:2 *Angifter till Unesco och ICCROM* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 32 186 000 kronor respektive 32 186 000 kronor.

7.1.3 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tabell 7.6 Anslagsutveckling 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tusental kronor

2022	Utfall	10 785	Anslagssparande	132
2023	Anslag	11 096 ¹	Utgiftsprognos	11 011
2024	Förslag	11 339		
2025	Beräknat	11 752 ²		
2026	Beräknat	12 041 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 11 339 tkr i 2024 års prisnivå.

³ Motsvarar 11 340 tkr i 2024 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Svenska Unescorådets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för bevakning och genomförande av Unescos verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.7 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tusental kronor

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	11 096	11 096	11 096
Pris- och löneomräkning ²	358	775	1 067
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-115	-119	-122
<i>varav BP24³</i>	<i>-115</i>	<i>-115</i>	<i>-115</i>
– <i>Generell besparing i statsförvaltningen</i>	<i>-115</i>	<i>-115</i>	<i>-115</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	11 339	11 752	12 041

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2023. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2025–2026 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 115 000 kronor 2024 till följd av en generell besparing och beräknas fr.o.m. 2025 minskas med motsvarande belopp (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4).

Regeringen föreslår att 11 339 000 kronor anvisas under anslaget 4:3 *Kostnader för Svenska Unescorådet* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 11 752 000 kronor respektive 12 041 000 kronor.

7.1.4 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tabell 7.8 Anslagsutveckling 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tusental kronor				
2022	Utfall	44 168	Anslagssparande	13 875
2023	Anslag	32 643 ¹	Utgiftsprognos	32 391
2024	Förslag	23 373		
2025	Beräknat	21 443		
2026	Beräknat	17 043		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2023 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning. Anslaget får även användas för utgifter för statistik, analyser och prognoser inom dessa områden.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.9 Förändringar av anslagsnivån 2024–2026 för 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

	2024	2025	2026
Anvisat 2023¹	32 643	32 643	32 643
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-9 270	-11 200	-15 600
<i>varav BP24</i>	7 200	6 200	2 700
– Flytt av medel för beräkningar av SCB	200	200	200
– Förbättrad tillgång till data för kompetensförsörjning	7 000	6 000	2 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	23 373	21 443	17 043

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2022 (bet. 2022/23:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att finansiera vissa beräkningar av statsbidrag som Statistiska centralbyrån (SCB) utför ökas anslaget med 200 000 kronor fr.o.m. 2024. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:1 *Statens skolverk* minskas med motsvarande belopp.

För förbättrad tillgång till data för kompetensförsörjning ökas anslaget med 7 000 000 kronor 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med 6 000 000 kronor respektive 2 500 000 kronor.

Regeringen föreslår att 23 373 000 kronor anvisas under anslaget 4:4 *Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning* för 2024. För 2025 och 2026 beräknas anslaget till 21 443 000 kronor respektive 17 043 000 kronor.